

"ហើយយើងមិនបានបញ្ជូនអ្នកមកឡើយ
លើកលែងតែជាក្តីមេត្តាសម្រាប់ពិភពលោកទាំងមូល"

Qur'an, 21:107 (The Prophets)

ព្យាករិតេស្តាម

មូហាំម៉ាត់ ﷺ

កូនសៀវភៅមគ្គុទ្ទេសក៍ណែនាំអំពីព្យាករិតេស្តាម
ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅដែលជាតម្លៃសីលធម៌សម្រាប់អរិយធម៌ឥស្លាម

បោះពុម្ពលើកទី១

សៀវភៅមុខមាត់
ព្យាករិតស្លាប

បោះពុម្ពផ្សាយដោយ: បណ្ឌិតសភាអូស្ត្រាលីសិក្សាស្រាវជ្រាវ
និងវិទ្យាសាស្ត្រស្ថាបនាទីក្រុងស៊ីដនី

ប្រែប្រាស់: ហាមថតចម្លងឬបោះពុម្ពឡើងវិញនូវកូនសៀវភៅនេះទាំងមូល
ឬមួយផ្នែកណាមួយ ទោះដោយវិធីសាស្ត្រណាក៏ដោយ រឺសិន្នដោយគ្មាន
ការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកនិពន្ធ។

ដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ ឬផ្តល់មតិសូមទាក់ទងមកកាន់អ៊ីម៉ែល៖
muhammadpocketguide@gmail.com
info@muhammadpocketguide.com

លេខបោះពុម្ពផ្សាយអន្តរជាតិ

ISBN 978-0-9807277-6-0

បោះពុម្ពលើកទី១ មិថុនា ២០១៥

មូហាំម៉ាត់

អ្នកនាំសារអង្គេងឡា:

ប្រសាសន៍របស់ព្យាករិតមូហាំម៉ាត់

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : (إِنَّ مَثَلِي وَمَثَلَ
الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَهُ وَأَجْمَلَهُ إِلَّا مَوْضِعَ لَبَنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ فَجَعَلَ النَّاسُ
يُطَوِّفُونَ بِهِ وَيَعْجَبُونَ لَهُ وَيَقُولُونَ هَذَا وَضَعَتْ هَذِهِ اللَّبَنَةُ قَالَ فَأَنَا اللَّبَنَةُ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ)

رواه البخاري — الجامع الصحيح 3535.

មានន័យថា «រូបខ្ញុំនិងព្យាករិតជំនាន់មុន ប្រៀបបាននឹងបុរស
ម្នាក់សង់ផ្ទះល្អវិចិត្រ និងតុបតែងលម្អ ក៏ប៉ុន្តែនៅត្រង់ជ្រុងម្ខាងមួយនោះ
គឺខ្វះការរួមួយ ។ មនុស្សម្នាដើរមើលជុំវិញផ្ទះនេះ នាំគ្នាស្ញើចសរសើរ
ហើយនិយាយថា «ម្តេចក៏គេមិនដាក់ការ៉ូនៅត្រង់នោះ» ។ គាត់ថា
ខ្ញុំគឺជាការ៉ូនោះ ហើយខ្ញុំជាព្យាករិតចុងក្រោយបង្អស់» ។

មូហាំម៉ាត់

(សន្តិភាពនិងមានលើគាត់)

(និទានដោយ Bukhari 4.734, 4.735)

បញ្ជាក់

- សៀវភៅព្យាករិតស្នាមមូហាំម៉ាត់ ដែលគេស្គាល់ថា (Muhammad Pocket Guride) ជាកូនសៀវភៅតូចលំអៀងតាមហោប៉ៅមគ្គុទ្ទេសក៍កំណែនាំអំពីព្យាករិតមូហាំម៉ាត់ និងពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅដែលជាតម្លៃសីលធម៌សម្រាប់អរិយធម៌ឥស្លាម។ ដែលជាបេតិកភណ្ឌសំខាន់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍន៍មនុស្សជាតិ និងការជឿនលឿនខាងវិទ្យាសាស្ត្រ សីលធម៌ និងសិល្បៈ។

- សៀវភៅនេះបង្ហាញពីទស្សនៈផ្នែកអរិយធម៌នៃពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ព្យាករិតពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាមនុស្សជាតិទូទៅ និងជាពិសេសពួកបស្ចឹមប្រទេសយកចិត្តទុកដាក់នឹងបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិស្ត្រី រក្សាបរិស្ថាន និងអាណិតអាសូរ ចំពោះសត្វទាំងឡាយ ការអភិវឌ្ឍសង្គម ការដឹកនាំលក្ខណៈបុគ្គល ការអភិវឌ្ឍផ្នត់គំនិតសីលធម៌ កិរិយាមារយាទ ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងសាសន៍ដទៃដែលស្រទាប់វណ្ណៈផ្សេងគ្នា វប្បធម៌ផ្សេងគ្នា និងអរិយធម៌ផ្សេងគ្នារបស់ពួកគេ។

- ទិសដៅសៀវភៅនេះពុំមែនគ្រាន់តែសរសេររឿងនិទានពីជីវប្រវត្តិរបស់ណាពីជាអត្ថបទដើម និងសំណេរដើមដូចដែលបានចងក្រងមកនោះទេ។ ក៏ប៉ុន្តែ សៀវភៅនេះមានទិសដៅបង្ហាញយ៉ាងសាមញ្ញនិងងាយយល់ដោយគ្មានខ្វះចន្លោះនៃប្រធានបទនិងខ្លឹមសាររបស់វា។ ប្រកាន់ខ្ជាប់នឹងអត្ថបទដើមនៃហាទីសនិងសាច់អត្ថបទដោយផ្អែកលើហាទីសដែលត្រឹមត្រូវក្នុងសៀវភៅនេះ។

- និពន្ធឡើងជាភាសាអារ៉ាប់សាមញ្ញក្នុងបំណងផ្ញែងទៅកាន់មនុស្សទូទៅគិតពីអាយុ វប្បធម៌ និងពូជសាសន៍របស់ពួកគេដោយប្រើបច្ចេកទេសបង្ហាញអត្ថបទដោយវិធីសាស្ត្រវិជ្ជមានសាមញ្ញ និងមានចំណងជើង(សម្រាប់គំនិតសំខាន់នីមួយៗ) ដែលងាយស្រួលក្នុងការបញ្ជូនព័ត៌មាន ហើយងាយអាននិងរីករាយ។

- សៀវភៅនេះមានឈ្មោះថា “ព្យាករិតស្នាមមូហាំម៉ាត់” ពីព្រោះមូហាំម៉ាត់ក្នុងទស្សនៈអ្នកចិនមែនមូស្លីមគឺព្យាករិតដែលបាននាំសារឥស្លាម ហើយគាត់ជាមូលហេតុនៃការរីកសុសសាយនៃសារនេះលើសកលលោកទាំងមូល។ រីឯក្នុងទស្សនៈពួកអ្នកមូស្លីមវិញ គាត់ជាអ្នកនាំសារអស់ឡោះសម្រាប់មនុស្សទូទៅ។ គាត់បានផ្តល់សារនេះដល់ពួកគេមកពីម្ចាស់របស់ពួកគេសង្គ្រោះពួកគេឱ្យរួចផុតភាពងងឹតអន្ទរកៅកាន់ពន្លឺ។ គាត់ជាព្យាករិតចុងក្រោយបង្អស់នៃពួកព្យាករិតដែលបាននាំសាររបស់ព្រះជាម្ចាស់មកកាន់សាសន៍របស់ពួកគេមុនគាត់។

- បានរំលេចពាក្យ “មូហាំម៉ាត់” និងកំណត់ពាក្យនេះជាលក្ខណៈពិសេសនៃ សៀវភៅហើយបំពាក់ដោយក្បាច់ចម្លាក់ដែលរចនាចេញពីពាក្យ “មូហាំម៉ាត់” ដោយពួកវិចិត្រករនិងអ្នករចនាម៉ូដេមកពីប្រទេសផ្សេងៗនៃសកលលោកយើងនេះ។

- កូនសៀវភៅនេះមានជំពូកដោយឡែកនិយាយអំពីអក្ខរក្រមអារ៉ាប់និងស្ថាបត្យកម្មឥស្លាមក្នុងសកលលោកជាពិសេសវិហារម៉ាស៊ីតនិងបេតិកភណ្ឌទេសចរណ៍ដែលមានអត្តសញ្ញាណឥស្លាម។ ដូចជាវិមានក្រហមនៅអេស្ប៉ាញ វិហារចាមៀកស៊ុលតង់ អះម៉ាត់នៅប្រទេសតួកគី មានវិហារបុរាណផ្សេងៗ និងប្រាសាទឥស្លាមបុរាណធំៗដែលមានអត្តសញ្ញាណស្ថាបត្យកម្មផ្សេងៗ។

- សៀវភៅនេះចេញផ្សាយជាភាសាអង់គ្លេសឆ្នាំ២០១០ ហើយបានបកប្រែច្រើនជាង២០ភាសា។

សូមដឹងគុណ និងសរសើរចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់នៃក្តីប្រទាននិងមហាករុណា។ ទ្រង់បានប្រទានពេលវេលានិងលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចងក្រងអំពីអ្នកនាំសាររបស់ទ្រង់ ដែលទ្រង់បានបញ្ជូនមកជាក្តីមេត្តាសម្រាប់សកលលោកទាំងមូល ហើយគាត់បានពាំនាំសារនេះទៅកាន់មនុស្សលោកទាំងមូល។ រូបខ្ញុំ ព្រមទាំងក្រុមការងារបានចំណាយពេលយ៉ាងរីករាយជាមួយគ្នាបំពេញការងារយ៉ាងមហាញ្ចីក។ ខ្ញុំទទួលបានបទពិសោធមួយគឺរាល់កិច្ចការដែលល្អប្រសើរចាំបាច់ត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ និងលះបង់ ហើយការនិពន្ធគឺជាទំនួលខុសត្រូវតម្រូវឱ្យមានតម្លាភាពផ្នែកការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងមានមនសិការស្មោះត្រង់ ហើយសច្ចភាពនិងការពិតមានតម្លៃជាមាសប្រាក់។

ពិតណាស់ ព្យាករម្យ៉ាងម៉ាត់បានណែនាំខ្លួនប្រាប់មនុស្សថា គាត់ជាអ្នកនាំសារអស់ឡោះ ពាំនាំសារសន្តិភាព និងសេចក្តីចង្អុលបង្ហាញពីព្រះជាម្ចាស់នៃមនុស្សទៅកាន់មនុស្សលោកទាំងមូល។ សារនេះធ្វើឱ្យមនុស្សឈរនៅចំពោះមុខនៃសច្ចភាពដែលមានកំណត់គឺថា ចក្រវាលនេះមានម្ចាស់តែមួយគ្មានដៃគូ ទ្រង់ជាអ្នកបង្កើតអ្វីគ្រប់យ៉ាង។ មនុស្សទាំងអស់អស់ឡោះជាអ្នកបង្កើតពួកគេ។ ពួកគេមកកាន់លោកីយនេះដោយមានកាលបរិច្ឆេទកំណត់ច្បាស់លាស់ ហើយពួកគេចាកចេញទៅវិញក៏មានកាលបរិច្ឆេទកំណត់ច្បាស់លាស់ដែរ។ គ្មានអ្វីនៅសល់ក្រៅពីស្លាកស្នាមទង្វើដែលពួកគេបានធ្វើ។ ការវិលត្រឡប់របស់ខ្ញុំបម្រើទៅកាន់ម្ចាស់ដែលបង្កើតខ្ញុំបម្រើគឺជាសច្ចភាព គ្មានការសង្ស័យឡើយ។ បន្ទាប់ពីពួកគេចាកចេញពីលោកីយ ចាំបាច់ត្រូវត្រឡប់ទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់ដែលបង្កើតពួកគេ។ ពួកគេឈរនៅចំពោះមុខទ្រង់នៅថ្ងៃបរលោក ដើម្បីទ្រង់ជំនុំជម្រះពួកគេ ហើយទ្រង់ពិនិត្យថា តើពួកគេសម្រេចគោលដៅដែលទ្រង់បានបង្កើតពួកគេដើម្បីទិសនេះដែរឬទេ? គេនឹងបង្ហាញជូនពួកគេនូវទង្វើទាំងឡាយ និងការស្វែងរករបស់ពួកគេកាលនៅលោកីយ។ អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា មានន័យថា «ដូច្នេះ អ្នកដែលធ្វើអំពើល្អប៉ុនសត្វស្រមោចគេនឹងឃើញអំពើល្អនោះ ហើយអ្នកដែលធ្វើអំពើអាក្រក់ប៉ុនសត្វស្រមោចគេនឹងឃើញអំពើ អាក្រក់នោះ»។

ពិតណាស់ សារអស់ឡោះចំពោះសត្វលោកគឺអមតៈសម្រាប់គ្រប់សម័យកាល។ ពួកព្យាករនិងពួកអ្នកនាំសារបានពាំនាំវាទៅកាន់សាសន៍របស់ខ្លួន ហើយម្យ៉ាងម៉ាត់គ្មានគូនាទីអ្វីក្រៅពីជាអ្នកនាំសារដូចពួកអ្នកនាំសារមុនៗដែរ។ គាត់បានណែនាំខ្លួនដោយសេចក្តីឱនលំទោនថា គាត់ជាអ្នក ឬជាភ្នែកតូចមួយនៃសំណង់ដ៏ធំមហិមា ហើយការតែងតាំងគាត់ជាការបំពេញបន្ថែមទៅលើសំណង់អគារនោះ។

អស់ឡោះបានគាំទ្រគាត់ដោយគម្ពីរអាប័រគូរអាន បញ្ជាក់ពីសច្ចភាពនៃគម្ពីរចុះពីលើមេឃមុនៗដែលគេបាននាំមកដូចជាគម្ពីរតារាវិចិត្រ អំពីល្ងា ក៏ប៉ុន្តែ វាខុសពីគម្ពីរទាំងនោះដោយគម្ពីរនេះជាព្រះបន្ទូលអស់ឡោះដ៏អស្ចារ្យទាំងសំណួរនិងអត្ថន័យ។ អស់ឡោះបានសន្យាអភិរក្សគម្ពីរនេះជាប្រទេសបំភ្លឺផ្លូវ និងជាឯកសារយោងសម្រាប់មនុស្សរហូតដល់ថ្ងៃបរលោក។

ជីវប្រវត្តិម្យ៉ាងម៉ាត់ ប្រៀបបានជារឿងនិទានអំពីភាពជោគជ័យដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ដែលមនុស្សជាតិទាំងអស់អាចរៀនសូត្រតាម មិនមែនសម្រាប់តែពួកអ្នកមូស្លីមនោះទេ។ ចំពោះអ្នកដែលតាមដានជីវប្រវត្តិគាត់ដោយល្អិតល្អន់ ជាពិសេសក្នុងអំឡុងនៃគាត់ការអំពាវនាវរបស់គាត់ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសាររបស់គាត់។ គឺគេនឹងឃើញថា ម្យ៉ាងម៉ាត់គាត់មិនដែលបោះបង់ការយកហេតុជាបច្ច័យនោះទេ។ ជីវិតរស់នៅរបស់គាត់ ការស្វែងរករបស់គាត់ និងការជម្នះនឹងឧបសគ្គជីវិតរបស់គាត់ ទាំងនេះវាបិតនៅក្នុងរង្វង់នៃសមត្ថភាពនិងខ្នាតដែលមនុស្សគ្រប់រូបអាចមានលទ្ធភាពធ្វើបាន។

ម្យ៉ាងម៉ាត់ធ្វើការងារដូចមនុស្សទូទៅធ្វើការដើម្បីរកកម្រៃចិញ្ចឹមជីវិតដែរ។ គាត់បានស៊ីឈ្នួលគេហាលពេ និងធ្វើជំនួញ។ គាត់ធ្លាប់ជាឈ្មួញជោគជ័យម្នាក់ និងមានភាពស្មោះត្រង់។ ក៏ប៉ុន្តែ គាត់ធ្លាប់ចំណេញ និងខាតបង់។ គាត់ចំណាយទ្រព្យនិងខ្ចីបុលគេ គាត់ទទួលមរណភាព ហើយអារក្រោះគាត់នៅដាក់បញ្ចាំជាមួយនឹងជនជាតិជប៉ុនម្នាក់នៅម៉ាឌីណា នៅឡើយ។ នៅពេលគាត់បានក្លាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅម៉ាឌីណា គាត់កាន់អំណាចដោយយុត្តិធម៌រវាងពួកអ្នកមូស្លីមនិងពួកជិហ្វ ព្រមទាំងពួកអ្នកមិនមែនមូស្លីមដទៃទៀតនៃពួកអាហ្សាប៉ាប៊ីនេន។ នៅពេលពួកសត្រូវមកវាយលុកម៉ាឌីណា គាត់បានដឹកនាំទ័ពធ្វើសង្គ្រាមដោយខ្លួនឯង។ គាត់បានទទួលជ័យជម្នះខ្លះ ហើយបរាជ័យខ្លះ។ ក៏ប៉ុន្តែ គាត់ស្ថានភាពទាំងនោះ គាត់នៅតែអាចផ្សព្វផ្សាយសារអស់ឡោះទៅកាន់មនុស្សជាតិ។

ភាពជោគជ័យរបស់ម្យ៉ាងម៉ាត់ទាំងសង្គមកិច្ច នយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចពុំមែនជាលទ្ធផលនៃភាពអច្ឆរិយៈដែលអាចជោគជ័យដោយងាយស្រួលនោះទេ។

តាមពិត ជោគជ័យទាំងអស់នោះឈរលើគោលការនៃជំនឿចំពោះអស់ឡោះ ភាពម៉ត់ចត់ ជម្នះឧបសគ្គ ខ្ជាប់ខ្ជួន ក្តីស្រឡាញ់ ស្មោះត្រង់ ហើយទាំងអស់នេះសម្រេចដោយការគាំពាររបស់អស់ឡោះ និងក្តីប្រទានរបស់ទ្រង់។ ជីវិតរបស់គាត់ប្រកបដោយសម្បូរបែប ព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងៗ និងសាមញ្ញបំផុតប្រព្រឹត្តទៅតាមដំណើររបស់វា។ គាត់ធ្លាប់ភ្លក់រសជាតិជីវិត ក្រ មាន ភ័យខ្លាច សន្តិភាព សប្បាយ ទុក្ខសោក អត់ឃ្លាន សម្បូរ ឈឺថ្កាត់ និងមានសុខភាព។ គាត់ធ្លាប់រស់នៅជីវិតយុវវ័យ ជីវិតគ្រួសារ ជាបិតា ជាជីតា ជាគ្រូបាធារណៈ ជាមេទ័ព ជាអ្នកគ្រប់គ្រង ជាព្យាករី និងជាអ្នកនាំសារ។

ម្យ៉ាងណាម្តងនៅជាមួយនឹងជំនឿ សាសនា ទាំងកាយ វាចា និងរបៀបនៃការរស់នៅរបស់គាត់។ អាកប្បកិរិយារបស់គាត់គឺតម្កើរអាល់គួរអាន។ គាត់បង្រៀនមនុស្សពីការបង្កើនតម្លៃវិជ្ជមានរបស់ពួកគេដោយជំនឿរបស់ពួកគេសម្រាប់ជីវិត។ ដូច្នេះ ជីវិតរបស់ពួកគេពោរពេញដោយអំពើសប្បុរសធម៌ ការស្ថាបនាភាពច្រើនល្បឿន ទទួលផលចំណេញ និងជោគជ័យ។ ជីវិតរបស់គាត់ពិតជាពិសេសអស្ចារ្យខ្លាំងណាស់។ គ្មានអ្វីត្រូវអស់សង្ស័យ ឬត្រូវក្តៅក្រហាយ ឬទុក្ខសោក ឬសោកសង្រេងនោះទេ។ តាមពិត ជីវិតគាត់ទាំងមូលជាក្តីស្រឡាញ់សម្រាប់អស់ឡោះ សម្រាប់មនុស្សលោក។ ជាក្តីពេញចិត្តចំពោះអ្វីដែលអស់ឡោះជាម្ចាស់បានកំណត់ជាព្រះលិខិតសម្រាប់គាត់។

ពិតណាស់ ម្យ៉ាងណាម្តងបានបង្រៀនបុគ្គលឱ្យចេះរស់នៅជីវិតវិជ្ជមាន និងមានសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។ គាត់បង្រៀនគ្រួសារឱ្យចេះរស់នៅប្រកបដោយសុភមង្គលពោរពេញដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ភាពចុះសម្រុងគ្នា។ គាត់បាននាំមកនូវច្បាប់សាសនាសម្រាប់សង្គម ដែលឈរលើគោលការណ៍យុត្តិធម៌ ឧត្តមគតិ សីលធម៌ តម្លៃ ដែលលើកស្ទួយអត្ថន័យនៃភាគរាង សេចក្តីស្រឡាញ់ និងសាមគ្គីភាព។ គាត់បាននាំមកនូវប្រព័ន្ធច្បាប់សម្រាប់ប្រជាជាតិនានា បាននាំមកនូវការអភិវឌ្ឍន៍កែច្នៃច្រើន រុងរឿង ហើយអំពាវនាវឱ្យបើកទូលាយ សាមគ្គីភាព ផ្ដោះប្តូរផលប្រយោជន៍ និងរស់នៅដោយសុខដុមរមនា និងដោយសន្តិភាព។

អ្នកជិតពូ
បណ្ឌិត ហ៊ីសាម ដេប តូតូឡូ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់អង្គការគាំទ្រព្យាករីម្យ៉ាងម៉ាត់ និងណែនាំអំពីគាត់ជាអន្តរជាតិ មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាស្រាវជ្រាវម៉ាឌីណា ក្រសួងរតនាគារ និងកិច្ចសាសនាឥស្លាមនៃរដ្ឋកូរ៉េត ការិយាល័យកិច្ចការឥស្លាម និងកិច្ចសប្បុរសធម៌ខ្មែរ ការិយាល័យកិច្ចការឥស្លាមជាន់ខ្ពស់បារាំង ម៉ាឡេស៊ី ក្រសួងរតនាគារ និងកិច្ចការឥស្លាមនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងវិហារអាល់ហ្សាត្រេប្រទេសបារាំង ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏មានសារៈសំខាន់ដើម្បីបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅនេះ។

មាតិកា

១- សាក្សីត្រូវតែបញ្ជាក់ដំណោះស្រាយស្តីពីមុខងារ

(សូមសន្និដ្ឋានពីការមានដំណោះស្រាយ)

១៤

២- លក្ខណសម្បត្តិ និង បទពិសោធន៍របស់គាត់

(សូមសន្និដ្ឋានពីការមានដំណោះស្រាយ)

២០

៣- ជីវិតនិងចិត្តសង្គមរបស់សាក្សីមុខងារ

- ណែនាំសង្ខេបអំពីមុខងារ ជីវិតនៅក្នុងគ្រួសារ និងជីវិតពិការរបស់គាត់ ។
- ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗតាំងពីចាប់ផ្តើមទទួលបានការបង្រៀនដំបូងមក ។
- ឧបសម្ព័ន្ធរូបភាពសម្រាប់ទីតាំងសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធ និងជីវិតពិការរបស់គាត់ ។

២៦

៤- ភាពជាសាក្សីនិងសារៈ

- តើម្ចាស់ម៉ាត់បានក្លាយជាសាក្សីយ៉ាងដូចម្តេច ហើយទទួលបានការយល់ព្រមដូចម្តេច?
- សារៈសំខាន់ៗទៅកាន់អ្វី? តើមានទំនាក់ទំនងអ្វីជាមួយនឹងសារៈមុនៗ ដែលមកពីលើចេញ?
- តើពួកគេម្ចាស់ម៉ាត់និយាយដូចម្តេចអំពីអ្វីព្រហ្ម មូសា និងអ៊ីសា(យេស៊ូ) (សូមសន្និដ្ឋានពីការមានដំណោះស្រាយ)

៦៦

៥- សិល្បៈនិងវិស័យវិជ្ជា

- តើពួកគេម្ចាស់ម៉ាត់កសាងគ្រឹះនៃសិល្បៈនិងវិជ្ជាដូចម្តេច?
- តើពួកគេម្ចាស់ម៉ាត់បានធ្វើការងារដូចម្តេចនេះដើម្បីប្រជាជាតិផ្សេងៗ យ៉ាងដូចម្តេច?
- ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់គាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងការអប់រំ ការដឹកនាំជាគ្រូបង្រៀន និងការប្រាស្រ័យជាមួយនឹងបុគ្គល ។
- ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅនិងចម្លើយរបស់គាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងពួកអ្នកមិនមែនមូស្លីម ។

១០៦

៦- គ្រួសារ

- ស្ត្រីនិងសិទ្ធិក្នុងគ្រួសារ
- តើគាត់បានអនុវត្តនូវបញ្ញត្តិពលរដ្ឋ ឬគាត់បាននាំគ្នាបំបែកលើចេញមកដើម្បីរៀបចំច្បាប់ពលរដ្ឋជាប្រព័ន្ធទេ?
- ហេតុអ្វីបានជាពួកគេម្ចាស់ម៉ាត់រៀបការប្រពន្ធតែមួយរយៈពេល២៥ឆ្នាំ បន្ទាប់មកគាត់រៀបការប្រពន្ធច្រើនលើសពីម្នាក់?

១៣៦

៧- សិទ្ធិមនុស្ស

- សិទ្ធិសេរីភាព សមភាព និងយុត្តិធម៌ក្នុងគ្រួសារ ។ រក្សាជីវិត ទ្រព្យសម្បត្តិ ធានាសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និង ជំនឿ
- ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់គាត់ ការធ្វើសង្គ្រាម និងការប្រាស្រ័យជាមួយអ្នកដទៃ

១៥២

៨- បរិស្ថាន

- រក្សាបរិស្ថាន និងបញ្ហាក្នុងការចំពោះសត្វទាំងឡាយ បញ្ញត្តិនៃសាច់ហឡាយ
- ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងភពផែនដី ភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់បរិស្ថាន និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ

១៦៦

៩- អន្តរជាតិ (មូលដ្ឋាន)

- ហេតុអ្វីបានជាទុកតម្កល់គ្នាជាអន្តរជាតិ? តើអ្វីជាវិទ្យាសាស្ត្រពិតដែលមាននៅក្នុងតម្កល់គ្នាជាអន្តរជាតិហៅថាជាវិទ្យាសាស្ត្រទំនើប?
- ធ្វើដូចម្តេចអ្នកប្រាកដថា តម្កល់គ្នាជាអន្តរជាតិឆ្ពោះ និងជាសាររបស់ទ្រង់មកកាន់មនុស្សលោក?
- តើសារអង្គឆ្ពោះសម្រាប់មនុស្សលោកទាំងមូលដូចម្តេច ហើយជាភាសាអារ៉ាប់មែនទេ?

១៧៦

១០- សាក្សីមុខងារចម្បងៈ

- ជាកម្រងនៃពាក្យប្រសាសន៍របស់ពួកគេម្ចាស់ម៉ាត់និងចម្លើយដ៏ប្រពៃផ្ទៃថ្នាលរបស់គាត់
- ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងចំណីអាហារនិងអនុវត្តន៍ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង វេជ្ជសាស្ត្រក្នុងចំណីអាហារ

១៩០

១១- សេចក្តីបញ្ជាក់

២០៤

១២- សិល្បៈស្ថាបត្យកម្មនិងវិស័យវិជ្ជា

២១៦

- ឧបសម្ព័ន្ធស្នូដៃពួកអ្នកជំនាញការផ្អែកសិល្បៈ រចនាបថអក្សរសិល្បៈមកពីប្រទេសផ្សេងៗនៅលើសកលលោក
- ឧបសម្ព័ន្ធរូបភាពរបស់គាត់ និងបញ្ហាប្រតិបត្តិសាស្ត្រគ្រួសារនៅលើសកលលោក

១៣- ឯកសារយោង

២១៦

ជំពូក ១

ឆន អាឡេវ

អ្នកប្រាជ្ញជនជាតិអង់គ្លេសខាងវិទ្យាសាស្ត្រដឹកនាំ និងជាអ្នកនិពន្ធសៀវភៅ (ការដឹកនាំ របស់មូហាំម៉ាត់) ប្រធានសម្ព័ន្ធសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកដឹកនាំ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។

“តាមរយៈការអានរបស់ពួកអ្នកសម្រាប់ប៉ុន្មានទំព័រនេះ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ពួកអ្នកនឹង វិនិច្ឆ័យខ្លួន ចំពោះភាពក្លៀកបង្កើយរបស់មូហាំម៉ាត់នឹងលក្ខណៈនៃការដឹកនាំ គំរូដែលឯកភាពជាមួយ និងបញ្ញត្តិខ្លឹមសារនៃហាទីចំពោះចរិតលក្ខណៈ និង ការអនុវត្តភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងជាមួយលក្ខណៈដឹកនាំនៃពួកមេដឹកនាំគំរូដែល បានលះបង់ដើម្បីប្រែប្រួលជាតិរបស់ខ្លួន ហើយ ពួកគេជាមនុស្សដែលមាន ទស្សនវិស័យនិងមហិច្ឆតា”

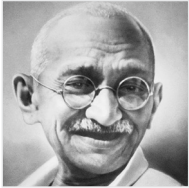

វិលយៀម ម៉ង់តាហ្វូម្វីយ៍

ប្រវត្តិវិទូជនជាតិស្កុតឡែនដ៍ និងជាសាស្ត្រាចារ្យអ្នកបំណងសិក្សា និងផល្លាម នៅសាកលវិទ្យាល័យ អាឌីនប្រា (១៩០៩ដល់២០០៦)។

“គ្មាននរណាម្នាក់នៃបុគ្គលល្បីល្បាញក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រដែលបស្ចិមប្រទេស មិនគួរសមចំពោះគាត់ ហើយមិនឱ្យតម្លៃគាត់ឱ្យស័ក្តិសមដូចមូហាំម៉ាត់ (សូម សន្និភាពកើតមានដល់គាត់)។ ការត្រៀមខ្លួនពលីរបស់គាត់ដើម្បីសារនេះ និងភាព ស្មោះនៃសហការីរបស់គាត់ជំនឿរបស់គេចំពោះសាររបស់គាត់ និងការប្រកាន់ អត្តចរិតដ៏ប្រពៃរបស់ពួកគេ ហើយសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការសម្រេចនូវ សិទ្ធិផលដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពសុក្រិតឥតខ្ចោះនៃជាតិសុទ្ធិពល និងភាព ជាអ្នកដឹកនាំដែលមានក្នុងបុគ្គលមូហាំម៉ាត់ (សូមសន្និភាពកើតមានដល់គាត់)”

សំណើរព្រឹត្តិការណ៍ប្រឆាំងការរើសអើង ១៩៩៩

មហាត្មៈ កង្ខី

(មេដឹកនាំសាសនានិងនយោបាយដ៏ល្បីល្បាញក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ឥណ្ឌា(១៨៦៩ដល់១៩៤៨)។

ខ្ញុំប្រាថ្នាថាចង់ស្គាល់លក្ខណសម្បត្តិដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់ព្យាករវិស្វកម្មម្ចាស់ម៉ាត់ ជាបុរសដែលគ្រប់គ្រងលើដួងចិត្តមនុស្សរាប់លានដោយគ្មានគូប្រៀប។ ខ្ញុំបាន ក្លាយជាមនុស្សដែលទទួលស្គាល់ច្រើនជាងថ្ងៃណាទាំងអស់ដែលកន្លងផុតថា ពុំមែនផ្ទៃដាវទេ ដែលធ្វើឱ្យតម្លៃស្វាមីសម្រេចជោគជ័យក្នុងជីវិតមនុស្សកាល សម័យនោះ។ តាមពិត គឺភាពសាមញ្ញដ៏ពិតប្រាកដរបស់បុគ្គលម្ចាស់ម៉ាត់ និង ការលះបង់ទាំងស្រុងនូវប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន និងគោរពយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួននូវកិច្ច សន្យា និងស្មោះត្រង់អស់ពីចិត្តចំពោះសហការី និងសាវ័ករបស់គាត់។ ដូច្នេះដែរ សេចក្តីក្លាហាន វិភាគ និងជំនឿជាក់របស់គាត់យ៉ាងដាច់ចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់និងសារបស់គាត់។

អាល់ហ្វ្រេដ ដឺ ឡាម៉ាដឺន

ទស្សនវិទូនិងកវីជនជាតិបារាំង និងនូវសៀវភៅប្រវត្តិជនជាតិទូរគី (១៧៩០ដល់១៨៦៩) គាត់និយាយអំពីព្យាករវិស្វកម្មម្ចាស់ម៉ាត់ (សូមសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់)។

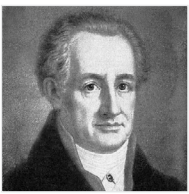
“ទស្សនវិទូ កវី អ្នកបញ្ញត្តិច្បាប់ និងវិជនសង្គ្រាម ជាអ្នកកែតម្រូវទស្សនៈ និងកែតម្រូវផ្នត់គំនិត។ បុរសដែលគោរពសក្ការៈដោយគ្មានក្តីស្រមៃ។ ជាស្ថាបនិក ចក្រភពដែលស្ថាបនាឡើងលើមូលដ្ឋានជំនឿតែមួយ។ គាត់គឺម្ចាស់ម៉ាត់។ ស្រប តាមនិយាមស្តង់ដារវិជនមនុស្សជាតិនៅពេលណាមានទិសដៅខ្ពង់ខ្ពស់ហើយ លទ្ធភាពសាមញ្ញ និងលទ្ធផលឧត្តុង្គឧត្តម។ គឺជានិយាមស្តង់ដារសម្រាប់រស់កម្រិត នៃវិជនកំពូល។ តើនរណាហ៊ាន ទោះជាគេជាវិជនកំពូលយ៉ាងណាក៏ដោយនា ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ យកខ្លួនទៅប្រៀបនឹងម្ចាស់ម៉ាត់?”។

វិសយៀម ឌីយូរដ៍ត

ប្រវត្តិវិទូនិងទស្សនវិទូ និងជាអ្នកនិពន្ធ សៀវភៅរៀងអរិយធម៌ (១៨៨៥ដល់១៩៨១)។

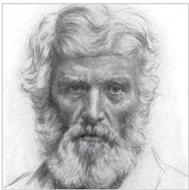
“ឈ្មោះរបស់គាត់មានន័យថា ត្រូវគេកោតសរសើរច្រើន។ ឌីយូរនេះមានចែង ក្នុងគម្ពីរសញ្ញាណថ្មីប្រាប់ពីដំណឹងល្អនៃការមកដល់របស់គាត់។ គេមិនដែល ស្គាល់ថា ម្ចាស់ម៉ាត់ធ្លាប់សរសេរប្រការអ្វីមួយដោយដែរបស់គាត់។ ក៏ប៉ុន្តែ អនក្ខរភាពរបស់គាត់ច្បាស់លាស់ណាស់ គាត់គ្មានចេះដោះកូដអ្វី ក្រៅពីការនាំ គម្ពីរអាល់គ្វីអានមក ដែលជាគម្ពីរដ៏ល្បីល្បាញពោរពេញដោយវេហ្វារសព្វក្នុង ភាសាអារ៉ាប់។ អនក្ខរភាពនេះ គ្មានដោះកូដអ្វីក្រៅពីការកសាងសមត្ថភាពដ៏កំនើន ក្រុមវិជន ដែលតិចណាស់ពួកអ្នកដែលមានចំណេះវិជ្ជាកំពូលអាចសម្រេចបាន ទាំងស្រុងបែបនេះ។”

យូហាន ហ្វូល់ហ្វដឺន ជូតៈ

ជាកវីដ៏ល្បីល្បាញ និងជាអ្នកនិពន្ធនៅអាឡឺម៉ង់ (១៧៩៩ ដល់ ១៩៣២)

“ម្ចាស់ម៉ាត់ពុំមែនជាកវី តែគាត់ជាព្យាករវិ។ ដូច្នេះទើបយើងចាំបាច់ត្រូវតែជារត្ន វិស័យ (មិនលម្អៀង) យើងចាំបាច់ត្រូវមើលគម្ពីរអាល់គ្វីអានក្នុងទស្សនៈមួយជា គម្ពីរមកពីលើមេឃ ពុំមែនជាសៀវភៅកំណាព្យសម្រាប់អានកម្សាន្តនោះទេ។”

ជូម៉ាស ការីឡេល

ប្រវត្តិវិទូ ទស្សនវិទូជនជាតិអង់គ្លេស និងជាអ្នកនិពន្ធសៀវភៅ
វិវឌ្ឍន៍និងវិភាគក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ (១៧៩៥-១៨៨១)។

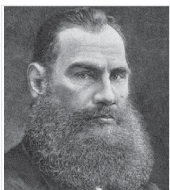
“តើអាចប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងដូចម្តេចកើត បុរសម្នាក់អាចធ្វើកូនប្រសារពួកកុលសម្ព័ន្ធ
ដែលជាសត្រូវសង្គ្រាមនឹងជនពនេចរ។ គាត់ធ្វើឱ្យពួកគេក្លាយជាប្រជាជាតិមួយ
ក្លាយជាប្រជាជាតិដ៏ឧត្តមបំផុត ហើយជាអរិយធម៌ដ៏កំពូលបំផុតប្រើប្រាស់ពេល
វេលាតិចជាងពីរទសវត្សរ៍។”

បព្វជិត អ.វ បូស្កុរស ស្មីត

ក្មេងសៀវភៅរបស់គាត់ “មូហាំម៉ាត់និងពួកមូហាំម៉ាត់និយម”
(១៨៣៩ ដល់ ១៩០៨) ។

“គាត់ជាមេដឹកនាំប្រទេស ជាមេប្រឹក្សា។ គាត់ក្លាយជាស្តេចប្រដាប់ដោយពុទ្ធិសាសនា
ចង់បាន។ គាត់ក្លាយជាស្តេចសាងសង់គ្មានកងទ័ព។ គាត់គ្មានកងទ័ពអចិន្ត្រៃយ៍
គ្មានអង្គរក្សេមរ៍ខ្មែរ គ្មានរាជវាំង គ្មានចំណូលអចិន្ត្រៃយ៍។ បើសិនជាមាន
នរណាម្នាក់ស្ម័គ្រចិត្តនឹងគេហៅថា ជាអ្នកគាត់ក្តីតាមបទបញ្ជាព្រះជាម្ចាស់គឺ
បុគ្គលមូហាំម៉ាត់ (សូមសន្និដ្ឋានកើតមានដល់គាត់)។ គាត់មានអំណាចខ្លាំង
ក្លាយជាស្តេចសាងសង់រាជធានីដ៏ស្រស់ស្អាតទ្រង់រំលឹកអំណាចនោះ។ គាត់មិនខ្វល់
ខ្វាញ់នឹងទិដ្ឋភាពខាងក្រៅនៃអំណាច។ ជីវិតរស់នៅរបស់គាត់សាមញ្ញដូចជា
ជីវិតមនុស្សទូទៅដែរ។”

លីអូ តូលស្តូយ

ជាស្នេនិងអ្នកនិពន្ធដ៏ល្បីល្បាញ គាត់បាននិពន្ធសៀវភៅសង្គ្រាម
និងសន្តិភាព (១៨៦៧ដល់១៩១៩)។

“គ្មានសង្ស័យទេថា មូហាំម៉ាត់ជាអ្នកកំណែទម្រង់ដ៏ឧត្តមម្នាក់ គាត់បានដឹកនាំ
ប្រជាជាតិរបស់គាត់ ហើយរំដោះពួកគេឱ្យចាកផុតពីដីម្លោះដីអាក្រក់ និងការបែក
បាក់ទៅកាន់សន្តិភាពនិងឯកភាព។ ចេញពីបុព្វកាលនិងភាពសាមញ្ញទៅកាន់
អរិយធម៌ដែលបើកទ្វារនៃការរីកចម្រើនជឿនលឿន និងសុខសាន្តសម្រាប់ប្រជាជា
តិនិងពលរដ្ឋទាំងឡាយ។ នេះជាអ្វីដែលអារ៉ាប់សម័យមុនស្ថាប័នអាចធ្វើបាន។
នេះជាការកើតឡើងឧត្តម ហើយគ្មាននរណាអាចធ្វើបានលើកលែងតែវេជ្ជនដ៏
ឧត្តុង្គឧត្តម ហើយគួរឱ្យគោរព និងកោតសរសើរ។”

ម៉ូរីស បូកាយ

ជាស្នេនិងអ្នកនិពន្ធដ៏ល្បីល្បាញ គាត់បាននិពន្ធសៀវភៅសង្គ្រាម
និងសន្តិភាព (១៨៦៧ដល់១៩១៩)។

“គ្មានសង្ស័យទេថា មូហាំម៉ាត់ជាអ្នកកំណែទម្រង់ដ៏ឧត្តមម្នាក់ គាត់បានដឹកនាំ
ប្រជាជាតិរបស់គាត់ ហើយរំដោះពួកគេឱ្យចាកផុតពីដីម្លោះដីអាក្រក់ និងការបែក
បាក់ទៅកាន់សន្តិភាពនិងឯកភាព។ ចេញពីបុព្វកាលនិងភាពសាមញ្ញទៅកាន់
អរិយធម៌ដែលបើកទ្វារនៃការរីកចម្រើនជឿនលឿន និងសុខសាន្តសម្រាប់ប្រជាជា
តិនិងពលរដ្ឋទាំងឡាយ។ នេះជាអ្វីដែលអារ៉ាប់សម័យមុនស្ថាប័នអាចធ្វើបាន។
នេះជាការកើតឡើងឧត្តម ហើយគ្មាននរណាអាចធ្វើបានលើកលែងតែវេជ្ជនដ៏
ឧត្តុង្គឧត្តម ហើយគួរឱ្យគោរព និងកោតសរសើរ។”

ពាក្យ **មូហាំម៉ាត់** នេះរចនាឱ្យប្រាកដ
ដោយវិចិត្រករ ហ្វារីត អាល់អាលី ក្នុងក្រុមការងាររបស់
គាត់ឈ្មោះ(មូហាំម៉ាឌីយ៉ាត់)។

ក្នុងពាក្យនេះ អក្សរ(២)លេចឡើងត្រដែតខ្ពស់រាងដូចបំរើហារដែល
រចនាចេញពីពាក្យ មូហាំម៉ាត់អ្នកនាំសារអល់ឡោះ(ﷺ)។

ជុំវិញរូបភាពវិចិត្រនេះមានរបងរាងប្រាំមួយជ្រុងផ្គុំឡើងដោយ
ពាក្យ (មូហាំម៉ាត់) ហើយបានរចនាឱ្យប្រាកដរាងវិមាត្រដ៏ល្អវិចិត្រ
និងរចនាបថសិល្បៈមានលក្ខណៈច្នៃប្រឌិត។

ពាក្យ **មូហាំម៉ាត់** ក្នុងភាសាអារ៉ាប់មានន័យថា បុគ្គលដែល
មនុស្សនាំគ្នាសរសើរច្រើន។

គាត់ជាបុគ្គលដែលមនុស្សសរសើរច្រើនពេកក្រៃចំពោះអំពើ
ល្អរបស់គាត់ ជីវប្រវត្តិដ៏ស្អាតស្អំរបស់គាត់។ គាត់ជាបុគ្គលដែល
សក្តិសមនឹងការកោតសរសើរដ៏ឥតគុណ ហើយគុណទៀត។

ផ្ទាំងរូបភាពខាងលើគេហៅ អល្លោះព្យាករវីដល្បឿនសម្បត្តិ និង លក្ខណសម្បត្តិរបស់ព្យាករវី មូហាំម៉ាត់។ តាមធម្មតា ក្រុមវិចិត្រករជំនាញបានរចនា និងគូរឆ្នោតអក្សរអាប់ប៉េរីយ៉ូបង្ហាញពីសមត្ថភាព របស់ពួកគេ និងបង្ហាញពីភាពស្ម័គ្រចិត្តខ្លាំងនៃអក្សរអាប់ប៉េរីយ៉ូប។
អំពីការងារវិចិត្រការនិងជំនាញស្បែកក្រៃប្បី ចារសៀវ ម៉ាស៊ីប ។

លក្ខណសម្បត្តិនិងអត្ថបទតែរបស់ព្យាករវីមូហាំម៉ាត់

ពួកអ្នកមូស្លីមមានជំនឿថា ការគូររូបភាពពួកព្យាករវីនិងពួកអ្នកនាំសារគឺ ច្បាប់បញ្ញត្តិហាម ជាការលើកតម្កើងពួកគាត់ ។ ដោយសារតួនាទីពួកគាត់ស្របនឹងម្ចាស់ដែលបង្កើតចក្រ វាល ។ ពួកអ្នកមូស្លីមគ្មានរូបភាពឫបគំរូ ដែលបង្ហាញពីលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយរបស់ ព្យាករវីមូហាំម៉ាត់ ហើយពួកព្យាករវី និងពួកអ្នក នាំសារមុនគាត់ក៏គ្មានរូបគំរូនិង រូបភាពដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែប្រវត្តិសាស្ត្រ ឥស្លាមពោរពេញដោយការនិទាន និងហាទីស ដែលសុក្រិត និងនិទានច្រើន ដង ដែលប្រាប់យើងពីលក្ខណសម្បត្តិ និងអត្ថបទតែរបស់ ព្យាករវីមូហាំម៉ាត់ទាំងរូបសម្បត្តិ និងចរិយាសម្បត្តិដោយពិស្តារ និងយកចិត្តទុកដាក់បំផុត ។

លក្ខណសម្បត្តិនិងអត្ថបទតែរបស់គាត់

ព្យាករវីមូហាំម៉ាត់មានស្បែកសស្រស់ថ្លាវង់ក្រហម បន្តិចផ្ទៃមុខរបស់គាត់ស្រស់ស្អាត ។ នរណាឃើញ គាត់ញញើត គោរពគាត់ និងតម្កើងគាត់ ។ នរណា សេពគប់គាត់នឹងស្រឡាញ់គាត់ ។ ផ្ទៃមុខរបស់គាត់ ស្រស់ថ្លា ដូចព្រះចន្ទ កំពុងបញ្ចេញពន្លឺចែងចាំង ដូចសហការីរបស់គាត់ដែលបានពិពណ៌នា ។ គាត់ មានថ្ងាសធំទូលាយភ្នែកទាំងពីរធំទូលាយ ។ ភ្នែក ទាំងពីរខ្មៅ សក់ខ្មៅមិនស្អាត ហើយក៏មិនឆ្ងុះឆ្ងាយ ពួកចង្កាគាត់ក្រាស់ដូចសក់ ។

គាត់មិនទាប ហើយក៏មិនខ្ពស់ពេក គាត់មានកម្ពស់មធ្យម មិនឆាត់ពេក គ្មាន ក្បាលពោះ ។ ពោះគាត់ស្មើនឹងដើមទ្រូងរបស់គាត់ ។ ដើមទ្រូងធំមាឌក្រអាញ ខ្លួនប្រាណវិញម៉ាស្សាហប់ ពេលដើរម្តងៗមានកម្លាំងស្លាហាប លើកជើងផុតពីដី មិនដើរអូសជើង ។ កាលណាគាត់ ងាកមើលនរណាម្នាក់ គាត់ងាកទាំងដងខ្លួន ។

លក្ខណសម្បត្តិនិងអត្ថបទតែ របស់គាត់

ក្រោយ ។
គាត់ថា
មិនដែល
ប្លែង
លើក
រ

លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់គាត់

ម្នាក់ម៉ាត់ពុំមែនជាមនុស្សនិយាយច្រើន ។ កាលណាគាត់និយាយ គាត់និយាយច្បាស់ៗ ខ្លីខ្លីម ។ កាលណាគាត់ចង់បញ្ជាក់លើកិច្ចការអ្វីមួយ គាត់បញ្ជាក់ឡើងវិញម្តង ។ គាត់និយាយពិត គាត់មិនដែលពោលក្រៅពីពាក្យពិត ។ គាត់ស្អប់ខ្ពើមការដងែកគ្នា គាត់មិនដែលបន្ទុះបង្ហាប់គេ ហើយគាត់មិនដែលសរសើរគេហួសពេកដែរ ។ គាត់មិនដែលនិយាយសង្ឃឹមអ្វីមួយលើកលែងតែសង្ឃឹមនោះគាត់សង្ឃឹមទទួលបានផលបុណ្យពីអស់គ្នា ។ គាត់គ្មានសង្ឃឹមអ្វីដែលស្តីបន់គាត់ក្រៅពីការសព្វព្រះទ័យបស់អស់គ្នា ។ ល្អាករម្នាក់ម៉ាត់ជាតាមានបង្កើតស្ថានីយ៍ទូរទស្សន៍សហការីរបស់គាត់ថា ៖

« قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- «أَنَا زَعِيمٌ بِبَيْتٍ فِي رِضَى الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْمَرْءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا وَبَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَإِنْ كَانَ مَارِحًا وَبَيْتٍ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ لِمَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ».

មានន័យថា ខ្ញុំជាធុននៅក្នុងឋានសួគ៌ដែលមានឋានៈ ទាបជាងគេចំពោះអ្នកដែលបោះបង់
ការប្រកែកគន្លង បើទោះជាគេថ្លែងក៏ដោយ។ ផ្ទះនៅក្នុងកណ្តាលឋានសួគ៌ចំពោះអ្នកដែលបោះបង់
ការត្រួតត្រាក្រហម បើទោះជាគេនិយាយលេងសើចក៏ដោយ។ ផ្ទះនៅក្នុងឋានសួគ៌ខ្ពស់ចំពោះអ្នក
ដែល មានអត្ថចរិតល្អបំផុត។ ចេញផ្សាយដោយអាណា ង៉ារ៉ុន។

(رَضِ الْجَنَّةِ) មានន័យថា ជុំវិញ ឬដោយ ឬមានស្លឹកឋានៈទាបបំផុត។ (الْوَاء) ជជែក ប្រកែក។
យោងតាមការបកស្រាយហ្ន៎កោះវិទូខ្លះថា ការជំទាស់នឹងសម្តីអ្នកដទៃក្នុងបំណងបង្ហាញពី
កំហុសគេ ឬភាពខ្វះចន្លោះរបស់គេ។

ព្យាករវិម្លាម៉ាត់គ្មានចរិតជ្រុយនិយម ។ តាមពិតគាត់ភាគច្រើនផ្ដាំឆ្លើសហការរបស់គាត់ឱ្យអត់ច្ដក់ ហើយចៀសវាងពីការខឹងសម្បា ។ លើកលែងពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភបំពានលើជាទីសក្ការៈរបស់អស់ឡោះ ។ គាត់មិនដែលខឹងដើម្បីខ្លួនឯងគាត់ទេ ។ អាអ៊ីសៈប្រពន្ធគាត់បានរំលូកប្រាប់ថា គាត់មិនដែលវាយអ្វីមួយនឹងដៃគាត់ផ្ទាល់ទេ លើកលែងតែគាត់ចេញប៉ុលតែអ្វីក្នុងផ្លូវរបស់ឡោះ ។ គាត់មិនដែលវាយអ្នកបម្រើ ហើយក៏មិនដែលវាយស្រ្តីភេទដែរ ។ គាត់មិនដែលយកទោសសងទោសទេ ក៏ប៉ុន្តែគាត់អត់ឱននិងយោគយល់ ។

ទំនាក់ទំនងគាត់ជាមួយនឹងមនុស្ស

ព្យាករម្លប់ម៉ាតាគាត់ជាអ្នកចាប់ផ្តើមឱ្យសាឡាមស្ថាគមន៍មនុស្សមុន ។ គាត់បានបង្រៀនសហការីរបស់គាត់ថា ញញឹមទៅកាន់អ្នកដទៃជាការដាក់ទាន ។ កាលណាគេផ្តល់ដល់ម្រើសរវាងកិច្ចការពីរគឺគាត់ជ្រើសរើសយកការងារណាដែលងាយជាងគេដែលគាត់ប្រាកដ ។

គាត់មិនដែលល្ងក់ដៃក្នុងរឿងដែលមិនពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងគាត់។ គាត់ជាមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ ស្មោះត្រង់ក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្នកដទៃ។ ពេលគាត់ជួញដូរមនុស្ស ទាំងអស់ស្គាល់គាត់ ហើយមានងារថា បុរសស្មោះត្រង់និងមានសច្ចៈ។

គាត់អង្គុយនៅទីណាដែលផុតគេ គាត់មិនដែលប្រៀបគេ ។ គាត់គ្រងប្រាប់
ស្តាប់ចំពោះអ្នកដែលនិយាយមកកាន់គាត់ ។ គាត់មិនដែលកាត់សម្តីគេ គាត់ចាំរហូត
ដល់ គេនិយាយចប់ ។ គាត់ខ្មាសអៀនខ្លាំង គាត់មិនដែលធ្វើអំពើដែលគេរិះគន់
នោះទេ ។

ផ្ទះរបស់គាត់

ព្យាករម្យហាំម៉ាត់ពុំដែលខ្លះខ្លាញ់ ហើយក៏មិនរិះស្តិត គាត់ធម្មតា សាមញ្ញសម្រាប់ គ្រប់កិច្ចការទាំងអស់ក្នុងជីវិតរបស់គាត់ ។ គាត់មិនហូបចំណីច្រើន គាត់មិនដែលបន្ទុះ បង្ហាប់ ចំណីណាទាំងអស់ ។ គាត់មិនដែលហូបនំប៉័ងឆ្អែករយៈពេលពីរថ្ងៃជាប់គ្នា រហូតដល់គាត់ទទួលមរណភាពណាចាកលោកយើងនេះទៅ ។ គាត់ហូបនឹង ដៃស្តាំ ហើយនឹងដៃឆ្វាក់ប្រមាញ់ដៃរបស់គាត់ គាត់អរគុណចំពោះអស់ឡោះ ក្រោយពេលទទួលទានរួច ។

គាត់ដូចជាមនុស្សទូទៅដែរ គាត់បម្រើខ្លួនឯង គាត់រឹត ទឹកដោះពពែ ហើយពេលគាត់នៅផ្ទះ គាត់ជួយកិច្ចការផ្ទះដល់ គ្រួសាររបស់គាត់ ។

គាត់ស្រឡាញ់ចូលចិត្តការអនាម័យ គាត់ស្លៀកពាក់ស្អាតបាតដោយមិនបង្ខំចិត្តធ្វើ នោះទេ ។ គាត់ចូលចិត្តត្រៀងក្រអូបមានក្លិនឈ្ងុយ ហើយគាត់លាបត្របកក្អែករបស់ គាត់ទាំងពីរ ។

គាត់ស្រឡាញ់ចូលចិត្តការអនាម័យ គាត់ស្លៀកពាក់ស្អាត បាតដោយ មិនបង្ខំចិត្តធ្វើនោះទេ ។ គាត់ចូលចិត្តត្រៀង ក្រអូបមាន ក្លិនឈ្ងុយ ហើយគាត់លាបត្របកក្អែករបស់ គាត់ទាំងពីរ ។

អំពីអារម្មណ៍បាននិយាយថា “ព្យាករម្យហាំម៉ាត់ គាត់បានងើបថ្វាយបង្គំពេលយប់ រហូតដល់ហើមប្រេះបាទជើងទាំងពីររបស់គាត់ ។ ខ្ញុំបានសួរគាត់ថា បពិត្រអ្នកនាំសារ អស់ឡោះ ហេតុអ្វីលោកធ្វើដូច្នេះ ក្រែងអស់ឡោះបានអភ័យទាំងអស់ទោសកំហុសមុន ក្នុងរយៈពេលរបស់លោកហើយតើ? គាត់តបវិញថា តើខ្ញុំមិនចង់ក្លាយជាខ្ញុំបម្រើដែលដឹងគុណ ម្ចាស់ទេឬ?” ។ (មុត្តាហ្វីក អាឡេហ្វី) ។

ព្យាករម្យហាំម៉ាត់ចិត្តសប្បុរស ទូលាយ គាត់ផ្តល់អ្វីមួយដល់មនុស្ស គាត់ មិនដែលខ្លាចក្រខ្លួនទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែគាត់មិនអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនគាត់និងគ្រួសារគាត់ ទទួលទ្រព្យប្រាកដនោះទេ ។ គាត់ក៏មិនយល់ព្រមឱ្យនរណាម្នាក់នៃសមាជិក គ្រួសារគាត់ដើរប្រមូលប្រាក់ពីពួកអ្នកមូស្លីមដែរ ។

ផ្ទះរបស់គាត់សាមញ្ញសង់អំពីដីឥដ្ឋ ប្រក់បាងល្មើ និងស្បែក សត្វអ្នក ។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា ៖

فَقَالَ: " مَا لِي وَلِلدُّنْيَا وَمَا لِلدُّنْيَا وَمَالِي، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، مَا مَنَّلِي وَمَنَّلَ الدُّنْيَا إِلَّا كَرَائِبٍ سَرَّ فِي يَوْمٍ صَانِفٍ، فَاسْتَظَلَّ خَتَّ شَجَرَةٍ سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ، ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا " حَدِيثٌ صَحِيحٌ رَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ عَلَى شَرْطِ الْبُخَارِيِّ.

មានន័យថា "ខ្លួនខ្ញុំនិងលោកីយ ហើយលោកីយនិងលោកីយគ្មានប្រៀបបាននឹងអ្វី សូមស្លាប់ចំពោះអស់ឡោះ ខ្លួនខ្ញុំនិងលោកីយគ្មានប្រៀបបាននឹងអ្វីក្រៅពីដូចអ្នក ដំណើរធ្វើដំណើរនៅក្នុងថ្ងៃក្តៅខ្លាំង ហើយបានជ្រកក្រោមម្លប់ឈើមួយដើមរយៈ ពេលមួយម៉ោង បន្ទាប់មកចេញដំណើរទៅទៀត ហើយចាកចោលដើមឈើនោះ។"

រូបភាពស្រមើស្រមៃសម្រាប់វិហារព្យាករម្យហាំម៉ាត់ដែលបានកសាងឡើង បន្ទាប់ពីគាត់ទៅដល់ទីក្រុងមេឌីន ។ ផ្ទះរបស់គាត់នៅផ្នែកខាងក្នុងនៃវិហារនេះ ។

ផ្ទះរបស់ព្យាករម្យហាំម៉ាត់

វិហារព្យាករម្យហាំម៉ាត់សាម ការពិពណ៌នាសាមការពិពណ៌នា

ជីវិតគន្លងជីវិតប្រវត្តិរបស់ពួកអ្នកមូហាម៉ាត

សេចក្តីណែនាំសង្ខេបអំពីពួកអ្នកមូហាម៉ាត

នាមខ្លួន	មូហាម៉ាត
នាមឪពុក	អាប៌ខុលឡោះ ពិន អាប៌ខុលមូកឡិប (សែស្រឡាយមកពីគំនាងល កូន ពួកអ្នកអ៊ីប្រហ៊ីម)។
នាមគ្រូស	ក្រកូលរបស់គាត់គឺអម្បូរហាស្តិមជាតុលសម្ព័ន្ធមានកម្រិត និងឋានៈស័ក្តិខ្ពស់នៅក្នុងឧបទ្វីបអារ៉ាប់។
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត	ថ្ងៃទី២២ ខែសេហ ឆ្នាំ៥៧០ គ.ស. (ថ្ងៃទី៩ ឬ១២ ខែនិទាយរដូវទី១ ឆ្នាំដំរី)
ទីកន្លែងកំណើត	ទីក្រុងម៉ិក្លៈនៅឧបទ្វីបអារ៉ាប់(អារ៉ាប់សេអ៊ីឌីតបច្ចុប្បន្ន)។
មរណកាល	ខែមិថុនា ឆ្នាំ៦៣២ គ.ស. (ថ្ងៃទី១២ ខែនិទាយរដូវទី១ ឆ្នាំ១១ ហ.ស. ហើយអាយុរបស់គាត់ប្រហែល៦៣ឆ្នាំ)។
មរណទស	ទីក្រុងម៉ាឌីណៈនៅឆ្ងាយពីម៉ិក្លៈប្រហែលជា៥០គ.ម. ពីទីក្រុងម៉ិក្លៈ។

ជីវិតគន្លងជីវិតប្រវត្តិរបស់
ពួកអ្នកមូហាម៉ាត

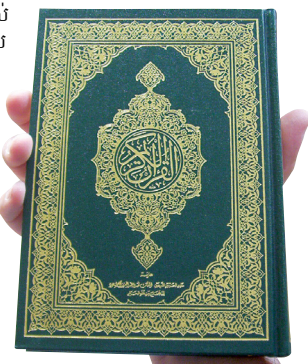

កុហារភាពនិយមប្រព័ន្ធអ៊ីម៉ូឡូហ្វីលីប៊ីស្កាត

តំលៃពីរកើត រហូតដល់រយៈ ២ ឆ្នាំ	ឪពុកគាត់ស្លាប់មុនគាត់កើត។ ម្តាយគាត់បានបញ្ជូនគាត់ទៅកាន់ជនបទក្រៅមីក្លុះធ្វើដូចទម្លាប់ពួកអាប៉ាប៊ីទូទៅឱ្យម៉ែដោះចិញ្ចឹមមានឈ្មោះ ហាលីម៉ៈ សាក់ឌីយ៉ៈ។
ពីរឆ្នាំ ២ឆ្នាំ ដល់ ៦ឆ្នាំ	រស់នៅជាមួយម្តាយឈ្មោះអាមីណៈរហូតដល់ម្តាយស្លាប់នៅឆ្នាំ៥៧៦ គ.ស.។
ពីរឆ្នាំ ៦ឆ្នាំ ដល់ ៨ឆ្នាំ	រស់នៅជាមួយលោកតារបស់គាត់អាប៉ាប៊ីឌុលមូតឡីបរហូតដល់លោកតាគាត់ស្លាប់។
ពីរឆ្នាំ ៨ឆ្នាំ ដល់ ២៥ឆ្នាំ	រស់នៅជាមួយឪពុកមាគាត់អាពូតឡីប ហើយឪពុកមាគាត់មានកូន១០នាក់។

ការរៀនសូត្ររបស់ពួកអាហ្វីម៉ូហ្វីលីប៊ីស្កាត

- ម៉ូហ្វីលីប៊ីស្កាតជាអន្តរជ័យៈ មិនចេះអាន មិនចេះសរសេរ គាត់មិនដែលរស់នៅក្រៅទីក្រុងមីក្លុះ គាត់គ្មានលទ្ធភាពរៀនសូត្រស្វែងរកចំណេះដឹងក្រៅពីស្រុកទេសរបស់គាត់។
- លុះដល់គាត់មានអាយុ៥០ឆ្នាំ គាត់បានទទួលគម្ពីរអាល់គូរអានជាការត្រាស់បន្ទូលពីព្រះជាម្ចាស់នៃសកលលោក។ ទេវតាដ៏ព្រិលបានចុះមកជួបគាត់ ហើយបង្រៀនគាត់ពីព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះជាម្ចាស់។ គាត់បានទន្ទេញចាំមាត់ទទេ ហើយគាត់បានផ្តល់គម្ពីរនេះដល់មនុស្សគ្រប់មាត់ទាំងអស់គ្មានខ្វះមួយពាក្យ ឬលើសមួយពាក្យនោះទេ។
- ពិតណាស់ គេបានប្រមូលចងក្រងពាក្យសម្តីរបស់ពួកអាហ្វីម៉ូហ្វីលីប៊ីស្កាតនិងការទូន្មានប្រៀបប្រដៅរបស់គាត់ដែលគេហៅថា សៀវភៅធម្មនិយមរបស់ពួកអាហ្វីម៉ូហ្វីលីប៊ីស្កាត ហើយវាមានភាពខុសគ្នាទាំងសំណុំនិងសំណេរពីគម្ពីរអាល់គូរអាន។

ជំងឺគណនិយមប្រព័ន្ធអ៊ីម៉ូឡូហ្វីលីប៊ីស្កាត

ពីកុហារភាពដល់ ឆ្នាំ ២០ឆ្នាំ	គាត់ហ្វាលពែ បន្ទាប់មកជួញដូរជាមួយមាគាត់។ កាលគាត់ទៅជួញដូរជាមួយឪពុកមាគាត់នៅស្រុកស្លាម គាត់មានអាយុ១២ឆ្នាំ។
ពីឆ្នាំ ២០ឆ្នាំដល់ ៤០ឆ្នាំ	ជួញដូរឱ្យស្រ្តីអភិជនម្នាក់មានឈ្មោះថា ខទីហ្វៈ ពិនតិយូវែលេដ។ ក្នុងសង្គមគាត់គេស្គាល់ម៉ូហ្វីលីប៊ីស្កាតថា ជាមនុស្សស្មោះត្រង់ និងទៀងត្រង់។ ដូច្នេះពួកគេដាក់ងារ គាត់ភ្លាមៗថា (الصالح الأمين) បុគ្គល ស្មោះត្រង់និងទៀងត្រង់។
ពីឆ្នាំ ៤០ឆ្នាំដល់ ៦៧ឆ្នាំ	នៅពេលគាត់ដល់អាយុ៥០ឆ្នាំ (ប្រហែលជាឆ្នាំ៦១០ គ.ស.) ទេវតាដ៏ព្រិលបានចុះមកជួបគាត់ នាំសារនិងភាពជាពួកអាហ្វីម៉ូហ្វីលីប៊ីស្កាត។ គាត់បានលឺដីវិតដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសាររបស់អល់ឡោះ និងគម្ពីររបស់ទ្រង់ទៅដល់សាសន៍របស់គាត់និងមនុស្សទូទៅ។ ដើម្បីឱ្យគម្ពីរនេះជាច្បាប់ធម្មនុញ្ញសម្រាប់ជីវិតរស់នៅ ដែលនឹងសម្រេចបាននូវសមធម៌សង្គមសន្តិភាព រុងរឿងសម្រាប់មនុស្សជាតិទាំងមូល។ អល់ឡោះបានបន្ទូលថា មានន័យថា «យើងគ្មានបញ្ជូនឯងមក លើកលែងតែជាភ្នំមេត្តាសម្រាប់សកលលោកទាំងមូល»។

ជំងឺគ្រុនចិត្តដែលបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ស្រាវ៉ាត

ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់រៀបការប្រពន្ធម្នាក់រស់នៅជាមួយគ្នារយៈពេល២៥ឆ្នាំ ប្រពន្ធរបស់គាត់ ខឺហ្វ្រូ ពិនត ឃ្លែលដជាស្រ្តីមេម៉ាយមកពីគ្រួសារខ្ពង់ខ្ពស់នៃកុលសម្ព័ន្ធអាសាត។

គាត់ជាស្រ្តីដែលគោរព មានឋានៈនិងកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្នុងសង្គម។ ពួកវាបានធ្វើជំនួញឱ្យគាត់។ នៅពេលគាត់បានឃើញអាកប្បកិរិយាដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ពួកវា ស្មោះត្រង់ ប្រាកដប្រជា ទៀងត្រង់ក្នុងការរកស៊ីជាមួយអ្នកដទៃ។ គាត់បានចាប់ចិត្តប្រតិព័ទ្ធ និងតាមចៅមហា(តាមរយៈភាគីទី២)ឱ្យពួកវារៀបការជាមួយគាត់ ហើយការរៀបការបានប្រព្រឹត្តទៅដោយជោគជ័យ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ជោគជ័យ៖ ដ្បិតតែខឺហ្វ្រូមានអាយុច្រើនជាងពួកវាម្នាក់ម៉ាត់ ១៥ឆ្នាំ តែគាត់ទាំងពីរមកពីវណ្ណៈសង្គមដែលមានឋានៈស្មើគ្នា។

ការខុសអាយុគ្នាពុំមែនជាឧបសគ្គចំពោះការបង្កើតគ្រួសារ និងបង្កើតកូនចៅក្រោមដំបូលអាពាហ៍ពិពាហ៍ជោគជ័យ ហើយជាទ្រនំដែលពារពេញដោយក្តីស្រឡាញ់

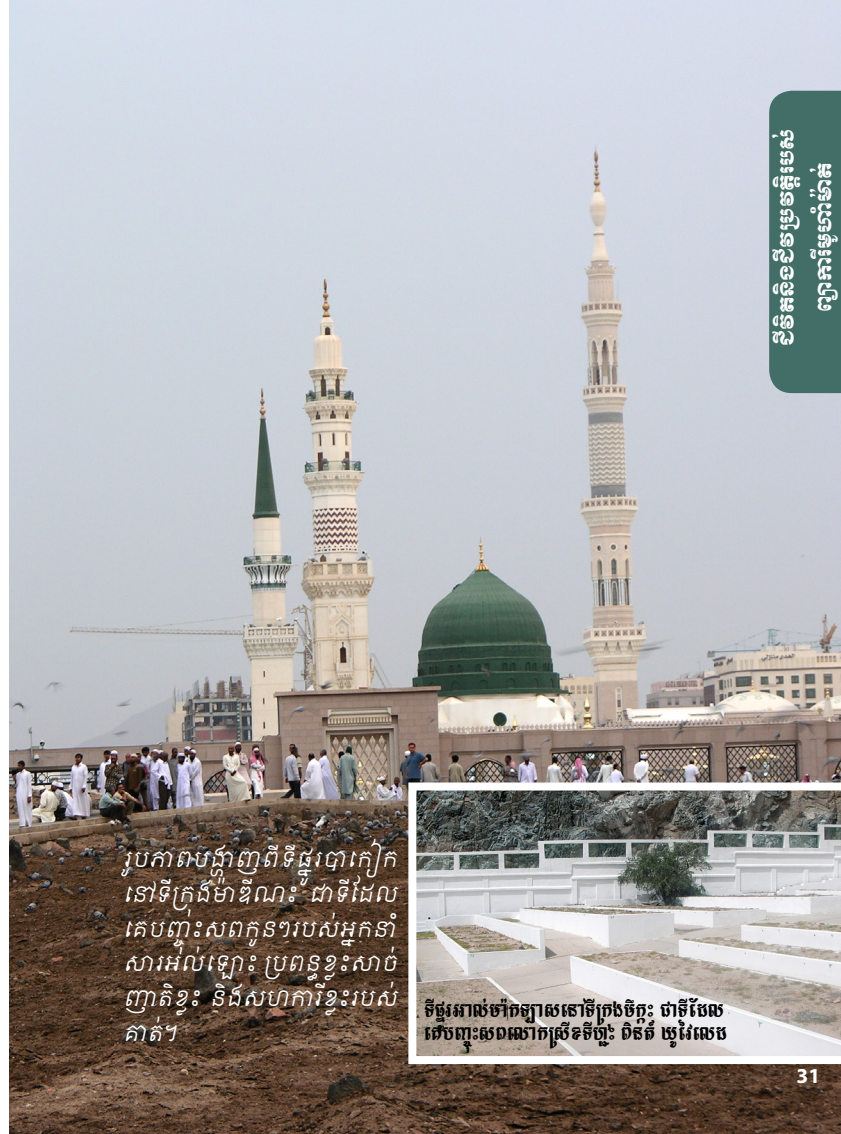
និងភក្តីភាព។ ពួកវាម្នាក់ម៉ាត់រួមរស់ជាពីរប្រពន្ធជាមួយនឹងខឺហ្វ្រូរយៈពេល ២៥ឆ្នាំរហូតដល់ខឺហ្វ្រូ ស្លាប់នៅឆ្នាំ ៦១៩ គ.ស. នៅអាយុ៦៥ឆ្នាំ។

(សូមមើលជំពូក ៦)

ឪពុកកូនប្រាំមួយនាក់៖ ពួកវាម្នាក់ម៉ាត់មានកូនជាមួយខឺហ្វ្រូទាំងអស់ស្រីបួននាក់គឺ ហ្សែណាប រូកយៀ អុក្លីលតូម និងហ្សាទីម៖ ហើយកូនប្រុសពីរនាក់គឺ អាល់កសិម បានស្លាប់នៅអាយុបីខួប ហើយអាល់ខុលឡោបានស្លាប់នៅអាយុបួនខួប។

ពួកវាម្នាក់ម៉ាត់ស្រឡាញ់ប្រពន្ធរបស់គាត់ខឺហ្វ្រូ ស្មោះត្រង់ចំពោះប្រពន្ធនិរន្តរៈ

គាត់តែងរំលោភពេលជាមួយគ្រួសារគាត់ បីបាច់ថែរក្សាកូននិងប្រពន្ធ ធ្វើកិច្ចការផ្ទះគ្រប់បែបយ៉ាង

រូបភាពបង្ហាញពីទីផ្ទះបាត់ភ្ញាក់នៅទីក្រុងម៉ាឌីណា ជាទីដែលគេបញ្ចុះសពកូនៗរបស់អ្នកនាំសារអាល់ឡោ ប្រពន្ធខ្លះសាបញ្ញតិ្តខ្លះ និងសហការីខ្លះរបស់គាត់។

ទីផ្ទះរបស់បាត់ភ្ញាក់នៅទីក្រុងម៉ាឌីណា ជាទីដែលគេបញ្ចុះសពអ្នកស្រីខឺហ្វ្រូ ចិនត យូសែប

ព្យាករិយូហ្វាហ្វាអំពើហិង្សាសាធារណៈនេះរយៈពេល២៣ឆ្នាំ

ឆ្នាំ ៦១០ គ.ស

ទាបៈផ្ដើមទទួលបាន

ព្យាករិយូហ្វាហ្វាបានទទួលការគ្រាន់បន្តលពី អស់ឡោះជាម្ចាស់ ខណៈដែលគាត់តាំងសមាជិ នៅក្នុងរូងភ្នំ ដើម្បីគោរពសក្ការៈចំពោះអស់ឡោះ ក្នុងរូងភ្នំហ៊ីរ៉ាតនៃភ្នំនួននៅមីក្លុះ។ នៅថ្ងៃនោះ ទេវតា ដ៏ព្រៃលបាននាំចុះមកនូវបទបញ្ជាអស់ឡោះ ដើម្បី ចាប់ផ្ដើមការកំច្ចផ្សព្វផ្សាយសាររបស់អស់ឡោះ សម្រាប់មនុស្សជាតិ។ អស់ឡោះជាម្ចាស់បានតែងតាំងព្យាករិយូហ្វាហ្វាជាអ្នកនាំសារទៅកាន់សាលា នី របស់គាត់និងមនុស្សលោកទាំងមូល។ គាត់អំ ពារនូវពួកគេឱ្យមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះដែល គ្មានម្ចាស់ដែលត្រូវគេគោរពសក្ការៈលើកលែង តែទ្រង់។ ទទួលយកសាររបស់ទ្រង់។ ជាសារដែលការផ្សព្វផ្សាយរបស់វាទាមទារនូវជំនឿដ៏ ស្មោះទ្រង់ ជ្រះថ្លាបំផុត និងប្រកាន់ខ្ជាប់ខ្ជាប់បំផុត ហើយសព្វពេញលេញ។

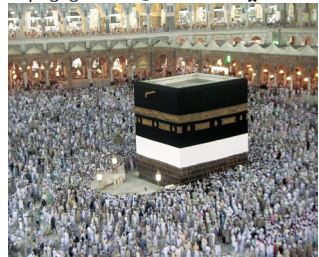

ឆ្នាំ ៦១០ ដល់ ឆ្នាំ ៦១២ គ.ស

អូដ្ឋិមជំនាន់ដំបូង

ព្យាករិយូហ្វាហ្វាបានអំពាវនាវគ្រួសាររបស់គាត់ សហការីរបស់គាត់ដែលជិតស្និទ្ធឱ្យ មានជំនឿចំពោះអស់ឡោះនិងសាររបស់ទ្រង់។ ប្រពន្ធរបស់គាត់ ខឺហ្វ្លុះ ពិនត យូរលែងបាន ជឿចំពោះគាត់ ដូចគ្នាដែរ សហការីគាត់អាពាហ៍ពិពិធករនិងជំនួយម្នាក់ អាលី ពិន អាពិធីឡីប និងហ្វេត ពិន ហាវីសៈ(អ្នកបម្រើរបស់ព្យាករិយូហ្វាហ្វា)។

ព្យាករិយូហ្វាហ្វានិងសហការីរបស់ គាត់បន្តការផ្សព្វផ្សាយជាលក្ខណៈបុគ្គលហៅ មនុស្សឱ្យមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះ ដោយស្ងាត់ៗនៅតាមទីសាធារណៈរយៈពេលបីឆ្នាំ។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះមានពួកអ្នកក្រ ពួកអ្នកមាន និងមនុស្សល្អៗទាំងបុរសនិង ស្រី ខ្ញុំបម្រើ បានមានជំនឿចំពោះគាត់។ មនុស្សសំខាន់ ដែលមានជំនឿក្នុងអំឡុងពេលនេះគឺ អូស្តាន ពិន អ័ហ្វហ្វាន អ៊ីសហ្វាវែរ ពិន អាលីអាហ៊ាម អាប័ន្តរវ៉ាម៉ាន ពិន អ័ហ្វ អាម៉េរ ពិន យ៉ាសៀរ និងសាអ៊ីត ពិន ហ្វេត និងប្រពន្ធរបស់គាត់ ហ្វាទីមៈ ពិនត អាលីខត្តាប (ប្អូនស្រីអូម៉េរ) អស់ឡោះសព្វ ព្រះទ័យចំពោះពួកគាត់ទាំងអស់គ្នា។

ឆ្នាំ ៦១៣ ដល់ ឆ្នាំ ៦១៥ គ.ស

មេដឹកនាំគួរស្នូលប្រឆាំងនឹងការផ្សព្វផ្សាយឥស្លាម

បន្ទាប់ពីការផ្សព្វផ្សាយលក្ខណៈបុគ្គល និងដោយការសម្រិតសម្រាំងរយៈពេលបីឆ្នាំ។ ព្យាករិយូហ្វាហ្វា និងសហការីរបស់គាត់បានចាប់ផ្ដើមអំពាវនាវមនុស្សដោយបើកចំហ ឱ្យ មានជំនឿចំពោះអស់ឡោះតែមួយគត់ និងទទួលយកសាររបស់ទ្រង់ ហើយបោះបង់ការសក្ការៈ រូបបដិមា។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកមេដឹកនាំគួរស្នូលមិនព្រមទទួលការអំពាវនាវរបស់ព្យាករិយូហ្វាហ្វា។ ពួកគេចោទប្រកាន់គាត់ថា ជាកំរិត ជាគ្រូបន្តអាក្រក់ ជាមនុស្សឆ្គួត។ ដ្បិតពួកគេស្គាល់ច្បាស់ថា គាត់ជាមនុស្សស្មោះត្រង់ សច្ចៈទៀងត្រង់ និងពោរពេញដោយគតិបណ្ឌិត។

ការរួចរាល់និងការគំរាមកំហែង៖

មេដឹកនាំគួរស្នូលព្យាយាមធ្វើឱ្យព្យាករិយូហ្វាហ្វាបោះបង់ការផ្សព្វផ្សាយរបស់គាត់ ដោយម្តងល្ងង់រលោមគាត់ ហើយម្តងគំរាមកំហែងគាត់។ ពួកគេព្យាយាមរារាំងមនុស្សមិនឱ្យ ស្តាប់គាត់ ហើយបង្ខំការព្យាបាទកាន់តែខ្លាំងចំពោះអ្នកដែលបានចូលរួមស្តាប់។ ពួកគេធ្វើ ទណ្ឌកម្មចំពោះពួកអ្នកក្រ ទន់ខ្សោយ ខ្ញុំបម្រើគេ។ ពួកគេបាន សម្លាប់ខ្លះក្នុងចំណោមអ្នកទាំងនោះ ហើយបុគ្គលម្នាក់ម្នាក់ខ្លួន ឯងបានទទួលរងនូវការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញផងដែរ។

អ្នកនាំសារអស់ឡោះជួយការពារដល់សហការីរបស់

គាត់៖ ព្យាករិយូហ្វាហ្វាតែងតែជំរុញសហការីគាត់ឱ្យខិតស្និទ្ធអត់ធ្មត់។ គាត់តែងតែជួបពួកគេ ជាប្រចាំនៅបង្គោលអ៊ីរ៉ា ពិន អាពិ អ៊ីរ៉ាត្រកូលមីខហ្វ្លុម។ ដូច្នេះប្រៀបបាននឹងសាលា ដែលគាត់បង្រៀនសហការីគាត់នូវគន្លឹះអាល់គូរអាន ដែលគេបញ្ចុះមកបន្តបន្ទាប់។ គាត់បាន បង្រៀនពួកគេនូវតម្លៃនិងសីលធម៌ ហើយបណ្តុះក្នុងចិត្តពួកគេនូវស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ហើយ ប្រកាន់ខ្ជាប់នឹងការផ្សព្វផ្សាយសាររបស់អស់ឡោះទៅកាន់មនុស្សលោកទាំងមូល។

ខណៈដែលព្យាករិយូហ្វាហ្វាជឿជំនឿសហការីរបស់គាត់ប្រឈមនឹងការរៀបសង្កត់ គំរាមកំហែង ការធ្វើទារុណកម្ម គាត់បានអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេខ្លះភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសហាបាស្ទៈ (អេធូរ ពិស្វត្រៃ)។ កាលនោះ ប្រទេសនេះគ្រប់គ្រងដោយស្តេចសេដិកាដេមីតេហៅថា ស្តេចណាហ្វាស៊ីយ៉ា។ នៅក្នុងអំឡុងពេលនេះ មានមេដឹកនាំមីក្លុះខ្លាំងៗពីររូបបានចូលរួមស្តាប់ គឺ អូម៉េរ ពិន អាលីខត្តាប និង ហាវីសៈ ពិន អាពិ តឡីប ឪពុកអាម្នាក់នាំសារអស់ឡោះ។ នេះ គឺជាសញ្ញាសំខាន់នៅលើវិធីនៃការផ្សព្វផ្សាយឥស្លាម។

ជាក់លាក់នូវសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចនៅលើអ្នកនាំសារអស់ឡោះ៖ ពួកមេដឹក នាំគួរស្នូលបានមកចុះតាមផ្លូវហើយម្តងទៀតជាមួយនឹងព្យាករិយូហ្វាហ្វា។ ក៏ប៉ុន្តែជំហររបស់ គាត់នៅតែរឹងមាំមិនងាក។ ពីព្រោះគាត់ទទួលបន្ទុកនាំសាររបស់អស់ឡោះទៅកាន់មនុស្ស លោកទូទៅ។ ដូច្នេះ គ្មានផ្លូវដើម្បីចុះចាកចោលសិទ្ធិកាពារនោះឡើយ។ បន្ទាប់មក ពួកមេដឹក នាំគួរស្នូលបានសម្រេចចិត្តដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចទៅលើព្យាករិយូហ្វាហ្វានិង

ពួកអ្នកមានជំនឿដែលនៅជាមួយគាត់។ ការដាក់ទណ្ឌកម្មនេះអស់បន្ទាយរយៈពេលបីឆ្នាំ។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ ដាក់បម្រាមមិនឱ្យទៅទាក់ទងជាមួយនឹងពួកអ្នកមូស្លីម និងមិនឱ្យចុះ ក្នុងត្រាលក់ដូរជាមួយពួកគេ។ ពួកវាមូហាម៉ាត់និងសហការីរបស់គាត់ទទួលរងនូវវេទនាដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ។ នេះគឺជាដំណាក់កាលលំបាកបំផុតនៃជំនាច់ពោះពួកអ្នកមូស្លីម។ ក៏ប៉ុន្តែពួកគេអត់ធ្មត់ ហើយប្រកាន់ខ្ជាប់នឹងសាសនារបស់ពួកគេ។

ឆ្នាំ ៦១៩ ដល់ឆ្នាំ ៦២០ គ.ស

ឆ្នាំទុក្ខៈ នៅឆ្នាំ ៦១៩ គ.ស. មេដឹកនាំមីក្កៈបានលុបចោលនូវការដាក់ទណ្ឌកម្មលើ ពួកអ្នកមូស្លីម បន្ទាប់ពីពួកគេដឹងច្បាស់ថា ការដាក់ទណ្ឌកម្មនេះគ្មានប្រយោជន៍។ ក៏ប៉ុន្តែក្នុង ឆ្នាំដែលនេះ ឪពុកមាព្យាកាវី អាពុតឡីបបានស្លាប់។ គាត់ជាអ្នកដែលចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា និងការពារពួកវាវិថែមទាំងជួយគាំទ្រគាត់ផងដែរ។ បន្ទាប់មកប្រពន្ធរបស់គាត់ឈ្មោះ ខឺហ្វ្រ៊ី ព័នត យូវែលេដ បានស្លាប់ដែរ។ គាត់ជាស្រ្តីដែលស្រឡាញ់ស្មោះស្ម័គ្រ ហើយជួយគាំទ្រគាត់ ហើយជាប្រពន្ធដែលមានភក្តីភាពចំពោះប្តី។ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់កើតឡើង ហើយគាត់និយាយ ហាត់នឹងមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហានៅមីក្កៈ និងការចេសវិវល្យរបស់ពួកគេ។ ដូច្នេះ គាត់បានចេញ ទៅកាន់តំបន់តំបន់វិលដែលនៅឆ្ងាយប្រហែល៨០គ.ម. ពីភាគខាងជើងមីក្កៈ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកអ្នក ស្រុកនេះបានឆ្លើយតបចំពោះគាត់ដោយការធ្វើឧត្តហ្មធុរយ៉ាងខ្លាំងក្លា ហើយបានដេញ គាត់ចេញពីស្រុកភូមិរបស់ពួកគេ។

ឆ្នាំ ៦២០ ដល់ឆ្នាំ ៦២២ គ.ស

ពន្លឺនៃសេចក្តីសង្ឃឹមៈ ដ្បិតតែបិតក្នុងស្ថានភាពដ៏លំបាកដែលពួកវាវិមូហាម៉ាត់ និង សហការីរបស់គាត់កំពុងឆ្លងកាត់ ក៏ប៉ុន្តែការអំពាវនាវទៅកាន់អល់ឡោះនៅតែបន្តមានជំនឿ ជាក់ចំពោះទ្រង់និងសាររបស់ទ្រង់។ ជឿជាក់ចំពោះការគាំទ្ររបស់ទ្រង់ ការសង្ឃឹមរបស់ទ្រង់។ គាត់បានទៅបង្ហាញអំពីស្នាមដល់ពួកកុលសម្ព័ន្ធអាក់បម្រុងចំនួន។ ក៏ប៉ុន្តែនៅតែគ្មានការគាំទ្រ ពីពួកគេ។ គ្រាន់តែមានមនុស្សប៉ុន្មានបានជឿ ហើយបានចូលរួម ដូចជាអាព ហ្សេរ អាល់គ្លីហ្សាវី និងទីហ្សេល អាល់ហ្សាវីស៊ីយ៍ និងទម៉ាត អាល់អ៊ីហ្សាវី។ បន្ទាប់មក មានព្រឹត្តិការណ៍មួយបានកើតឡើងដោយពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានជួបនឹងមនុស្ស ប្រាំមួយនាក់មកពីម៉ាឌីណា (ទីក្រុងយ៉ាស៊ីប) ក្នុងរដូវបុណ្យហ៊ីដ្វា។ នៅក្នុងទីក្រុងនេះមាន កុលសម្ព័ន្ធអាក់បំពេញរស់នៅ គឺកុលសម្ព័ន្ធអាវីស៊ីនិងយ៉េហ្សាវីច ថែមទាំងមានពួកកុល សម្ព័ន្ធពីហ្ស្ល្លនៈសំនៅដែរ។ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានហៅអំពាវនាវមនុស្សប៉ុន្មាននាក់នេះ ឱ្យ ចូលរួមស្នាម និងមានជំនឿចំពោះអល់ឡោះតែមួយគត់។ គាត់បាននិយាយប្រាប់ពួកគេពី សារឥស្លាម។ ពួកគេមកពីកុលសម្ព័ន្ធខេហ្សាវីច ហើយពួកគេធ្លាប់បានពួកពិហ្សនៅទីក្រុង យ៉ាស៊ីបនិយាយការបញ្ជូនពួកវាវិមូហាម៉ាត់។ ដូច្នេះ ពួកគេបានមានជំនឿចំពោះគាត់ និងសាររបស់ គាត់ ហើយបានសម្រេចអំពាវនាវហៅពួកកុលសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួនឱ្យចូលរួមស្នាម ហើយនឹង ត្រឡប់មកមីក្កៈវិញនៅរដូវបុណ្យហ៊ីដ្វាឆ្នាំក្រោយដើម្បីមកជួបពួកវាវិមូហាម៉ាត់។

ពួកអ្នកមូស្លីមថ្មីនៅយ៉ាស៊ីបសន្យាថានឹងគាំទ្រពួកវាវិមូហាម៉ាត់

មនុស្សមួយក្រុមមកពីស្រុក យ៉ាស៊ីបនេះបានត្រឡប់មក វិញនៅឆ្នាំបន្ទាប់ (**គ.ស. ៦២១**) មកជាមួយពួកគេមានគ្នា ប្រាំមួយនាក់ផ្សេងទៀត។ ពួកគេមកពីកុលសម្ព័ន្ធអាវីស៊ី។ ពួកគេបានអង្គុយជាមួយពួកវាវិ មូហាម៉ាត់។

ប្រាសាទអាល់បែអៈ ឬអាហ្គ្វៈបច្ចុប្បន្ននៅក្បែរស្ថានគប់គោល

ពួកគេបាននិយាយជាមួយគាត់ ហើយពួកគេក៏មានជំនឿចំពោះគាត់ ហើយបានសន្យាជា មួយគត់ថា នឹងមិនគោរពសក្ការៈទេ លើកលែងតែចំពោះអល់ឡោះតែមួយគត់។ ពួកគេមិន គោរពពហុទេពរួមជាមួយនឹងទ្រង់ឡើយ។ ពួកគេមិនលួចប្លន់ មិនកាប់សម្លាប់ មិនល្មើស និងអ្នកនាំសាររបស់អល់ឡោះ។ កិច្ចព្រមព្រៀងគេហៅថា កិច្ចព្រមព្រៀងអាកហ្គ្វៈលើកទី១ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅតំបន់មីណានៅឯគោលអាកហ្គ្វៈ(ជាកន្លែងគេគប់គោលបច្ចុប្បន្ន។

ពួកគេបានត្រឡប់ទៅយ៉ាស៊ីបវិញ ហើយពួកគេចាប់ផ្តើមហៅពួកមេកុលសម្ព័ន្ធទាំងពីរ អាវីស៊ី និងខេហ្សាវីច ព្រមទាំងអម្បូរស្រឡាវីរុក្ខកុលរបស់ពួកគេឱ្យចូលរួមស្នាម។ ក្រោយមក ពួកគេបានត្រឡប់មកជា លើកទី២ក្នុងរដូវ បុណ្យហ៊ីដ្វាបន្ទាប់ (**គ.ស. ៦២២**)។ កាលនោះពួកគេមាន គ្នាច្រើនលើសពី៧០នាក់ហើយក្នុងចំណោម ពួកគេមានស្ត្រីពីរនាក់។ ពួកគេទាំងអស់ បានសន្យាជាមួយនឹងពួកវាវិមូហាម៉ាត់ ដូចបងប្អូនពួកគេធ្លាប់បានសន្យាពីមុន។ គេហៅការជួបជុំលើកនេះថា កិច្ចព្រមព្រៀង អាកហ្គ្វៈលើកទី២។ នេះជារបបមួយដ៏ សំខាន់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការអំពាវនាវ ទៅរកអល់ឡោះជាម្ចាស់។

សង្គមឥស្លាមនៅយ៉ាស្រីប ដែលពួកអ្នកមូស្លីមបានរៀបចំនៅជ្រកកោះ:
ពួកមេដឹកនាំកំពូលៗនៃកុលសម្ព័ន្ធទាំងពីរនៅយ៉ាស្រីបបានចូលរួមគ្នា គឺកុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់ និងខេហ្ស៊ីត។ ដោយហេតុនេះ ទើបកាតព្វនៃកូនចៅវង្សត្រកូលកុលសម្ព័ន្ធទាំងពីរបាន ចូលរួមគ្នា។ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានអនុញ្ញាតឱ្យសហការីរបស់គាត់នៃអ្នកស្រុកមីក្លុះគៀស ខ្លួនទៅកាន់យ៉ាស្រីប ដើម្បីរស់នៅទីនោះជាមួយនិងបងប្អូនរបស់ពួកគេ ចៀសផ្លាស់ពីការ ជិះជាន់ធ្វើបាបរបស់ពួកមេដឹកនាំគូរស្តេ។

ឆ្នាំ ៦២២ គ.ស. (ឆ្នាំទី ១ នៃ ហ.ស)

ពួកមេដឹកនាំគូរស្តេបានរៀបចំឧបាយកលសម្លាប់ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ និងការ ប្រែប្រួលរៀបចំរបស់គាត់នៅកោះយ៉ាស្រីប: ពួកមេដឹកនាំគូរស្តេបានអ្នកដើរ តាមពួកវាវិមូហាម៉ាត់កាន់តែកើនឡើងច្រើន និងរីកសុសសាយសាសនាឥស្លាមពាសពេញ ឧបទ្វីបអារ៉ាប់។ ដូច្នេះ ពួកគេបានសម្រេចកំចាត់គាត់ចោល ហើយពួកគេបានជំនុំគ្នាប្រៀបចំ ឧបាយកលសម្លាប់គាត់នៅសាលប្រជុំដាវុលណាត្វះ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានចេញ ជាមួយសហការីគាត់ អាពុកកើរទៅកាន់រុងរឿងស្នំ ហើយលាក់ខ្លួននៅទីនោះរយៈពេលបីថ្ងៃ បន្ទាប់មក គាត់រៀបចំខ្លួនទៅយ៉ាស្រីប។ ការរៀបចំខ្លួនរបស់ពួកវាវិមូហាម៉ាត់គឺឈរឱ្យការ ផ្លាស់ប្តូរដំណើរការប្រតិបត្តិសាស្ត្រឥស្លាម។ នៅយ៉ាស្រីបឥស្លាមបានរីកចម្រើនរុងរឿង ហើយបាន លេចឡើងនូវប្រព័ន្ធសង្គមថ្មី ដែលបង្កើតទ្រង់ទ្រាយជាគ្រាប់ពូជនៃអាណាចក្រឥស្លាម។

ឆ្នាំ ៦២៣ គ.ស ដល់ ឆ្នាំ ៦២៤

ពួកអ្នកមូស្លីមច្រើនរើសពួកវាវិមូហាម៉ាត់ជាមេដឹកនាំម៉ាឌីណា:

ពួកអ្នកស្រុកយ៉ាស្រីបរស់នៅលាយឡំគ្នារវាងពួកអារ៉ាប់និងពួកជិហ្វ។ ដ្បិតតែមានកុលសម្ព័ន្ធ អារ៉ាប់តែពីរ ហើយមានកុលសម្ព័ន្ធជិហ្វបីតូចៗ។ ក៏ប៉ុន្តែ សង្គមអារ៉ាប់ នៅយ៉ាស្រីបមានប្រជាជនច្រើនជាងសហគមន៍ជិហ្វ។ ពួកគេបានព្រម ព្រៀងលើកពួកវាវិមូហាម៉ាត់ជាមេដឹកនាំពួកគេ គ្រប់គ្រងយ៉ាស្រីប ដោយច្បាប់ស្តារឡើងអស់ឡើយ ហើយសន្យាថានឹងស្តាប់បង្គាប់គាត់ ទាំងពេលមានសុខ និងពេលមានទុក្ខ។ គាត់ជាអ្នកដឹកនាំនៅយ៉ាស្រីប និងអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តារឡើងរបស់អស់ឡើយ។

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ឆ្ពោះយ៉ាស្រីបនៅម៉ាឌីណា : ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ ឆ្ពោះយ៉ាស្រីបទៅជា ម៉ាឌីណាវិញ។ ក្រោយពេលពួកវាវិមូហាម៉ាត់ បានរៀបចំខ្លួនមកកាន់ទីក្រុងនេះ។ យ៉ាស្រីបលែងក្លាយជាទីក្រុងរបស់កុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់និង យេស៊ីត និងពួកជិហ្វទៀតហើយ។ វាបានក្លាយជាទីកន្លែងសម្រាប់គ្រប់បុគ្គលដែលមានជំនឿ

ចំពោះអស់ឡើយគ្រប់គ្រងដោយអ្នកនាំសារ របស់អស់ឡើយ។ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានបង្កស្តារដំណើរ យកតែមានដល់ទីក្រុងម៉ាឌីណា ហើយស្តីពី អស់ឡើយពួកអ្នកមូស្លីមពេញចិត្តនឹងទីក្រុង នេះ។ ទាក់ទងនឹងបញ្ហាមួយទៀតគាត់បានមានប្រសាសន៍ថា: **عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : (إن الإيمان ليأزر إلى المدينة كما تآزر الحية إلى جحرها) صحيح ابن حبان.**
មានន័យថា «ជំនឿនឹងក្រសោបជាប់នៅម៉ាឌីណាដូចជាសត្វពស់ទាមជាប់ ក្នុងរន្ធរបស់វា»។

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ឆ្ពោះយ៉ាស្រីបនៅម៉ាឌីណា:

កិច្ចការដ៏បង្អស់ដែលពួកវាវិមូហាម៉ាត់ធ្វើនៅម៉ាឌីណាគឺកសាងវិហារ ដើម្បីប្រមូលផ្តុំពួក អ្នកមូស្លីម និងបំពេញការថ្វាយបង្គំរបស់ពួកគេ ហើយបានបង្កើតគាត់ភាពរវាងពួកអ្នក គៀសខ្លួនមកពីមីក្លុះ និងពួកអ្នកគាំទ្រនៅម៉ាឌីណា។ ដូច្នេះ ពួកគេកាន់តែសិទ្ធិស្វាល និងស្រឡាញ់គ្នាកាន់តែខ្លាំង។ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានអំពាវនាវឱ្យមនុស្សនៅម៉ាឌីណាសម្រេច បាននូវការរីករាលដាលសាមគ្គីភាព ចងបាច់គ្នាជាសង្គមតែមួយ។ អ្នកនាំសារបានមានប្រសាសន៍ថា:

قال (يا أيها الناس اتقوا السلام وأطعموا الطعام وصلوا بالليل والناس نيام تدخلوا الجنة بسلام) رواه ابن ماجه والنسائي وغيرهم

មានន័យថា «នៃមនុស្សលោកទាំងឡាយ ចូរផ្សព្វផ្សាយសាឡាម (ស្វាគមន៍ដោយពាក្យ សន្តិភាព) ចូរបរិច្ចាគចំណីអាហារ និងជ័រថ្វាយបង្គំពេលយប់ ខណៈដែលមនុស្សកំពុង ដេកលក់ ពួកអ្នកនឹងបានចូលឋានសួគ៌ដោយសុវត្ថិភាព»។

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ គាត់ចង់ចងក្លាយជាទីកន្លែងទាំងនេះនិងការសព្វព្រះទ័យរបស់ អស់ឡើយជាម្ចាស់ដើម្បីឱ្យមនុស្សចេះស្រឡាញ់គ្នា រស់នៅជាមួយគ្នាប្រកបដោយភាពសុខ ដុមរមនាក្នុងសង្គមមួយដែលមានជនជាតិអារ៉ាប់និងជិហ្វ។

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានចុះកិច្ចសន្យាដ៏មួយចំនួនជាមួយពួកជិហ្វនៅម៉ាឌីណា:

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់បានចុះកិច្ចសន្យាប្រកបដោយសុខដុមរមនារវាងពួក អ្នកមូស្លីមនិងពួកជិហ្វ និងគោរពសិទ្ធិរវាងជាតិទាំងពីរ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះរួមមានសិទ្ធិ សេរីភាពក្នុងជំនឿនិងការគោរពសក្ការៈសម្រាប់ពួកអ្នកមានជំនឿនិងពួកជិហ្វ ហើយបានចែង ថាសម្រាប់ពួកជិហ្វមានសិទ្ធិគោរពសាសនារបស់ពួកគេ ហើយពួក អ្នកមូស្លីមមានសិទ្ធិគោរព សាសនារបស់ខ្លួន។ រវាងពួកគេត្រូវទទួល គ្នា ធ្វើល្អចំពោះគ្នា រកយុត្តិធម៌ឱ្យគ្នា និងជួយ ជនរងគ្រោះ។ ម្យ៉ាងទៀត កិច្ចព្រមព្រៀងនេះផ្តល់ការធានាបំរុងសន្តិសុខសម្រាប់គ្រប់ ពលរដ្ឋម៉ាឌីណាទាំងអស់។ ហាមរំលោភបំពានលើទ្រព្យសម្បត្តិ អ្នកមាន ហើយតម្រូវឱ្យគ្រប់គ្នាចូលរួមសហការដើម្បីការពារ ទីក្រុងម៉ាឌីណានៅពេលប្រយុទ្ធនឹងការឈ្លានពានពីខាងក្រៅ។

ឆ្នាំ ៦២៣ ដល់ឆ្នាំ ៦២៤ គ.ស. (ឆ្នាំទី២នៃការភៀសខ្លួន)

(បារហ្មីន) សមរភូមិដែលគេដាក់កាតព្វកិច្ចលើពួកអ្នកមូស្លីម

នៅពេលដែលពួកអ្នកមូស្លីមបានរៀសខ្លួនពីមីក្កៈទៅម៉ាឌីណា ពួកគេគាត់ច្រើនត្រូវបង្ខំចិត្តបោះបង់ផ្ទះសំបែង ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហាបានរឹបអូសយក ហើយយកទៅជួញដូរ។ ពួកគេហាមមិនឱ្យពួកអ្នកមូស្លីមនាំយកទៅជាមួយពេលរៀសខ្លួន។

ពួកអ្នកមូស្លីមដឹងថាក្បែរដឹកទំនិញរបស់ពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហានឹងឆ្លងកាត់ក្បែរទីក្រុងម៉ាឌីណា ហើយដឹកនាំដោយអាពូ ស័ហ្វយ៉ាន។ ពួកគេបានចេញទៅរឹបអូសដណ្តើមយកទ្រព្យពួកគេមកវិញ។ នៅពេលអាពូ ស័ហ្វយ៉ានទទួលដំណឹងថា ពួកអ្នកមូស្លីមកំពុងត្រៀមខ្លួនស្នាក់នៅពួកគេ គេបានប្តូរផ្លូវក្បែរដឹកទំនិញរបស់គេ ហើយបានបញ្ជូនសារទៅប្រាប់ពួកគួរឱ្យស្នេហា។ ពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហាបានចេញទ័ពដែលមានទាហាន៩៥០នាក់បានត្រៀមខ្លួននិងសព្វាវុធជាស្រេច។

ពួកអ្នកមូស្លីមពុំបានត្រៀមខ្លួនដើម្បីធ្វើសង្គ្រាម ឬចុះសមភ្លេចនោះទេ។ ពួកគេមានគ្នាប្រហែលមិនលើសពីចំនួន ៣១៣នាក់។ មានអ្នកជិះសេះពីរនាក់និងអ្នកជិះអ្នឿងមានតិចតួច។ ពួកវាម្យ៉ាងម៉្លេះបានបង្កសង្គ្រាមរវាងខ្លួនក្នុងព្រះអង្គរបស់ពួកគេ។ ត្រូវស្រឡាត់ និងបង់ប្រាក់ចំពោះទ្រង់។ ទាហានទាំងពីរក្រុមបានប៉ះទង្គិចគ្នានៅតំបន់បាឌីននៅភាគខាងលិចម៉ាឌីណា ចម្ងាយ ១៥៥គ.ម.។ នៅថ្ងៃសុក្រ ទី១៧ ខែរ៉ាហ្សា ឆ្នាំទី២នៃការភៀសខ្លួន។ ហេតុការណ៍សង្គ្រាមរួចផុតបានកើតឡើងគឺពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហានឹងក៏បានមិនដល់ថាពួកអ្នកមូស្លីមបានទទួលជ័យជម្នះលើទាហានរបស់ពួកគេក្នុងសមរភូមិដ៏បង្អស់ដែលពួកគេបានប្រឡូក។ ពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហាបានប្រើប្រាស់និងសមាជិកជាច្រើនបានពង្រីកក្នុងសមរភូមិនេះដូចជាអាពូ ចាហាល់ អ៊ូមែយ៉ៈ ពិន ខលីហ្វ និងអាល់វ៉ាលីត ពិន អុតហ្គៈ។

តំបន់សមរភូមិបាឌីន

ឆ្នាំ៦២៤ ដល់ឆ្នាំ៦២៥ គ.ស. (ឆ្នាំទី៣នៃការភៀសខ្លួន)

ពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហាយលកពួកអ្នកមូស្លីមនៅសមរភូមិភ្នំមូហុតៈ ពួកមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេហាយសងសឹកវិញចំពោះបាដ័យដ៏អាម៉ាស់របស់ពួកគេនៅសមរភូមិបាឌីន។ ពួកគេក៏យន្តាចបាត់បង់បុណភាពទឹកដីរបស់ពួកគេក្នុងឧបទ្វីបអារ៉ាប់។

ពួកគេបានរកឈ្មោះទំងន់បានចំនួន ៣០០០នាក់ ដោយមានជំនួយពីសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ពួកគេ ហើយបញ្ជូនពួកគេធ្វើសង្គ្រាមប្រឆាំងនឹងពួកអ្នកមូស្លីម។ សមរភូមិនេះបានកើតឡើងនៅ ក្បែរភ្នំអូហ្គុតបិតនៅភាគខាងជើងម៉ាឌីណា៖នៅឆ្នាំទី៣នៃការរៀបចំសង្គ្រាម។ ពួកវាវិមហាម៉ាត់ បានបញ្ជាឱ្យទ័ពព្រាហ្មណ៍រំលោភនៅលើកូនភ្នំដើម្បីការពារទ័ពមូស្លីមពីក្រោយ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកគេ បានចុះពីលើភ្នំលើសនឹងបទបញ្ជារបស់អល់ឡោះ ហើយពួកគេគិតតែពីរឿងប្រមូលទ្រព្យ ជ័យភណ្ឌ។ ធ្វើឱ្យខលេង ពិន វ៉ាលីតមានឱកាសដឹកនាំទ័ពគូរស្លាប់យកពីក្រោយមកវិញ។

ពួកមូស្លីមត្រូវបាត់ទ័ព ហើយខាតបង់ធ្ងន់ក្នុងសមរភូមិនេះ។ ពួកវាវិមហាម៉ាត់បាន រងរបួស ហើយមានអ្នករាល់ច្រើននៃពួកសហការីរបស់គាត់ ក្នុងចំណោមពួកគេមានហាហ្វ្រៈ ពិន អាប៌ឌុលមូឡាឡីប ត្រូវជាឪពុកមារបស់ពួកវាវិមហាម៉ាត់ ហើយជាសំណូមព្វត្រូវរបស់ គាត់ផងដែរ។

ឆ្នាំ ៦២៦ គ.ស. (ឆ្នាំទី៥ នៃការរៀបចំសង្គ្រាម)

មេដឹកនាំគូរស្លាប់លើក្នុងសង្គ្រាម៖មេដឹកនាំមូស្លីមម៉ាឌីណា៖នៅសមរភូមិ

ជីវិតព្រះ សមរភូមិគេហៅម្យ៉ាងទៀតបានថា សមរភូមិអះហ្សាប(ពហុបក្ស)។ ពិតណាស់ ពួកមេដឹកនាំគូរស្លាប់និងពួកកុលសម្ព័ន្ធបានព្រមព្រៀងគ្នាចាំបាច់ត្រូវរាយលុកទ្រង់ទ្រាយធំ ដើម្បីសម្លាប់ពួកវាវិមហាម៉ាត់ និងកំចាត់ពួកអ្នកមូស្លីមឱ្យអស់។ តាមរយៈការប្រើកម្លាំងទ័ព ពុទ្ធភាពមានចំនួន ១០ម៉ឺននាក់ និងមានកុលសម្ព័ន្ធផ្សេងៗគ្នា។

ពួកវាវិមហាម៉ាត់បានពិភាក្សាគ្នាជាមួយសហការីរបស់គាត់ ហើយបានសម្រេចធ្វើ តាមយោបល់របស់សាល់ម៉ាន អាហ្វ្រាវីស៊ីយ៉ា។ គឺដឹកព្រែកនៅភាគខាងជើងម៉ាឌីណា។ ជាពិសេសម៉ាឌីណា៖ព័ទ្ធជុំវិញដោយផ្ទាំងសំលាក្តីភ្លើងពិបាកឆ្លងកាត់។ សេះមិនអាចដើរ លើផ្ទាំងសំលានេះ។ ម្យ៉ាងទៀត ការដឹកព្រែកចន្លោះតំបន់ផ្ទាំងសំលាទាំងដើម្បីកាត់ ផ្តាច់ផ្លូវ របស់ពួកគូរស្លាប់និងសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ខ្លួន។ ដាក់ស្តែង ពួកអ្នកមូស្លីមបានដឹកព្រែកធំមួយមាន ប្រវែង៥,៥គ.ម. ហើយទទឹងប្រវែង៨,៦ម.។ កាលនោះ ពួកអ្នកមូស្លីមបិតក្នុងស្ថានភាពដ៏ លំបាកជាទីបំផុត។ ពួកគេព្យាយាមការពារខ្លួនឯងតាមលទ្ធភាពដែលពួកគេមាន។ ក្រៅពី នេះនៅមានសង្គ្រាមផ្លូវចិត្តទៅលើពួកគេ។ ពួកអះហ្សាបបានហុមព័ទ្ធទីត្រង់ម៉ាឌីណា៖រយៈ ពេល១ខែ តែពួកគេមិនអាចវាយលុកចូលបាន។ ក្រោយមក ពួកមេដឹកនាំគូរស្លាប់សេចក្តី អត់ធ្មត់ ហើយមានខ្យល់ល្អៗបក់បោកយ៉ាងខ្លាំងធ្វើឱ្យបើងដំរើរបស់ពួកគេគាចច្រើន ហើយបង្ខំ ឱ្យទ័ពអះហ្សាបត្រូវដកថយ។

ឆ្នាំ ៦២៨ គ.ស. (ឆ្នាំទី៧ នៃការរៀបចំសង្គ្រាម)

អិច្វ្រាមទៀបខ្សែដីយ៉ែ៖ បទឈប់ធ្វើសង្គ្រាមរយៈពេល

១០ឆ្នាំ៖ ក្រោយពេលសមរភូមិដឹកព្រែកប្រហែល១ឆ្នាំ ស្ថានភាព បានស្ងប់ស្ងាត់បន្តិច។ ពួកវាវិមហាម៉ាត់បានផ្តួចផ្តើមគំនិតសន្តិភាព ហើយសម្រេចទៅធ្វើធម្មយាត្រាអំពើ៖នៅវិហារកៈហ្គ្វៈឯមីក្កៈ។ ម្យ៉ាង ទៀត ការទៅទស្សនកិច្ចនៅមីក្កៈក្នុងបំណងគោរពសក្ការៈគឺជាសិទ្ធិ សេរីភាពក្នុងសាសនា និងជាប្រវត្តិសាស្ត្រសម្រាប់គ្រប់កុលសម្ព័ន្ធ អាពាហ៍ទាំងអស់ ហើយគូរស្លាប់អ្នកធានាចំពោះសិទ្ធិសេរីភាពនេះ។

មានហេតុការណ៍ភ្ញាក់ផ្អើលមួយចំពោះមេដឹកនាំគូរស្លាប់ដែលពួកគេបានឃើញពួកវាវិ

បទឈប់ធ្វើសង្គ្រាម
រយៈពេល១០ឆ្នាំ

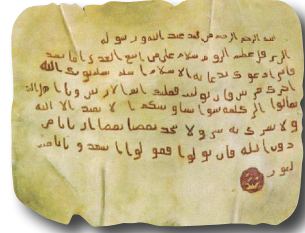
មូហាម៉ាត់ ចេញដំណើរសំដៅទៅមីក្លុះដោយមានអ្នករួមដំណើរចំនួន១៥០០នាក់ គ្មានស្តាយអារុដ ហើយមានដឹកសត្វ(ពែនិងអ្នក)សម្រាប់បូជាទៅជាមួយពួកគេ។ បន្ទាប់ពីកិច្ចចរាចរជាមួយនឹងមេដឹកនាំគួរស្នូ ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាលើបទល្មើសប្រឆាំងនឹងពេល១០ឆ្នាំ។ បញ្ចប់សង្គ្រាមរវាងភាគីទី១មានពួកគួរស្នូនិងសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន ហើយភាគីទី២ គឺពួកកាវីមូហាម៉ាត់និងកុលសម្ព័ន្ធដែលចូលភាគីគាត់។ យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពួកកាវីមូហាម៉ាត់ ព្រមទាំងសហការីរបស់គាត់មិនចូលមីក្លុះទេក្នុងឆ្នាំនេះ។ ត្រូវតែប្រុងទៅម៉ាឌីណាវិញ ហើយត្រឡប់មកវិញនៅឆ្នាំក្រោយ ធ្វើអីក៏ដោយ ហើយរយៈពេលដប់ប្រាំប៉ុណ្ណោះតាមកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានចែង។

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះអនុញ្ញាតឱ្យពួកកុលសម្ព័ន្ធ និងបុគ្គលមានសេរីភាពចុះចូលជាមួយភាគីគួរស្នូឬភាគីពួកកាវីមូហាម៉ាត់ ដោយភាគីម្ខាងទៀតគ្មានសិទ្ធិពារកំរិតមិនឱ្យចុះចូលឡើយ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើសម្ព័ន្ធមិត្តគួរស្នូមកចុះចូលខាងពួកកាវីមូហាម៉ាត់គឺត្រូវបញ្ជូនទៅខាងគួរស្នូវិញ។ រីឯខាងគួរស្នូវិញពុំចាំបាច់បញ្ជូនសម្ព័ន្ធមិត្តពួកកាវីមូហាម៉ាត់ដែលមកចុះចូលនឹងពួកគេឡើយ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានចែងមាត្រាផ្សេងទៀត ហើយពួក អ្នកមូស្លីមភាគច្រើនយល់ឃើញថា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះចំណេញទៅខាងគួរស្នូមិនចំណេញសម្រាប់ពួកអ្នកមូស្លីមទេ។ ក៏ប៉ុន្តែពួកកាវីមូហាម៉ាត់យល់ឃើញអ្វីដែលវែងឆ្ងាយជាងនោះ។

ឆ្នាំ ៦២៨ ដល់ឆ្នាំ ៦២៩ គ.ស

ក្នុងអំឡុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពួកកាវីមូហាម៉ាត់បានបញ្ជូនសារនៅកាន់តំបន់មីក្លុះនៅក្នុងខេត្តមេដឹកនាំ និងនៅខាងក្រៅ: កិច្ចព្រមព្រៀងនេះជាឱកាសមាសសម្រាប់ពួកកាវីមូហាម៉ាត់បញ្ជូនសាររបស់អស់ឡោះដើម្បីប្រកាសប្រាប់មនុស្សដោយសេរីអំពីឥស្លាម គ្មានការរារាំងពីពួកមេដឹកនាំគួរស្នូ ឬបាមយាត់នៃនរណាម្នាក់នៃសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ពួកគេ។ ក្នុងអំឡុងពេលចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ ពួកកាវីមូហាម៉ាត់បានសរសេរសារទៅកាន់ស្តេច និងមេដឹកនាំហៅពួកគេឱ្យមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយមានជំនឿចំពោះសាររបស់គាត់ ដែលមកពី

លើមេឃ។ ក្នុងចំណោមស្តេចទាំងនោះមានស្តេចណាប៉ាស៊ីយ៉ាទៅអេឡូពី ស្តេចម៉ាកាវ កើសនៅទីក្រុងអាឡ៊ីចហ្ស៊ីង ស្តេចកិសរ៉ា អាប្រាអេសនៅហ្គាវីស (អ៊ីរ៉ង់) ស្តេចកែសេរី របស់រ៉ូម៉ាំង និងអាល់ហារីស អាល់ហ្គាសនីយ៉ាព្រះអង្គម្ចាស់នៅទីក្រុងដាម៉ាស។ ជាមួយនោះ ស្តេចៗ និងព្រះអង្គម្ចាស់ផ្សេងៗទៀតនៅពុសរ៉ា និងយ៉ាម៉ាម៉ា។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះមានមនុស្សជាច្រើនបានចូលឥស្លាម។

ឆ្នាំ៦៣០ គ.ស. (ឆ្នាំទី៨ នៃការភ្ញៀសខ្លួន)

វិដោមីក្លុះដោយសន្តិភាព គ្មានសង្គ្រាម: មិនទាន់បានគ្រប់ចំនួនពីរឆ្នាំផង បន្ទាប់ពីកិច្ចចរាចរសន្តិភាពហ្វឺឌីយ៉ា និងកិច្ចព្រមព្រៀងបទល្មើសប្រឆាំងនឹងសមាជិកមួយនៃសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ពួកគួរស្នូ (កុលសម្ព័ន្ធបារកើរ) បានរំលោភបំពានលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ពួកគេបានវាយប្រហារទៅលើសមាជិកមួយនៃសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ពួកកាវីមូហាម៉ាត់ (កុលសម្ព័ន្ធយូហ្គាអេ) ហើយបានសម្លាប់សមាជិករបស់ពួកគេចំនួន២០នាក់ ហើយដេញតាមពួកគេហ្វេតដល់ទឹកដីមីក្លុះ។ នៅពេលដែលពួកកាវីមូហាម៉ាត់បានជ្រាបពីបញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ។ គាត់បានប្រមូលគ្នាចំនួន១០ម៉ឺននាក់នៃពួកអ្នកមូស្លីម។ គាត់បានដឹកនាំពួកគេចេញពីម៉ាឌីណាសំដៅទៅមីក្លុះ។ គេថាអាព្វ ស័ហ្វយ៉ានបានមកម៉ាឌីណាដើម្បីបកស្រាយពីការបំពានរបស់កុលសម្ព័ន្ធបារកើរទៅលើកុលសម្ព័ន្ធយូហ្គាអេ។ គេមកដើម្បីសុំសិទ្ធិជ្រកកោនក៏ប៉ុន្តែ គ្មាននរណាម្នាក់ផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោនដល់គេនោះទេនៅម៉ាឌីណា។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកគួរស្នូពុំបានព្រៀមខ្លួនដើម្បីធ្វើសង្គ្រាមនោះទេ។ ពួកកាវីមូហាម៉ាត់បានបង្គាប់សហការីរបស់គាត់ ព្រមទាំងទាហានរបស់គាត់មិនឱ្យរើសសង្គ្រាម។ លើកលែងតែអ្នកដែលគម្រង់អាវុធមករកពួកគេមុន។ គាត់ចូលរំដោះបានមីក្លុះដោយសន្តិភាពដោយគ្មានការធ្វើសង្គ្រាម។ មិនតែប៉ុណ្ណោះគាត់បានផ្តល់សុវត្ថិភាពសម្រាប់អស់អ្នកដែលរត់ចូលទៅក្នុងវិហារអាល់ហារីម អ្នកដែលរត់ចូលផ្ទះខ្លួននិងបន្ទះរបស់អាព្វ ស័ហ្វយ៉ាន ហើយគេជាអ្នកដឹកនាំកុលរបស់ពួកគួរស្នូនិងជាអ្នកដែលមានមុខមាត់។

ពួកកាវីមូហាម៉ាត់បានទៅដល់វិហារអាល់ហារីមដោយមានពួកអ្នកមូស្លីមអមដំណើរគាត់។ ពួកគេនាំគ្នាសូត្រពាក្យតម្កើងអស់ឡោះថា (الله أكبر) អស់ឡោះមហាធំធេងបំផុត ឮសូរកងរំពង និងសូត្រពាក្យតម្កើងផ្សេងៗទៀតដូចជាគ្មានទេម្ចាស់ក្រៅពីអស់ឡោះ។ គាត់ បានសរសើរដឹងគុណចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់ក្នុងបរិយាកាសដែលពោរពេញដោយក្តី មេត្តាករុណាដ៏មហិមា ធ្វើឱ្យដួងចិត្តមនុស្សទាំងឡាយឱនលំទោន។

ពួកវាវិម្លាចមាត់បានដើរប្រទេស្តិ៍វិញមីក្លុះ។ បានបំផ្លាញបឋមនិមិត្តរូបនៃវិហារនេះ ហើយពោលថា "សព្វភាពមកដល់ អសព្វភាពត្រូវលាយសាបសូន្យ អសព្វភាព វាត្រូវតែ វិនាសហិនហោច"។ សព្វភាពមកដល់ អសព្វភាពគ្មានជើងឡើង ហើយមិនអាចរលាយត្រឡប់ មកវិញបានដែរ។ គាត់បានឡើងទេសនាទៅកាន់មនុស្សទាំងឡាយដែលមានខ្លឹមសារជ្រាល ជ្រៅគាត់បានបញ្ជាក់ពីភាពជាម្ចាស់តែមួយគត់របស់អល់ឡោះ ស្តាប់បង្គាប់ចំពោះទ្រង់ហើយ បោះបង់នូវរាល់ប្រការល្ងង់ខ្លៅអវិជ្ជា។ គាត់បានបញ្ជាក់ទៀតថាមនុស្សទាំងអស់មកពីអាដាំ ហើយអាដាំកើតមកពីដី។ អ្នកដែលមានតម្លៃជាងគេបំផុតនៅចំពោះពួកអល់ឡោះគឺអ្នកដែល គោតខ្លាចចំពោះទ្រង់ខ្លាំងជាងគេ។ បន្ទាប់មកគាត់បាននិយាយទៅកាន់អ្នកស្រុកមីក្លុះថា ហើយពួកគេភាគច្រើនបានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញគាត់ និងធ្វើបាបពួកអ្នកមូស្លីម បែរមុខយកទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់ពួកគេ ហើយដេញពួកគេចេញពីស្រុកកំណើត :

នៃពួកអូស្តូទាំងឡាយ! តើពួកអ្នកឃើញខ្ញុំបានធ្វើដូចម្តេចចំពោះពួកអ្នក? (ក្នុងការនិទាន មួយទៀតថា តើពួកអ្នកមានគំនិតថាម៉េច ហើយយល់ឃើញថាម៉េច?) ពួកគេឆ្លើយតបវិញថា ល្អ ជាបងប្អូនល្អ ជាភូតល្អ។ បន្ទាប់មកពួកវាវិម្លាចមាត់បាននិយាយថា ខ្ញុំនិយាយទៅកាន់ ពួកអ្នកដូចជាសម្តីរបស់យូសុនិយាយទៅកាន់បងប្អូនរបស់គាត់ថា គ្មានការស្តីបន្ទោសទៅ លើពួកអ្នកទេ។ ថ្ងៃនេះ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់អភិយចំពោះពួកអ្នក ហើយទ្រង់ជាម្ចាស់ដ៏ មហាអណិធាតមគ្គាជាទីបំផុត។ និទានដោយអាល់ណាហ៍ក៏យ៉ាងៗ

នូវ ៦៣០ ដល់នូវ ៦៣១ គ.ស (នូវទី ៨ - ៩ នៃការភៀសខ្លួន)

អូស្តូនុន្តរោវ៉ាប្អូនឥស្លាម៖ ក្រោយពេលការដោះដីឧត្តមនេះ មនុស្សភាគច្រើន បានចូលឥស្លាម។ ក៏ប៉ុន្តែ មានកុលសម្ព័ន្ធខ្លះដូចជា ស្បាតិហ្វិនហាហ្សាន មិនចាប់ អារម្មណ៍ចំពោះរឿងនេះទេ។ ពួកគេបានធ្វើសង្គ្រាមប្រឆាំងនឹងពួកវាវិម្លាចមាត់ក្នុងសង្គ្រាម ហូណែនឆ្នាំទី៨នៃការភៀសខ្លួន។ ក៏ប៉ុន្តែនៅទីបញ្ចប់នៃសង្គ្រាមនេះ ពួកអ្នកមូស្លីមបានទទួល ជ័យជម្នះ។ ពួកគេបានសំដៅទៅកាន់តំបន់គោអ៊ុហ្វ ជាបន្ទាយរបស់កុលសម្ព័ន្ធស្បាតិហ្វ ហើយបានហ៊ុមព័ទ្ធកុលសត្រូវ។ ពួកវាវិម្លាចមាត់បានសុំបងស្នងទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់ឱ្យទ្រង់ ចង្អុលបង្ហាញផ្លូវដល់ពួកស្បាតិហ្វឱ្យចូលឥស្លាម។ ដោយគុណបុណ្យពីអល់ឡោះជាម្ចាស់ ហាហ្សាននិងស្បាតិហ្វបានចូលឥស្លាម។ នៅឆ្នាំទី៩នៃការភៀសខ្លួនពួកវាវិម្លាចមាត់បាន ស្នាក់នៅទីក្រុងម៉ាឌីណាៈចាំទទួលប្រតិភូ និងបញ្ជូនក្រុមការងារនិងពួកអ្នកផ្សព្វផ្សាយឥស្លាម នៅក្នុងឧបទ្វីបអារ៉ាប់ ដើម្បីបង្រៀនមនុស្សលោកពីសាររបស់អល់ឡោះ ហើយភាគច្រើននៃ កុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់បានចូលឥស្លាម។

នូវ ៦៣២ គ.ស (នូវទី ១០ នៃការភៀសខ្លួន)

ឆេសនា(ឃុតឡុះ)លាដ៏ឆើរ៖ នៅឆ្នាំ៦៣២ គ.ស. ពួកវាវិម្លាចមាត់បានបំពេញកាតព្វ កិច្ចដូចម្តេចត្រូវតែធ្វើ៖ ហើយមានអ្នកមូស្លីមច្រើនជាង១០ម៉ឺននាក់បានបំពេញកាតព្វ កិច្ចនេះជាមួយគាត់។ ពួកវាវិម្លាចមាត់បានបំពេញកាតព្វកិច្ចផ្សព្វផ្សាយចប់សព្វគ្រប់ដល់ មនុស្សលោក ហើយគាត់មានអារម្មណ៍ថា គាត់ជិតដល់ពេលត្រូវលាដ៏ណើរទៅជួបអល់ឡោះ ជាម្ចាស់របស់គាត់។ ពួកវាវិម្លាចមាត់ប្រាថ្នាចង់បញ្ជាក់ទៅលើមូលដ្ឋានគ្រឹះដែលសាសនា ឥស្លាមបានស្ថាបនាឡើង ដែលមានគោលជំនឿនិងច្បាប់ស្តារឡើង។ ម្យ៉ាងទៀត គាត់ដាស់ តឿនមនុស្សកុំឱ្យដើរតាមជំហានបំណែងស្មោះត្រង់ ខ្លាចធ្លាក់ក្នុងអំពើដែលអល់ឡោះបានដាក់ បញ្ញត្តិច្បាប់ហាមប្រាម។ ដូច្នេះ ពួកវាវិម្លាចមាត់បានសម្តែងទេសនាទៅកាន់ពួកអ្នកមូស្លីម។ គាត់បានប្រមូលផ្តុំពួកគេនៅក្នុងទីវាលភ្នំអារ៉ាហ្វា គាត់បានសម្តែងទេសនាអំពីច្បាប់ប្រាម។ បន្ទាប់មក គាត់បានសម្តែងទេសនាទៅកាន់ពួកគេលើកទី២នៅថ្ងៃពិឃាតប្តេជ្ញា។ បន្ទាប់មក គាត់សម្តែងទេសនាលើកទី៣ពាក់កណ្តាលថ្ងៃតើស្អែក។ ទេសនារបស់ពួកវាវិម្លាចមាត់ក្នុង ការបំពេញធម្មយាត្រារបស់គាត់គេហៅថា ទេសនាលាដ៏ណើរ។ គាត់សំណូមពរឱ្យមនុស្ស ស្តាប់សម្តីរបស់គាត់ និងចងចាំក្នុងចិត្តរបស់ពួកគេ។ គាត់បានប្រាប់ពួកគេថា គាត់មិនដឹងថា បានជួបពួកគេទៀតឆ្នាំក្រោយនៅកន្លែងនេះឬអត់ទេ។ ក្នុងការសម្តែងទេសនារបស់គាត់នេះ គាត់បានបញ្ជាក់ពីជំនឿឯកទេវៈចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់ កសាងសាសនាឱ្យរឹងមាំ ហើយ ដាស់តឿនពួកគេឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នពីបំណងស្នេហានៃ គាត់សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការបោះបង់អំពើ អាក្រក់អវិជ្ជា ហើយត្រូវអនុវត្តច្បាប់យុត្តិធម៌រវាងមនុស្សលោក។ គាត់បានរំលឹកពីច្បាប់បញ្ញត្ត ពាក់ព័ន្ធនឹងអាយុជីវិត ទ្រព្យសម្បត្តិ គោរពកិច្ចសន្យា និងកិច្ចព្រមព្រៀងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស។ គាត់បានផ្តាំឱ្យពួកគេធ្វើល្អចំពោះស្រ្តីគេទេ បោះបង់អំពើអបាយមុខ និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវ សីលធម៌ប្រពៃ។

ភ្នំនៅចំក្នុង ប្រទេសអាហ្វ្រិក ស្ថានីយ៍

ទេសភាពជ្រាលជ្រៅក្នុងស្រុកមួយនៅក្នុងប្រទេសអាហ្វ្រិក ប្រទេសម៉ារ៉ុក ចំក្នុងភូមិភាគ

ទេសភាពជ្រាលជ្រៅក្នុងស្រុកមួយនៅក្នុងប្រទេសអាហ្វ្រិក ប្រទេសម៉ារ៉ុក ចំក្នុងភូមិភាគ

រូបភាពពីលម្អិតអាគារសប្បាយពីភ្នំនូវបែលមានរូងភ្នំពីរកម្រិតនៅកន្លែងខ្ពស់ជាង
ប៉ុន្មានស្រុកនៅវិហារអាល់ហាម៉ា។ មុនពេល ស្ទីហ្គាន អាឡិចសង់

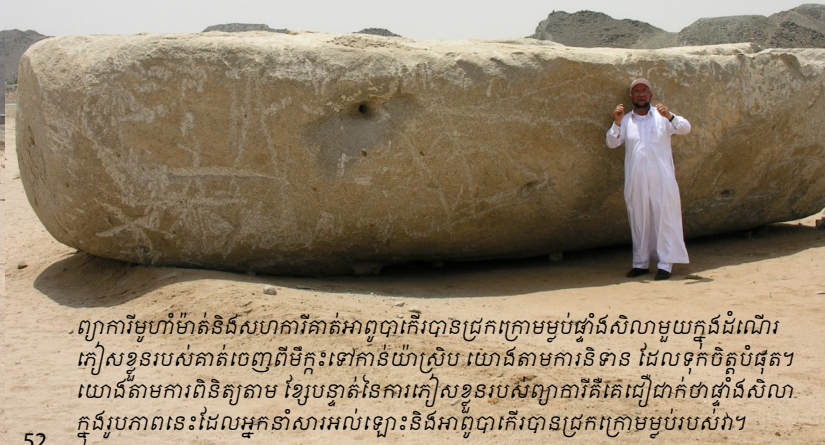

រៀងរាល់ឆ្នាំគេមកកាន់វិហារអាល់ហាហ៊ីមដើម្បីចំពេញកាតព្វកិច្ចធម្មយាត្រាប្រហែល ៣លាននាក់ម្ល៉ឹង។ ពួកគេមកពីប្រទេសផ្សេងៗនៅលើសកលលោក។ ពួកអ្នកម្ល៉ឹងយកអត្តសញ្ញាណនៃការប្រតិបត្តិបុណ្យធម្មយាត្រានេះតាមគម្ពីរអាល់គូរអាននិងធម្មនិយម និងតាមពាក្យការទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ពួកវិហារីមាត់។ សរុបជារួមវាគឺជាអត្តសញ្ញាណក្តីព្រហ្មិនិយម ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រតិបត្តិនិងការបូជារបស់កុំព្រហ្មិនិនិងប្រពន្ធភាគីហាថើរ។

ដើរប្រទេសឥណ្ឌា ពួកវិហារីមាត់ក្នុងបុណ្យធម្មយាត្រារបស់គាត់ គាត់បានដើរប្រទេសឥណ្ឌាដុំវិញក្តីហ្នេះ។ ពាក្យ(ដើរប្រទេសឥណ្ឌា)មានន័យថា ដើររាងមូលដុំវិញក្តីហ្នេះចំនួន ៧ជុំជួយនឹងទ្រនិចនាឡិកា សម្តែងការឱនលំទោនចំពោះអស់ឡោះ។ គេចាត់ទុកការដើរប្រទេសឥណ្ឌានេះជាប្រភេទមួយនៃការថ្វាយបង្គំនិងការសក្តានុពលដែលទាមទារការសម្អាត ការបូជាសូង ការសូត្រកម្ពីរអាល់គូរអាន ការឱនលំទោនចំពោះអស់ឡោះ និងសារភាពកំហុសចំពោះទ្រង់។

រូងភ្នំសួរជាកន្លែងដែលពួកកាវីមូហាំម៉ាត់និងអាពូបាតើរបានស្នាក់នៅក្នុងនោះ
 យេ:ពែល ព្យាប្រែក្នុងអំឡុងពេលគាត់កៀស ខ្លួនចេញពីមីក្លុះទៅកាន់យ៉ាស្រីប
 (ម៉ាឌីណា: មូណាវ៉ាវ៉េន)។

ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់និងសហការីគាត់អាពូបាតើរបានជ្រកក្រោមម្លប់ផ្ទាំងសិលាមួយក្នុងដំណើរ
 កៀសខ្លួនរបស់គាត់ចេញពីមីក្លុះទៅកាន់យ៉ាស្រីប យោងតាមការវិនិច្ឆ័យ ដែលទុកចិត្តបំផុត។
 យោងតាមការពិនិត្យតាម ខ្សែបន្ទាត់នៃការកៀសខ្លួនរបស់ពួកកាវីគឺជារឿងជាក់ថាផ្ទាំងសិលា
 ក្នុងរូបភាពនេះដែលអ្នកនាំសារអល់ឡោះនិងអាពូបាតើរបានជ្រកក្រោមម្លប់របស់វា។

វិហារតូហ្គាត គឺជាវិហារដ៏ចម្បងបំផុតដែលគេកសាងក្នុងឥស្លាម។ នៅឆ្នាំ១៧៧២
 វិហាររបស់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់នៅម៉ាឌីណា: ប្រហែលម្ខាង៥០ ម
 នៅថ្ងៃចន្ទ ទី៩ ខែនិសាវរដូវទី១ ឆ្នាំ១២៩៤នៃការក្លាយជាអ្នកនាំសារហើយក៏ជាដំបូង
 នៃការកៀសខ្លួន។ ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់និងសហការីរបស់គាត់អាពូបាតើរបានមកជួប
 គ្នាហៅ ហើយបានស្នាក់នៅទីនោះប៉ុន្មានថ្ងៃ បន្ទាប់មកជួលទីក្រុងម៉ាឌីណា:

វិហារតូហ្គាត ម៉ាឌីណា: មូណាវ៉ាវ៉េន: វិហារដ៏មួយចំនួនបំផុតក្នុងឥស្លាម

ទេសភាពតំបន់ក្រុងបាឌើរ

កន្លែងតាំងមូលដ្ឋានរបស់ពួកគូអេស្តនៅបាឌើរ

ទីតាំងសមរភូមិបាឌើរ ជាមូលដ្ឋានទ័ព
របស់មូហាំម៉ាត់ និងសហការីរបស់គាត់

ទីតាំងសមរភូមិបាឌើរ

ទីតាំងជួសជ្រាបនៅក្នុងហ៊ុឌុ

ទេសភាពបាទូរ៉ាមីច ក្នុងហ៊ុឌុ

ការម្ចាស់បានធ្វើការពង្រីកវិហារព្យាការីនៅឆ្នាំទី៧នៃការកៀសខ្លួន
ក្រោយសង្គ្រាមឧយតើ។ បន្ទាប់មក គេបានពង្រីកវិហារនេះទៀត នៅ
សម័យអូម៉ែរ ពិន ខត្តោបនៅឆ្នាំទី១៨នៃការកៀសខ្លួន។ បន្ទាប់មកទៀត
ត្រូវបានពង្រីកជាច្រើនដងទៀតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ហើយការពង្រីក ដ៏ធំ
បំផុតគឺនៅសម័យស្តេចហ្វាហ្វា ពិន អាប៊ុលអាហ្សីស អ្នកបម្រើក្រុង
ពិសិដ្ឋទាំងពីរ។ ការពង្រីកនេះមានទំហំស្មើនឹង៨២.០០០ម៉ែត្រការ៉េ
ហើយទំហំសរុបលើសពី២០០.០០០ម៉ែត្រការ៉េ។

អ្នកបម្រើក្រុងពិសិដ្ឋទាំងពីរ ស្តេចអាប៊ុលឡោះ ពិន
អាប៊ុលឡោះ អាល សាអ៊ីត បើកសម្ពោធគម្រោងពង្រីកថ្មីសម្រា
ប់វិហារព្យាការីនៅទីក្រុងម៉ាឌីណា៖ឆ្នាំ២០១២ គ.ស.។

អ្នកបម្រើក្នុងក្រុងពិសិដ្ឋទាំងពីរ ស្តេចហ្វាហ្វា ពិន អាប៊ុលឡោះ
អាលសាអ៊ីត ក្នុងពិធីបើកសម្ពោធគម្រោងពង្រីកវិហារព្យាការីនៅទី
ក្រុងម៉ាឌីណា៖ឆ្នាំ១៩៨២ គ.ស.។

ពិតណាស់កន្លែងផ្លូវរបស់ពួកវាម្យ៉ាងគឺជា
កន្លែងតែមួយគត់ គេស្គាល់ទូទៅ ហើយមានកំណត់
ទីតាំងច្បាស់លាស់ក្នុងចំណោមទីតាំងផ្លូវរបស់ពួក
ពួកវាម្យ៉ាងៗ។

គេបញ្ជូនសពពួកវាម្យ៉ាងនៅក្នុងផ្ទះរបស់គាត់
នៅក្បែរវិហាររបស់គាត់។ ប៉ុន្តែ ផ្ទះនេះត្រូវបិទក្នុង
ប្លង់វិហារបន្ទាប់ពីធ្វើការពង្រីកវិហារនេះ។

នេះគឺជាផ្លូវរបស់ពួកវា(ទី១រាប់ពីឆ្វេងរូបថត) នៅក្បែរនោះផ្លូវខ្លះ
ទាំងពីររូប អាពុំបាត់ អើសិកហ្នឹក និងអូមើរ ពិន អាល់ខ្លោប។

វិហារព្យាករិទ្ធចក់ម៉ាត់ក្រោយពេលពន្លឺត
ម៉តរូបថេយ ឈូឆាត អាសី

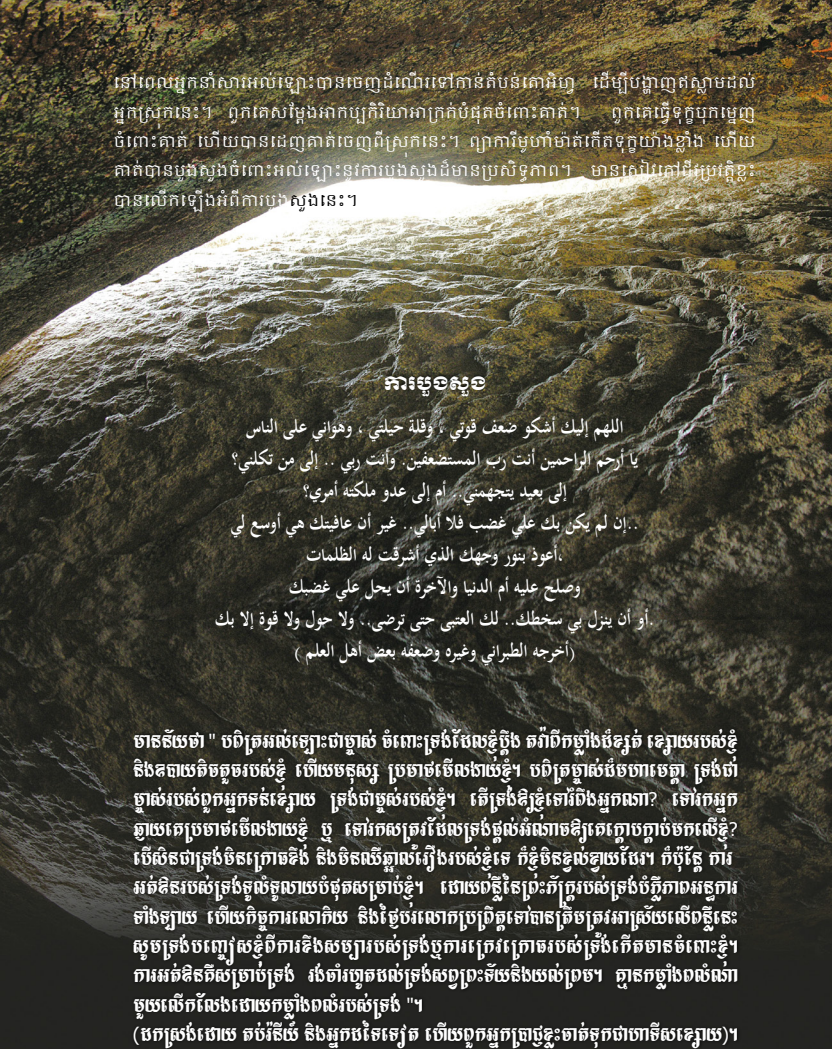
កំណត់សម្គាល់

- ១- ព្យាករណ៍មួយម៉ាត់បានកើតនៅឆ្នាំ៥៧១ គ.ស. យោងតាមការ និទានខ្លះនិងការ សន្មតខ្លះ។
- ២- វិហារអ៊ុកហ្គ្រះឬវិហារពែអៈ បិតនៅចន្លោះមីក្លៈនិងមីណា។ កសាងដោយ ខលីហ្វៈ អាបាស៊ីយ៉េ អាពូ ហ្គាក់ហ្វើរ អាល់ម៉ាន់ស្ករ នៅចំកន្លែងដែលមនុស្សមួយក្រុម មានគ្នាចំនួន៧០នាក់មកពីកុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាម៉េនី និងយើស៍ចនៃពួកអ្នកស្រុកយ៉ាស្រ៊ីប (ម៉ាឌីណេ) បានសច្ចាប្រណិធានគាំទ្រព្យាករណ៍មួយម៉ាត់ ហើយពួកគេបាន ចូលឥស្លាម។
- ៣- ក្រោយពេលការភៀសខ្លួនរបស់ព្យាករណ៍មួយម៉ាត់ទៅកាន់យ៉ាស្រ៊ីប មានពួកអ្នក មូស្លីមតិចតួចបំផុតដែលបន្តរស់នៅក្នុងទីក្រុងមីក្លៈ។ ពួកគេគ្មានលទ្ធភាព ភៀសខ្លួន។
- ៤- កាលបរិច្ឆេទបុរសករណ៍នៃការភៀសខ្លួនបានចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃដែលព្យាករណ៍មួយម៉ាត់ បានភៀសខ្លួនទៅកាន់យ៉ាស្រ៊ីបប្រហែលជានៅថ្ងៃទី១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២២២ គ.ស.។ ពួកអ្នកមូស្លីមបានត្រឡប់មកមីក្លៈវិញ ហើយចូលមកវិញដោយសន្តិភាព ដោយ គ្មានការបង្ខំឈាមប្រហែលនៅថ្ងៃទី៨ ខែមករា ឆ្នាំ៣៦០ គ.ស.។

ផ្ទាំងរូបភាពមួយនេះជាស្នាដៃរបស់លោក អាលី អាលបាដាស សាស្ត្រាចារ្យអក្សរ ធ្លាក់អាក់បំនៅសាកលវិទ្យាល័យកូរ៉េត។

إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ មានន័យថា «បើសិនជាអ្នកសុំ ចូរសុំពីអស់ឡោះ»។ នេះជា ផ្នែកមួយនៃពាក្យប្រសាសន៍ និងបណ្តាំរបស់ព្យាករណ៍មួយម៉ាត់។ បញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់ នៃការរើលត្រឡប់ទៅរកអស់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ទាំងពេលសុខនិងពេលមានទុក្ខ។

នៅពេលអ្នកនាំសារអស់ឡោះបានចេញដំណើរទៅកាន់តំបន់គោអិហ្វ ដើម្បីបង្ហាញ ឥស្លាមដល់អ្នកស្រុកនេះ។ ពួកគេសង្កេតឃើញអាកប្បកិរិយាអាក្រក់បំផុតចំពោះគាត់។ ពួកគេធ្វើទុក្ខបុកម្នេញចំពោះគាត់ ហើយបានដេញគាត់ចេញពីស្រុកនេះ។ ព្យាករណ៍ មួយម៉ាត់កើតទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង ហើយគាត់បានប្តូរស្លូងចំពោះអស់ឡោះនូវការប្តូរ ស្លូងដ៏មានប្រសិទ្ធភាព។ មានសៀវភៅដើរប្រវត្តិខ្លះបានលើកឡើងអំពីការប្តូរស្លូង នេះ។

នៅពេលអ្នកនាំសារអស់ឡោះបានចេញដំណើរទៅកាន់តំបន់គោអិហ្វ ដើម្បីបង្ហាញឥស្លាមដល់ អ្នកស្រុកនេះ។ ពួកគេសង្កេតឃើញអាកប្បកិរិយាអាក្រក់បំផុតចំពោះគាត់។ ពួកគេធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ចំពោះគាត់ ហើយបានដេញគាត់ចេញពីស្រុកនេះ។ ព្យាករណ៍មួយម៉ាត់កើតទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង ហើយ គាត់បានប្តូរស្លូងចំពោះអស់ឡោះនូវការប្តូរស្លូងដ៏មានប្រសិទ្ធភាព។ មានសៀវភៅដើរប្រវត្តិខ្លះ បានលើកឡើងអំពីការប្តូរស្លូងនេះ។

ការប្តូរស្លូង

اللهم إلك أشكو ضعف قوتي ، وقلة حيلتي ، وهواني على الناس
يا أرحم الراحمين أنت رب المستضعفين . وأنت ربي .. إلى من تكلمي؟
إلى بعيد يتجهمني . أم إلى عدو ملكته أمري؟
.. إن لم يكن بك علي غضب فلا أبالي . غير أن عافيتك هي أوسع لي
. أعوذ بنور وجهك الذي أشرقت له الظلمات
وصلح عليه أم الدنيا والآخرة أن يحل علي غضبك
أو أن ينزل بي سخطك . لك العتي حتى ترضى . ولا حول ولا قوة إلا بك
(أخرجه الطبراني وغيره وضعفه بعض أهل العلم)

មានន័យថា " បពិត្រអស់ឡោះថាខ្ញុំចង់ប្តូរស្លូងចំពោះអស់ឡោះដែលខ្ញុំច្រឡំ គឺអំពីកម្លាំងថ្មីខ្ពង់ ខ្ពស់របស់ខ្ញុំ និងឥទ្ធិពលនៃអស់ឡោះរបស់ខ្ញុំ ហើយមនុស្ស ប្រមាថមើលងាយខ្ញុំ។ បពិត្រម្ចាស់ដ៏បរិសុទ្ធ ត្រង់ថា ម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទទេខ្មោយ ត្រង់ថាម្ចាស់របស់ខ្ញុំ។ តើត្រង់ឱ្យខ្ញុំទៅរំលឹកអ្នកធារ? តើអ្នក ឆ្ងាយគេប្រមាថមើលងាយខ្ញុំ ឬ តើអ្នកត្រូវមើលងាយខ្ញុំដល់អំណាចឱ្យគេក្តោបក្តាយមកលើខ្ញុំ? តើមិនថាត្រង់មិនក្រោមខឹង និងមិនឈឺធ្លាក់រឿងរបស់ខ្ញុំទេ ក៏ដូចខ្លួនខ្លាញ់ដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការ អត់ឱនរបស់ត្រង់មិនត្រូវបានបំប្លែងទៅជាខ្មោយខ្លាញ់។ ហើយច្បាំងនៃព្រះភ័ក្ត្ររបស់ត្រង់បំប្លែងការអន្តរាគមន៍ ទាំងឡាយ ហើយកិច្ចការលោកិយ និងថ្លែងលោកប្រព្រឹត្តទៅបានត្រឹមត្រូវអាស្រ័យលើច្បាំងនេះ សូមត្រង់ចេញស្រឡាតិការនិងសម្រាប់របស់ត្រង់ចូលក្រោមក្រោមរបស់ត្រង់កើតមានចំពោះខ្ញុំ។ ការអត់ឱននឹងត្រង់ទាំងឡាយ រំលឹកឲ្យត្រង់សព្វព្រះនិយមនិងយល់ច្បាស់ គ្មានកម្លាំងពល់ណា មួយលើកលែងចោលកម្លាំងពល់របស់ត្រង់ "។
(បកត្រង់ចោល គងវិន័យ និងអ្នកបកប្រែច្រើន ហើយពួកអ្នកប្រែច្រើនទៀតបានបកប្រែថាមានន័យដូច្នេះ)

ផ្ទាំងចម្លាក់ខាងលើបង្ហាញពីរចនាបថ
នៃអក្សរឆ្លាក់ឥស្លាម(សូលូស)
អំពីព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះ

“មានន័យថា (ហើយយើងគ្មានបញ្ជូនអ្នកមក លើកលែង
តែសម្រាប់មនុស្សទូទៅ ជាអ្នកផ្តល់ដំណឹងល្អ និងជាអ្នក
ដាស់តឿន)។ ជាស្នាដៃរបស់វិចិត្រករស្រីជនជាតិដប៉ុន
ណូហូក សាបាវ៉ា។”

Qur'an, 34:28

ភ្នំនួរនៅទីក្នុង

ភាពជាព្យាករន៍របស់មូហាំម៉ាត់

មូហាំម៉ាត់ពុំបានដឹងថា ខ្លួននឹងក្លាយជាព្យាករន៍នោះទេ: ព្យាករមូហាំម៉ាត់
រស់នៅជីវិតសាមញ្ញដូចជាមនុស្សដទៃទៀតដែរ។ ធ្វើការស៊ីល្អល្អធម្មតាពេញថ្ងៃ។
គេស្គាល់ថាគាត់ជាមនុស្សស្មោះត្រង់ និងមានសច្ចៈ។ ព្យាករមូហាំម៉ាត់មិនដែល
គោរពបូជារូបបដិមាទាំងឡាយនោះទេ ដ្បិតរូបគាត់រស់នៅក្នុងសង្គមដែលពោរពេញដោយ
ជំនឿពហុទេវនិយម។ គាត់មានជំនឿថាព្រះក្រាស់ដ៏ធំមហាសាលនេះច្បាស់ជាមាន
ព្រះជាម្ចាស់តែមួយគត់ ទ្រង់គ្មានដៃគូ។ គាត់បានទៅស្នាក់នៅក្នុងរូងភ្នំ (រូងភ្នំតូច
មួយ) ចំណាយពេលដើម្បីត្រិះរិះពិចារណា និងសក្តារៈចំពោះព្រះជាម្ចាស់។

រូងភ្នំនេះ(គេស្គាល់ថារូងភ្នំហីរ៉េក)បិតនៅក្នុងភ្នំនួរមានកម្ពស់៦៣៥ម៉ែត្រពីដី
សមុទ្រ។ ភ្នំនេះនៅឆ្ងាយពីវិហារអាសាហាវនៅទីក្នុងប្រហែលជា៥គ.ម។

ពុំមែនជាគំនិតរើសរោងនិមន្តនោះទេ: នៅពេលព្យាករមូហាំម៉ាត់ដល់អាយុ ៤០ឆ្នាំ
គាត់ពេញចិត្តចង់ស្នាក់នៅម្នាក់ឯង និងចាកឆ្ងាយពីបញ្ហាលោកិយនិយម។ ក្នុងខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ
១១០ គ.ស ហើយខណៈដែលព្យាករមូហាំម៉ាត់កំពុងជញ្ជាំងគិត និងកំពុងប្តូរស្លូតទៅ
ព្រះជាម្ចាស់ក្នុងរូង ភ្នំហីរ៉េក ជាលើកដំបូងបង្អស់ ទេវតាដ៏ព្រៃលបានបង្ហាញខ្លួនឱ្យគាត់

រូងភ្នំហីរ៉េក

ឃើញ ហើយបាននិយាយទៅកាន់
គាត់ថា «ចូរអាន»។ ព្យាករ
មូហាំម៉ាត់មាត់ម្យ៉ាងយូរខ្លាច
យ៉ាងខ្លាំង។ ពីព្រោះគាត់ជា
មនុស្សអនុវត្តជនចិន្តៈអានចិន
ចេះសរសេរ។ គាត់បានឆ្លើយតបនឹង
ទេវតាថា «ខ្ញុំមិនចេះអាន»។ ទេវតាដ៏ព្រៃលបាន
បញ្ជាដដែលៗចំនួន៣ដង។ ព្យាករមូហាំម៉ាត់
នៅតែឆ្លើយថាដដែលៗដែរ។ បន្ទាប់មក ទេវតា
ដ៏ព្រៃលបានសូត្រត្រួតត្រា(អាយ៉ាត់)ខាងក្រោម
នេះមកពីអល់ឡោះជាម្ចាស់បង្កើតចក្រភាព។
ជាការចាប់ផ្តើមបញ្ចុះព្រះបន្ទូលពីលើមេឃ និងជា
ការចាប់ផ្តើមសារពីលើមេឃសម្រាប់មនុស្សលោក
ទាំងមូល។

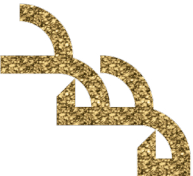
មានន័យថា «នៃមូហាំម៉ាត់! ចូរឯងសូត្រគម្ពីរអាល់គូរអានដែលបានប្រទានចុះមកផ្ដើមដោយព្រះនាមរបស់ព្រះម្ចាស់ដែលបានបង្កើតសត្វលោកដោយឯកអង្គទ្រង់បង្កើតមនុស្សពីឈាមមួយដុំ។ ចូរសូត្រចុះនូវព្រះបន្ទូលដែលបានប្រទានចុះមកព្រោះទ្រង់បម្រើការរុណាមហាសណ្តោសប្រណី ទ្រង់បានបង្រៀនមនុស្សឱ្យចេះប្រើប៊ិចសរសេរបង្រៀននូវអ្វីដែលពួកគេមិនចេះ និងស្រោចស្រង់ពួកគេឱ្យរួចពីភាពអវិជ្ជាទៅរកភាពស្ថិតស្ថាននៃចំណេះដឹង»។

បន្ទាប់មក ទេវតាដ៏ព្រិលបានបំបាំងកាយទៅបាត់ ដោយពុំបានប្រាប់ថា មូហាំម៉ាត់នឹងក្លាយជាអ្នកនាំសារ និងក្លាយជាពួកការី។

មូហាំម៉ាត់ត្រឡប់ទៅនូវវិញ្ញាណសកាតត័យខ្លាច៖ ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានប្រញាប់ត្រឡប់មកវិញ ហើយភ័យញ័រខ្លួន។ គាត់បាននិយាយរៀបរាប់ប្រាប់ប្រពន្ធរបស់គាត់ខទីពូរ៖ នូវអ្វីដែលបានកើតឡើង។ ប្រពន្ធគាត់បានដណ្តប់ផ្ទុយឱ្យគាត់ ហើយបានធ្វើឱ្យគាត់ស្ងប់អាម្មណ៍និងស្ងប់ចិត្ត ដោយប្រាប់ថាអស់ឡោះមិនធ្វើឱ្យអ្នកអាម៉ាស់មុខនោះទេ។ គាត់ប្រាប់ប្តីថា លោកជាមនុស្សរាប់អានសាច់ញាតិ ជួយអ្នកទីទីលក្រហើយរកយុត្តិធម៌ឱ្យជនរងគ្រោះ។ ពាក្យ មូហាំម៉ាត់ គេរចនាជាបទប្បញ្ញត្តិមាន រាងដាងដំណើរឡើងទៅកាន់រូងភ្នំរបស់

ពួកការីមូហាំម៉ាត់។ ម្យ៉ាងទៀត មានន័យថា ការឡើងខ្ពស់ត្រដែតនិងឈានទៅដល់កំពូល។

ជាស្នាដៃវិចិត្រករជនជាតិហ្សកដានី អាប៊ុលម៉ាដីត អាន់នូអែរីត។

ព្រះបន្ទូលមកពីព្រះជាម្ចាស់ដ៏មហាមេត្តា ឬជាការចូលសន្និដ្ឋានរបស់មីសាប ?

ខទីពូរ៖ បាននាំពួកការីមូហាំម៉ាត់ទៅជួបដ៏ជូនមួយរបស់គាត់ ក៏រីកោះ ពិន ណារហ្វាល់។ គាត់ជាបុរសវ័យចំណាស់ម្នាក់ មានប្រាជ្ញាណ្លាសវៃ និងប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត។ គាត់បានចូលសាសនាគ្រិស្ដានតាំងពីសម័យអវិជ្ជា។ គាត់មានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះផ្នែកគម្ពីរសញ្ញាណចាស់និងគម្ពីរសញ្ញាណថ្មី។ នៅពេលវារីកោះបានឮនូវអ្វីដែលបានកើតឡើងចំពោះពួកការីមូហាំម៉ាត់ គាត់បានប្រាប់ថា អ្នកដែលមកជួបគាត់នោះគឺជាសារមកពីលើមេឃ ដែលគេធ្លាប់បានបញ្ជូនទៅឱ្យពួកការីមូសា។ គាត់ប្រាប់ទៀតថា មូហាំម៉ាត់នឹងក្លាយជាពួកការីណែនាំមនុស្សឱ្យស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ដែលបង្កើតពួកគេ ហើយគាត់នឹងក្លាយជាអ្នកនាំសារនាំព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះទៅកាន់មនុស្សលោកសង្គ្រោះពួកគេពីភាពងងឹតអន្ធការទៅកាន់ដួងពន្លឺ។ វារីកោះប្រាថ្នាចង់ឱ្យខ្លួនគាត់នៅក្មេងដើម្បីជួយគាំទ្រពួកការីមូហាំម៉ាត់។ គាត់បានប្រាប់ឱ្យដឹងជាមុនទៀតថាពួកអ្នកស្រុកមីក្លុះនឹងដេញគាត់ចេញពីស្រុកនេះ ហើយគ្មាននរណាម្នាក់នាំមកដូចសារដែលគាត់បាននាំមកនេះ លើកលែងតែសាសន៍របស់គេប្រឆាំងជំទាស់នឹងរូបគេ ហើយដេញគេចេញពីស្រុក។

មូហាំម៉ាត់ជាអ្នកនាំសាររបស់អស់ឡោះ : មួយរយៈពេលក្រោយមក ទេវតាដ៏ព្រិលបានចុះមកជួបពួកការីមូហាំម៉ាត់ម្តងទៀត ហើយបានសូត្រវគ្គកណ្តែនព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះទៅកាន់គាត់ បង្គាប់ឱ្យគាត់ផ្សព្វផ្សាយសារព្រះជាម្ចាស់របស់គាត់។

“មួយរយៈពេលក្រោយមក ទេវតាដ៏ព្រិលបានចុះមកជួបពួកការីមូហាំម៉ាត់ម្តងទៀត ហើយបានសូត្រវគ្គកណ្តែនព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះទៅកាន់គាត់ បង្គាប់ឱ្យគាត់ផ្សព្វផ្សាយសារព្រះជាម្ចាស់របស់គាត់។ ឱអ្នកដែលកំពុងដេកដណ្តប់ផ្ទុយ(ណាពីមូហាំម៉ាត់)! ចូរក្រោកពីដំណេករួចទៅដាស់ភ្លើងមនុស្សឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នពីទារុណកម្មរបស់អស់ឡោះ។ ចូរឱទិសការលើកតម្កើង ឯកទេវតា និងការគោរពសក្ការៈថ្វាយចំពោះអស់ឡោះតែមួយគត់។ ចូរជម្រះសម្លៀកបំពាក់ឯងពីភាពកខ្វក់ពីព្រោះ ភាពស្អាតស្អំខាងក្រៅជាកត្តាបំពេញភាពស្អាតស្អំខាងក្នុង។ ចូរបោះបង់ការបូជាបូជារបស់ណាក និងរាល់ទង្វើពុហ៌ទេវនិយមទាំងអស់។ ចូរកុំធ្វើល្អ ព្រោះលោកចង់បានសគុណ។ ចូរអត់ធ្មត់លើកលែងបទបង្គាប់ប្រើ និងបម្រាមទាំងឡាយ ដើម្បីសម្រេចនូវក្តីមេត្តាករុណាអំពីព្រះជាម្ចាស់។”

ចំនឿ និង ច្បាប់

ទេវតាដ៏ព្រៃលបន្តចុះមក និងជួបព្យាភាវីម្នាក់ម្នាក់រយៈពេល២៣ឆ្នាំ។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ បានបញ្ចប់ការបញ្ចុះព្រះបន្ទូលនិងគម្ពីររបស់អលំឡោះគឺគម្ពីរអាល់គូរអានមកលើព្យាភាវី ម្នាក់ម្នាក់ ដើម្បីឱ្យគាត់ផ្សព្វផ្សាយគម្ពីរនេះទៅកាន់មនុស្សលោកទាំងមូល។

ផ្ទាំងចម្លាក់ដែលជាស្នាដៃវិចិត្រករស្រីជនជាតិអេស្ប៉ាញ ណូរវិយ៉ា ចារីស៊ីយ៉ា ម៉ាស៊ីប។

គេអ្វីជាអារម្ភករនាមរបស់ព្យាភាវីម្នាក់ម្នាក់? ព្យាភាវីម្នាក់ម្នាក់បានអំពាវនាវក្រុម គ្រួសារគាត់ សាសន៍របស់គាត់និងមនុស្សទូទៅ ដើម្បីឱ្យពួកគេយល់ពីការពិតដែលរឹងមាំ ថា សម្រាប់ចក្រវាលមានព្រះជាម្ចាស់តែមួយគត់គឺអលំឡោះ គ្មានដៃគូសម្រាប់ទ្រង់។ ទ្រង់តែ មួយគត់ដែលបង្កើតចក្រវាលទាំងមូល។ ទ្រង់តែមួយគត់ដែលបានបង្កើតមេឃនិង ផែនដី ហើយនិងមនុស្សលោកទាំងមូល។ គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សគោរពសក្ការៈនរណាម្នាក់ក្រៅ ពីអលំឡោះ ឬគោរពនរណាម្នាក់ជាមួយនឹងអលំឡោះ ឬយកនរណាម្នាក់ជាដៃជាមួយនឹង អលំឡោះក្នុងការអនុវត្តច្បាប់របស់ទ្រង់ បទបញ្ជារបស់ទ្រង់ និងបម្រាមរបស់ទ្រង់។

គេអ្វីជាអារម្ភករនាមរបស់ព្យាភាវីម្នាក់ម្នាក់? សារនោះ គឺតស្លាម មានន័យថា ប្រគល់ខ្លួនចំពោះអលំឡោះជាម្ចាស់ដោយមានជំនឿចំពោះទ្រង់ និងទទួលយកនូវច្បាប់ ស្តារីអាត់របស់ទ្រង់។ វាគឺជាជំនឿនិងច្បាប់។ ជំនឿមានន័យថា ជឿថាមានអលំឡោះ ហើយ ជឿថាទ្រង់ជាម្ចាស់តែមួយគត់ គ្មានដៃគូ។ ទ្រង់តែមួយគត់ជាម្ចាស់នៃមនុស្សលោក ជាស្តេចគ្រប់គ្រងមនុស្ស ជាព្រះដែលមនុស្សត្រូវគោរពសក្ការៈ។ ច្បាប់ស្តារីអាត់ មានន័យថាច្បាប់របស់អលំឡោះនិង បទប្បញ្ញត្តិរបស់ទ្រង់ សម្រាប់រៀបចំ ប្រព័ន្ធនៃការរស់នៅរបស់មនុស្ស ការងាររបស់ពួកគេ ការអនុវត្តរបស់ពួក គេ និងកិច្ចការប្រចាំថ្ងៃទាំងមូលរបស់ពួកគេ។ ច្បាប់ស្តារីអាត់បែងចែក ជាបីសាខាធំៗគឺ៖ ១- ការប្រតិបត្តិសាសនា (អ៊ុប្បាហ្គាត់) គឺជាច្បាប់ដែល បង្រៀនមនុស្សពីរបៀបគោរពសក្ការៈចំពោះអលំឡោះស្របតាមច្បាប់របស់ អលំឡោះរួមមានការធ្វើសាក្សីថា គ្មានព្រះដែលត្រូវគោរពសក្ការៈលើកលែងតែ អលំឡោះ ហើយម្នាក់ម្នាក់ជាអ្នកនាំសាររបស់ទ្រង់។ ប្រតិបត្តិការថ្វាយបង្គំបង់អប្បកាតនៃ ទ្រព្យសម្បត្តិ (ហ្គាភាត់) ឬសត្វមហាអារនៅក្នុងរំមាំហ្វូន ធ្វើដូម្យាត្រានៅវិហារកៈហ្គ្រៈនៅ ឯស្រុកមីគ្រុសសម្រាប់អ្នកដែលមានលទ្ធភាពទៅដល់។ ២- ក្រមសីលធម៌ គឺជាតម្លៃ ចរិយាធម៌ និងសីលធម៌ឧត្តុង្គឧត្តមដែលអលំឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់ប្រាថ្នាចង់ឱ្យមនុស្សប្រកាន់យក និង ប្រតិបត្តិនូវក្រមសីលធម៌នេះមានដូចជាអាកប្បកិរិយាឈ្មោះត្រង់ ទៀងត្រង់ ចិត្តសុទ្ធាជ្រះថ្លា សហការគ្នា ស្រឡាញ់គ្នា យុត្តិធម៌ ភាគភាព ចេះគិតពីអ្នកដទៃ ចិត្តទូលាយ និងមេត្តាករុណា។ ៣- ច្បាប់ប្រតិបត្តិគឺជាច្បាប់និងក្រឹត្យក្រមសម្រាប់រៀបចំកិច្ចការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃទូទៅដូចជា រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការរំលែងលះ មតិក តុលាការ ពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម និងសិទ្ធិមនុស្ស។

កូនប្រើបញ្ជាក់នៃរតា ព្យាភាវីម្នាក់ម្នាក់ចំណាយពេល ១៣ឆ្នាំនៅក្នុងបន្ទប់បង្គាប់ពីទទួលការត្រាស់បន្ទូល និង ក្លាយជាព្យាភាវី។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ គាត់ផ្តោតសំខាន់ទៅលើការពង្រឹងគោលជំនឿលើព្រះតែមួយ និង ជឿចំពោះអលំឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ ទ្រង់គ្មានដៃគូ។ បន្ទាប់ពីការត្រាស់បន្ទូលទៅកាន់ទីក្រុងម៉ាឌីណា ព្យាភាវីម្នាក់ម្នាក់ចំណាយពេលប្រហែល ១០ឆ្នាំ ហើយគាត់ផ្តោតសំខាន់ទៅលើការបង្រៀនមនុស្សពីគោល គ្រឹះនិងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃច្បាប់ស្តារីអាត់ស្តាម។

សង្ខេបបណ្តាំសារពីលើមេឃ

មានន័យថា “នែអ្នកនាំសារ! ចូរប្រាប់ពួកគេថាសូមពួកអ្នកអញ្ជើញ មក ខ្ញុំនឹងសូត្រនូវអ្វីដែលម្ចាស់របស់ពួកអ្នកបានដាក់ច្បាប់បម្រាម ទៅលើពួកអ្នក គឺពុំត្រូវយកអ្វីមួយជាដៃគូរួមជាមួយនឹងទ្រង់ក្នុងការ គោរពសក្ការៈនៃបណ្តាសក្ការៈសត្វលោករបស់ទ្រង់។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកអ្នក ត្រូវខ្ជិលសាងការគោរពសក្ការៈទាំងនោះសម្រាប់ទ្រង់តែមួយគត់ ដូចជាការកោតខ្មាច ក្តីសង្ឃឹម ការបួងសួង។ ១- ពួកអ្នកត្រូវ កត់ព្យាចំពោះឪពុកម្តាយដោយការធ្វើល្អនិងការបួងសួងសម្រាប់ពួក គាត់។ ២- ចូរកុំសម្លាប់កូនចៅរបស់ពួកអ្នក ព្រោះខ្មាចក្រ។ ពិតណាស់ អលំឡោះទ្រង់ជាអ្នកប្រទានលាភសក្ការៈដល់ពួកអ្នក និងពួកគេ។ ចូរកុំយកខ្លួនទៅបៀតបៀនព្រះបិតាប្រពន្ធនិងដោយ បើកចំហនិងលាក់បាំង។ ចូរកុំសម្លាប់ជីវិតដែលអលំឡោះបាន ហាមលើកលែងតែស្របច្បាប់ដូចជាក្នុងករណីច្បាប់ទណ្ឌកម្ម ចំពោះឃាតករ អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើឆក់បន្ទាប់ពីប្តេជ្ញាការរួច ឬចេញ ពីតស្លាម។ ការលើកឡើងនេះគឺជាអ្វីដែលអលំឡោះបានហាម ចំពោះពួកអ្នក។ ទ្រង់ក៏ណាត់ជាច្បាប់ទៅលើពួកអ្នកសង្ឃឹមថា ពួកអ្នកចេះគិតពិចារណា។ អាណាព្យាបាលទាំងឡាយចូរកុំទៅ ក្បែរទ្រព្យសម្បត្តិកុមារក្រីក្រ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមាន ប្រយោជន៍ដល់ទ្រព្យកុមារនោះ ហើយកុមារនោះទទួលបាន ប្រយោជន៍ពីទ្រព្យនោះ រហូតដល់គេដឹងក្តី។ បើសិនជាពួក គេដឹងក្តីហើយ ចូរប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះឱ្យទៅវាវិញ។ ចូរស្មោះ ត្រង់ក្នុងការរាយនិងថ្លឹងឱ្យមានភាពយុត្តិធម៌ និង ឱ្យគ្រប់បរិមាណ របស់វា។ បើសិនជាពួកអ្នកប្រឹងអស់លទ្ធភាពហើយតែនៅមាន ខ្វះចន្លោះ គឺគ្មានបញ្ហាអ្វីលើពួកអ្នកទេ។ យើងមិនដាក់បន្ទុកលើ ជីវិតនិមួយៗលើកលែងតាមលទ្ធភាពរបស់វា។ បើសិនជាពួកអ្នក និយាយ ចូរស្វែងរកពាក្យពិតយុត្តិធម៌ក្នុងសម្តីរបស់ពួកអ្នក ដោយ ពុំត្រូវឈម្បើងចេញពីការពិតក្នុងការផ្តល់ដំណឹង ឬ សាក្សី ឬសម្រេច ក្តី ឬជួយអន្តរាគមន៍។ ទោះជាអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធ នឹងសម្តីនោះជា សាច់ញាតិរបស់ពួកអ្នកក៏ដោយ។ ចូរកុំឈម្បើងទៅ រកពួកគេដោយ ខុសច្បាប់។ ចូរគោរពនូវកិច្ចសន្យារបស់អលំឡោះដូចជាការប្រកាន់ ខ្ជាប់នឹងច្បាប់បញ្ញត្តិរបស់ទ្រង់។ ច្បាប់បញ្ញត្តិដែលគេអានបង្គាប់ លើពួកអ្នកគឺជាបណ្តាំរបស់ព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកអ្នក។ សង្ឃឹមថា ពួកអ្នកនឹកគិតដល់លទ្ធផលចុងក្រោយនៃកិច្ចការរបស់ពួកអ្នក”

គម្ពីរអាយ៉ាត់ លេខ ១១៥ និង ១៥២

សេចក្តីណាចាស្តីយ៍បានទទួលស្គាល់: សេចក្តីណាចាស្តីយ៍បានទទួលស្គាល់សាសនា ឥស្លាមស្តេចណាចាស្តីយ៍ជាស្តេចដែលកាន់នូវទេសពិធពរដ្ឋធម៌ គាត់ខ្លាចអស់ឡោះក្នុងការ គ្រប់គ្រងរបស់គាត់។ គាត់បានស្នើឱ្យប្លាក់ហ្វ្រែសត្រការត្រាស់បន្ទូលដែលគេបញ្ចុះមក ឱ្យពួកការិយ័បរាម៉ាត់។ ប្លាក់ហ្វ្រែបានសូត្រដ៏ពូកែនាងម៉ារី(ម៉ារយ៉ាម)។ ស្តេចណាចាស្តីយ៍ បានស្តាប់គ្រូខ្លាចនោះ ហើយគាត់ដក់ចិត្តខ្លាំងរហូតដល់ យំស្រក់ទឹកភ្នែកទទឹកពូកមាត់ របស់គាត់។

បន្ទាប់មកស្តេចនោះបាននិយាយថា:
“ពិតណាស់ពាក្យនេះនិងអ្វីដែលអ៊ីសា (យេស៊ូ) បាននាំមកគឺចេញពីអង្គ (ក្តារហ៊ីង) តែមួយ។”

បកស្រាយសក្ខីភាពអនុវត្តច្បាប់ស្តេចសម្រាប់សាសនាឥស្លាម ក៏ដូចនោះអេដ្វុរ: សង្ឃមហាការណ៍នាអំពីសាសនាឥស្លាមដ៏ប្រពៃបំផុតគឺសម្តីរបស់ប្លាក់ហ្វ្រែ ពិន អាពុតោឡីប ខណៈដែលគាត់នៅជាមួយនឹងពួកអ្នកមូស្លីមមួយក្រុមរត់គ្រឿងខ្លួនចេញពីការដោះដូរធ្វើ បាបរបស់ពួកកុលសម្ព័ន្ធគួរស្នេនៅទីក្រុងទៅកាន់ប្រទេសហាហ្គាស្ទ(អេដ្វុរ)។ កាលនោះ ពួកគេបានសុំសិទ្ធិជ្រកកោនពីស្តេច ណាចាស្តីយ៍។ ហេតុការណ៍នេះកើតឡើងនៅឆ្នាំទី៥ នៃការដំណើរនា។ ពិតណាស់ ពួកការិយ័បរាម៉ាត់បានមើលឃើញស្ថានភាពពួកអ្នកមូស្លីមត្រូវ ទទួលរងការដោះដូរធ្វើបាប និងផ្តាច់សេដ្ឋកិច្ចពីសំណាក់ពួកអ្នកគោរពបូជាទេវតានិយម គួរស្នេ។ គាត់ក៏បានណែនាំឱ្យពួកគេខ្លះគ្រឿងខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសអេដ្វុរ ដែលគាត់បាន រៀបរាប់ថាប្រទេសនេះគ្រប់គ្រងដោយស្តេចប្រកាន់នូវទេសពិធពរដ្ឋធម៌ គ្មាននរណាម្នាក់ រងការដោះដូរដោយអយុត្តិធម៌នៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្តេចនេះ។

“តើប្លាក់ហ្វ្រែ ពិន អាពុតោឡីបបាននិយាយអ្វីទៅកាន់ស្តេចណាចាស្តីយ៍? បពិត្រស្តេច ដើមឡើយពួកយើងជាមនុស្សអរិយៈ គោរពរូបបដិមា ស៊ីសាកសពសត្វ ប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ កាត់កាលសាច់ញាតិ ធ្វើការគ្រប់ចំពោះញាតិជិតខាង អ្នកខ្លាំងស៊ីអ្នកទន់ខ្សោយ? ពួកយើងបិតក្នុងស្ថានភាពបែបនេះរហូតដល់អស់ ឡោះបានបញ្ជូនអ្នកនាំសាម៉ាមកកាន់ពួកយើង។ គេជាជាតិសាសន៍របស់ ពួកយើងស្គាល់ពូជអម្បរបស់គេ ភាពស្មោះត្រង់របស់គេ ភាពសច្ចៈទៀងត្រង់ របស់គេនិងភាពបរិសុទ្ធរបស់គេ។ គេដំណើរនាឱ្យពួកយើងជឿចំពោះអស់ ឡោះតែមួយគត់ និងគោរពសក្ការៈចំពោះទ្រង់ ហើយឱ្យយើងបោះបង់នូវអ្វី ដែលពួកយើងធ្លាប់គោរពសក្ការៈនិងដីដូនជីតារបស់យើង ក្រៅពីអស់ឡោះដូច ជាការគោរពរូបបដិមា និងការរុះរាបទាំងឡាយ។ គេប្រើឱ្យយើងនិយាយពិត គោរពសេចក្តីទុកចិត្ត រាប់អានសាច់ញាតិ ធ្វើអ្វីចំពោះញាតិជិតខាង បញ្ឈប់ការប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់និងការបង្ខំឈាម។ គេហាមឃាត់ពួកយើងពីអំពើអបាយមុខ ពាក្យសន្តិភូមិកាបោកប្រាស់ កេងប្រវ័ញ្ចទ្រព្យសម្បត្តិកូនកំព្រា ចោទប្រកាន់ស្ត្រីបរិសុទ្ធពីបទដិត។ គេប្រើឱ្យយើងគោរពសក្ការៈចំពោះអស់ឡោះតែមួយគត់ ពុំត្រូវយកអ្វីមួយ ជាដៃគូរបស់ទ្រង់។ គេប្រើឱ្យយើងថ្វាយបង្គំបង់អប្បបាចនៃទ្រព្យសម្បត្តិ និងបូស តមអាហារ។ ពួកយើងជឿថាចំពោះគេជឿតាមគេហើយសាសន៍របស់យើងបានបំពាន មកលើពួកយើងហើយបង្ខំឱ្យយើងចេញពីសាសនារបស់ពួកយើង ឱ្យយើងទៅ គោរពរូបបដិមាវិញ។ នៅពេលពួកគេដោះដូរធ្វើបាបយើងគ្រឿងបង្កាត់យើងហើយហាម យើងមិនឱ្យប្រតិបត្តិសាសនាពួកយើងក៏ចេញពីប្រទេសនេះ។ យើងជ្រើសរើសលោក មិនជ្រើសរើសអ្នកដទៃ។ យើងពេញចិត្តចង់ក្លាយជាញាតិជិតខាងរបស់លោកហើយ នៅក្បែរលោកពួកយើងសង្ឃមាម៉ាមិនត្រូវគេរំលោភបំពានដោះដូរធ្វើបាប។”

ដ្បិតតែអូមែរ ពិន អើស្តូណាយាមបង្កបញ្ហា និងរាំងស្ងួតដល់ពួកអ្នកមូស្លីមទៅកាន់ប្រទេស អេឡិប៊ី(មុនគាត់ចូលស្ថាបនា) គាត់បានកាតព្វកិច្ចដើម្បីអង្វរស្តេចណាចាស្តីឱ្យពួកគេវិលត្រឡប់មកមីក្លៈវិញ។ ផ្ទុយទៅវិញ ស្តេចណាចាស្តីយបានយល់ព្រមផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោនដល់ពួកអ្នកមូស្លីម និងស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនេះ។

Courtesy of Abdul Aziz Al Rashidi

ឥស្លាមជាសារមកពីលើមេឃចុះក្រោយ បន្តិច តើឥស្លាមជាអ្វី? “ពាក្យឥស្លាម”

មានន័យ ថាការប្រគល់ខ្លួនចំពោះអស់ឡោះតែមួយគត់ទ្រង់ជាម្ចាស់ដែលបង្កើតចក្រវាល។ ទ្រង់ជាម្ចាស់បង្កើតអ្វីគ្រប់យ៉ាង។ គ្មានដែកក្នុងការគ្រប់គ្រងអាណាចក្ររបស់ ទ្រង់។ គ្មានព្រះផ្សេងក្រៅពីទ្រង់ដែលត្រូវគេគោរពសក្ការៈ។ សាសនាឥស្លាមជាសាសនា ជឿលើព្រះតែមួយស្មោះត្រង់ជ្រះថ្លាចំពោះអស់ឡោះទ្រង់ស្តេចគ្រប់គ្រងអំណាចទាំងមូល ហើយទ្រង់ជាម្ចាស់បង្កើតសក្ការៈសត្វលោកទាំងមូល។

ព្រះនាមអស់ឡោះដ៏មហាម្លឺត

សម្រាប់អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់មានព្រះនាមដ៏ប្រពៃជាច្រើនក្នុងនោះមានរៀបរាប់ក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានហើយព្រះនាមដែលមានរៀបរាប់ក្នុងប្រសាសន៍របស់ពួកវាវិមូហាម៉ាត់។ ព្រះនាមដែលគេស្គាល់មានចំនួន៩៩ព្រះនាម។

ខ្មែរ	អារ៉ាប់	ចេប្រើ	អារ៉ាប់
ព្រះ	អស់ឡោះ	អេឡូហា	អេឡូហា

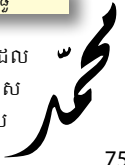
Note:
In the Arabic Bible, the word Allah is frequently mentioned to indicate God.
In Islam there are 99 acknowledged "beautiful names" and attributes for God.

“ទ្រង់គឺអស់ឡោះជាម្ចាស់ដ៏មហាស្មាតស្ម័គ្រ មហាខ្ពង់ខ្ពស់ត្រូវគេគោរពសក្ការៈយ៉ាងពិតប្រាកដ។ គ្មានព្រះផ្សេងក្រៅពីទ្រង់។ ទ្រង់ដឹងរឿងអាថ៌កំបាំងនិងរឿងបើកចំហ។ ទ្រង់ដឹងអ្វីដែលអត់មាននិងអ្វីដែលមានវត្តមាន។ ទ្រង់ជាម្ចាស់មហាមេត្តាដែលក្តីមេត្តារបស់ទ្រង់គ្របដណ្តប់លើអ្វីគ្រប់យ៉ាង។ ទ្រង់មហាករុណាចំពោះពួកអ្នកមានជំនឿ។ ទ្រង់គឺអស់ឡោះត្រូវគេគោរពយ៉ាងពិតប្រាកដគ្មានព្រះក្រៅពីទ្រង់។ ទ្រង់ជាស្តេចគ្រប់គ្រងលើអ្វីគ្រប់យ៉ាង។ ទ្រង់ចាត់ចែងអ្វីទាំងនោះដោយគ្មានអ្នករារាំង គ្មានអ្នករុញច្រានទ្រង់ស្មាតស្ម័គ្រពីភាពខ្វះខាតទ្រង់មានសុវត្ថិភាពរួចផុតពីភាពផ្លាស់ប្តូរ។ ទ្រង់ជាម្ចាស់បញ្ជាក់ពីសត្វភាពពួកអ្នកនាំសារនិងពួកពួកវារបស់ទ្រង់ចំពោះអ្វីដែលគេបញ្ជូនទៅកាន់ពួកគេដូចជាវត្ថុខណ្ឌនៃព្រះបន្ទូលសញ្ញាភស្តុតាង។ ទ្រង់ជាម្ចាស់ឃ្លាំមើលលើកលំសក្ការៈសត្វលោករបស់ទ្រង់ក្នុងកិច្ចការងាររបស់ពួកគេ។ ទ្រង់ជាព្រះមហាខ្លាំងពូកែគ្មាននរណាម្នាក់អាចផ្លាច់ទ្រង់ឡើយ។ ទ្រង់មានអំណាចខ្លាំងក្លាអាចបង្ក្រាបសក្ការៈសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ទ្រង់ហើយអ្វីគ្រប់យ៉ាងរលាយចំពោះទ្រង់។ ទ្រង់ជាព្រះមហាមោទនៈដែលមានភាពក្រអឺតក្រមិននឹងភាពផ្អើល។ អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់ស្មាតស្ម័គ្រពីរាល់អ្វីដែលគេយកមកធ្វើជាដែកក្នុងការគោរពសក្ការៈចំពោះទ្រង់។ ទ្រង់គឺជាអស់ឡោះមហាស្មាតស្ម័គ្រមហាខ្ពង់ខ្ពស់ទ្រង់ជាព្រះដែលបង្កើតនិងកំណត់សាសនាសម្រាប់សត្វលោក។ ទ្រង់ជាម្ចាស់បង្កើតនិងផ្តល់ការកើតដល់គ្រប់សក្ការៈទាំងឡាយស្របតាមគតិបណ្ឌិតរបស់ទ្រង់។ ទ្រង់ជាព្រះដែលសូន្យបលក្ខណៈសត្វលោករបស់ទ្រង់តាមតែទ្រង់សព្វព្រះទ័យ។ សម្រាប់ម្ចាស់ដ៏មហាស្មាតស្ម័គ្រទ្រង់មានព្រះនាមដ៏មហាប្រពៃនិងមានលក្ខណសម្បត្តិដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់។ អ្វីទាំងឡាយនៅលើមេឃនិងលើដីកំពុងសូត្រដូចមិត្តើងទ្រង់។ ទ្រង់ជាព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែមហាដាក់ទណ្ឌកម្មដ៏ខ្លាំងក្លាចំពោះសត្រូវរបស់ទ្រង់។ ទ្រង់ជាព្រះប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតក្នុងការចាត់ចែងកិច្ចការសត្វលោករបស់ទ្រង់”។ The Qur'an, 59:22-24

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់និយមឥស្លាម: عن أبي عروة سفيان بن عبد الله الثقفي قال قلت : يا رسول الله قل لي في الإسلام قولاً لا أسأل عنه أحدا غيرك فقال قل أمنت بالله ثم استقم مسند الإمام أحمد

មានន័យថាអំពី អាពី អូអ៊ី អូហ្គាម៉ា ពិន អាប៊ុលឡោះ មកពីកុលសម្ព័ន្ធសាក្សីបាននិយាយថា ខ្ញុំបាននិយាយថាបពិត្រអ្នកនាំសារអស់ឡោះ សូមប្រាប់ខ្ញុំពីឥស្លាម មួយម៉ាត់ណាដែលខ្ញុំមិនបាច់ទៅសួរអ្នកផ្សេងក្រៅពីលោក។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា “ចូរនិយាយចុះថា ខ្ញុំជឿចំពោះអស់ឡោះ បន្ទាប់មកចូរអនុវត្តឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន”

តែប្រាំម៉ាត់ប៉ុណ្ណោះចេញពីមាត់ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ កំណត់នូវប្រព័ន្ធដំណើរជីវិតដែលពេញលក្ខណៈដែលអ្នកមូស្លីមត្រូវអនុវត្តតាម។ ម្យ៉ាងទៀតពាក្យប៉ុន្មានម៉ាត់បានគូសបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ឱ្យគេដើរទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់របស់គេ។ បញ្ចេញសេចក្តីការជ្រុលនិយមទាំងពាក្យសម្តីនិងការអនុវត្ត។

ឥស្លាមទាមទារឱ្យអនុវត្តឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនគ្រប់កិច្ចការទាំងអស់ក្នុងជីវិត និងមានជំនឿចំពោះ អល់ឡោះជាផ្លូវដែលតម្រង់ អាកប្បកិរិយាបុគ្គល តម្រង់ទិសដៅរបស់គេ និងការសង្ឃឹមលើ ទៅខាងមុខរបស់គេ។ គេក្លាយជាទារកដែលទើបនឹងកើតថ្មីត្រៀមខ្លួនដើម្បីទទួលយកនូវ ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់អល់ឡោះ។ ដូច្នេះ គេនឹងរស់នៅក្នុងជីវិតនេះពោរពេញដោយ សេចក្តីស្ងប់ស្ងៀមស្ងួល ពោរពេញដោយសុភមង្គល និងស្រស់ស្រាយ។

ឥស្លាមនិងសន្តិភាព:

មានន័យថា "ទ្រង់គឺអល់ឡោះ ត្រូវគេគោរពយ៉ាងពិតប្រាកដ គ្មានព្រះក្រៅពីទ្រង់។ ទ្រង់ជាស្តេចគ្រប់គ្រងលើអ្វីគ្រប់យ៉ាង។ ទ្រង់ចាត់ចែងអ្វី ទាំងនោះដោយគ្មានអ្នករារាំង គ្មានអ្នកប្រឆាំង ទ្រង់ស្ម័គ្រចិត្តពិភពខ្វះខាតទ្រង់ មានសុវត្ថិភាពរួចផុតពីភាពឆ្លាត។ ទ្រង់ជាម្ចាស់បញ្ជាក់ពីសច្ចភាពពួកអ្នកនាំសារ និងពួកព្យាការីរបស់ទ្រង់ ចំពោះអ្វីដែលគេបញ្ជូនទៅកាន់ពួកគេដូចជា វត្តខណ្ឌ នៃព្រះបន្ទូល សញ្ញាកសុតាង។ ទ្រង់ជាម្ចាស់បង្ហាត់បង្រៀនលើកលំអសារៈសត្វលោក របស់ទ្រង់ក្នុងកិច្ចការងាររបស់ពួកគេ។ ទ្រង់ជាព្រះមហាខ្លាំងពូកែគ្មាននរណាម្នាក់ អាចផ្ទាញ់ទ្រង់ឡើយ។ ទ្រង់មានអំណាចខ្លាំងក្លាអាចបង្ក្រាបសភាវៈសត្វលោក ទាំងឡាយរបស់ទ្រង់ ហើយអ្វីគ្រប់យ៉ាងណាបំបែកទ្រង់។ ទ្រង់ជាព្រះមហាមោទនៈ ដែលមានភាពក្រអឺតក្រមើននិងភាពផ្អែមល្អិត។ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់ស្ម័គ្រចិត្តពី លើអ្វីដែលគេយកមកធ្វើជាដៃគូក្នុងការគោរពសក្ការៈចំពោះទ្រង់" ។

ជាពួកអ្នកមូស្លីមឬពួកមូហាំម៉ាត់និយម?

ផ្ទុយពីសាសនិកដទៃពួកអ្នកមូស្លីមដែលកាន់តាមល្បាករី មូហាំម៉ាត់តែពុំមានឈ្មោះថាពួកមូហាំម៉ាត់និយមនោះទេ។ អ្នកដែលចូលឥស្លាមទទួលជាសាសនានិងជាផ្លូវជីវិតគេ ហៅថាមូស្លីម។ បានសេចក្តីថាគេជឿចំពោះអល់ឡោះហើយ ប្រគល់ខ្លួនចំពោះទ្រង់ ស្តាប់បង្គាប់ទ្រង់។

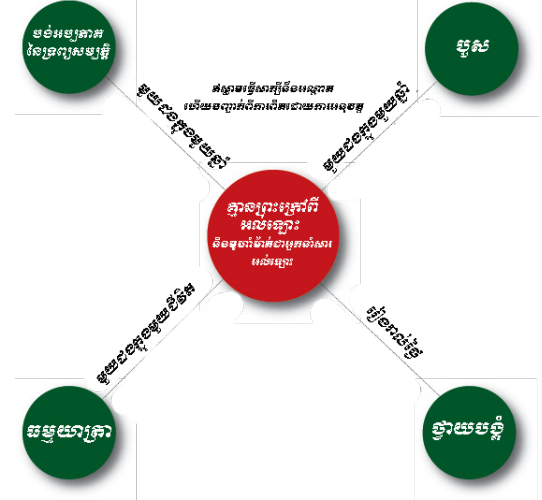
តើអ្វីជាគោលដៅនៃហើយអ្វីជាឋានានុក្រមសាសនាឥស្លាម:

គោលដៅនៃហើយអ្វីជាឋានានុក្រមសាសនាឥស្លាម គឺជឿចំពោះអល់ឡោះជឿចំពោះពួកទេវតាប្រឆាំង ពួកអ្នកនាំសារថ្ងៃបរលោកព្រះលិខិតល្អនិងអាក្រក់។ (សូមអានអត្ថបទពីស្តាប់ក្នុងទំព័រ៨៨) រីឯឋានានុក្រមសាសនាមាន ឥស្លាម ជំនឿ កុសលធម៌

គោលគ្រឹះឥស្លាម

គេស្តាប់នាឥស្លាមលើគោលគ្រឹះសំខាន់ៗចំនួនប្រាំគឺគេមិនអនុញ្ញាតឱ្យបដិសេធគ្រឹះណា មួយ ហើយបុគ្គលម្នាក់មិនទាន់ក្លាយជាមូស្លីមទេ លុះត្រាតែគេមានជំនឿចំពោះគោលគ្រឹះ ឥស្លាមទាំងប្រាំនេះ:

១	សាក្សី	សូត្រពាក្យសាក្សី និងមានជំនឿយ៉ាងមុតមាំគឺ (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمداً رسول الله) មានន័យថា ខ្ញុំធ្វើសាក្សីថា គ្មានព្រះលើកលែងតែអល់ឡោះ ហើយខ្ញុំធ្វើ សាក្សីថាមូហាំម៉ាត់ជាអ្នកនាំសារអល់ឡោះ។
២	ថ្វាយបង្គំ	បំរើពេញភារកិច្ចថ្វាយបង្គំប្រាំដងឱ្យទាន់ពេលវេលា
៣	បូសតមអាហារ	បូសមួយរំមាំងប្រាំដងរាល់ថ្ងៃ
៤	ចង់អប្បបាធនៃទ្រព្យសម្បត្តិ	បង់អប្បបាធនៃទ្រព្យសម្បត្តិ
៥	ចម្រើនប្រាសាទ	ធ្វើធម្មយាត្រានៅឯវិហារអល់ឡោះអាល់ម៉ាតាមចំពោះអ្នក ដែលមានលទ្ធភាពទៅដល់។

១. សាក្សី

សាក្សីគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសាសនាជាសសរស្តម្ភ ហើយទទួលស្គាល់ភាពជាម្ចាស់តែមួយរបស់អស់ឡោះ គ្មានដៃគូសម្រាប់ទ្រង់។ គ្មាននរណាម្នាក់ត្រូវគេគោរពសក្ការៈយ៉ាងពិតប្រាកដ លើកលែងតែទ្រង់។

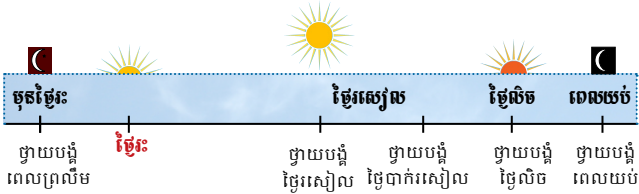
បុគ្គលម្នាក់មានលក្ខណៈជាមូស្លីម នៅពេលណាគេពោលពាក្យសាក្សី ហើយមានជំនឿយ៉ាងដាច់ខាត ជឿជាក់ ហើយបិតបេរនៅក្នុងដួងចិត្ត ហើយអនុវត្តតាមការបំបាច់នៃភាពជឿជាក់នេះ។ គេត្រូវបំពេញគោលគ្រឹះស្នាមដូចជាការថ្វាយបង្គំ ឬស បង់អប្បកាតនៃទ្រព្យសម្បត្តិ និងធ្វើធម្មយាត្រានៅវិហារអស់ឡោះអាស់ហាវ៉ាម។

ពាក្យសាក្សីជាមូហាំម៉ាត់ជាអ្នកនាំសារអស់ឡោះគឺការជឿជាក់ចំពោះភាពជាព្យាករវិនិងការទទួលសារពីព្រះដែលនាំមកពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ ដែលទាមទារឱ្យមានជំនឿចំពោះពួកព្យាករវិនិងពួកអ្នកនាំសារទាំងអស់ដែលមកមុនគាត់ ។

២. ថ្វាយបង្គំប្រាង្គ

ការថ្វាយបង្គំមានឋានៈខត្តងខត្តមក្នុងស្នាម ។ គឺជាការប្រតិបត្តិដែលគេសូមនុស្សលោកមុនដំបូងគេបង្អស់នៅថ្ងៃបរលោក ។ វាគឺជាសញ្ញាសម្គាល់ភាពខុសគ្នារវាង អ្នកមិនមែនមូស្លីមនិងអ្នកមូស្លីមដែលធ្វើសាក្សីដោយសច្ចភាព ។ អស់ឡោះជាម្ចាស់បានដាក់កាតព្វកិច្ចលើពួកអ្នកមូស្លីមឱ្យថ្វាយបង្គំប្រាង្គក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ក្នុងការថ្វាយបង្គំនេះមានការរៀបចំពេលវេលាឱ្យមានរបបរៀបរយហើយចាំបាច់លើមូស្លីមគ្រប់រូបត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចថ្វាយបង្គំឱ្យទាន់ពេលវេលាដែលគេបានកំណត់ក្នុងទ្រង់ទ្រាយមួយ ដែលព្យាករវិមូហាំម៉ាត់បានបង្រៀនពួកគេ ។

អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា មានន័យថា "នៃព្យាករវិមូហាំម៉ាត់នៅពេលខ្ញុំបម្រើរបស់យើងសូមអ្នកអំពីយើងចូរជ្រាបគេថា យើងក្បែរពួកគេ យើងធ្វើយតបនឹងការបួងសួងនៅពេលគេបួងសួងមកចំពោះយើង។ ចូរឱ្យពួកគេធ្វើយតបនឹងបង្គាប់របស់យើង ហើយមានជំនឿចំពោះយើង សង្ឃឹមថាពួកអ្នកនឹងទទួលការចង្អុលបង្ហាញ" ។

ថាមពលនិងការតាំងទ្រដូចជាពាក្យសម្លាញ់ (ថ្វាយបង្គំ) ក្នុងកាសាអាប់បកម្មយេរូសាឡេមពីពាក្យ (سَلَام) សីឡោះមានន័យថាទំនាក់ទំនង ។ ការថ្វាយបង្គំគឺជាទំនាក់ទំនងគឺជាការផ្សារភ្ជាប់ដ៏ជិតស្និទ្ធរវាង ខ្ញុំបម្រើនិងព្រះជាម្ចាស់របស់គេហើយមនុស្សធ្វើការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនិងម្ចាស់ដែលបង្កើតគេ ហើយគេអរគុណសរសើរនិងប្តឹងតវ៉ាចំពោះទ្រង់នូវរាល់ទុក្ខកង្វល់របស់គេ ។ បូងស្លង់សុំជំនួយសេចក្តីចង្អុលបង្ហាញការណែនាំគ្រប់ទិសទីសម្រាប់ការចែករំលែកនិងគាំពាររបស់ទ្រង់ ។ ការថ្វាយបង្គំក្នុងស្នាមគឺជានូវការបង្គំបង្គំនិងម្ចាស់ដែលបង្កើតរូបគេចំនួនប្រាំដងក្នុងមួយថ្ងៃមួយយប់ ។ ការប្រតិបត្តិនេះនាំមកនូវថាមពលផ្នែកផ្លូវចិត្តភាពស្តាប់ស្តាប់ក្នុងខ្លួនដែលធ្វើឱ្យមានគុណភាពនិងទទួលបានសុភមង្គលពេញមួយជីវិតរបស់គេ ។ ការប្រតិបត្តិថ្វាយបង្គំប្រាង្គដងប្រាំថ្ងៃមិនលើសរយៈពេលកន្លះម៉ោងឬ៤០នាទីចែកចំពោះពេញមួយថ្ងៃនោះទេ ។ ពិតណាស់មនុស្សបង្កើតរូបកាយនិងព្រលឹងវិញ្ញាណ ។ រូបកាយត្រូវការថាមពលបែបរូបកាយមានដូចជាការទទួលទានអាហារបរិភោគពេលរៀងរាល់ថ្ងៃការសម្រាកនិងដេកហើយត្រូវការពេលវេលាច្រើនជាងការថ្វាយបង្គំដែលផ្គត់ផ្គង់ថាមពលផ្លូវចិត្តដល់មនុស្ស ។

ភាពជាព្យាករវិនិងសារ

ភាពជាព្យាករវិនិងសារ

កាលករណីនៃសង្គ្រាម

៣. បទឧក្រិដ្ឋនៃព្រហ្មទណ្ឌសម្បត្តិ (ហេតុការណ៍)

អស់ឡោះជាម្ចាស់បានដាក់កាតព្វកិច្ចលើពួកអ្នកមូស្លីមឱ្យបង់អប្បបរមានៃទ្រព្យសម្បត្តិ ។ មានទឹកប្រាក់ស្មើនឹង ២,៥% នៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលគ្រប់ចំនួនកំណត់ ។ លើសពីតម្រូវការសំខាន់ចាំបាច់របស់បុគ្គលម្នាក់ហើយគម្រប់ខួបរបស់វា (រយៈពេលមួយឆ្នាំពេញ) ។ ទ្រព្យប្រភពនេះគេផ្តល់ជូនដល់ពួកអ្នកក្រីក្រខ្វះខាតនិងទីទីសម្រាប់ទ្រព្យខ្លះតែមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពួកគាត់សម្រាប់ពួកគេនិងពួកអ្នកដែលធ្វើការប្រមូលនិងចែកទ្រព្យទាំងនេះ ។ ជាមួយនោះគេចែកជូនដល់ពួកអ្នកមូស្លីមថ្មីដែលគេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះពួកគេសម្រាប់ពួកអ្នកដែលជំពាក់បំណុលគេវិញនិងអ្នកដំណើរដាច់ស្វែងតាមផ្លូវត្រូវផ្តល់សោហ៊ុយដើម្បីបានទៅដល់ស្រុកភូមិរបស់គេនិងការលោះទាសករនិងក្មេងផ្លូវអស់ឡោះ ។

២,៥% តែទ្រព្យសម្បត្តិ

ការបង់ប្រាក់កាត់ពីការប្រតិបត្តិការផ្នែកទ្រព្យសម្បត្តិអស់ឡោះបានដាក់កាតព្វកិច្ចលើខ្ញុំបម្រើរបស់ទ្រង់ដើម្បីសម្អាតចិត្តពួកគេពីការពិការណ៍ ។ ម៉្យាងទៀតជម្រើសចិត្តពួកអ្នកក្រីក្រពីការឈ្នានីស ។ ជាមួយនោះពង្រឹងយល់ចិត្តការគោរពគ្នារវាងអ្នកមាននិងអ្នកក្រ ។ លើកស្ទួយស្ថានភាពសាមគ្គីការរួបរួមសង្គមសម្រេចបាននូវសមធម៌សង្គមតាមរយៈការចែកទ្រព្យរបស់អ្នកមានគ្រប់គ្រាន់ទៅកាន់អ្នកដែលក្រីក្រខ្វះខាត ។

៤. មូសតមរលហារខែរ៉ាហ្គាន

អស់ឡោះបានដាក់កាតព្វកិច្ចបួសលើពួកអ្នកមូស្លីមដូចជាទ្រង់បានដាក់កាតព្វកិច្ចនេះលើពួកអ្នកជំនាន់មុនពួកគេ ។ ការបួសក្នុងខែរ៉ាហ្គានគឺជាខែដែលអស់ឡោះបញ្ជូនតម្កល់អាវុធគ្នាទៅអ្នកមូស្លីមតមរលហារការហូបចុកនិងការផឹកទឹកការរួមដំណេកពីពេលអាណ្ណរយៈពេលរយៈពេលដល់ថ្ងៃលិច ។ ក៏ប៉ុន្តែគេអាចប្រកបកិច្ចផ្សេងៗតាមធម្មតាភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់នៃការត្រិះរិះគិតយ៉ាងស៊ីជម្រៅមានចិត្តប្រុងប្រយ័ត្ននិងការគិតពិចារណាពីខ្លួនឯង ។ ម៉្យាងទៀតដោយការប្រតិបត្តិនូវអំពើល្អទាំងឡាយ ។ បួសមានសារប្រយោជន៍សម្រាប់សុខភាពយ៉ាងធំធេងដែលបញ្ជាក់ដោយវេជ្ជសាស្ត្រទំនើប ។ ក្នុងខែបួសនេះអ្នកបួសរៀនសូត្រនិងអប់រំខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណង់ពណ៌និងលើកកម្ពស់ផ្លូវចិត្តឱ្យកាន់តែប្រសើរ ។ អ្នកបួសមានអារម្មណ៍ទន់ខ្សោយហើយត្រូវការអស់ឡោះត្រូវការជំនួយពីទ្រង់លាភសក្ការៈរបស់ទ្រង់ ។ ម៉្យាងទៀតគេយល់ពីទុក្ខលំបាករបស់ពួកក្រីក្រខ្វះខាតពួកអ្នកទទួលរងគ្រោះទុរ្ភិក្សខ្វះខាតទឹកនិងចំណីអាហារក្នុងប្រទេសរបស់ពួកគេ ។

កាលករណីនៃសង្គ្រាម

៥. ធម្មយាត្រា (មុនឈប់ថ្ងៃ)

ធម្មយាត្រាគឺជាការប្រើប្រាស់នៃគោលគ្រឹះឥស្លាមទាំងប្រាំ ។ វាគឺជាកាតព្វកិច្ចលើមូស្លីមគ្រប់រូបដឹងពីធម្មយាត្រាមានសេរីភាពនិងមានលទ្ធភាព ។ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបុណ្យប្រជុំមួយដងក្នុងមួយជីវិតចំពោះអ្នកដែលមានលទ្ធភាពទាំងទ្រព្យសម្បត្តិនិងសុខភាពដើម្បីប្រតិបត្តិធម្មយាត្រា ។ នេះគឺជាដំណើរដ៏ឧត្តមដែលអ្នកមូស្លីមចេញដំណើរក្នុងមួយជីវិតរបស់គេគ្មានបំណងអ្វីក្រៅប្រាថ្នាចំពោះព្រះជាម្ចាស់របស់គេម្ចាស់ដែលបង្កើតរូបគេហើយទ្រង់ជាទីវិញ្ញាណគ្រប់រូបសរុបគេផងដែរ ។ ពួកវាបានមានប្រសាសន៍ថា

قال النبي صلى الله عليه وسلم : (من حج الله فلم يرفث ولم يفسق رجع كيوم ولدته أمه) أخرجه البخاري ومسلم .

មានន័យថា «នរណាធ្វើធម្មយាត្រាដើម្បីអស់ឡោះហើយគេមិននិយាយពាក្យសម្តីអាក្រក់និងមិនពោលពាក្យអាក្រក់គេត្រឡប់មកវិញដូចថ្ងៃដែលគេកើតចេញពីពោះម្តាយរបស់គេ» ។ បុណ្យប្រជុំគឺជាការប្រតិបត្តិលក្ខណៈជាក្រុមដែលឧត្តុង្គឧត្តមបំផុត ។ មានមនុស្សរាប់លាននាក់ចេញដំណើរមកពីតំបន់ផ្សេងៗនៅលើសកលលោកទៅកាន់ទីកន្លែងមីក្រូ ។ ពួកគេជួបជុំគ្នាទាំងអស់នៅថ្ងៃទី០៩ ខែហុលឈីចន្ទនៅឯភ្នំអារ៉ាហ្វាត ។ ពួកគេបួសសូដ្ឋរួមគ្នាចំពោះអស់ឡោះហើយពួកគេសរសើរចំពោះទ្រង់តាមភាសានិងជាតិសាសន៍របស់ពួកគេ ។

Table with 2 columns: Number (1-12) and Name of the month in Khmer (e.g., ១. មូហារ៉ាម, ២. សហ្វេរ, ៣. ឧសាហ្វា, etc.)

បុណ្យប្រជុំគឺជាការប្រតិបត្តិលក្ខណៈជាក្រុមដែលឧត្តុង្គឧត្តមបំផុត។ មានមនុស្សរាប់លាននាក់ចេញដំណើរមកពីតំបន់ផ្សេងៗនៅលើសកលលោកទៅកាន់ទីកន្លែងមីក្រូ។ ពួកគេជួបជុំគ្នាទាំងអស់នៅថ្ងៃទី០៩ ខែហុលឈីចន្ទ នៅឯភ្នំអារ៉ាហ្វាត។ គេបួសសូដ្ឋរួមគ្នាចំពោះអស់ឡោះ ហើយពួកគេសរសើរចំពោះទ្រង់តាមភាសានិងជាតិសាសន៍របស់ពួកគេ។

ព្រះតែមួយ សារតែមួយ

ពួកពួកអារិយធនពួកអារិយធនរបស់អង្គរខ្មែរ

ពួកអារិយធនម្នាក់ម្នាក់ពីសត្វភាពដ៏ពិតប្រាកដពីអស់ឡោះជាម្ចាស់នៃមនុស្សលោកទាំងមូល ។ ទ្រង់មិនទុកពួកគេចោលដោយគ្មានការចង្អុលបង្ហាញឬគ្មានការណែនាំ ។ តាមពិតទ្រង់បានបញ្ជូនពួកពួកអារិយធន និងពួកអារិយធនសារមកកាន់ មនុស្សលោកតាមសម័យកាលនីមួយៗ ។ ពួកគេនាំមកនូវសារ តែមួយបញ្ចប់ពីភាពវត្តមានរបស់អង្គរខ្មែរជាម្ចាស់តែមួយ គត់ ។ សាររបស់អង្គរខ្មែរមានទិសដៅណែនាំមនុស្សឱ្យស្គាល់ ព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកគេនិងហេតុផលនៃការបង្កើតពួកគេ ហើយរក្សាពួកគេកុំឱ្យរងផ្លូវនិងវិនាសហិនហោច ។ ទូទានពួកគេឱ្យឆ្ពោះទៅរកស៊ីលធម៌ល្អប្រពៃ ។ គម្ពីរ អាងគួរអានបានរំលឹកឆ្ពោះតែចំនួន ២៥នាក់នៃពួក ពួកអារិយធនពួកអារិយធនហើយផ្ដោតទៅលើរឿងរបស់ពួកគេ ខ្លះ ។ មាននិទានពីរឿងពួកអារិយធនជាបិតាមនុស្សជាតិនិង ជាបិតានៃពួកពួកអារិយធន ២៥ដង ។ រំលឹកពីរឿងពួកអារិយធន ចំនួន ៤៣ដង ។ រំលឹកពីរឿងពួកអារិយធនចំនួន១៣០ដង ហើយរំលឹកពីពួកអារិយធន(យេស៊ូ) ចំនួន២៥ដង ។ ពួកអារិយធនម្នាក់ម្នាក់បានមានប្រសាសន៍ថា

يَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (إِنَّ مَثَلِي وَمَثَلُ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي كَمَثَلِ زُجَلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَهُ وَأَجْمَلَهُ إِلَّا مَوْضِعَ لَبَنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِهِ وَيَعْبُدُونَ لَهُ وَيَقُولُونَ هَذَا الْبَيْتُ قَالَ قَالَا الْبَيْتُ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ) (صحيح البخاري

មានន័យថា «ពិតណាស់បុរសខ្ញុំប្រៀបនឹងពួកណាពីមុនៗដូចជាបុរសម្នាក់បានសង់អគារមួយហើយ បានរចនាតុបតែងយ៉ាងស្អាតល្អប្រណីតតែនៅត្រង់គ្រុងមួយនោះមិនទាន់រៀបរៀង ។ មនុស្សម្នាក់ ដើរមើលក្នុងអគារនោះនាំគ្នាស្ទើរចរសើរមិនដាច់ពីមាត់ហើយនិយាយថា បើគេរៀបរៀងត្រង់ កន្លែងនោះទៅត ពិតជាអស្ចារ្យណាស់ ។ ណាពី គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា ខ្ញុំជាការ៉ូនោះ ខ្ញុំ ជាណាពីទីបញ្ចប់ ។

មានន័យថា "នៃអ្នកនាំសារម្នាក់ម្នាក់យើងបានបញ្ជូនពួកអ្នកនាំសារដោយច្រើនមុខអ្នកមកកាន់សាសន៍ របស់ពួកគេ ហើយនាំទៅពួកគេ។ ពួកគេស្វិតស្វិនចំពោះការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញពីសំណាក់សាសន៍ របស់ពួកគេ។ ក្នុងចំណោមពួកគេយើងបាននិទានរឿងរបស់ពួកគេប្រាប់អ្នកហើយខ្លះទៀតយើងពុំបាន និទានប្រាប់។ ពួកគេទាំងអស់អស់ឡោះបង្គាប់ឱ្យផ្តល់សាររបស់ទ្រង់ទៅកាន់សាសន៍របស់ពួកគេ។ គ្មាននរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេនាំមកនូវនិមិត្តសញ្ញាប្រែប្រួលវាផលណាមួយលើកលែងតែមានការ អនុញ្ញាតពីអស់ឡោះនិងសេចក្តីព្រាងរបស់ទ្រង់។ បើសិនជាបទបញ្ជាអស់ឡោះឱ្យដាក់ទណ្ឌកម្មពួក អ្នកបដិសេធគឺគេសម្រេចដោយភាពយុត្តិធម៌រវាងពួកអ្នកនាំសារនិងពួកអ្នកបដិសេធពោះពួកគេ។ នៅពេលនោះពួកអ្នកបដិសេធត្រូវខាតបង់ដោយការប្រឌិតរបស់ពួកគេទៅលើអស់ឡោះនិងការ គោរពសក្ការៈរបស់ពួកគេចំពោះទ្រង់។"

មានន័យថា "ម្ចាស់ពួកអ្នកមានជំនឿចូរពោលចុះទៅកាន់ពួកជិហូនិងពួកគ្រីស្ទានថា ពួកយើងមាន ជំនឿចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ដែលត្រូវគោរពសក្ការៈយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ជំនឿចំពោះ អ្វីដែលទ្រង់បានប្រទានចុះមកនៃគម្ពីរអាងគួរអាន។ ទ្រង់ត្រាស់បន្ទូលមកកាន់ពួកអារិយធនអ្នកនាំសារ ម្នាក់ម្នាក់។ ពួកយើងក៏មានជំនឿចំពោះគម្ពីរឯកសារដែលទ្រង់បញ្ជូនមកកាន់ពួកអារិយធនហើយ ក៏ដូច ក្នុងទាំងពីររបស់គាត់ អ៊ីស្លាអែលនិងអ៊ីស្លា ទៅកាន់ពួកអារិយធនក្នុងចេតនាប្រាប់របស់គាត់ គឺពួក ពួកអារិយធនដែលជាកូនចៅរបស់ពួកអារិយធនក្នុងប្រទេសមីស្រៃអ៊ីស្រាអែលទាំង១២។ ពួក យើងក៏មានជំនឿចំពោះគម្ពីរនោះវិញ ដែលគេប្រទានដល់ពួកអារិយធននិងគម្ពីរអ៊ីស្រាអែលទៅកាន់ អ៊ីស្លា (យេស៊ូ) និងអ្វីដែលគេប្រទានដល់ពួកពួកអារិយធនឱ្យយកទៅត្រាស់បន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ របស់ពួកគេ។ នៅក្នុងជំនឿពួកយើងមិនបែងចែកនរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេ។ ពួកយើងឱន លំទោចចំពោះអស់ឡោះដោយការប្រតិបត្តិនិងការគោរពសក្ការៈ។"

សារតែមួយ (គម្ពីរសញ្ញាធានាស់ សញ្ញាធានាថ្មី)និងគម្ពីររោងគួរអានជាគម្ពីរ របស់អង្គរខ្មែរនៅកាន់មនុស្សជាតិ : គោរពជំនឿក្នុងពិស្តារគឺជឿចំពោះអស់ឡោះ ពួកទេវតា ព្រះគម្ពីរនានា ពួកអ្នកនាំសារ ថ្ងៃបរលោក និងព្រះឈិខិតល្អនិងអាក្រក់ ។ មន្ត្រី គ្រប់រូបចាំបាច់មានជំនឿចំពោះគម្ពីរៗដែលមកពីលើមេឃ អស់ឡោះបញ្ជូនមកសម្រាប់មនុស្ស លោកដូចជាគម្ពីរឯកសារអ៊ីស្រាអែល ការរឹតដៃអស់ឡោះបានបញ្ជូនមកឱ្យម្ចាស់និងបុព្វបុរសទ្រង់ បញ្ជូនមកឱ្យដាវូតនិងអ៊ីស្រាអែលទ្រង់បញ្ជូនមកឱ្យពួកអារិយធន(យេស៊ូ) ។ គម្ពីរអាងគួរអានមិន ប្រឈមជាមួយនឹងគម្ពីរមុនៗដែលចុះមកពីលើមេឃ ។ ពីព្រោះគម្ពីរទាំងនេះចេញពីប្រភពតែ មួយ ។ គម្ពីរអាងគួរអានគឺជាច្បាប់ចុងក្រោយបញ្ចុះ ជាគម្ពីរចុះពីលើមេឃមកតែមួយគត់ ដែលផ្ទុកដោយព្រះបន្ទូលអស់ឡោះទាំងស្រុងនិងន័យ ។ គ្មានជ្រៀតចូលនូវគម្ពីរបស់មនុស្ស ណាម្នាក់ ដូចអ្វីដែលបានកើតឡើងចំពោះគម្ពីរផ្សេងៗ ។ គម្ពីរអាងគួរអានអស់ឡោះបាន

ថែរក្សានិងអភិរក្សពីការកែប្រែ ។ ក្នុងគម្ពីរនេះកែតម្រូវនូវការកែប្រែប្រការផ្លាស់ប្តូរណាមួយដែលកើតឡើងដោយចៃដន្យនៅក្នុងគម្ពីរមុនៗក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ ដោយឈរលើនេះ គម្ពីរអាល់គូរអានជាអត្ថបទភាពអមតៈដែលជំនាន់មួយផ្ទេរទៅជំនាន់មួយទៀតរហូតដល់ថ្ងៃបរលោក ។

មានន័យថា "ពិតណាស់ យើងបានបញ្ជូនគម្ពីរតាវ៉ៃតផុកដោយខ្លឹមសារច្បាស់លាស់ឱ្យរួចផុតពីក្តីរង្វេង បកស្រាយនូវច្បាប់ទាំងឡាយ។ ពិតណាស់ ពួកពួកការិយាល័យបានកាត់ក្តីតាមគម្ពីរនេះរវាងពួកជំនួញ ពួកគេមិនប្រាសចាកពីច្បាប់របស់វា ហើយមិនកែប្រែវា។ ពួកអ្នកគោរពសាសនានៃពួកជំនួញនិងពួកអ្នកច្បាប់ដែលអប់រំមនុស្សគឺកាន់តាមច្បាប់នេះដែរ។ ដោយសារពួកពួកការិយាល័យបានផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តឱ្យពួកគេផ្សព្វផ្សាយគម្ពីរតាវ៉ៃត ស្វែងយល់និងអនុវត្តតាមគម្ពីររបស់ទ្រង់។ ពួកមេសាសនានិងពួកបុព្វជិតជាសាក្សីបញ្ជាក់ថាពួកវាពិតគេបានកាត់ក្តីរវាងពួកជំនួញតាមគម្ពីររបស់អស់ឡោះ។ ទ្រង់បានបន្តលទ្ធភាពទៅកាន់មេសាសនា និងពួកបុព្វជិតជំនួញពួកវាចូរក្នុងការអនុវត្តច្បាប់របស់យើង។ ព្រោះពួកគេគ្មានលទ្ធភាពផ្តល់ប្រយោជន៍និងបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ពួកអ្នកឡើយ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកអ្នកត្រូវខ្លាចយើង ព្រោះយើងជាអ្នកផ្តល់ប្រយោជន៍និងគ្រោះថ្នាក់។ ពួកវាចូរក្នុងបង្កបង្កើនយើងដោយប្តូរជាមួយនឹងអ្វីដែលថោកទាប។ ការកាត់ក្តីនឹងអ្វីដែលការបញ្ចុះមករបស់អស់ឡោះគឺជាទង្វើអំពើឡើយ។ ពួកអ្នកដែលផ្លាស់ប្តូរច្បាប់អស់ឡោះដែលទ្រង់បញ្ជូនមកក្នុងគម្ពីររបស់ទ្រង់ លាក់បាំងវា ជំទាស់និងវា ហើយកាត់ក្តីនឹងអ្វីដែលក្រៅពីវាដោយមានជំនឿថាជាដំណោះស្រាយ និងអាចធ្វើបាន។ ពួកគេគឺជាពួកអំពើឡើយ។"

The Qur'an, 5:44

មានន័យថា «អ្នកកាន់តាមអិប្រាហ្វីមដែលគេបញ្ជូនអ៊ីសាទៅកាន់ពួកគេ ត្រូវកាត់ក្តីតាមអ្វីដែលអស់ឡោះបញ្ជូនមកក្នុងគម្ពីរនេះ។ អ្នកដែលមិនកាត់ក្តីតាមអ្វីដែលអស់ឡោះបញ្ជូនមកគឺពួកគេល្មើសនឹងបទបញ្ជាទ្រង់។

The Qur'an, 5:46

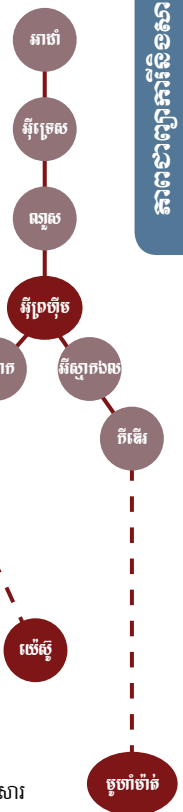
ពួកការិយាល័យ អ្នកតំណាង	អ៊ីប្រាហ្វីម	អ៊ីសា	អ៊ីសា	ចូចាវ៉ាម៉ា
ឆ្នាំរំកិល (ប្រចាំឆ្នាំ)	១៨០០ មុនគ.ស	១៨០០ មុនគ.ស	១ – ៣៣ គ.ស	៥៧០ – ៦៣២ គ.ស
ឆ្នាំប្រ (និមិត្តរូបប្រចាំឆ្នាំ)	១៧៥	១២០	៣៣	៦៣

ពួកការិយាល័យនិងអ៊ីប្រាហ្វីម (សូមសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់ទាំងពីរ)

គេចាត់ទុកពួកការិយាល័យជាបិតានៃពួកពួកការិយាល័យ ចំពោះពួកជំនួញ ពួកគ្រីស្ទាន និងពួកអ្នកមូស្លីម ។ ពីព្រោះពួកពួកការិយាល័យអស់ដែលមកក្រោយពួកការិយាល័យអ៊ីប្រាហ្វីមសុទ្ធជាជាស្រឡាយ និងជាពូជអម្បូរបស់គាត់ លើកលែងតែអ៊ីសា (យេស៊ូ) ពីព្រោះគាត់កើតមកដោយគ្មានឪពុក ។ ពួកអ្នកមូស្លីមមានជំនឿថាពួកការិយាល័យនិងអ៊ីសាស្រឡាយរបស់ពួកការិយាល័យអ៊ីសាអែល ជាតួនាទីរបស់ពួកការិយាល័យអ៊ីប្រាហ្វីម ។ គាត់បុព្វបុរសរបស់កុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់ជាច្រើន ។ រីឯពួកការិយាល័យនិងពួកអម្បូរអ៊ីសាអែលដូចជាយ៉ាកូប យូស្ទ អែលីយ៉ា មូសា ហ្សាការីយ៉ា យ៉េរ៉ា មូសសន្តិភាពកើតមានដល់ពួកគាត់ ជាពូជអម្បូរស្រឡាយកូនទី២របស់គាត់ឈ្មោះអ៊ីស្លា មូសសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់ ។

ពួកការិយាល័យអ៊ីប្រាហ្វីមបានរៀបការជាមួយនឹងសាវ៉ា ក៏ប៉ុន្តែអស់ឡោះពុំទាន់ប្រទានកូនចៅដល់គាត់ទាំងពីរនាក់ពេញមួយជីវិត យូរវិញរបស់គាត់ ។ ដូច្នេះ អ៊ីប្រាហ្វីមបានរៀបការជាមួយនឹងហាមីរ ហើយបង្កើតបានកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះ អ៊ីស្លាអែល មូសសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់ ។ ក្រោយពេលសាវ៉ាចាស់ជរា អស់ឡោះបានកំណត់ឱ្យគាត់មានផ្ទៃពោះដោយលក្ខណៈមួយអច្ឆរិយៈបង្កើតបានកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះអ៊ីស្លា ។

ពួកការិយាល័យអ៊ីប្រាហ្វីមបានយល់ដឹងពីការមានអស់ឡោះ និងភាពជាព្រះតែមួយគត់របស់ទ្រង់ ។ គាត់បានបូជាជីវិតដើម្បីបង្រៀនមនុស្សជំនឿឯកទេវៈ ហើយព្រះរបស់ពួកគេមិនអាចប្លែកប្លមនាឬកើតឡើង ឬព្រះអាទិត្យ ឬព្រះចន្ទដាច់ខាត ។ តាមពិតអស់ឡោះទ្រង់ជាអ្នកបង្កើតអ្វីគ្រប់យ៉ាង ។ ទ្រង់ជាព្រះតែមួយគត់ ទ្រង់គ្មាននៃ ។ ពួកការិយាល័យអ៊ីប្រាហ្វីមជាតំរូវខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រសម្រាប់ការពលីនិងស្តាប់បង្គាប់បទបញ្ជាអស់ឡោះទាំងពាក្យសម្តីនិងការយំរិករ ។ គាត់បានពលីនិងស្តាប់របស់គាត់ខណៈដែលសាសន៍របស់គាត់បានបោះបង់ចោលទៅក្នុងក្នុងក្រើង ដោយសារគាត់មិនព្រមបោះបង់ជំនឿឯកទេវៈរបស់គាត់ ។ គាត់បាននាំប្រពន្ធទី២របស់គាត់ឈ្មោះហាមីរនិងកូនដ៏តូចរបស់គាត់ឈ្មោះអ៊ីស្លាអែលរៀនខ្លួនទៅកាន់ជ្រលងភ្នំមួយដែលគ្មានរុក្ខជាតិ គ្មានទឹកនៅឯឧបទ្វីបអារ៉ាប់ អនុវត្តតាមបទបញ្ជារបស់អស់ឡោះជាម្ចាស់ ហើយមានជំនឿជាក់ចំពោះទ្រង់ ។ បន្ទាប់មកគាត់បានធ្វើការពលីជាក់ស្តែងដោយកូនប្រុសរបស់គាត់ឈ្មោះអ៊ីស្លាអែលដែលគាត់រង់ចាំតាំងពីយូរ ។ ពលីកូននេះដើម្បីអស់ឡោះជាម្ចាស់ និងអនុវត្តតាមបទបញ្ជារបស់ទ្រង់តាមរយៈការយល់ស្តីដែលគាត់បានឃើញក្នុងដំណេករបស់គាត់ ។

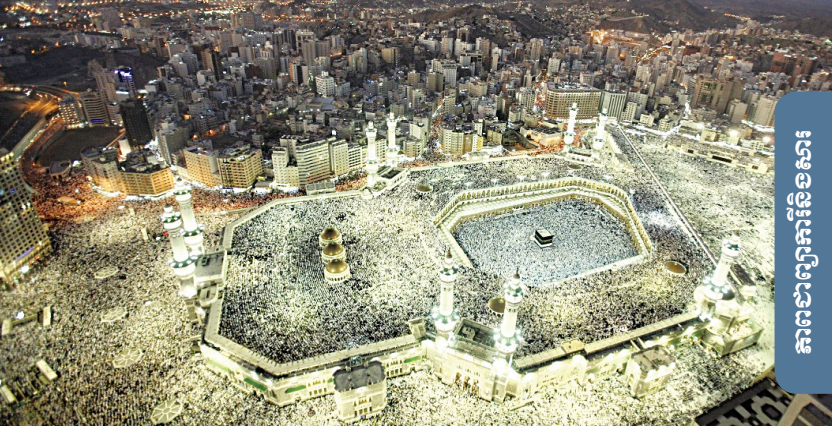
មានន័យថា "គ្មាននរណាម្នាក់កាន់សាសនាបានប្រសើរជាងអ្នកដែលចិត្តនឹងកាយរបស់គេ និងលំទោនចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់គេគឺជាកុសលបុគ្គលកាន់តាមសាសនានិងច្បាប់របស់អ៊ីប្រាហ្មឹម។ ជាការចេញពីជំនឿខ្មុសនិងច្បាប់ខ្មុស។ ពិតណាស់អស់ឡោះបានជ្រើសរើសអ៊ីប្រាហ្មឹម ហើយបានតែងតាំងគាត់ជាសំណូមព្រទ័យក្នុងចំណោមសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ទ្រង់។"

ព្រះតែមួយ

មានន័យថា "គ្មាននរណាម្នាក់ងាកចេញពីសាសនាអ៊ីប្រាហ្មឹម (គឺសាសនាឥស្លាម) លើកលែងតែអ្នកនោះជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ។ ប្រាកដណាស់ យើងបានជ្រើសរើសអ៊ីប្រាហ្មឹមក្នុងលោកិយជាពួកការី និងជាអ្នកនាំសារ ហើយនៅថ្ងៃបរលោកគេបិតក្នុងចំណោមពួកកុសលបុគ្គល ដែលសម្រាប់ពួកគេគឺឋានៈដ៏ខ្ពស់បំផុត" ។
ជំនឿទុកចិត្តរបស់អ៊ីប្រាហ្មឹមចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់លើសពីអ្វីទាំងអស់ ។ ចំនៀវរបស់គាត់ចំពោះអស់ឡោះស្មើនឹងជំនឿនៃប្រជាជាតិទាំងមូល ។ អស់ឡោះបានជ្រើសរើសអ៊ីប្រាហ្មឹមជាសំណូមព្រទ័យរបស់ទ្រង់ (ការពិពណ៌នានេះមានលើកឡើងក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា) ។ ទ្រង់តែងតាំងគាត់ជាមេដឹកនាំសម្រាប់មនុស្ស ហើយទ្រង់តែងតាំងពិណ្ឌនាគាត់ជាអ្នកស្តាប់បង្គាប់និងប្រតិបត្តិចំពោះព្រះជាម្ចាស់ ហើយរៀបចំការពិធីសក្ការៈ ។
មានន័យថា «ពិតណាស់ ពួកការីអ៊ីប្រាហ្មឹមជាមេដឹកនាំក្នុងផ្លូវល្អ គាត់ជាអ្នកគោរពប្រតិបត្តិនិងខិតខំលំទោនចំពោះអស់ឡោះ មិនងាកចេញពីសាសនាឥស្លាមដែលមានជំនឿឯកទេវតាចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់ មិនគោរពពុទ្ធពេទ្ធចំពោះទ្រង់ ។ គាត់ដឹងគុណចំពោះពរជ័យដែលអស់ឡោះបានប្រទានចំពោះគាត់ ។ អស់ឡោះបានជ្រើសរើសសម្រាប់សាររបស់គាត់ ហើយទ្រង់ចង្អុលបង្ហាញគាត់ទៅកាន់ផ្លូវត្រឹមត្រូវគឺឥស្លាម ។ នៅក្នុងលោកិយ យើងបានប្រទានពរជ័យនៃសេចក្តីឈ្នះដោយទ្រង់សរសើរគាត់ចំពោះអ្នកដទៃ ឱ្យគេយកគំរូតាមគាត់និងកូនករតាមគំរូ ។ នៅថ្ងៃបរលោកចំពោះទ្រង់ គាត់បិតក្នុងចំណោមកុសលបុគ្គល និងមានឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ។ បន្ទាប់មកយើងបានត្រាស់បន្ទូលទៅកាន់អ្នក នៃអ្នកនាំសារអស់ឡោះ ចូរកាន់តាមសាសនាឥស្លាមដូចការកាន់របស់អ៊ីប្រាហ្មឹម ហើយប្រកាន់ខ្ជាប់លើសាសនានេះ ក្នុងកាលឱ្យសោះ ។ ពិតណាស់ អ៊ីប្រាហ្មឹមពុំមែនជាអ្នកគោរពពុទ្ធពេទ្ធចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់» ។

មានន័យថា "អ៊ីប្រាហ្មឹមពុំមែនជាអ្នកកាន់សាសនាជំនួញ ពុំមែនជាគ្រីស្ទាន ។ សាសនាជំនួញនិងសាសនាគ្រីស្ទានកើតឡើងក្រោយគាត់។ កំប៉ែន គាត់ជាអ្នកកាន់តាមបទបញ្ជារបស់អស់ឡោះ និងប្រតិបត្តិចំពោះទ្រង់ ប្រគល់ខ្លួនចំពោះម្ចាស់របស់គាត់ ហើយគាត់ពុំមែនជាអ្នកគោរពពុទ្ធពេទ្ធនោះឡើយ។ មនុស្សដែលស័ក្តិសមបំផុតនឹងអ៊ីប្រាហ្មឹម និង ពិសេសសម្រាប់គាត់គឺពួកអ្នកដែលមានជំនឿនិងជឿជាក់ចំពោះសាររបស់គាត់កាន់តាមសាសនារបស់គាត់។ នេះគឺពួកការីមូហាំម៉ាត់និងពួកអ្នកដែលមានជំនឿចំពោះគេ។ អស់ឡោះជាម្ចាស់របស់ពួកអ្នកមានជំនឿ និងប្រតិបត្តិតាមច្បាប់បញ្ញត្តិរបស់ទ្រង់។"

The Qur'an, 3:67

គម្ពីរអាល់គូរអានបានលើកឡើងថា អស់ឡោះជាម្ចាស់បានបង្គាប់ពួកការីអ៊ីប្រាហ្មឹមឱ្យកសាងប្រឹះវិហារដំបូងបង្អស់ សង់ឡើងដើម្បីឱ្យមនុស្សគោរពជំនឿឯកទេវតាចំពោះអស់ឡោះ និងគោរពសក្ការៈចំពោះទ្រង់តែមួយគត់ ។ អ៊ីប្រាហ្មឹមបានរៀបចំក្បែរវិហារ(វិហារកៈ)ឡើង ហើយកូនរបស់គាត់ឈ្មោះអ៊ីស្លាអែលបានជួយគាត់ដែរ ។ គាត់បានសង់ឡើងវហូតដល់មានរាងប្រហាក់ប្រហែលដូចសព្វថ្ងៃ បិតនៅក្នុងវិហារអាល់ហាម៉ាមនៅមីក្រូ ។

មានន័យថា "នៃពួកការី ចូររំលឹកចុះឈ្មោះដែលយើងបានកំណត់កៈហ្នះជាទីជ្រកកោនរបស់មនុស្ស ពួកគេមកកាន់ទីនេះ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់គ្រួសារវិញ រួចត្រឡប់មកទីនេះវិញ ជាទីជួបជុំសម្រាប់ពួកគេប្រតិបត្តិធម្មយាត្រា អ៊ីប្រាហ្មឹម ដើរប្រទេស ថ្វាយបង្គំ និងជាទីសុំរីករាយ សម្រាប់ពួកគេ ។ សត្រូវមិនមកវាយលុកពួកគេនៅទីនេះ ។ យើងបានបន្ទូលថា ចូរយកកន្លែងពួកការីអ៊ីប្រាហ្មឹមជាទីថ្វាយបង្គំ គឺថ្នាក់ថ្មីដែលពួកការីអ៊ីប្រាហ្មឹមឈរនៅពេលសង់កៈហ្នះ ។ យើងបានត្រាស់បន្ទូលទៅអ៊ីប្រាហ្មឹមនិងកូនរបស់គេអ៊ីស្លាអែលឱ្យសម្អាតវិហារនេះពីរាងកាយខ្មៅក្រហម សម្រាប់ពួកអ្នកប្រតិបត្តិសាសនាដោយការដើរប្រទេសជំនួញកៈហ្នះ ឬស្លាកនៅក្នុងវិហារដើម្បីប្រតិបត្តិនិងថ្វាយបង្គំ" ។

ការប្តូរស្តេចរបស់អ៊ីប្រាហ្មឹមនិងអ៊ីស្លាអែល សូមសួរពីភាពកើតមានដល់គាត់ទាំងពីរ

"មានន័យថា "បពិត្រព្រះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ឱ្យពួកយើងទាំងពីរនាក់បិតលើស្តាយប្រតិបត្តិតាមច្បាប់របស់ទ្រង់។ សូមទ្រង់បង្កើតអម្បូរយើងឱ្យជាប្រជាជាតិដែលស្តាប់បង្គាប់ទ្រង់ដោយការមានជំនឿ សូមទ្រង់បង្ហាញដល់យើងនូវអត្ថសញ្ញាណនៃការប្រតិបត្តិ របស់យើងឱ្យសូមទ្រង់លើកលែងចំពោះអំពើបាបរបស់យើង ទ្រង់មហាអគ្គិយស និងអាណិតមេត្តាចំពោះខ្ញុំបម្រើរបស់ទ្រង់។"

ច្បាប់

រៀងរាល់ឆ្នាំគេមកកាន់វិហារអាល់ហាវ៉ាមដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចធម្មយាត្រាប្រហែលពាន់នាក់ម្នាក់ៗ ។ ពួកគេមកពីប្រទេសផ្សេងៗនៅលើសកលលោក ។ ពួកគេមកម្នីម្នីយកអត្តសញ្ញាណនៃការប្រតិបត្តិបុណ្យធម្មយាត្រានេះតាមតម្កើរអាល់តូរអាននិងធម្មនិយម និងតាមពាក្យការទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ព្យាករវិមូហំម៉ាត់ ។ សរុបជារួមវាគឺជាអត្តសញ្ញាណអ៊ីប្រហ៊ីមនិយម ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រតិបត្តិនិងការបូជារបស់អ៊ីប្រហ៊ីមនិងប្រពន្ធភាត់ហាថើរ ។

ដើរប្រទក្សិណ ព្យាករវិមូហំម៉ាត់ក្នុងបុណ្យធម្មយាត្រារបស់គាត់ គាត់បានដើរប្រទក្សិណជុំវិញកៈហ្គុះ ។ ពាក្យ(ដើរប្រទក្សិណ)មានន័យថា ដើររាងមូលជុំវិញកៈហ្គុះចំនួន៧ដុំផ្ទុយនឹងទ្រនិចនាឡិកា សម្ដែងការឱនលំទោនចំពោះអស់ឡោះ ។ គេចាត់ទុកការដើរប្រទក្សិណនេះ ជាប្រភេទមួយនៃការថ្វាយបង្គំនិងការសក្ការៈដែលទាមទារការសម្អាត ការបូជាស្លុង ការសូត្រតម្កើរអាល់តូរអាន ការឱនលំទោនចំពោះអស់ឡោះ និងសារភាពកំហុសចំពោះទ្រង់ ។

ដំណើរប្រទក្សិណនេះត្រូវនឹងចលនាផែនដី ព្រះចន្ទ ព្រះអាទិត្យ ភពផ្កាយទាំងឡាយ ។ សូម្បីតែចលនាអេឡិកត្រុងជុំវិញអាតូមគឺធ្វើចលនាក្នុងទិសតែមួយ ។ ចលនាទាំងមូលនេះគឺសម្ដែង

ពីការឱនលំទោនចំពោះច្បាប់ក្រឹត្យក្រមរបស់អស់ឡោះសម្រាប់ចក្រវាលនិងសត្វលោករបស់ទ្រង់ ។ ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា ៖
មានន័យថា «សម្រាប់ព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ យប់ និងថ្ងៃមានពេលវេលា អស់ឡោះបានកំណត់វាគ្មានការបំពានគ្នា ។ ព្រះអាទិត្យមិនអាចទាន់ព្រះចន្ទ ហើយលុបបាត់នូវពន្លឺរបស់វា ឬផ្លូវគន្លង ។ យប់មិនអាចទៅមុនថ្ងៃ ។ មិនអាចពេលយប់ចូលមកមុនផុតពេលថ្ងៃ ។ ទាំងព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ និងភពផ្កាយទាំងឡាយបិតក្នុងគន្លងកំពុងធ្វើចលនា » ។

ភាពងាយស្រួលនៃការចូលរួម

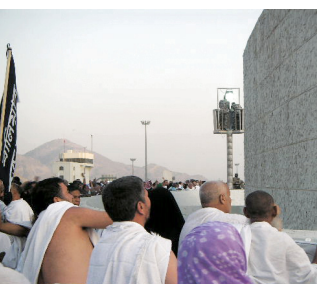
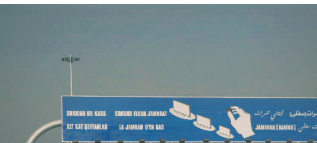
មានន័យថា "មេឃប្រាំពីរជាន់ និងផែនដីកំពុងតម្កើងពីពិសិដ្ឋភាពរបស់អស់ឆ្នោះនិងអ្នកដែលនៅក្នុងវានៃសត្វលោកទាំងឡាយ ។ អ្វីគ្រប់យ៉ាងក្នុងចក្រវាលកំពុងតម្កើងពីពិសិដ្ឋភាពរបស់ទ្រង់ ព្រមជាមួយនឹងការសរសើរដ៏ងាយចំពោះទ្រង់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកអ្នកមិនយល់ពាក្យពេចន៍ទាំងនោះឡើយ ។ ទ្រង់មហាអាណិតមេត្តាចំពោះខ្ញុំបម្រើរបស់ទ្រង់ ទ្រង់មិនប្រញាប់ដាក់ទោសចំពោះអ្នកដែលល្មើសនឹងទ្រង់ ទ្រង់មហាអភ័យចំពោះពួកគេ" ។

កន្លែងព្យាបាលនៃជំងឺឈាម

ក្រោយពេលដើរឆ្លងក្រឡាដ៏វិញ្ញកៈហូររួច ព្យាបាលម្យ៉ាងម៉ាត់បានថ្វាយបង្គំពីរដងឱននៅឯកន្លែងព្យាបាលអ៊ីប្រូប៊ីយ៉ា ជាកន្លែងដែលគាត់ឈរដើម្បីកសាងវិហារកៈហូរ ។ ផ្ទះថ្មដែលគាត់ឈរឡើងរៀបជញ្ជាំងវិហារនោះនៅសល់រហូតដល់សព្វថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មកគេកសាងលើផ្ទាំងថ្មនោះជាដំបូលធ្វើពីដីឃ្មាំងបិទជុំវិញដោយកញ្ចក់ក្នុងមានបង្ហាញក្នុងរូបភាព ។ នៅពេលអ្នកមូស្លីមឈរថ្វាយបង្គំនៅពីក្រោយកន្លែងនេះគ្រាប់តាមព្យាបាលម្យ៉ាងម៉ាត់គឺពួកគេស្រមៃនឹកថាខ្លួនកំពុងថ្វាយបង្គំនៅពីក្រោយមេដឹកនាំរបស់ពួកអ្នកគោរពឯកទេវៈគឺព្យាបាលអ៊ីប្រូប៊ីយ៉ា ។ គាត់ជាអ្នកសង់គ្រឹះនៃវិហារនេះឡើងដោយស្តាប់បង្គាប់តាមបទបញ្ជារបស់អស់ឆ្នោះ ។ សង់ជាវិហារសម្រាប់អស់ឆ្នោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ ។ ជាទីសក្ការៈសម្រាប់ពួកអ្នកមូស្លីមទាំងសកលលោក ។ ដំណើរសាអីយ៍ ព្យាបាលម្យ៉ាងម៉ាត់បានដើរវាងភ្នំសហ្វា និងម៉ារីវៈគឺជាកន្លែងដែលលោកស្រីហាថើររៀនដើរកម្រិតខ្សែកូនរបស់គាត់អ៊ីស្លាអែល បន្ទាប់ពីព្យាបាលអ៊ីប្រូប៊ីយ៉ាបានចាកឆ្ងាយពីសាអីយ៍ គេបញ្ជូនហៅសម្រាប់ការដើរវាងភ្នំ

គាត់ទាំងពីរនាក់ ។ ឆ្លើយតបនឹងបទបញ្ជារបស់អស់ឆ្នោះ ។ ទ្រង់ប្រាថ្នាចង់ឱ្យកន្លែងនេះជាទីជ្រកកោន និងជាទីសុវត្ថិភាពសម្រាប់មនុស្សទូទៅ ។ ដោយភាពអច្ឆរិយៈពីអស់ឆ្នោះជាម្ចាស់ទឹកបានផ្តុះចេញពីក្នុងដីក្រោមបាទដើងទាំងពីររបស់អ៊ីស្លាអែលជាទឹកដ៏មានឱជារសឆ្ងាញ់ពិសា ។ ដោយអានុភាពរបស់អស់ឆ្នោះ ទឹក នេះនៅតែផ្តុះចេញមករហូតដល់សព្វថ្ងៃ ។ អ្នកស្រុកមីក្លុះនិងពួកអ្នកមកធ្វើធម្មយាត្រានៅវិហារនេះរាប់លាននាក់រៀងរាល់ឆ្នាំបានទទួលអ្នកសហ្វា និងម៉ារីវៈចំនួន ៧៥៥ ។ មួយដងគេហៅមួយជុំ ។ សហ្វា និងម៉ារីវៈជាទីខ្ពស់ ឃ្លាតពីគ្នាចម្ងាយប្រហែល ៣៩៥ម៉ែត្រ ។ សរុបចម្ងាយសាអីយ៍ប្រហែល ២៧៦០ម៉ែត្រ ។ ហាថើរបានព្រមទទួលយកបទបញ្ជារបស់អស់ឆ្នោះ ហើយសុខចិត្តរស់នៅលើវាលខ្សាច់ ។ គាត់បានរស់នៅទីនេះរាប់សិបឆ្នាំ ឆ្ងាយពីប្តី រហូតដល់មនុស្សទាំងឡាយបានមកតាំងលំនៅឋាននៅទីនេះដែរ ។ ទីនេះបានក្លាយជាទីប្រជុំជនដែលមានមនុស្សរស់នៅ ។ ជីវិតរបស់គាត់និងការស្វែងរករបស់គាត់ដើម្បីអស់ឆ្នោះតែមួយគត់ ។ នៅពេលអ្នកមូស្លីមប្រតិបត្តិអត្តសញ្ញាណនេះត្រូវវិញ្ញត្តិឡើងវិញនូវការស្វែងរករបស់ខ្លួនក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់គេ ត្រូវវិញ្ញត្តិពីព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឆ្នោះក្នុងគម្ពីររបស់ទ្រង់ថា ៖

មានន័យថា "គ្មានផលតបស្នងសម្រាប់មនុស្សទទួលបានក្រៅពីអ្វីដែលខ្លួនគេបានស្វែងរកសម្រាប់ខ្លួនឯងនោះឡើយ ។ ពិតណាស់ ការស្វែងរករបស់គេត្រូវតែឃើញ ។ គេព្យាយាមរកឃើញល្អនិងអាក្រក់ ដាក់ត្តិយសសម្រាប់អ្នកធ្វើល្អ និងស្តីបន្ទោសចំពោះអ្នកធ្វើអាក្រក់ ។ បន្ទាប់មកគេតបស្នងដល់មនុស្សតាមការស្វែងរករបស់គេយ៉ាងពេញលេញ ហើយទីបញ្ចប់របស់សត្វលោកទាំងឡាយទៅរកម្ចាស់របស់អ្នកនៅថ្ងៃបរលោក"

ភាពងាយស្រួលនៃការចូលរួម

ការគប់គោលគឺជាពិធីមួយនៃការប្រតិបត្តិធម្មយាត្រាមានន័យថាការគប់គ្រាប់ក្រួស ។ ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ក្នុងពិធីធម្មយាត្រារបស់គាត់ គាត់បានទៅកាន់កន្លែងនេះ សព្វថ្ងៃគេហៅថា ចាំរិត គឺឈ្មោះកន្លែងមួយនៅទីក្រុងមីណា ។ បិតនៅភាគខាងកើត វិហារអាស់ហារ៉ាម ។ ពិធីគប់គោលគឺធ្វើគ្រាប់តាមពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ក្នុងពិធីធម្មយាត្រារបស់គាត់បិសាធីក្សិប្បិសនីគ្រាប់ក្រួសច្រើនដង នៅពេលវាបង្ហាញខ្លួនដំណែងជាចាស់ម្នាក់អូសទាញក្បឿនគាត់ ស្តាប់បង្គាប់តាមបទបញ្ជារបស់អស់ឡោះក្នុងការសំឡេងកូន របស់គាត់ឈ្មោះអ៊ីស្កាអែលបូជាសម្រាប់អស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ ពេលអ្នកម្ចាស់បំពេញកាតព្វកិច្ចធម្មយាត្រា គេធ្វើដូចអ្វី ដែលអ៊ីប្រហឹមបានធ្វើ ។ ការធ្វើបែបនេះដើម្បីតំរាមបិសាធី សាតាំង និងជម្នះទំនើងចិត្តខ្លួនឯងដែលតែងបញ្ចេញយើងធ្វើអាក្រក់និងអំពើបាប ។

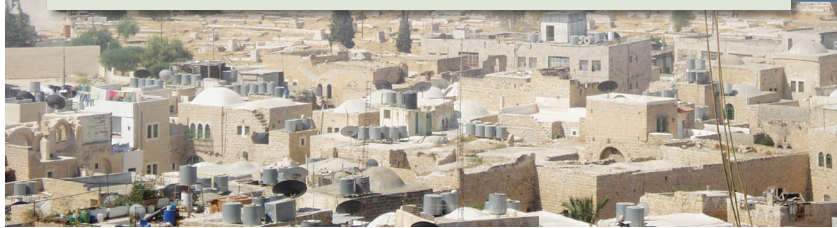

សំឡេងសត្វ

ដូចដែលអស់ឡោះជាម្ចាស់បានឈោះអ៊ីស្កាអែលនឹង សត្វច្រើនមួយក្បាលដ៏ធំ បន្ទាប់ពីឪពុកគាត់សម្រេច ចិត្តសំឡេងគាត់បូជាជូនអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ ពិតណាស់ ការពិឃាតសត្វបូជាតាមអត្តសញ្ញាណនៃការធ្វើ ធម្មយាត្រា(ធម្មយាត្រាតាមតួកប្បក្រិវន សត្វដែល អាចសំឡេងបានមានដូចជាអ្នកដូបគោ ហើយវាមាន ច្បាប់ពិសេសសម្រាប់វាក្នុងស្មៅរំហើប្រាំបីកោះ) ។ ពួកវាវិ មូហាំម៉ាត់បានបង្រៀនពួកអ្នកម្ចាស់ពីការសំឡេងសត្វ បូជាជូនអស់ឡោះ ។ នៅក្នុងថ្ងៃបុណ្យពិឃាតសត្វ បូជានេះ ពួកគេសំឡេងសត្វព្រៃយកសាច់ចែកជូន ពួកអ្នកទីទំលាក់ ។

មានន័យថា “នៅពេលអ្នកទាំងពីរព្រមទទួលនិងស្តាប់បង្គាប់តាមបទបញ្ជារបស់អស់ឡោះ ហើយអ៊ីប្រហឹម បានផ្ទុកកូនគាត់ដាក់ថ្នាំស្ទាត់និងដី ក្នុងស្ថានភាពដ៏ពិបាកនេះ យើងបានហៅអ៊ីប្រហឹមថា នៃអ៊ីប្រហឹម ឯងបានធ្វើតាមបទបញ្ជារបស់យើង ហើយអ្នកបានជឿជាក់ចំពោះការយល់សប្តិរបស់អ្នក។ ដូចដែលយើង បានតបស្នង់ចំពោះភាពជឿជាក់របស់អ្នក យើងនឹងតបស្នង់ចំពោះពួកអ្នកដែលធ្វើល្អ ហើយយើងសង្គ្រោះ ពួកគេឱ្យរួចផុតពីទុក្ខលំបាកនៅក្នុងលោកិយនិងបរលោក។ ពិតណាស់ ការបង្គាប់ឱ្យសំឡេងកូនគឺជាការ សាកល្បងដ៏ពិបាកបំផុតដែលបញ្ជាក់ពីភាពស្មោះត្រង់នៃជំនឿរបស់អ្នក។ យើងបានសង្គ្រោះអ៊ីស្កាអែល ដោយឱ្យសំឡេងច្រើនមួយក្បាលដ៏ធំនូវវិញ។ យើងបានបន្សល់សម្រាប់អ៊ីប្រហឹមនូវការសរសើរជូនតា នៅក្នុងប្រជាជាតិដ៏ទាន់ក្រោយ។ ជាការស្វាគមន៍សម្រាប់អ៊ីប្រហឹមមកពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ និងប្អូនស្នង់ សូមសន្តិភាពកើតមានដល់គេ រួចផុតពីជំងឺឈឺថ្កាត់គ្រប់បែបយ៉ាង។ ដូចដែលយើងបានតបស្នង់ឱ្យ អ៊ីប្រហឹមចំពោះការប្រតិបត្តិរបស់គេ យើងនឹងតបស្នង់ចំពោះពួកអ្នកធ្វើល្អនៃខ្ញុំបម្រើរបស់យើង។ ពិត ណាស់ គេជាខ្ញុំបម្រើយើងដែលមានជំនឿស្តាប់ព្យាសាស្ត្រពីសាសនារបស់ខ្លួន”។ The Qur'an, 6:161

ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានបង្រៀនពួកអ្នកអូស្ត្រីមឱ្យបញ្ចប់ការផ្ទាយបង្គំបស់ពួកគេដោយការបូងស្លុងស៊ុំពរជ័យសិរីដែលគេហៅថា "ការបូងស្លុងបែបអ៊ីប្រហ៊ីមនិយម" ដែលមានទម្រង់ដូចតទៅ ៖

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ

مُحَمَّدٌ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ خَمِيدٌ حَمِيدٌ

មានន័យថា (ឱអស់ឡោះជាម្ចាស់! សូមទ្រង់ប្រទានពរជ័យសិរីសួស្តីកើតដល់ណាពីមូហាំម៉ាត់ក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់ ដូចដែលទ្រង់ធ្លាប់បានប្រទានពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ណាពីអ៊ីប្រហ៊ីមនិងក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់។ ពិតប្រាកដ ព្រះអង្គទ្រង់ជាព្រះដ៏មានកិត្តិគុណមហាថ្កុំថ្កើង។ សូមទ្រង់ប្រសិទ្ធពរចម្រុះចម្រើនកើតមានដល់ណាពីនិងក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់ ដូចដែលទ្រង់ធ្លាប់ប្រសិទ្ធពរចម្រុះចម្រើនកើតមានដល់ណាពី អ៊ីប្រហ៊ីម ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់នៅលើសកលលោក។ ពិតប្រាកដ ព្រះអង្គទ្រង់ជាព្រះដ៏មានកិត្តិគុណមហាថ្កុំថ្កើង) ។

ويروى أن أحد الصحابة نَادَى مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا خَيْرَ الْبَرِيَّةِ. فَرَدَّ عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ « ذَاكَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ خَلِيلُ اللَّهِ ». أخرجَه مُسْلِمٌ

មានន័យថា "គេនិទានថា មានសហការីម្នាក់បានហៅពួកការីមូហាំម៉ាត់ថាបពិត្រមនុស្សដ៏ប្រពៃបំផុត។ ពួកការីបានតបទៅវិញថា មនុស្សដ៏ប្រពៃបំផុតគឺអ៊ីប្រហ៊ីម គាត់ជាសំណូមព្រចិត្តរបស់អស់ឡោះជាម្ចាស់" ។

គួរគេប៉្របញ្ជាក់ប្រាប់ផងដែរថា ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានដាក់ឈ្មោះកូនប្រុសរបស់គាត់ម្នាក់ឈ្មោះអ៊ីប្រហ៊ីមដែរ។ ដែលជាកូនរបស់ប្រពន្ធគាត់មរិយៈជនជាតិអេហ្ស៊ីប។ ក៏ប៉ុន្តែ កូននេះបានស្លាប់តាំងពីនៅភ្នាក់ម្តុកនាសារអស់ឡោះកើត ខ្លួនខ្លាំងដោយសារការស្លាប់របស់កូនម្នាក់នេះ។

មានន័យថា "បពិត្រអ្នកនាំសារអស់ឡោះ ចូរនិយាយទៅកាន់ពួកអ្នកគោរពលាទេពទាំងនោះថា ម្ចាស់របស់ខ្ញុំចង្អុលបង្ហាញខ្ញុំទៅកាន់ផ្លូវត្រឹមត្រូវដែលនាំទៅដល់ឋានសួគ៌របស់ទ្រង់។ គឺសាសនាឥស្លាមដែលអនុវត្តទាំងកិច្ចការលោកិយនិងបរលោក។ គឺជាសាសនាដែលជឿលើដំនៀងកទេវៈ សាសនាពួកការីអ៊ីប្រហ៊ីម ហើយពួកការីអ៊ីប្រហ៊ីមពុំមែនជាពួកអ្នកដែលគោរពលាទេពចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់នោះទេ។ (ម៉ាស៊ីនអ៊ីប្រហ៊ីមនៅម៉ាឌីណាខលីល ប៉ារីស)"

គេបញ្ជាក់សព្វអ្វីនៅម៉ាឌីណាខលីលនៅប៉ារីស។ ក៏ប៉ុន្តែ ផ្លូវរបស់គាត់គ្មានទីតាំងកំណត់ច្បាស់សាស្ត្រ។ មនុស្សបានសង់ផ្ទះឱ្យគាត់ ហើយគេទ្វារផ្ទះនេះបិតក្នុងបរិវេណវិហារអ៊ីប្រហ៊ីម។ គេចាត់ទុកវិហារអ៊ីប្រហ៊ីមបិតក្នុងចំណោមវិហារបុរាណបំផុតនៅក្នុងទីក្រុងខលីល។ ជាអត្តសញ្ញាណដ៏ល្បីល្បាញនៅសម័យសង្គ្រាមក្រសេត។ វិហារនេះបានក្លាយជាវិហារគ្រីស្ទាន បន្ទាប់មកក្លាយជាវិហារឥស្លាមវិញនៅសម័យស្តេចសឡាហុនីន អែយូពីយ។

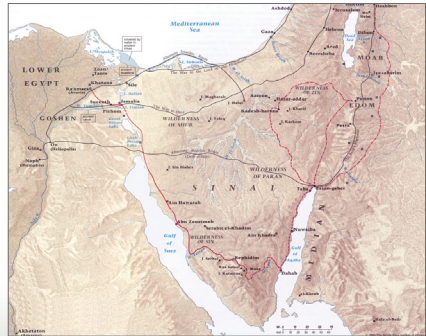
វិហារនេះមានរាងបួនជ្រុងទ្រវែង ព័ទ្ធជុំវិញដោយរបងដ៏ មានម៉ាណាកាំពីរោងបួនជ្រុង។ វិហារនេះជាទីសក្ការៈ និងមានសារៈសំខាន់ខាងសាសនា ជាពិសេសសម្រាប់ពួកអ្នកអូស្ត្រីម ពួកគ្រីស្ទាន និងពួកជិហ្វ។ សព្វថ្ងៃ នៅក្បែរវិហារនេះមានវត្តពួកជិហ្វនិងវិហារគ្រីស្ទាន។ ទីតាំងវិហារអ៊ីប្រហ៊ីមនេះមានបន្ទប់មួយចំនួនក្នុងនោះមានផ្ទះអ៊ីប្រហ៊ីមនិងប្រពន្ធគាត់សារ៉ា៖ កូនគាត់ឥស្លាកនិងប្រពន្ធឈ្មោះវិញរោះ ពិនត៍ បេតូដីល (ជាកូនស្រីមាគាត់ឈ្មោះលាហ្វា ពិន អាហ្សាវ)។ នៅបន្ទប់ខាងជើងជាផ្ទះទាំងពីររបស់ពួកការីយ៉ាក៏កូននិងប្រពន្ធគាត់លីករ។

ប្រសើរ
ព្រះបន្ទូលទៅ
គាត់គាត់

មូហាំម៉ាត់និយម (សូមសន្និដ្ឋានពីការមានដល់គាត់ទាំងពីរ)

ពួកអារីមូហាំម៉ាត់បានសរសើរចំពោះបងប្អូនរបស់គាត់ពួកអារីមូសា (សូមសន្និដ្ឋានពីការមានដល់គាត់) ។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា នៅថ្ងៃបរលោក ពួកអារីមូសាលេនៅក្បែរបណ្តុំរូបសំណាកអស់ឡោះ ហើយគេដឹងថា ។ នៅពេលពួកអារីមូហាំម៉ាត់ទៅកាន់ម៉ាឌីណា គាត់បានឃើញពួកជិហូបូសនៅថ្ងៃទី ១០ ខែមូហារ៉ាម ជាថ្ងៃទី ១ ក្នុងប្រតិទិនចន្ទគតិចំពោះពួកអ្នកមូស្លីម ។ ថ្ងៃទី១០ ខែមូហារ៉ាម ជាថ្ងៃដែលអស់ឡោះជាម្ចាស់បានសង្គ្រោះពួកអារីមូសានិងសាសន៍របស់គាត់អម្បូរអ៊ីស្រាអែលពីស្តេចផារ៉ាអុងនៅអេហ្ស៊ីប ។ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានបំបែកសមុទ្រជាពីរសម្រាប់ពួកគេ ។ ពួកគេបានឆ្លងសមុទ្រហើយអស់ឡោះធ្វើឱ្យផារ៉ាអុងនិងទាហានរបស់គេលង់ទឹកស្លាប់ ។ ជាថ្ងៃដែលសច្ចភាពឈ្នះអសច្ចភាព ហើយអស់ឡោះបានជួយពួកអ្នកទន់ខ្សោយឱ្យឈ្នះពួកអ្នកមានអំណាចផ្តាច់ការ ។ ពួកអារីមូសាបានបួសនៅថ្ងៃនេះដឹងគុណចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។

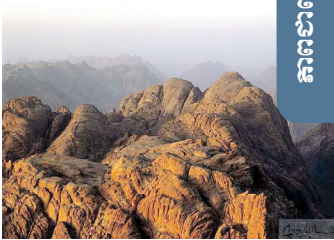

ពួកអារីមូហាំម៉ាត់បានជំរុញឱ្យពួកអ្នកមូស្លីមបួសនៅថ្ងៃនេះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ គាត់បានចាត់ទុកវាជាបួសស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ពួកគេ ។ គម្ពីរអាល់គូរអានបានលើកឡើងថា អស់ឡោះជាម្ចាស់បាននិយាយផ្ទាល់ជាមួយនឹងពួកអារីមូសា ។ ទ្រង់បានពិពណ៌នាពីពួកអារីមូសានៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានថា គាត់បិតក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលមានការប្តេជ្ញាខ្ពស់បំផុត (البر) នៃពួកអ្នកនាសារ ដែលអស់ឡោះបានប្រគល់ភារកិច្ចសំខាន់ដល់ពួកគាត់ ។ ពួកប្តេជ្ញាបតិទាំងនោះមាន ណូស អ៊ីប្រាហ៊ីម មូសា អ៊ីសា និងមូហាំម៉ាត់ សូមសន្និដ្ឋានពីការមានដល់ពួកគាត់ ។

គម្ពីរអាល់គូរអានបាននិទានរឿងមូសាដោយលម្អិតក្នុងប្រធានបទជាច្រើន ហើយគេសង្កេតឃើញថារឿងអម្បូរអ៊ីស្រាអែលនិងគំនិតអប់រំ ស្ទើរតែមួយភាគបីនៃគម្ពីរអាល់គូរអាន ។

ពួកអារីមូសាបានទទួលបរិយាបាលនៅកន្លែងមួយ និងនៅទីខ្ពស់មើលឃើញវិហារពិសិដ្ឋអ៊ីកស ហើយបច្ចុប្បន្ននៅប្រទេសហ្សកដានីយ៍ ។ **អំណាចសម្លាប់** គេចាត់ទុកភ្នំអាប និបូ ដែលពួកអារីបានដើរឆ្លងកាត់ គឺជាតំបន់ទេសចរណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រនៅហ្សកដានីយ៍ ។

ពួកអារីមូហាំម៉ាត់បានពិពណ៌នាពីកន្លែងផ្លូវរបស់ពួកអារីមូសានៅក្បែរភ្នំខ្សាច់ក្រហមនៅតាមផ្លូវទៅកាន់ដីពិសិដ្ឋ ។

នៅចុងបញ្ចប់ ពួកអ្នកមូស្លីមឃើញភាពស្រដៀងគ្នាច្រើនរវាងពួកកាវ៉ាម៉ាត និងមូសា សូមសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់ទាំងពីរ ។ គាត់ទាំងពីរជាពួកកាវ៉ានិងអ្នកនាំសារអស់ឡោះបានប្រទានគម្ពីរដល់គាត់ទាំងពីរ ដែលពោរពេញដោយច្បាប់បញ្ញត្តរបស់អស់ឡោះ ។ គាត់ទាំងពីរបានភៀសខ្លួនចេញពីស្រុកកំណើត ក្រោយមកបានត្រឡប់មកស្រុកកំណើតវិញ ។ គាត់ទាំងពីរជាអ្នកដឹកនាំប្រជាជាតិរបស់គាត់ ។ លើសពីនេះ គាត់ជាអ្នកនាំសារ ។ គាត់ទាំងពីររស់នៅបានយូរជាមួយនឹងប្រជាជាតិរបស់ខ្លួន ។ គាត់ទាំងពីររៀបការមានប្រពន្ធ និងបង្កើតកូនចៅ ។

មូហាំម៉ាត់និងអ៊ីសា (សូមសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់ទាំងពីរ)

ពួកកាវ៉ាម៉ាតនិយាយអំពីអ៊ីសា កូន នាងម៉ារី ៖

"ខ្ញុំស្ម័គ្រចិត្តមិនកូននាងម៉ារីជាងមនុស្សណាទាំងអស់ ទាំងនៅក្នុងលោកនេះ និងនៅបរលោក។ រោងខ្ញុំនឹងគាត់គ្មានពួកកាវ៉ាផ្សេងទៀតទេ។ ពួកពួកកាវ៉ាទាំងឡាយជាបងប្អូននឹងគ្នាឪពុកតែមួយម្តាយទី១ ហើយសាសនាពួកគេតែមួយ"។

គម្ពីរអាល់គូរអានបានពិពណ៌នាពីកំណើតរបស់ពួកកាវ៉ាអ៊ីសា កូននាងម៉ារី គ្មានឪពុកដោយអច្ឆរិយភាពក្នុងស្វីម៉ោះមើរយ៉ា (ជំពូកម៉ារី) ។

មានន័យថា <នៃអ្នកនាំសារមូហាំម៉ាត! ចូរពួកចុះក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានពីដំណឹងនាងម៉ារី ខណៈដែលនាងបានចាកឆ្ងាយពីត្រួសារ ហើយបានទៅកាន់កន្លែងមួយនៅ ភាគខាងកើតពួកគេ ។ នាងបានលាក់ខ្លួនពីត្រួសារនិងមនុស្សទូទៅ ។ យើងបានបញ្ជូនទេវតាដ៏ព្រៃលទៅកាន់នាង ដំណឹងខ្លួនជាមនុស្សម្នាក់ពេញលក្ខណៈ ។ នាងម៉ារីបាននិយាយទៅកាន់គេថា ខ្ញុំស្ម័គ្រចិត្តមហាមាត្រទ្រង់បញ្ចេញខ្ញុំពីអំពើអាក្រក់របស់អ្នក បើសិនជាអ្នកកោតខ្លាចចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ ទេវតាបាននិយាយទៅកាន់នាងថា តាមពិតខ្ញុំជាអ្នកនាំ សារម្ចាស់របស់អ្នក ដើម្បីផ្តល់កូនប្រុសដ៏ស្អាតស្អំម្នាក់ដល់នាង ។

ណាស៊ីវ៉ាជាទីត្រង់ប្រវត្តិសាស្ត្រសំខាន់នៃទីត្រង់នានានៅប៉ាឡេស្ទីន។ ក្នុងទីត្រង់នេះមានវិហារកាតូលិកពីស្តារដែលគេស្គាល់ផងដែរថាបាប្ស៊ីលីកា ពីស្តារ៉ា។ យោងតាមជំនឿរបស់ពួកគ្រីស្ទានបានកសាងវិហារនេះនៅត្រង់ផ្ទះរបស់នាងម៉ារីជាស្រ្តីបរិសុទ្ធ។ នៅជាន់ក្រោមដីនៃវិហារនេះគឺជារូងក្រោមដីមួយដែលទេវតាដ៏ច្រើលបានចុះទៅជួបនាងដើម្បីផ្តល់ដំណឹងល្អប្រាប់នាងថា នាងនឹងទារពោះកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះមូសាសូមសន្តិភាពកើតមានដល់គាត់។

នាងម៉ារីបាននិយាយទៅកាន់ទេវតាថា តើខ្ញុំនឹងមានកូនដូចម្តេច ព្រោះគ្មានបុរសណាម្នាក់ប៉ះពាល់ខ្ញុំដោយការរៀបការហើយខ្ញុំពុំមែនជាស្រ្តីខូចដែរ ។ ទេវតាបាននិយាយទៅកាន់នាងម៉ារីថា ដូច្នេះឯងម្ចាស់របស់អ្នកបាននិយាយថាហ្នឹងនេះងាយបំផុតចំពោះយើង ។ យើងនឹងទុកគេជានិមិត្តសញ្ញាសម្រាប់មនុស្សបញ្ជាក់ពីអានុភាពរបស់អស់ឡោះ និងជាតួមេត្តាអំពីយើងហើយអ្វីៗគេបានកំណត់រួចជាស្រេច ។ នាងម៉ារីបានពរពោះកូនរបស់នាង ហើយបានរត់ទៅកាន់កន្លែងមួយឆ្ងាយពីមនុស្សលោក ។ នាងបានឈឺពោះកើតកូន ហើយបានទៅកាន់គល់ដើមឈើ ។ នាងបាននិយាយថា ខ្ញុំប្រាថ្នាចង់ស្លាប់មុននេះបន្តិច ដើម្បីឱ្យគេបំភ័យ" ។ យោងតាមហ្នឹងនិទាននាងម៉ារីក្នុងគម្ពីរអាល់គុរអានបានឱ្យដឹងថា ក្រោយពេលនាងកើតកូនរួចនាងបានត្រឡប់ទៅកាន់សាសន៍របស់នាង ។ ពួកគេជំទាស់នឹងវត្តមានកូនរបស់នាង ហើយពួកគេបានស្តីបន្ទោសនាង ក៏ប៉ុន្តែដោយអច្ឆរិយភាពរបស់អស់ឡោះធ្វើឱ្យកូននាងចេះនិយាយ ។ អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា ៖

ព្រះវិហារមះនីនៅបេតលេហឹមប៉ាសេសហ្វីន គឺជាព្រះវិហារដ៏ចំណាស់ជាងគេក្នុងលោក។ ពួកគ្រិស្តសាសនិកជាច្រើនគិតថា ព្យាករណ៍វិស្វាបានប្រសូតនៅទីនេះ។

មានន័យថា "ព្យាករណ៍វិស្វដែលជាទារកនៅបោះដោននិយាយថា ខ្ញុំជាអ្នកបម្រើរបស់អស់ឡោះ ទ្រង់ប្រទានគម្ពីរដល់ខ្ញុំ ហើយតែងតាំងខ្ញុំជាព្យាករណ៍ ។ ទ្រង់បង្កើតខ្ញុំជាមនុស្សមានពរជ័យ ទោះជាខ្ញុំនៅទីណាក៏ដោយ ។ ទ្រង់ផ្តាំខ្ញុំឱ្យរក្សាការថ្វាយបង្គំ និងបង់ហត្ថកថាដកបណ្តាំខ្ញុំនៅរស់ ។ ហើយកកញ្ចប់ពោះម្តាយខ្ញុំ ហើយមិនបង្កើតខ្ញុំជាមនុស្សផ្តាច់ការឃោរឃៅនោះទេ ។ សន្តិភាពកើតមានចំពោះខ្ញុំនៅថ្ងៃដែលខ្ញុំកើត ថ្ងៃដែលខ្ញុំស្លាប់ ហើយថ្ងៃដែលខ្ញុំរស់ឡើងវិញ ។ នោះគឺអ្វីស្មោះនាងម៉ារី ជាពាក្យពិតដែលពួកគេនៅសង្ស័យ" ។ មិនសក្តិសមទេសម្រាប់អស់ឡោះដែលទ្រង់យកនរណាម្នាក់ធ្វើជាកូន ទ្រង់មហាស្មារតីស្តីពីហ្នឹងនេះ ។ នៅពេលទ្រង់សម្រេចកិច្ចការអ្វីមួយគឺ ទ្រង់បន្ទូលថា ចូរកើតចុះ វាកើតភ្លាម" ។ មានពណ៌នាពីលក្ខណសម្បត្តិព្យាករណ៍វិស្វនៅកន្លែងជាច្រើនក្នុងគម្ពីរអាល់គុរអានថាគាត់គឺជាព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះ និងជាព្រលឹងមកទ្រង់ ។ ទ្រង់តាំងទ្រគាត់ដោយវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ(ទេវតាដ៏ព្រៃយ) ។ អស់ឡោះទ្រង់តែងតាំងគាត់ជាអ្នកនាំសារទៅកាន់អម្បរអ៊ីស្រាអែលដើម្បីចង្អុលបង្ហាញពួកគេទៅកាន់ផ្លូវដែលត្រឹមត្រូវ ។

យេស៊ូត្រលប់មកវិញ

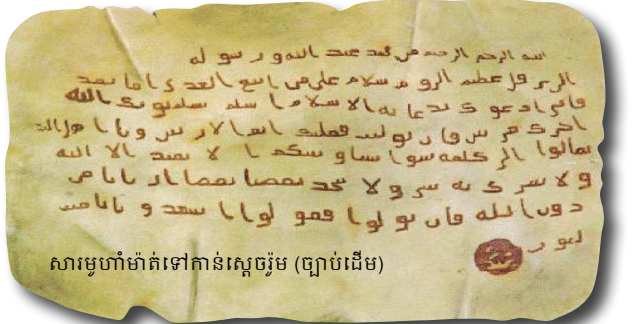
រូបភាពពីទីក្រុងដាម៉ាស ប្រទេសស៊ីរី យោងតាមការនិទានខ្លះថា ព្យាករណ៍ម្នាក់ម្នាក់បានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ព្យាករណ៍វិស្វនឹងត្រឡប់មកវិញ ហើយគាត់នឹងចុះពីលើមេឃមកនៅតំបន់ភាគខាងកើតនៅទីក្រុងដាម៉ាស។

ឥស្លាមជាសារអស់ឡោះសម្រាប់មនុស្សជាតិទូទៅ: សារឥស្លាមពុំមែនសម្រាប់តែអារ៉ាប់ប៉ុណ្ណោះទេ តែអស់ឡោះទ្រង់សព្វព្រះទ័យចង់ឱ្យសារនេះទៅដល់មនុស្សទូទៅ ។ បន្ទាប់ពីពាការីមូហាំម៉ាត់ផ្សព្វផ្សាយសាររបស់ព្រះជាម្ចាស់ចប់សព្វគ្រប់ដល់សាសន៍របស់គាត់ គាត់បានបញ្ជូនទូតនាំសាររបស់គាត់ទៅកាន់តំបន់បីតនៅក្រៅឧបទ្វីបអារ៉ាប់ដើម្បីផ្តល់សារអស់ឡោះទៅកាន់ខ្ញុំបម្រើរបស់ទ្រង់នៅគ្រប់តំបន់ទាំងអស់ ។

មានន័យថា “យើងគ្មានបញ្ជូនអ្នកមក លើកលែងតែសម្រាប់មនុស្សទូទៅ ជាអ្នកផ្តល់ដំណឹងល្អ និងគៀនឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នពីទារុណកម្ម។ ក៏ប៉ុន្តែ មនុស្សភាគច្រើនមិនដឹង”។

សារមូហាំម៉ាត់ទៅកាន់ស្តេចរ៉ូម

ស្តេចរ៉ូមទទួលសារពួកការីមូហាំម៉ាត់
ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានធ្វើសារទៅកាន់មេដឹកនាំ ស្តេចក្សត្រប្រទេសជិតខាងឧបទ្វីបអារ៉ាប់ ។ ដែលជាចក្រពត្តិដ៏មានអំណាចខ្លាំងក្លាកាលសម័យនោះដូចជា ពែកប៊ីបឺនឡើង និងអេហ្ស៊ីប ។ គាត់បានហៅអំពាវនាវពួកគេឱ្យមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះ និងជឿចំពោះសារឥស្លាម ។
នៅពេលហៅកាត់ ស្តេចរ៉ូម បានទទួលសារពួកការីមូហាំម៉ាត់ ។ គាត់សួររកអ្នកដែលមកពីស្រុករបស់ពួកការីមូហាំម៉ាត់ ។ ចែងឱ្យអាពូស័ហ្វយ៉ានមានវត្តមាននៅប្រទេសស្តាមដើម្បីជួយផ្លូវ ។ ស្តេចហៅកាត់បានអញ្ជើញគាត់ចូលគាល់ ហើយសួរគាត់អំពីពួកការីមូហាំម៉ាត់តាមរយៈអ្នកបកប្រែរបស់គេ ៖
តើពូជពង្សរបស់គេយ៉ាងម៉េចដែរក្នុងចំណោមពួកអ្នក? អាពូស័ហ្វយ៉ានបាននិទានឡើងនេះថា ខ្ញុំឆ្លើយថា ៖ គេមានពូជអម្បរល្អខ្ពង់ខ្ពស់ ។

សារមូហាំម៉ាត់ទៅកាន់ស្តេចរ៉ូម (ច្បាប់ដើម)

ស្តេច : តើពូជមុនធ្លាប់មាននរណាម្នាក់និយាយពាក្យនេះទេ? តើដំបូងដីគាត់មានអ្នកធ្វើស្តេចទេ?

ខ្ញុំឆ្លើយថា : ទេ ។

ស្តេច : តើពួកអ្នកដែលតាមគេ ជាមនុស្សបិតក្នុងវណ្ណៈខ្ពស់ឬទាប?

ខ្ញុំឆ្លើយថា : ជាមនុស្សមានវណ្ណៈតូចទាប ។

ស្តេច : តើចំនួនអ្នកតាមកើនឡើងឬថយចុះ?

ខ្ញុំឆ្លើយថា : ចំនួនកើនឡើងជាលំដាប់ ។

ស្តេច : តើមានអ្នកបោះបង់ ក្រោយពីចូលសាសន៍ ព្រោះតែកើតក្តីក្តៅក្រហាយនឹងសាសនានេះដែរឬទេ? កាលដំបូង មុនគេនិយាយពាក្យនេះចេញមក តើពួកអ្នកធ្លាប់ចោទប្រកាន់គេថាជាមនុស្សបោកប្រាស់ដែរឬទេ?

ទេ ។

ខ្ញុំឆ្លើយថា : តើគេក្បត់នឹងកិច្ចសន្យាទេ?

ស្តេច : ទេ ។ តែ ពួកយើងបានចរចាគ្នាជាមួយគេមួយរយៈមិនដឹងជាគេធ្វើអ្វីទៀតនោះទេ ។ អាពូសាហ្វយ៉ានបញ្ជាក់ឡើងវិញថា ខ្ញុំគ្មានពាក្យអ្វីនិយាយក្រៅពីពាក្យនេះ ។

ស្តេចបាននិយាយថា បើអ្វីដែលអ្នកប្រាប់ខ្ញុំជាសេចក្តីពិតនោះគេនឹងត្រួតត្រាកន្លែងដែលនៅក្រោមបាតដើងទាំងពីររបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំក៏ដឹងប្រាកដថា គេពិតជាបានចេញមកខ្ញុំមិននឹកស្មានទាល់តែសោះថា គេចេញមកក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ បើខ្ញុំដឹងខ្ញុំនឹងលះបង់ខ្លួនដើម្បីគេ ។ ខ្ញុំនឹងទុកការឧបសគ្គ ដើម្បីទៅជួយគេ ។ បើខ្ញុំនៅជាមួយគេ ខ្ញុំនឹងចាំបរិច្ចាគបាតដើងខ្ញុំ ។

កំណត់សម្គាល់ ស្តេចហៅកាត់បានឡើងគ្រងរាជ្យចក្រពត្តិរ៉ូមនៅចន្លោះឆ្នាំ១១០ ដល់ឆ្នាំ១២០ គ.ស ។ ក្នុងរជ្ជកាលបានធ្វើសង្គ្រាមចំនួនបីដង បានធ្វើសង្គ្រាមលើចក្រពត្តិពែក ហើយបានដណ្តើមយកមកវិញនូវការត្រួតត្រាលើទឹកស៊ីរី ប៉ាឡេស្ទីន និងអេហ្ស៊ីប ។ នៅឆ្នាំ១៣៦ គ.ស សាសនាឥស្លាមបានចូលដល់ប៉ាឡេស្ទីន ស៊ីរី និងអេហ្ស៊ីប ហើយតំបន់ភាគច្រើននៅអាហ្វ្រិកភាគខាងជើង ។ នៅឆ្នាំ១២៦ គ.ស ឥស្លាមបានចូលដល់ចក្រពត្តិពែក ។

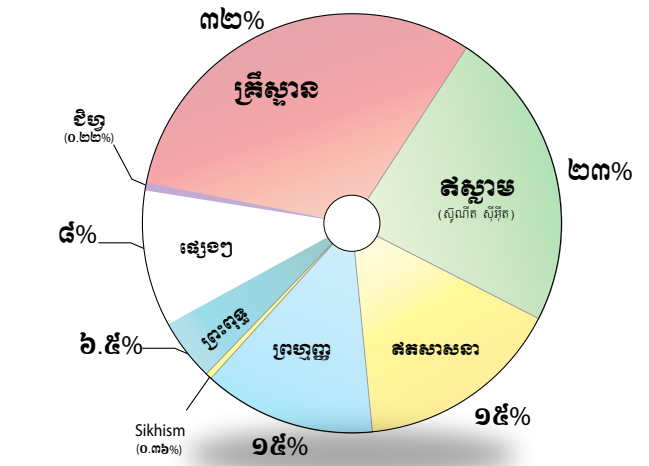
ឥស្លាមជាសាសនាពិភពលោក: បច្ចុប្បន្នឥស្លាមជាសាសនាទី២ធំបំផុតក្នុងលោក បន្ទាប់ពីគ្រិស្តសាសនា ។ តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវឱ្យឃើញថា ចំនួនពួកអ្នកមូស្លីមសរុប ១,៥៧ពាន់លាននាក់ស្មើនឹង២៣%នៃប្រជាជនសកលលោកសរុបយោងតាមស្ថិតិឆ្នាំ២០០៩ ប្រហែល៦,៤ពាន់លាននាក់ ។ (Pew Forum on Religion & Public Life 2009).

តើពួកអ្នកមូស្លីមជំនឿអស់ជាអ្វី? ពួកអ្នកមូស្លីមជំនឿអស់ជាអ្វីមាន ប្រហែលតិចជាង១ភាគ៤នៃចំនួនមូស្លីមសកលលោកសរុប ។ ដ្បិតតែសាសនាឥស្លាមបញ្ជូន មកជាសាសនាអាប់ប៉ដ៍ឈ្មួញក្រីក តែភាគច្រើននៃអ្នកកាន់សាសនាឥស្លាមគឺពុំមែនជាជន ជាតិអាប់ប៉ដ៍ទេ ។ នេះជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ជនជាតិអាប់ប៉ដ៍គិតគូរពីការផ្សព្វផ្សាយសារ ឥស្លាមនៅក្រៅឧបទ្វីបអាប់ប៉ ពួកគេពាំនាំសារនេះដោយសេចក្តីស្មោះត្រង់និងសទ្ធាជ្រះថ្លា ចំពោះមនុស្សទូទៅ ។

១- ចំនួនពួកអ្នកមូស្លីម គ្រិស្តសាសនិក និងជិហូស្មើនឹង៣,៦៥ទៅ៣,៨៩ពាន់លាននាក់ ។ នេះមានន័យថា ពាក់កណ្តាលនៃប្រជាជនពិភពលោកស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ ឯចំណែកពាក់ កណ្តាលទៀតអាចមិនជឿសាសនា ឬជឿលើសាសនាដែលមិនទាន់ស្គាល់ព្រះ ។

ចំនួនគ្រិស្តសាសនិកប្រហែល ២,១ពាន់លាននាក់ស្មើនឹង ៣៣%នៃប្រជាជនសកលលោក សរុប ។ ឯចំណែកអ្នកកាន់សាសនាជិហូវិញប្រហែល ១៦ លាននាក់ស្មើនឹង ០,២២% ប៉ុណ្ណោះនៃប្រជាជនសកលលោកសរុប ។

២- ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសាសនាឥស្លាមអាចចូលទៅកាន់គេហទំព័រ
WWW.ISLAMHOUSE.COM

“មូលប្បាសត្រឹះសីលធម៌សម្រាប់អធិបតីយធម៌ឥស្លាម”

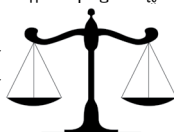
The Qur'an, 68:4

សីលធម៌និងអធិប្បធម៌

ការវិភាគលាស់បុគ្គលិកលក្ខណៈ និងការអភិវឌ្ឍផ្នែករាងកាយ

តួនាទីរបស់តម្រូវការចិត្តផ្ទៃក្នុងផ្លូវការយន្ត អស់ទ្បោះជាម្ចាស់បានបង្កើតមនុស្សមានខ្លួន ប្រាណ ប្រាជ្ញា និងព្រលឹងវិញ្ញាណ។ ទ្រង់បង្កើតឱ្យផ្នែកនីមួយៗ

មានតម្រូវការរៀងៗខ្លួន។ ជីវិតដែលត្រឹមត្រូវទាមទារឱ្យ មានតុល្យភាពរវាងតម្រូវការផ្លូវកាយដូចជាចំណីអាហារ ផ្លូវភេទ និងការសម្រាក ហើយតម្រូវការចិត្តដូចជាការនឹងធំ ស្ថិតភាព ចិត្តស្ងប់។ ម្យ៉ាងទៀត តម្រូវការប្រាជ្ញាដូចជា ការសិក្សារៀនសូត្រ ការគិត ការបណ្តុះគំនិតល្អៗដែលនាំទៅរកអាកប្បកិរិយា ល្អ មានចំណេះដឹង និងមានតុល្យភាព។ សាសនាគឺស្ថាប័នអនុញ្ញាតឱ្យបួស ជាសង្ឃដែលទាមទារឱ្យ រាងកាយផ្តាច់ចេញពីតម្រូវការផ្នែកកាមកិលេសខ្លះៗ មាននិទានអំពីពុករាមបំបាំង បានមានប្រសាសន៍ :

وقد روي عن محمد صلى الله عليه وسلم - قَالَ: إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ وَحَضَرَ الْعُشَاءُ (أي طعام العشاء) فَابْدُؤُوا بِالْعُشَاءِ . أخرجه البخاري ومسلم

មានន័យថា “បើសិនជាគេចាប់ផ្ដើមថ្វាយបង្គំ(សទ្យាត)ហើយអាហារពេលយប់មកដល់ ចូរចាប់ផ្ដើមទទួលទានអាហារមុនសិន”។ ធ្វើបែបនេះ ដើម្បីកុំឱ្យបុគ្គលម្នាក់ខ្វល់ខ្វាយនឹងការឆ្កានអាហារ ខណៈ ដែលគេកំពុងថ្វាយបង្គំ។ ជាមួយនោះ ពួកវាបានបង្ហាត់មនុស្សថ្វាយបង្គំពេលយប់ ឬថ្វាយបង្គំស្ម័គ្រចិត្តផ្សេងៗ តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ បើសិនជាពួកគេនឿយហត់ ពួកគេអាចសម្រាកបាន។ អស់ឡេះជាម្ចាស់ទ្រង់បានបន្តល្ហ :

មានន័យថា "នៃអ្នកនាសារ! យើងពុំបានបញ្ចុះតម្កើរអាល់ត្រូអាននេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកអភ័ព្វដោយសារឱ្យអ្នកធ្វើអ្វីដែលអ្នកគ្មានលទ្ធភាព"។

ទូរច្រើនៗ កុំជ្រលនសេចក្តី ហើយកុំជ្រលនមិនក្នុងឥន្ទ្រានៈ ភាពជ្រលននិយមគឺការបំពានហួសប្រាំដៃនៃយុត្តិធម៌ ទោះជាក្នុងកិច្ចការលោកិយឬកិច្ចការសាសនា។ ជាការពិតណាស់ ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បានចាត់ត្រឹះវែងមាំទូរគោលការណ៍គឺនិរន្តរភាពយុត្តិធម៌ ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពជ្រលននិយម។ គាត់ស្តាប់ខ្លឹមចំពោះភាពជ្រលននិយមក្នុងស្ថាននានាដែលគាត់ឆ្លងកាត់ក្នុងហួសសារក្តី។ ដូចគ្នាដែរ

គាត់ស្អប់ខ្ពើមការលិចលង់ក្នុងការ ត្រេកត្រអាលជ្រលហួសក្នុងការរូបចំណីអាហារ សម្លៀកបំពាក់ ... នៃសម្ភារៈដែលគេប្រើប្រាស់ក្នុងលោកិយ។

មានន័យថា "នៃពួកអ្នកមូស្លីម ដូចដែលយើងបានបង្ហាញផ្លូវត្រូវដល់ពួកអ្នក យើងបានបង្កើតពួកអ្នកជាប្រជាជាតិដ៏ល្អប្រសើរប្រតិបត្តិកណ្តាល ដើម្បីឱ្យពួកអ្នកជាសាក្សីលើប្រជាជាតិផ្សេងៗនៅថ្ងៃបរលោកថា អ្នកនាំសារពួកគេបានផ្តល់សាររបស់ព្រះដល់ពួកគេ ហើយអ្នកនាំសារមូហាំម៉ាត់ជាសាក្សីលើពួកគេ"។ មានម្តងនោះ មានបុរសបីនាក់បានមកសួរពីការប្រតិបត្តិសាសនារបស់ពួកវាមូហាំម៉ាត់។

លុះគេប្រាប់រួច ពួកគេឃើញថាគិតតូចណាស់ ហើយពួកគេគិត ស្មានដូច្នោះពីព្រោះអ្នកនាំសារអស់ឡោះ ទ្រង់អភ័យទោសឱ្យគាត់នូវអ្វីដែលកន្លងផុតនឹងនៅថ្ងៃខាងមុខ។ ដូច្នេះ ពួកគេចាំបាច់ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងប្រតិបត្តិខ្លាំងមែនទែនទើបទទួលបាននូវការសព្វព្រះទ័យរបស់អស់ឡោះ បើទោះជាលើគំនរទុក្ខតម្រូវការផ្លូវកាយរបស់គេ។ ក្នុងចំណោមពួកគេ មានម្នាក់និយាយថាខ្ញុំនឹងថ្វាយ បង្គំពេលយប់រហូត (មានន័យថា មិនសម្រាកឬមិនដេកយប់)។ ម្នាក់ទី២និយាយថា ខ្ញុំនឹងបួសកាល់ថ្ងៃពេញមួយឆ្នាំ គេមិនស្រាយបួសជាដាច់ខាត។ អ្នកទី៣ និយាយថាគេនឹងផ្តាច់ខ្លួនពីស្រ្តីភេទហើយគេមិនរៀបការរហូត។

فلما جاء رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال : أتمم الذين قلتم كذا وكذا أما والله إني لأحشاكم لله وأحشاكم له. رواه البخاري ومسلم

មានន័យថា "លុះអ្នកនាំសាររបស់អស់ឡោះបានមកដល់គាត់និយាយថា តើពួកអ្នកឬដែលនិយាយថាអ៊ីចេះមួយៗ។ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះខ្ញុំខ្លាចអស់ឡោះ និងប្រតិបត្តិសាសនាខ្លាំងជាងពួកអ្នក ក៏ប៉ុន្តែ ខ្ញុំបួស ខ្ញុំស្រាយបួស ខ្ញុំថ្វាយបង្គំ ហើយខ្ញុំគេង ខ្ញុំការប្រពន្ធ។ ដូច្នេះ នរណាមិនពេញចិត្តធម្មនិយមរបស់ខ្ញុំ អ្នកនោះពុំមែនជាប្រជាជាតិរបស់ខ្ញុំ។"

ពួកវាមូហាំម៉ាត់មិនពេញចិត្តនឹងភាពលំបាកក្នុងសាសនា: ពួកវាមូហាំម៉ាត់មិនពេញចិត្តនឹងភាពលំបាកក្នុងសាសនា។ កាលណាគេផ្តល់ជម្រើសដល់គាត់នូវការកិច្ចពិធី គឺគាត់ជ្រើសយកកិច្ចការណាដែលងាយជាងគេក្នុងចំណោមកិច្ចការទាំងពីរនោះ ដរាបណាវាគ្មានបាបកម្ម។ គាត់មិនប្រកាន់តឹងរឹងក្នុងការផ្តល់យោបល់ឬបង្គាប់ប្រើលើកលែងតែប្រការនោះជាសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះ។ ជាមួយនោះ គាត់បានបង្រៀនមនុស្សពុំមែនត្រឹមតែជំនឿនិងការប្រតិបត្តិសាសនាប៉ុណ្ណោះទេ។ តែគាត់បង្រៀនផងដែរនូវសីលធម៌ជីវិតនិងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាវិជ្ជមានជាមួយនឹងចិត្ត មនុស្ស ត្តុ សត្វ និងរក្ខជាតិ។

ការចម្រុះកាយ(ទឹកវង្ស) និងមុជទឹក

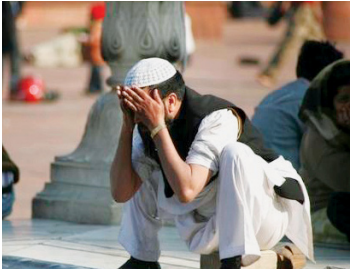
ពួកអ្នកមូស្លីមមានលក្ខណៈពិសេសជាងអ្នកដទៃដោយការចម្រុះកាយនៅកាល់ពេលថ្វាយបង្គំ។ ការថ្វាយបង្គំពុំត្រឹមត្រូវទេដោយគ្មានការចម្រុះកាយនេះ។ ការចម្រុះកាយនេះគម្រូរឱ្យលុបមុខ លាងដៃទាំងពីរ ដល់កែងដៃ ដូចគ្នាល លាងជើងទាំងពីរដល់កែងជើង។ សម្រាប់ការចម្រុះកាយនេះមានសិល្បៈជាច្រើនដូចជាខ្លួនមាត់ តែទឹកចូលច្រមុះដោយដៃស្តាំ ញើសចេញមកវិញដោយដៃឆ្វេង ញីម្រាមដៃនិងម្រាមជើង ដូចត្រចៀកទាំងពីរ ប្រើប្រាស់មុសធូល។

قَالَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: « حَقُّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ أَنْ يَغْتَسِلَ فِي كُلِّ سَبْعَةٍ أَيَّامٍ يَوْمًا يَغْتَسِلُ رَأْسَهُ وَجَسَدَهُ » رواه البخاري

មានន័យថា "ចាំបាច់លើអ្នកមូស្លីមគ្រប់រូបត្រូវមុជទឹករៀងរាល់ប្រាំពីរថ្ងៃម្តង ចាក់ទឹកស្រោចលើក្បាលនិងដងខ្លួន។"

រីឯការមុជទឹក គឺមុជខ្លួនទាំងមូលតែម្តង ហើយការមុជទឹកនេះមានពីរប្រភេទក្នុងឥស្លាម គឺកាតព្វកិច្ចនិងសិល្បៈ ។ មុជទឹកកាតព្វកិច្ចគឺជាលក្ខខណ្ឌនៃការសម្អាតហើយមិនអនុញ្ញាតឱ្យថ្លាយបង្គំទេ បើមិនបានមុជទឹកកាតព្វកិច្ចនេះ ។ តែមុជទឹកនេះក្រោយពេលមករដូវ ឆ្លងទន្លេ រួមដំណេក ឬបាណាហ្មុះ (ចេញទឹកកាយ) ។ ក៏ដូចគ្នាដែរ គេមិនអនុញ្ញាតបញ្ចុះសាកសពទេ លុះត្រាតែមុជទឹកឱ្យជាមុនសិន លើកលែងតែអ្នកដែលជំងឺជិតក្នុងសមរភូមិ ។ រីឯមុជទឹកសិល្បៈវិញគឺការមុជទឹកដែលអ្នកនាំសារមូហាំម៉ាត់បានបន្សល់ជាដំណែលគឺតម្រូវធ្វើនៅថ្ងៃសុក្រមុនមកថ្វាយបង្គំនៅវិហារ និងថ្ងៃបុណ្យរំយ៉ា និងមុនពាក់ក្រណាត់អៀសរមែងដើម្បីធ្វើបុណ្យបិណ្ឌ និងអ្វីដទៃនិងដើម្បីទទួលបានការអនាម័យទូទៅ ។

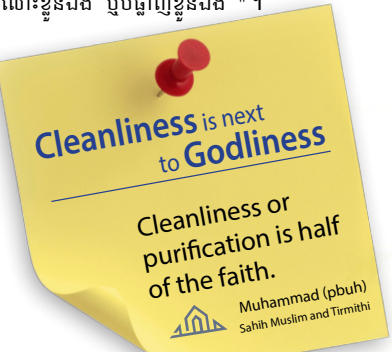

ពួកវារឹមូហាំម៉ាត់បានជំរុញឱ្យសហការីរបស់គាត់រក្សាការអនាម័យ ហើយអំពាវនាវ ពួកគេឱ្យសម្អាតផ្ទះសំបែងនិងសម្ភារៈប្រើប្រាស់របស់ពួកគេ ។ គាត់បានបង្រៀនពួកគេថា ការសម្អាតផ្ទះពីបន្ទានិងភាពកខ្វក់គឺជាការធ្វើទាន ។ អំពីពាក្យទូន្មានប្រៀបប្រដៅរបស់ គាត់ពីរក្សាការអនាម័យផ្ទះខ្លួនឱ្យបានកម្រិតខ្ពស់ ។

- ស្លៀកពាក់ស្អាតបុគ្គលិកសម្បូរ សោយគ្មានភាពខ្លះខ្លាយឬ ក្រលាបសព្វពេក។
- ប្រើត្រឡឹកត្រឡាបទឹកអប់ រាពិសេសមុននឹងទៅកាន់វិហារ និងរូបវន្តកន្លែង។
- កាត់ក្រចក កាត់សក់ និងនករោមត្រូវក
- លាងដៃមុននិងក្រោយទទួលទានអាហារ មុននឹងចាប់ចំណី និងបន្លប់ពី តើបពិភេស។
- សម្អាតធ្មេញស្រូវនាវល់ថ្ងៃនិងរាជពេលថ្ងាយប់ផ្គំ។

الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ ، وَتَسْبِيحُ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ تَمْلَأُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ،
وَالصُّلُوحُ حَقٌّ ، وَالصَّبْرُ حَيَاةٌ ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ ، كُلُّ النَّاسِ يَغْوُو فَيَاغِبُ نَفْسَهُ فَمُعَاقِبُهَا
أَوْ مُؤَيِّفُهَا . أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ

មានន័យថា " ការសម្អាតជាពាក់កណ្តាលនៃជំនឿសរសើរអស់ឡោះថា(الله) បំពេញ ភ្នែកជញ្ជីង ហើយពោលពាក្យ(الله) និង (سبحان الله) បំពេញចន្លោះមេឃនិងផែនដី ។ ការថ្វាយបង្គំបាត់បង់ ការធ្វើទានជាភស្តុតាង ការអត់ធ្មត់ជាបង្គំ គម្ពីរអាល់គូរអានជា ភស្តុតាងសម្រាប់អ្នកឬលើអ្នក ។ មនុស្សទាំងអស់ស្វែងរកដោយខ្លួនឯង អាចលក់ខ្លួនឯង លោះខ្លួនឯង ឬបំផ្លាញខ្លួនឯង " ។

ឈើដុសធ្មេញ អនាម័យចាប់ផ្តើម និងរក្សាខ្យល់បង្ហើមស្រស់ថ្លា

ការផ្តោតរបស់ពួកវារឹមូហាំម៉ាត់ចំពោះឈើប្រាសធ្មេញ ឬការដុស ធ្មេញសម្អាតធ្មេញ ពោរពេញដោយអត្ថន័យខ្លីសារវែងក្នុងស្តីពីសុខភាព និងវេជ្ជសាស្ត្រ។ វេជ្ជសាស្ត្រនេះបង្ហាញពីសារៈ សំខាន់របស់វាក្រោយមក។ ពួកវារឹមូហាំម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ថា

قال الرسول صلى الله عليه وسلم : (السُّوَالُ مَطَهْرَةٌ لِلْفَمِ . مَرْضَاءٌ لِلزَّوْجِ) أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ
មានន័យថា "ការដុសធ្មេញជាការសម្អាតមាត់ និងជាទីសព្វព្រះទ័យ របស់អស់ទ្រព្យជាម្ចាស់"។

وقال الرسول صلى الله عليه وسلم : « لَوْلَا أَنَا أَشَقُّ عَلَى أَقْبَى لَأَمْرُنْهُمْ بِالسُّوَالِ وَعَلَى كُلِّ ضَلَاةٍ » أَخْرَجَهُ الْبَيْهَقِيُّ
មានន័យថា "បើសិនជាខ្ញុំមិនធ្វើឱ្យពិបាកលើប្រជាជាតិរបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំ នឹងប្រើឱ្យពួកគេដុសធ្មេញនៅរៀងរាល់ពេលថ្ងាយប់ផ្គំ"។

អ្នកខ្លះគិតថា ការសម្អាតធ្មេញនឹងឈើដុសធ្មេញគឺជារឿងបុកណា ហួសសម័យ ដែលគេប្រើសុសសាយមុនពេលគេរក ឃើញថ្នាំដុសធ្មេញ។ ក៏ប៉ុន្តែ វិទ្យាសាស្ត្រទំនើបរក ឃើញសារៈសំខាន់ឈើដុសធ្មេញក្នុងការរក្សាធ្មេញ ពីជំងឺពុកនិងកាកស្បៃធ្មេញ។ វាជាឧបករណ៍សម្អាត ធ្មេញធម្មជាតិ មានក្លិនក្រអូបស្រស់ថ្លា។

*លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបញ្ជាក់ថា ឈើដុសធ្មេញមានសារធាតុសកម្មសម្រាប់ ការការពារធ្មេញនិងអញ្ជាញធ្មេញរុះរើយប់ម៉ោងពីការបង្កគ្រោះថ្នាក់ របស់បាក់តេរី ។ ឈើដុសធ្មេញសម្បូរទៅដោយសារជាតិសម្អាត និងអនាម័យទប់ស្កាត់ការចេញឈាម និងចិត្តនិស្ស ហើយសម្លាប់មេរោគ រក្សាអញ្ជាញធ្មេញ និងបំបាត់កំបោរជាប់ជើងធ្មេញនិងជំងឺល្បើង ។ ឈើដុស ធ្មេញផ្ទុកសារជាតិចំនួន ២៩ ធាតុធម្មជាតិ ដែលជាការព្រួយបារម្ភដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាពធ្មេញ ។ ឈើដុស ធ្មេញនេះគេធ្វើពីរុក្ខជាតិម្យ៉ាងប្រភេទរុក្ខជាតិ (សេហ្វាទាំ ប្រិស្តា) ។ ជាប្រភេទរុក្ខជាតិមួយដែលគេស្គាល់ជាទូទៅនៅខេត្តបន្ទីប អាវ៉ាប់ អាហ្វ្រិក ឥណ្ឌា និងអាមេរិកខាងត្បូង ។

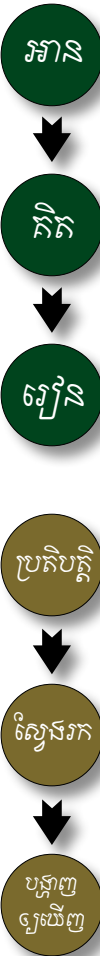
មូហាម៉ាត់ដ៏ជំនួញឱ្យមនុស្សស្វែងរកចំណេះដឹង

ចូរអាន ព្យាករណ៍មូហាម៉ាត់នាំមកនូវសារអមតៈពីលើមេឃ ចាប់ផ្តើមដោយ ពាក្យ (ﷺ) ចូរអាន! ដើម្បីសង្គ្រោះមនុស្សចេញពីភាពងងឹតអន្តការនៃភាពអវិជ្ជាទៅកាន់ពន្លឺនៃចំណេះដឹង ពីក្តីរង្វង់ទៅកាន់សេចក្តីចង្អុលបង្ហាញ ។ ចូរគិត! ប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ប៉ុណ្ណោះ ឥស្លាមបានក្លាយជាជម្រកសម្រាប់អរិយធម៌ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមបំផុតនៅលើផែនដី ហើយតាមរយៈអរិយធម៌នេះ មុខវិជ្ជាផ្សេងៗច្រើនប្រភេទបានអភិវឌ្ឍនិងរីកចម្រើន ហើយពិភពលោកទាំងមូលបានធ្វើសាក្សីលើការរីកចម្រើនផ្នែកវប្បធម៌ និងអរិយធម៌ ឈានមុខគេ ហើយមានឥទ្ធិពលរាប់រយឆ្នាំ ។

ចូររៀន! អ្នកដែលបានអានគម្ពីរអាដ្ឋាននិងសង្កេតឃើញមាតិកាដែលមានន័យថា អាន សង្កេត ត្រិះរិះពិចារណា គិតពិចារណាប្រើប្រាជ្ញាគិតនិងភ្ញាក់រឭក ។ ពាក្យពេចន៍ទាំងនេះគឺជាមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្វែងយល់ស៊ីជម្រៅលើអ្វីដែលមានវត្តមាននៅជុំវិញខ្លួន សិក្សាឱ្យដឹងពីហេតុផលនិងធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅ ។

ចូរស្រាវជ្រាវ!

មានន័យថា "ពិតណាស់ក្នុងការបង្កើតមេឃនិងផែនដីដែលគ្មានគំរូពីមុនមក ហើយភាពបន្តបន្ទាប់គ្នានៃពេលយប់និងពេលថ្ងៃនិងភាពផ្សេងគ្នារវាងយប់និងថ្ងៃជាកស្ថានដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមបញ្ជាក់ពីឯកទេវភាពរបស់អល់ឡោះ សម្រាប់ពួកអ្នកដែលមានប្រាជ្ញាចេះគិត។ ពួកអ្នកដែលរំលឹកចំពោះអល់ឡោះក្នុងគ្រប់ស្ថានភាពទាំងអស់ ឈរ អង្គុយ ដេក ហើយពួកគេត្រិះរិះពិចារណាក្នុងការបង្កើតមេឃនិងផែនដី ហើយពួកគេនិយាយថា បពិត្រអល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់មិនមែនបង្កើតអ្វីទាំងអស់ទេ។ អសារបង់នោះទេ ទ្រង់មហាស្ថាគស្សី។ សូមទ្រង់ការពារពួកយើងពីភ្លើងនរកផងចុះ" ។

ចូរស្វែងយល់!

មានន័យថា "ហើយនៅក្នុងផែនដីជាកស្ថានសម្រាប់ពួកអ្នកដែលមានភាពជឿជាក់ថាមានព្រះជាម្ចាស់។ ហើយក្នុងខ្លួនរបស់ពួកអ្នក តើពួកអ្នកមិនត្រិះរិះពិចារណាទេឬ? នៅលើមេឃមានកំណត់លាក់សក្ការៈសម្រាប់ពួកអ្នក និងអ្វីដែលគេបានសន្យាចំពោះពួកអ្នក។ សូមស្យាបចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់នៃមេឃនិងផែនដីថា អ្វីដែលទ្រង់សន្យាគឺជាការពិតដូចអ្វីដែលពួកអ្នកនិយាយ ។"

ពិតណាស់ ព្យាករណ៍មូហាម៉ាត់បានជំរុញមនុស្សឱ្យស្វែងរកចំណេះដឹង ហើយហាមឃាត់ពួកគេពីការបោះបង់ចំណេះដឹងដែលមានប្រយោជន៍។ គាត់បានជំរុញសហការីរបស់គាត់ឱ្យសិក្សារៀនសូត្រ និងបង្រៀនចំណេះដឹងគ្រប់ប្រភេទដែលមានប្រយោជន៍ដល់មនុស្សលោក ហើយផ្តាំឱ្យផ្ទេរចំណេះដឹងនេះឱ្យគ្នា និងទាញយកផលប្រយោជន៍ពីចំណេះដឹងនេះផងដែរ។

قال محمد صلى الله عليه وسلم : (مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَبْتَغِي فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ) أخرجه الترمذي

មានន័យថា "នរណាដើរតាមផ្លូវស្វែងរកចំណេះដឹង អល់ឡោះនឹងសម្រួលផ្លូវដល់គេទៅកាន់ឋានសួគ៌" ។

ដោយគុណសម្បត្តិនៃការជំរុញនេះ ភាសាអារ៉ាប់ (ភាសាអាល់គូរអាន) បានក្លាយជាភាសាផ្លូវបរិទ្បា គឺមីរិទ្បា គណិតវិទ្យា និងគ្រប់វិទ្យាផ្សេងៗទៀតដែលគេនៅបន្តសិក្សានៅតាមសាកលវិទ្យាល័យធំៗនៅក្នុងលោករយៈពេលរាប់សិបសតវត្សរ៍។ ពួកអ្នកប្រាជ្ញឥស្លាមជាច្រើនបានក្លាយជាអ្នកប្រាជ្ញល្បីល្បាញក្នុងលោក នៅពេលពួកគាត់បានសិក្សាបន្ថែមទៅលើការស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយបង្កើតជាការវិវឌ្ឍន៍មួយកម្រិតទៀតនៃអរិយធម៌ បើសិនជាគ្មានពួកគាត់ទេ ម៉្លេះអរិយធម៌បស្ចិមប្រទេសនឹងត្រូវយឺតយ៉ាវរាប់រយឆ្នាំ។

អ្នកប្រាជ្ញ	ជីវប្រវត្តិសង្ខេប
ចាញ់រូ ចិន ហាយ៉ាន បិតាគីមីវិទ្យា ៧២១ - ៨១៥ គ.ស	ចាញ់រូ ចិន ហាយ៉ាន ចិន អាច់មុលឡោះ អាច់ស៊ីញូធីយ៍ ស្ថាបនិកគីមីវិទ្យាអនុវត្ត។ គាត់ជាមនុស្សដំបូងដែលបានអនុវត្តគីមីជាលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។ សង្ខេបចំណេះដឹងរបស់គាត់ផ្នែកគីមីតាម រយៈការពិសោធ សិក្សាស្រាវជ្រាវ ការសន្និដ្ឋានបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ ភាគច្រើននៃរបកគំហើញភ្ជាប់ជាមួយនឹងឈ្មោះរបស់គាត់ គេឱ្យឈ្មោះគាត់ថាជីតាគីមីវិទ្យា បិតាគីមីវិទ្យា។ គាត់បានអភិវឌ្ឍគីមីវិទ្យា និងលើកកម្ពស់វិទ្យា នេះឱ្យមានលំដាប់ខ្ពស់។ គាត់បានបង្កើតរូបមន្តគីមីនិងការដោះស្រាយ។ គាត់រកឃើញធាតុគីមីអាល់កាឡាញ អ៊ីប៊ីលអាល្លូមីញ៉ូម ម៉ាញ៉េត លោកជំនាញខាងបច្ចេកវិទ្យាចម្រាញ់ពីឡើងវិញ និងការផលិតដែក និងជ្រលក់ពណ៌ក្រណាត់។
ចូចកាំម៉ាត់ ចិន ចូសា អាច់ឃ្វេរីវេញរូមី បិតាចំរៀន ៧៨០ - ៨៥០ គ.ស	ចូចកាំម៉ាត់ ចិន ចូសា អាច់ឃ្វេរីវេញរូមី បិតាក្នុងចំណោមពួកអ្នកប្រាជ្ញមូលដ្ឋានដំបូងផ្នែកគណិតវិទ្យា។ ស្ថាបនិកវិជ្ជាជីវ្យា ដេរីវេគណិតវិទ្យា។ ការងាររបស់គាត់ចូលរួមយ៉ាងសំខាន់ក្នុងពន្លឿនការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកគណិតវិទ្យានៅសម័យរបស់គាត់។ ស្តេចខលីហ្វ អាច់ម៉ាត់មូនបានប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យគាត់គូសផែនទី។ គាត់បានធ្វើផែនទីច្រើនជាង៧០ ភូមិសាស្ត្រ។ អាច់ ឃ្វេរីវេញរូមីបានបន្សល់ស្នាដៃនិងនូវជាច្រើនទាក់ទងនឹងឧត្តនិយម ភូមិវិទ្យា សំខាន់បំផុតគឺសៀវភៅ (ពិជគណិត និងសេសង) ដែលត្រូវបានបកប្រែជាភាសាឡាតាំងនៅឆ្នាំ១១៣៥គ.ស. បន្ទាប់ពីនោះមានបញ្ចូលពាក្យដូចជា Algebra និង Zero ទៅក្នុងភាសាឡាតាំង។
អាចូតកើរ ចូចកាំម៉ាត់ ចិន ច្បាករីយ៉ា អ៊ីប៊ីញូធីយ៍ បិតាវេជ្ជសាស្ត្រ ៨១៥ - ៩២៥ គ.ស	អាចូតកើរ ចូចកាំម៉ាត់ ចិន ច្បាករីយ៉ា អ៊ីប៊ីញូធីយ៍ ជាអ្នកប្រាជ្ញមូលដ្ឋានឆ្ពើមម្នាក់ក្នុងវិស័យវេជ្ជសាស្ត្រ គីមីវិទ្យា។ គាត់មានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះលើវិស័យផ្សេងៗ។ លើសពីនេះ លោកពូកែខាងគណិតវិទ្យា គន្ត្រីហើយសម្រេចបាននូវការបំពេញលក្ខណៈនៃសាខាវិទ្យាផ្សេងៗ។ អ៊ីប៊ីញូធីយ៍បានចូលរួមយ៉ាងច្រើនក្នុងការច្នៃប្រឌិត និងបង្កើតថ្មីដែលថ្មីៗក្នុងវិស័យវេជ្ជសាស្ត្រ និងគីមី។ លោកគឺជាអ្នកប្រាជ្ញដំបូងដែលបានញែកចេញពីគ្នារវាងជំងឺអុចធំ និងជំងឺកញ្ឆ្រើល គាត់បានពិពណ៌នា ជំងឺទាំងពីរនេះយ៉ាងលម្អិត។ អ៊ីប៊ីញូធីយ៍ជាអ្នកប្រាជ្ញដំបូងដែលប្រើធាតុគីមីសម្រាប់បម្រើផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ។ គាត់បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយគីមីដែលបម្រើផ្នែកឱសថសាស្ត្រ។ គាត់ជាអ្នកប្រាជ្ញដំបូងដែលបានផ្សព្វផ្សាយអាល់កុលចម្រាញ់ដោយការរំលាយជាតិស្ករ។ គាត់បានធ្វើអាស៊ីតនីយកម្មលើធាតុស្ពាន់ផ័រដោយការបិទដែកស្ពាន់ផ័រ។ គាត់បាននិពន្ធសៀវភៅអាល់ហារីយ៍ស្តីពីវេជ្ជសាស្ត្រ។ ម៉ាញ៉េត សៀវភៅនេះនៅតែជាឯកសារយោងដ៏សំខាន់សម្រាប់វេជ្ជសាស្ត្រនៅអឺរ៉ុបរយៈពេល៨០០ឆ្នាំ។

អាច់ចូសេស អិប៊ីញូធីយ៍ បិតាវេជ្ជសាស្ត្រ ទំនើប ៩៨០ - ១០៣៧ គ.ស	អាច់ចូសេស អិប៊ីញូធីយ៍ គេស្គាល់គាត់ថា សៀវភៅនេះ។ ពួកអឺរ៉ុបបានហៅឈ្មោះគាត់ថា ស្តេចគ្រូពេទ្យនិងបិតាវេជ្ជសាស្ត្រទំនើប។ គាត់បាននិពន្ធសៀវភៅប្រហែល២០០ច្បាប់ស្តីពីវេជ្ជសាស្ត្រ រួមវិទ្យា គណិតវិទ្យា ទស្សនវិទ្យា គន្ត្រី និងប្រធានបទផ្សេងៗទៀត។ ស្នាដៃរបស់គាត់ដ៏ល្បីល្បាញគឺសៀវភៅ ស្ទីហ្វាត គឺជាសព្វវេទនាពិបាកយល់ដឹងស្តីពីរូបវិទ្យា និងសៀវភៅច្បាប់វេជ្ជសាស្ត្រ។ ដែលបានបកប្រែជាភាសាផ្សេងៗ ហើយគេនៅបន្តសិក្សាសៀវភៅទាំងនេះនៅតាមសាកលវិទ្យាល័យភាគច្រើននៅអឺរ៉ុបរហូតដល់ចុងសតវត្សទី១៨។
អាចុលអិប្សូ អិប៊ីញូធីយ៍ អិប្សូ អិប្សូឈ អាច់ចាញ់រូមី បិតាគីមី ១១៣០ - ១២០០ គ.ស	អាចុលអិប្សូ អិប៊ីញូធីយ៍ អិប្សូ អិប្សូឈ ដែលមានងារថា អាច់ចាញ់រូមី។ គឺជាវិស្វករ និងជាគីមីវិទូម្នាក់ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ គាត់ទទួលបានការគាំទ្រពីអ្នកគ្រប់គ្រងស្រុកកាតើរនៅភាគខាងត្បូងភូគី បច្ចុប្បន្ន។ គាត់ធ្វើការបម្រើស្តេចស្រុកនេះរយៈពេល២៥ឆ្នាំ។ គាត់បានក្លាយជាវិស្វករបច្ចេកវិទ្យាដ៏សំខាន់នៅក្នុងរាជវាំង។ គាត់បាននិពន្ធប្រែងឧបករណ៍មុនច្រើនសំខាន់ៗជាច្រើន។ ក្នុងនោះមានដូចជាឧបករណ៍បូមទឹកឡើងម៉ោងដំណើរ ដោយកម្លាំងទឹកមានប្រព័ន្ធគោទដោយស្វ័យប្រវត្តិ ឧបករណ៍រំលាយធាតុផ្សេងៗ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងស្វ័យប្រវត្តិ។ល។ គាត់បកស្រាយក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់ “ភាពអស្ចារ្យដ៏មហាសាលរវាងចំណេះដឹងនិងការអនុវត្តដ៏មានសារប្រយោជន៍ក្នុងការផលិតម៉ាស៊ីន”។ ភ្ជាប់ជាមួយនឹងរូបគំនូរបញ្ជាក់។

Avicenna

លេខទូរស័ព្ទ:

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X

លេខអត្តសញ្ញាណ:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

ប្រាជ្ញាបូរិយក្នុងការយល់ឆ្លើយសុខភាព

ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត ភាពខ្ពស់ប្រសើរ ទុក្ខក្នុង ទុក្ខព្រួយ។ គាត់ចូលចិត្តភាពសកម្ម គាត់បានជំរុញសហការរបស់គាត់ឱ្យបង្រៀនកូន ចៅរបស់ពួកគេបាត់ប្រាណផ្សេងៗដូចជាការតំ ជិះសេះ បាញ់ព្រួញ ហែលទឹក។ ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត ភាពខ្ពស់ប្រសើរ ទុក្ខក្នុង ទុក្ខព្រួយ។ គាត់ចូលចិត្តភាពសកម្ម គាត់បានជំរុញសហការរបស់គាត់ឱ្យបង្រៀនកូន ចៅរបស់ពួកគេបាត់ប្រាណផ្សេងៗដូចជាការតំ ជិះសេះ បាញ់ព្រួញ ហែលទឹក។ ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត ភាពខ្ពស់ប្រសើរ ទុក្ខក្នុង ទុក្ខព្រួយ។ គាត់ចូលចិត្តភាពសកម្ម គាត់បានជំរុញសហការរបស់គាត់ឱ្យបង្រៀនកូន ចៅរបស់ពួកគេបាត់ប្រាណផ្សេងៗដូចជាការតំ ជិះសេះ បាញ់ព្រួញ ហែលទឹក។

ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ ، وَبِ كُلِّ خَيْرٍ ، اِرْحَضْ عَلَى مَا تَمَلَّكَ ، وَاشْتَرِ بِاللَّهِ ، وَلَا تَغْنَحْ أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ

មានន័យថា "អ្នកមានជំនឿខ្លាំងប្រសើរ និងជាទីស្រឡាញ់ចំពោះអស់ឡោះជាងអ្នក មានជំនឿខ្សោយ។ ដ្បិតពួកគេទាំងអស់ សុទ្ធតែល្អ។ ចូរព្រាថ្នាអ្វីដែលមានប្រយោជន៍ សម្រាប់អ្នក ចូរស្វែងរកអស់ឡោះ ហើយ កុំអសមត្ថភាពឱ្យសោះ។" ការហាត់កីឡាជាក្រុមបណ្តុះនូវស្មារតី សាមគ្គី និងប្រកួតប្រជែងដ៏ប្រពៃ និងរក្សា សុខភាពរាងកាយ។ វាគឺជាចំណីរាងកាយ និងប្រាជ្ញាជាមួយគ្នា។ ការហាត់កីឡាក្នុង ឥស្លាមមានគោលការណ៍ដែលផ្ដោតសំខាន់ លើមូលដ្ឋានសីលធម៌និងអរិយធម៌ដូចជា ភាពរម្យទម្រង់ការស្លៀកពាក់ មិនត្រូវរលំ និងរឿងកីឡាឆ្លើយតបការងារបំពេញ កាតព្វកិច្ចចំពោះអស់ឡោះ។ ម្យ៉ាងទៀត ពុំ ត្រូវយកកីឡាធ្វើជាល្បែងប្រណាំងស្រដៀងនឹង ល្បែងស៊ីសង។ សីលធម៌នេះ មិនត្រូវឱ្យជីវិត របស់មនុស្សឬសត្វប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ យ៉ាងពិតប្រាកដ។

កម្លាំងសង្គមនិងសីលធម៌

ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត

ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត

មានន័យថា "គ្មាននរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក មានជំនឿពេញលក្ខណៈទេ លុះត្រាតែគេ ស្រឡាញ់សម្រាប់បងប្អូនរបស់គេដូចគេស្រឡាញ់ សម្រាប់ខ្លួនឯង។" គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា "សូមស្បថចំពោះ អស់ឡោះ ពួកអ្នកមិនចូលឋាន សួគ៌ទេលុះត្រា ពួកអ្នកមានជំនឿ ហើយពួកអ្នកពុំទាន់មានជំនឿ

ទេ លុះត្រាតែពួកអ្នកស្រឡាញ់គ្នា។

តើចង់ឱ្យខ្ញុំប្រាប់ពួកអ្នកពីកិច្ចការមួយទេ បើសិនជាពួកអ្នកអនុវត្ត ពួកអ្នក នឹងស្រឡាញ់គ្នា ចូរផ្សព្វផ្សាយសាឡាមរវាងពួកអ្នក។ ពួកវាវិម្លាញ់មាត់ បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត ភាពខ្ពស់ប្រសើរ ទុក្ខក្នុង ទុក្ខព្រួយ។ គាត់ចូលចិត្តភាពសកម្ម គាត់បានជំរុញសហការរបស់គាត់ឱ្យបង្រៀនកូន ចៅរបស់ពួកគេបាត់ប្រាណផ្សេងៗដូចជាការតំ ជិះសេះ បាញ់ព្រួញ ហែលទឹក។

មានន័យថា "នរណាម្នាក់ដែលមានទុក្ខលំបាកគឺអស់ឡោះនិង ដោះទុក្ខអ្នកនោះនៅក្នុងលោកិយនិងនៅបរលោក។" គាត់បានមានប្រសាសន៍ ទៀតថា "អស់ឡោះជួយខ្ញុំបម្រើគ្នាដែលជួយដល់បងប្អូនរបស់គេ។"

ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បាន មានប្រសាសន៍៖ ស្នាមញញឹមរបស់អ្នក ទៅកាន់បងប្អូនរបស់ អ្នកគឺ សំឡេងកោះ។

ការស្វាគមន៍ថាសារសន្តិភាព៖

មានន័យថា "បុរសម្នាក់បានសួរអ្នកនាំសារអស់ឡោះថា តើអ្វីដែលល្អប្រសើរក្នុងឥស្លាម។ គាត់បាន ឆ្លើយថាបរិច្ចាគចំណីអាហារ ហើយស្វាគមន៍សាឡាមដល់អ្នកដែលស្គាល់ និងអ្នកដែលមិនស្គាល់។" ក្នុងការនិទានផ្សេងទៀត ពួកវាវិម្លាញ់មាត់បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍ស្រស់ស្អាត

មានន័យថា "ចូររៀនសូត្រលាងកំពើលឱ្យសោះ សូម្បីអ្នកជួបបងប្អូនរបស់អ្នកដោយទឹកមុខឮ ញឹម។" គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា៖

មានន័យថា "នៃមនុស្សលោកទាំងឡាយ ចូរផ្សព្វផ្សាយសាឡាម បរិច្ចាគចំណីអាហារ រាប់អាន សាច់ញាតិ និងថ្វាយបង្គំពេលយប់ ខណៈដែលមនុស្សកំពុងដេកលក់ ពួកអ្នកនឹងចូលឋានសួគ៌ ដោយសុវត្ថិភាព។"

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់កំផ្លែមសាឡាមចំពោះមនុស្សដែលគាត់ជួបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់និងការស្វាគមន៍:

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់គាត់កំផ្លែមសាឡាមស្វាគមន៍ចំពោះអ្នកដែលមកជួបគាត់។ នៅពេលណាគាត់ចាប់ផ្តើមនិយាយគាត់មិនលែងមុនគេដកដៃនោះទេ។ គាត់ឱ្យសាឡាមដោយទឹកមុខញញឹមធ្វើឱ្យអ្នកដែលឃើញគាត់មានអារម្មណ៍រីករាយ។

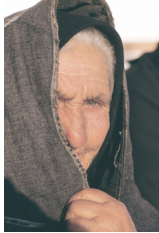
ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់កំផ្លែមសាឡាមសហការីរបស់គាត់ និងប្រលែងចិត្តៗរបស់គាត់ :

សំណើចរបស់គាត់ភាគច្រើនត្រឹមតែញញឹម គាត់មិនដែល សើចក្តៅក្តាយ គាត់មិនដែលដំឡើងសំឡេងឮខ្លាំងៗ។ គាត់មានបុគ្គលិកលក្ខណៈដែលគួរជាទីស្រឡាញ់ និងឆឹង គួរជាទីគោរពនៃមនុស្សទាំងឡាយ។

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់កំផ្លែមជាមួយនឹងសហការីរបស់គាត់ និងប្រលែងចិត្តៗរបស់គាត់ ថៅវរបស់គាត់ អាល់ហាសាន់ និងអាល់ហ្វាសន។ ក៏ប៉ុន្តែ គាត់គ្មានពេលពាក្យអ្វីក្រៅពីពាក្យពិតៗ។ គាត់មិននិយាយអ្វីដែលគ្មានភាពចាំបាច់។ គេបាននិយាយថា គេឃើញគាត់ច្រើនដងបានរត់ប្រណាំងជាមួយនឹងប្រពន្ធគាត់ កូនៗគាត់នៅក្នុងសម័យកាលដែលគេនិយមរត់ប្រណាំងគ្នា។

កំផ្លែមរបស់គាត់ជាមួយនឹងស្ត្រីមួយចំណាស់

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បាននិយាយកំផ្លែមជាមួយនឹងស្ត្រីមួយចំណាស់ម្នាក់ថា មនុស្សចាស់មិនចូលឋានសួគ៌នោះទេ។ ស្ត្រីនោះបានតបវិញថា ចុះពួកគាត់បានអីវិញ? ស្ត្រីនោះសូត្រអាល់គូរអាន។ គាត់បានតបទៅស្ត្រីនោះថា តើយាយមិនបានសូត្រអាល់គូរអានទេឬ? ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូល

មានន័យថា «យើងបានបង្កើតស្ត្រីក្នុងឋានសួគ៌មិនដូចស្ត្រីនៅក្នុងលោកិយ។ យើងបង្កើតពួកនាងជាស្ត្រីត្រមុះហូត»។ មានន័យថាស្ត្រីនៅឋានសួគ៌នៅត្រមុះហូត វ័យមិនចាស់។ គាត់បាននិយាយកំផ្លែមម្តងទៀតទៅកាន់ស្ត្រីម្នាក់ដែលមករកប្តីរបស់គាត់។ គាត់បាននិយាយទៅកាន់ស្ត្រីនោះថា បុរសម្នាក់មានភ្នែកពណ៌សនោះមែន? ស្ត្រីនោះក៏យឺតយ៉ាវប្តីរបស់គាត់ត្រូវប្លែងភ្នែក។ គាត់បានសួរព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ថា គ្រោះថ្នាក់មែនទេ?

មានន័យថាតើភ្នែកពណ៌សនោះ ឬត្រូវប្លែងមែនទេ? តើអ្នកឃើញគាត់ពីអង្គាល់? ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានឆ្លើយថា តើភ្នែកណាដែលគ្មានពណ៌សនោះ? 😊

កំផ្លែមគាត់ជាមួយសហការីរបស់គាត់: សូហោប អើយមីយ៉ាបាននិទានថា គាត់បានមកជួបអ្នកនាំសារអស់ឡោះ គាត់កំពុងរៀនសូត្រ ហើយភ្នែកគាត់ឈឺ។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បាននិយាយប្រលែងជាមួយគាត់ថា តើអ្នករៀនសូត្រ ហើយភ្នែករបស់អ្នកឈឺ? សូហោបបានតបវិញថា ខ្ញុំទំពាតែខាងផ្នែកមិនឈឺនោះទេ (មានន័យថាគាត់រៀនសូត្រខាងផ្នែកដែលភ្នែករបស់គាត់មិនឈឺ)។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់គាត់សើចចំពោះសម្តីរបស់សូហោប។

អាណើស ពិន ម៉ាលីកបាននិទានពីបុរសម្នាក់ (ក្នុងការនិទានពីស្ត្រី ម្នាក់) បានមកជួបអ្នកនាំសារអស់ឡោះជាមួយនឹងគ្រួសាររបស់គេ។ គេនិយាយថាបិតាអ្នកនាំសារអស់ឡោះ សូមលោករកស៊ីត្រូវអ្វីឱ្យពួកខ្ញុំដឹងឡើយណើ? ផង។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់តបវិញថា ខ្ញុំអាចឱ្យអ្នកដឹងលើខ្នងកូនអ្វីបានអត់? បុរសនោះឆ្លើយថា តើខ្ញុំយកកូនអ្វីមកធ្វើអីកើត? ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានតបវិញថា តើអ្វីមិនកើតពីកូនអ្វីឡើយ?

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ស្រឡាញ់កុមារ និងថែរក្សាកូនកង

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានទទួលការកិត្តិយសក្នុងការថែរក្សាកុមារជាពិសេស។ គាត់និយាយជាមួយពួកគេ ឱ្យសាឡាមស្វាគមន៍ចំពោះពួកគេ និងប្រលែងជាមួយពួកគេ។ មាននិទានមួយថា កុមារម្នាក់ដែលគេស្គាល់ថា អាពូ អូ មែរ។ កុមារម្នាក់មានកូនចាបមួយហៅថា (نور) គេតែងតែប្រលែងលេងជាមួយនឹងសត្វចាបនេះ។ ក្រោយមកកូនចាបនេះងាប់ ហើយគេកើតទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានឃើញគេ ហើយសួរថាតើគេកើតទុក្ខអី? ពួកគេឆ្លើយថា កូនចាបរបស់គេងាប់។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានប្រសាសន៍ថា កុមារមានការប្រលែងដែលធ្វើឱ្យគេបាត់កើតទុក្ខ គាត់ថា នៃអាពូ អូ មែរ តើកូនចាបរបស់អ្នកបានធ្វើអី?

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានមើលទៅគេហើយបានមានប្រសាសន៍:

فَقَالَ محمد -صلى الله عليه وسلم- « مَنْ لَا يَرْحُمُ لَا يَرْحُمُ » أخرجه الترمذي وأبو داود
មានន័យថា "អ្នកដែលមិនចេះអាណិតស្រឡាញ់ គឺមិនអាណិតស្រឡាញ់អ្នកនោះទេ"។

ព្យាករវិមហាម៉ាត់ឆ្មាំឱ្យធ្វើល្អដល់ញាតិជិតខាង : ព្យាករវិមហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍៖

قَالَ مُحَمَّدٌ -صلى الله عليه وسلم- « وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَلَا يُوْذِ جَارَهُ »

មានន័យថា "អ្នកណាមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះនិងថ្ងៃ
បរលោក ចូរកុំបង្កបញ្ហាដល់ញាតិជិតខាងរបស់គេ"។

». وفي رواية أخرى « فليحسن إلى جاره ».

ក្នុងន័យផ្សេងទៀត មានន័យថា "ចូរធ្វើល្អចំពោះញាតិជិតខាង
របស់គេ"។

قَالَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي مَنَاسِبَةٍ أُخْرَى : مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى طُنْتُ
أَنَّهُ سَيُورَثُهُ

មានន័យថា ព្យាករវិមហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ក្នុងឱកាសផ្សេងទៀត
ថា "ទេវតាជីព្រលនៅតែផ្ដាំខ្ញុំចំពោះញាតិជិតខាង រហូតដល់ខ្ញុំគិត
គាត់នឹងឱ្យគេទទួលមតិកបាន"។

قال محمد -صلى الله عليه وسلم- لأبي ذر الغفاري : « يا أبا ذر إذا طبخت
« مرقة فأكثر ماءها وتعاهد جيرانك ».

មានន័យថា "ព្យាករវិមហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់អាពូហ្សែរ
ថា នៃអាពូហ្សែរ! បើសិនជាអ្នកធ្វើសម្ល ចូរថែមទឹកឱ្យច្រើន ហើយធ្វើល្អចំពោះ
គ្នារវាងញាតិជិតខាងរបស់អ្នក"។ ព្យាករវិមហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍

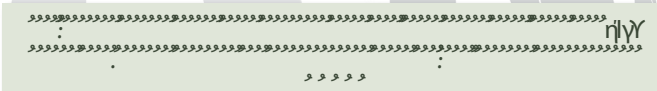
قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ قِيلَ ، وَمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الَّذِي لَا
يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَاقِهِ. قَالُوا : يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا بَوَاقُهُ ؟ قَالَ : شَرُّهُ وَأَذَاهُ) رواه البخاري ومسلم.

មានន័យថា "សូមសួរថាចំពោះអស់ឡោះ មិនទាន់មានជំនឿទេ សូមសួរថាចំពោះ
អស់ឡោះមិនទាន់មានជំនឿទេ សូមសួរថាចំពោះអស់ឡោះមិនទាន់មានជំនឿទេ។
គេសួរថាបពិត្រអ្នកនាំសារអស់ឡោះ តើអ្នកនោះជានរណា? គាត់តបថាអ្នកដែល
ញាតិជិតខាងរបស់គេគ្មានសេចក្ដីសុខដោយសារអំពើអាក្រក់របស់គេ។ ពួកគេសួរ
ថាបពិត្រអ្នកនាំសារអស់ឡោះ តើបាវាអ្នកមានន័យថាម៉េច? គាត់តបវិញថា អំពើ
អាក្រក់និងការបង្កបញ្ហារបស់គេ"។

មិនប្រមាទមើលងាយ :

ព្យាករវិមហាម៉ាត់ហាមឃាត់ការប្រមាទមើលងាយចំពោះមនុស្ស ឬមើលស្រាលពួកគេ ធ្វើឱ្យពួកគេបាត់មុខ ទោះការប្រមាទមើលងាយនោះក្នុងរូបភាពអ្វីក៏ដោយ ដោយប្រើដៃឬឧបករណ៍អ្វី។ អាពូ មូសា អាល់អ៊ីស្ការីយ៍បាននិទានថា៖

មានន័យថា មានគេសួរព្យាករវិមហាម៉ាត់ តើអ្នកមូស្លីមណាដែលប្រសើរជាងគេ?
គាត់តបវិញថា បុគ្គលដែលពួកអ្នកមូស្លីមទាំងឡាយចៀសផុតពីអណ្តាតរបស់
គេនិងដៃរបស់គេ"។

ការសន្យាប្រកាន់ សើបអន្តេត និងការនិយាយដើម :

មានន័យថា "ឱពួកអ្នកមានជំនឿទាំងឡាយចូរចៀសវាងពីការសង្ស័យអាក្រក់
ច្រើនពេកចំពោះពួកអ្នកមានជំនឿ។ ពិតណាស់ ការសង្ស័យខ្លះជាអំពើបាប។
ចូរកុំសើបអន្តេតតាមដានកេរ្តិ៍ខ្មាសគ្នា ហើយកុំនិយាយដើមគ្នាទៅវិញទៅមក។
ក្នុងចំណោមពួកអ្នក តើនរណាម្នាក់ពេញចិត្តចំពោះស៊ីសាច់សាកសពដែលខ្លួនឯង
ស្អប់ខ្ពើមនោះទេ? ចូរកោតខ្លាចចុះចំពោះអស់ឡោះ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះ
ទ្រង់មហាទទួលយកនូវការសារភាពកំហុស មហាអាណិតស្រឡាញ់"។

អុំដាំដំណឹងល្អៗក្នុង :

មានន័យថា "ឱ! ពួកអ្នកមានជំនឿទាំងឡាយ បើសិនជាមានមនុស្សខឹងខ្លួននាំ
ដំណឹងមកប្រាប់ពួកអ្នក ចូរបញ្ជាក់ពីដំណឹងនោះឱ្យជិតការពិតមុននឹងជឿជាក់
និងផ្សាយដំណឹងនោះ។ ខ្លាចក្រែងពួកអ្នកធ្វើឱ្យក្រុមមួយរងគ្រោះដោយពួកគេ
គ្មានកំហុស ហើយពួកអ្នកនឹងមានវិបល្លាសវិច្ឆ័យចំពោះអ្វីដែលពួកអ្នកបានធ្វើ"។

សុដីរម័យទំនាក់ទំនងនៃវប្បធម៌សាសនាស្រីស្រី

ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់យកចិត្តទុកដាក់នឹងសុដីរម័យ អាកប្បកិរិយា និងទំនាក់ទំនង។ គាត់បានបង្រៀន សហការីរបស់គាត់ថា កំណើននិងសុដីរម័យ ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងមនុស្សគឺជា ផ្នែកនៃធម្មនីយមររបស់គាត់ដ៏ ប្រហែល។ ពិតណាស់ គម្ពីរអាល់ គួរអានបានជំរុញច្រើនលើទំនាក់ ទំនងល្អ សីលធម៌ល្អ និងបាន លើកឡើងច្រើនអំពីសុដីរម័យទំនាក់ ទំនងនិងអាកប្បកិរិយាល្អដូចជាការដាក់ សំឡេង ការសុំអនុញ្ញាត ដើរឱនលំទោន។ល។ គោលការណ៍ស្នាមពោរពេញដោយសុដីរម័យទំនាក់ទំនង ជាមួយអ្នកដទៃ ហើយនេះជាការជ្រើសរើសនៃសុដីរម័យទាំងនេះ :

- ចូរយកដៃខ្ទប់មាត់នៅពេលស្លាប់ ហើយជូនពរអ្នកផ្តាសាយ (ប្លង់ស្លង់ឱ្យពួកគេ ទទួលបានក្តីមេត្តា ករុណាពីព្រះជាម្ចាស់)។
- ចូរកុំនិយាយឮសំឡេងខ្លាំងៗ កុំប្រើពាក្យអស្ការ។ ចូរកុំប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ កុំពូកែដេរប្រទេចផ្តាសាយ។ ចូរកុំដើរដំណើរក្មេងក្មាងដូចមនុស្សដែលមានចរិត ក្រអឺតក្រទម។
- កាលណាមានបងប្អូនណាម្នាក់ឈឺ អ្នកត្រូវទៅសួរសុខទុក្ខគេ បើបានទៅដល់ ហើយ ចូរកុំនៅយូរ ពេក ត្រង់ពិបាកដល់គេ។ ទុកឱកាសឱ្យគេសម្រាក។
- នៅពេលណាអ្នកហូបខ្លឹមចូរកុំមកថ្វាយបង្គំនៅវិហារ ពីព្រោះក្លិនរបស់វាប៉ះពាល់ នឹងខានដល់អ្នក ថ្វាយបង្គំដទៃទៀត។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកទេវតាក៏ចេះឈឺចាប់ដូច មនុស្សលោកឈឺចាប់ដែរ។ បើសិនជាអ្នកទៅវិហារ ចូរស្លៀកពាក់អារម្ភាត លាប ទឹកក្រអូបឬទឹកអប់។ ចូរកុំដើររំលងគេអង្គុយ ចូរសហការជាមួយ នឹងបងប្អូន របស់អ្នក ដោយចៀសកន្លែងឱ្យពួកគេ ជាពិសេសនៅពេលកន្លែងចង្អៀតខ្លាំង។
- រើសពាក្យសម្តីពិរោះជាទីបេតិបស្ថានអ្នកដទៃ។ ពាក្យសម្តីពិរោះជាទានមួយ។ ហៅឈ្មោះល្អៗដែលគេពេញចិត្ត។ បើសិនជាបានជួបបងប្អូនរបស់អ្នកចូរប្រញាប់ ស្វាគមន៍សាឡាមគេមុន ហើយញញឹមដាក់។ ការញញឹមចំពោះអ្នកដទៃគឺជា

ទានមួយដែរ។ បើសិនជាអ្នកនៅជាក្រុមមានគ្នាចំនាត់ ហើយចង់និយាយឱ្យប ទៅនរណាម្នាក់ គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើដូច្នោះទេ លុះត្រាតែគេឈរតែឯងឆ្ងាយពី ការឱ្យបនោះ។ បើពុំនោះទេ អ្នកត្រូវបង់ចំហូរចង្វាក់ដល់មានអ្នកទីបួនឬច្រើន ជាងនោះ ដើម្បីឱ្យអ្នកអាចនិយាយឱ្យបជាមួយនឹង មិត្តភក្តិរបស់អ្នក។

- ចូរឱនលំទោនចំពោះឪពុកម្តាយរបស់អ្នកកុំនិយាយស្រែកនៅមុខគាត់ទាំងពីរ កុំគំហកដាក់គាត់។ រីឯ ក្មេងៗនិងកូនៗត្រូវសុំអនុញ្ញាតមុននឹងចូលបន្ទប់គាត់ ក្នុងពេលវេលាទាំងបីក្នុង១ថ្ងៃ។ មានន័យថា “មុនពេលថ្វាយបង្គំពេលព្រឹក នៅពេលសម្រាកថ្ងៃត្រង់ និងក្រោយ ថ្វាយបង្គំពេលយប់ (អ៊ីស្លា) ”។
- បើសិនជាអ្នកដាក់ទឹកជូនអ្នកដទៃផឹក តាមសុដីរម័យអ្នកត្រូវផឹកក្រោយគេ។ បើ សិនជាអ្នកផឹកទឹក អ្នកត្រូវផឹកចំនួនបីដង ហើយកុំដកដង្ហើមក្នុងផ្តិតទឹកនោះ។
- បើសិនជាគេអញ្ជើញអ្នកទៅបរិភោគអាហារ អ្នកត្រូវឆ្លើយតបនឹងការអញ្ជើញ របស់គេ។ បើសិនជា អ្នកហូប អ្នកត្រូវរំលឹកឈ្មោះអស់ឡោះ ចូរចាប់យកចំណី ណាដែលនៅជិតអ្នកហូបមុន ហើយកុំធ្វើឱ្យអ្នកដទៃទើសទាល់។

សុដីរម័យទំនាក់ទំនងជាមួយជីវិតស្ត្រីកេរ

ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់បានផ្តាំធ្វើឱ្យប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសុដីរម័យទំនាក់ទំនងជាមួយនឹង ស្ត្រីកេរ។ គាត់ប្រដូចស្ត្រីកេរទៅនឹងកែវ មានន័យថាស្ត្រីកេរផុយស្រួយដូច ជាកែវដែរ។ គាត់ប្រើឱ្យដាក់ក្អែកចុះ និងហាមមិនឱ្យសម្លឹងមើលស្ត្រីកេរ។

មានម្តងនោះ គេឃើញអ្នកនាំសារអស់លោះលត់ជង្គង់ម្ខាងឱ្យប្រពន្ធគាត់ ឈ្មោះសហ្វិយ៉ះជាន់ឡើងជិះខ្នងអ្នកដ្ឋ។

ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានកំណត់គោលការណ៍ជាអរិយធម៌សម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ

ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ : ពួកការីមូហាំម៉ាត់រស់នៅជាមួយនឹងសហការីរបស់គាត់ ២៣ឆ្នាំក្រោយពេលគេតែងតាំងគាត់ជាអ្នកនាំសារ។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះគាត់បានលើកកម្ពស់តម្លៃនិងសីលធម៌ឧត្តុង្គឧត្តម។ ជាមួយនោះ គាត់បានកំណត់គោលការណ៍ជាអរិយធម៌សម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ (មូស្លីមនិងមិនមែនមូស្លីម) តាមរយៈការអនុវត្តជាក់ស្តែង មនុស្សទាំងឡាយនៅសម័យគាត់ជាសាក្សី ហើយពួកគេសកម្មជាមួយនឹងគាត់។

قال أنس بن مالك : (خدمت النبي صلى الله عليه وسلم عشر سنين فما قال لي أف قط وما قال لشيء صنعته لم صنعته ولا لشيء تركته لما تركته وكان رسول الله صلى الله عليه وسلم من أحسن الناس خلقاً...) إلى آخر الحديث رواه الترمذي

តើអ្នកមានភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រស្រ័យទាក់ទងនឹងច្បាប់អ្វីកម្រិតប៉ុន្មាន?

មានន័យថា "អាណើស ពិនម៉ាលិកបាននិយាយថាខ្ញុំបម្រើពួកការីមូហាំម៉ាត់ដប់ឆ្នាំ គាត់មិនដែលតំហកដាក់ខ្ញុំទេ ហើយអ្វីដែលខ្ញុំបានធ្វើគាត់មិនដែលថាហេតុអ្វីបានជាឯងធ្វើអីចឹង? ហើយអ្វីដែលខ្ញុំចោល គាត់មិនថាខ្ញុំចោលហេតុអ្វីបានជាឯងចោលវាអីចឹង? អ្នកនាំសារអស់ឡោះ គាត់ជាមនុស្សដែលមានអាកប្បកិរិយាល្អប្រសើរលើសគេ។"

សាព្រាគរជនិយមនិយមន័យអ្នកបណ្ឌិតក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ:

ពួកការីមូហាំម៉ាត់រីករាយជាមួយនឹងទស្សនៈប្រាកដនិយមនិងគតិបណ្ឌិតឧត្តុង្គឧត្តម ធ្វើឱ្យគាត់ក្លាយជាមេដឹកនាំឯក មនុស្សទាំងស្រុងឡូត៍គាត់ និងពេញចិត្តនឹងការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់។ ប្រវត្តិសាស្ត្របានបាញ់ក្នុងសមរភូមិកុលសម្ព័ន្ធក្នុងរយៈពេល ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានបង្ហាត់បង្រៀនពួកអ្នកមូស្លីមថាចូរកុំទាន់ថ្វាយបង្គំពេលល្ងាច លុះត្រាតែនៅក្នុងកុលសម្ព័ន្ធក្នុងរយៈពេល។ គាត់បានថ្វាយបង្គំពេលល្ងាចនៅទីនោះ ហើយមានអ្នកខ្លះយឺត ក៏ថ្វាយបង្គំនៅកន្លែងមុនសិន ខ្លាចខកខានមិនបានថ្វាយបង្គំ និងដល់ពេលថ្ងៃលិច។ ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានបញ្ចប់ការដៃគូគ្នាក្នុងបញ្ហានេះ ដោយទទួលយកទង្វើរបស់គាត់ទាំងពីរ ដោយមិនលម្អៀងទៅខាងណាឡើយ។

ពួកការីមូហាំម៉ាត់ជំរុញឱ្យប្រើភូត្តា ហើយគាត់បានអនុវត្តជាមួយអ្នកដទៃ សហការីគាត់:

ដ្បិតតែមូហាំម៉ាត់ជាពួកការីទទួលការគ្រាស់បន្ទូលពីលើមេឃ។ តែគាត់ធ្លាប់បានប្រើភូត្តាជាមួយនឹងសហការី សូម្បីជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់គាត់ពាក់ព័ន្ធ នឹងរឿងរ៉ាវណែកក៏យជាច្រើន។ គាត់បានផ្ដាំសហការីរបស់គាត់ឱ្យដើរតាមផ្លូវសច្ចៈ មិនជ្រុលនិយម។ គាត់បានលើកកម្ពស់គោលវិធីរបស់ពួកគេ ដើម្បីឱ្យពួកគេ សម្រេចចិត្តឱ្យបានសមស្រប។

ឧទាហរណ៍ដូចជានៅពេលពួកមេដឹកនាំទីក្រុងម៉ាកៈនិងកុលសម្ព័ន្ធអាត់ប័មួយចំនួនបានរៀបចំផែនការដើម្បីវាយលុកទីក្រុងម៉ាឌីណា។ សាល់ម៉ាន អាល់ហ្សាវីស៊ីយ៍បានស្នើឱ្យដឹកព្រែកតាមបណ្តោយព្រំដែនភាគខាងជើងទីក្រុងនេះនៅចន្លោះរវាងដីភ្នំភ្លើងពីរព័ទ្ធជុំវិញ។ ថ្វីដ្បិតតែគំនិតនេះចម្លែកបន្តិច ហើយគេមិនដែលអនុវត្តបែបនេះនៅក្នុងឧបទ្វីបអារ៉ាប់។ ពិតណាស់ ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានទទួលយកគំនិត

នេះចម្លែកបន្តិច ហើយគេមិនដែលអនុវត្តបែបនេះនៅក្នុងឧបទ្វីបអារ៉ាប់។ ពិតណាស់ ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានទទួលយកគំនិតនេះដោយម៉ឺងម៉ាត់ ហើយបានពិគ្រោះពិភាក្សាជាមួយនឹងសហការីរបស់គាត់។ ពួកគេសុទ្ធតែគាំទ្រថាប្តូរ ហើយពួកគេបានដឹកព្រែកនោះមានបណ្តោយប្រវែង៥,៥គ.ម. ទទឹងប្រវែង៤,៦ម.។ នេះជាមូលហេតុចម្បងនៃការទប់ស្កាត់គ្រោះថ្នាក់របស់សត្រូវ។

នៅក្នុងសមរភូមិបាទីរ ពួកអ្នកមូស្លីមតាំងមូលដ្ឋានទី៧នៅកន្លែងមួយ ដែលកូនទាហានម្នាក់មើលឃើញថាមិនសមស្រប។ កូនទាហាននេះបានទៅជួបអ្នកនាំសារអស់ឡោះដែលជាមេទ័ព ហើយសួរគាត់ថា តើការជ្រើសរើសទីកន្លែងនេះជាគំនិតរបស់ពួកការីមូហាំម៉ាត់ផ្ទាល់ ឬជាការគ្រាស់បង្គាប់របស់ព្រះជាម្ចាស់និងការជំរុញពីអស់ឡោះ?

ពួកមូហាំម៉ាត់រចនាជាចម្លាក់រាងប៉មនិងទ្វារបែបឥស្លាមជាស្នាដៃរបស់វិចិត្រករជនជាតិកូរ៉េត ហ្វារីត អាល់អាល់។

ពួកវាមែនបំផុតបានឆ្លើយដោយឱនលំទោនថាជម្រើសនេះជាគំនិតផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់។ កូនទាហាននេះបានឱ្យយោបល់ ស្នើឱ្យផ្លាស់កន្លែង ដែលគេឃើញថាប្រសើរជាងកន្លែងចាស់ ហើយបានពន្យល់ហេតុផលផ្សេងៗ។ បន្ទាប់ពីការជជែកពិភាក្សាគ្នាច្រើនដង ពួកវាមែនបំផុតបានស្វាគមន៍ចំពោះសំណើនេះ ហើយពួកអ្នកមូស្លីមកាត់ច្រើនក៏យល់ស្របដែរ ហើយសម្រេចចិត្តផ្លាស់ទៅ កាន់កន្លែងនោះជាស្ថាពរ។

ពួកវាមែនបំផុតបញ្ជាក់ពីទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនិងអ្នកកាន់សាសនា

ផ្សេងៗ៖ ពួកវាមែនបំផុតជំរុញសហការរបស់គាត់ឱ្យធ្វើទំនាក់ទំនងល្អ មិត្តភាពជាមួយនិងអ្នកកាន់សាសនាផ្សេងទៀត ជាមួយនិងការប្រកាន់ខ្ជាប់និងការយល់ដឹងដែលត្រឹមត្រូវចំពោះខ្លឹមសារសំខាន់នៃគោលជំនឿឥស្លាម និងប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយមនុស្សទូទៅដោយសីលធម៌ឥស្លាមនិងតម្លៃឥស្លាមដ៏ឧត្តុង្គមុខគ្នា។ មានគេនិយាយថាពួកវាមែនបំផុតជឿជាក់លើសីលធម៌នៅពេលគេហែសពជនជាតិជំហូរនៅទីក្រុងម៉ាឌីណាដែលធ្វើឱ្យសហការរបស់គាត់ភ្ញាក់ផ្អើលយ៉ាងខ្លាំង។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ពួកគេថា តើនេះពុំមែនជាជីវិតមួយទេឬ? មានន័យថាគេជាមនុស្ស ម្នាក់ ដោយពុំគិតពីជាតិសាសន៍របស់គេ សាសនារបស់គេនិងវណ្ណៈសង្គមរបស់គេហើយសេចក្តីស្តាប់ កើតមានពិតចំពោះមនុស្សគ្រប់រូប។

សត្វតាបែបវិប្បធាន

Ex Grand Mufti of Bosnia Dr Mustafa Cerić and Bishop Kevin Manning, Catholic Diocese of Parramatta. Sydney Australia 2007

សត្វតាបែបវិប្បធាន

ពួកវាមែនបំផុតទទួលបានប្រតិភូគ្រីស្ទាននៅក្នុងវិហារគាត់៖

ប្រហែលជាដប់ឆ្នាំក្រោយនៃការរៀបចំខ្លួនរបស់អ្នកនាំសារអស់ឡោះទៅកាន់ទីក្រុងម៉ាឌីណា។ ពួកវាមែនបំផុតបានទទួលប្រតិភូជាច្រើន ក្នុងនោះមានប្រតិភូគ្រីស្ទានមក ពិតប្រាកដណាស់។ ពួកគេមកពីប្រទេសយេម៉ែន ពួកវាបានទទួលពួកគេនៅក្នុងវិហាររបស់គាត់។ គាត់បានអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេថ្វាយបង្គំតាមសាសនារបស់ពួកគេ។ គាត់បានដកសន្ទនាជាមួយពួកគេដោយវិធីសាស្ត្រដែលល្អប្រពៃ ពន្យល់បកស្រាយប្រាប់ពួកគេពីឥស្លាម ហើយឆ្លើយនឹងសំណួរនិងចម្ងល់របស់ពួកគេ។

មានន័យថា “ចូរអំពាវនាវទៅកាន់ផ្លូវព្រះជាម្ចាស់របស់អ្នកដោយគតិបណ្ឌិត និងជំហ៊ានល្អ ហើយដកដង្ហើមជាមួយពួកគេនូវអ្វីដែលល្អប្រសើរបំផុត។ ពិតណាស់ ព្រះជាម្ចាស់ដឹងបំផុតចំពោះអ្នកដែលរំជួញពីផ្លូវរបស់ទ្រង់ ហើយទ្រង់ដឹងផុតចំពោះពួកអ្នកដែលទទួលបានការចង្អុលបង្ហាញ។”

មានន័យថា “ចូរពួកអ្នកកុំដកដង្ហើមជាមួយពួកម្ចាស់គម្ពីរលើកលែងតែអ្វីដែលប្រសើរបំផុត វាដែលតែពួកអ្នកដែលប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌ក្នុងចំណោមពួកគេ។ ចូរពោលចុះថា ពួកយើងមានជំនឿចំពោះអ្វីដែលគេបញ្ចុះមកកាន់ពួកយើង និងគេបញ្ចុះទៅកាន់ពួកអ្នក ម្ចាស់របស់យើងនិងម្ចាស់របស់ពួកអ្នកគឺតែមួយ ហើយពួកយើងប្រគល់ខ្លួនជាមួយស្វីមចំពោះទ្រង់។”

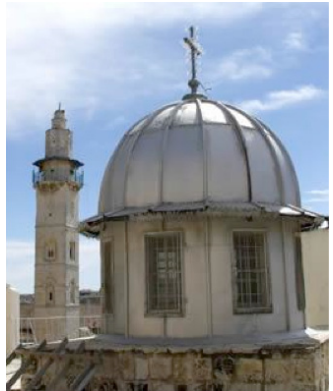
មនុស្សដែលល្អបំផុត មនុស្សដែលមានប្រយោជន៍បំផុតសម្រាប់មនុស្ស។ ជាស្នាដៃរបស់វិចិត្រករហាសានី ស្គាល់ពីយ៉

វិហារអូមេរីនិងវិហារគ្រីស្ទានគីយ៉ាម៉ាត់នៅទីក្រុង ជេរូសាឡឹមភាពអត់ឱនផ្នែកសាសនា

នៅតែដល់ ផ្នែកសាសនា

ទីក្រុងជេរូសាឡឹមបុរាណអភិរក្សនូវនិមិត្តរូបដ៏ឧត្តមសម្រាប់ភាពអត់ឱនផ្នែកសាសនា ហើយនិមិត្តរូបនេះនៅគង់វង្សរហូតដល់សព្វថ្ងៃតាំងពីជាង១៨សតវត្សកន្លងមក។ នៅពេលស្តេចខលីហ្វមស្ទីមអូមេរី ពិន ខត្តោបចូលទៅកាន់ទីក្រុងជេរូសាឡឹមដោយសន្តិភាពនៅឆ្នាំ ៦៣៨ គ.ស គ្មានការបង្ខូរឈាមសូម្បីមួយតំណក់។ គាត់បានទទួលការអញ្ជើញរបស់សង្ឃរាជសូហ្វ្រូនីយូសដើម្បីធ្វើទស្សនកិច្ចនៅវិហារគ្រីស្ទានគីយ៉ាម៉ាត់ជាវិហារដ៏ធំបំផុតនៅក្នុងទីក្រុងជេរូសាឡឹម។

នៅពេលដល់ម៉ោងថ្ងាយបង្គំ សង្ឃរាជបានអញ្ជើញស្តេចខលីហ្វ អូមេរី ថ្វាយបង្គំក្នុងវិហារនេះ។ ក៏ប៉ុន្តែ អូមេរី ខ្លាចក្រែងថាបើគាត់ថ្វាយបង្គំក្នុងវិហារនេះ ខ្លាចក្រែងពួកសាសនិកឥស្លាមនឹងពួកគ្រីស្ទានដណ្តើមគ្នាកាន់កាប់វិហារនេះ។

គាត់បានថ្វាយបង្គំនៅកន្លែងមួយបិតនៅឆ្ងាយពីនោះប៉ុន្មានម៉ែត្រ។ ក្រោយមកគេបានកសាងវិហារនៅត្រង់កន្លែងនោះ ដើម្បីធ្វើឱ្យព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រនេះបិតនៅជាអមតៈ។ វិហារនេះគេឱ្យឈ្មោះថាវិហារអូមេរី។

គេចាត់ទុកវិហារគីយ៉ាម៉ាត់ជាទីសក្ការៈពិសិដ្ឋដ៏សំខាន់បំផុតរបស់ពួកគ្រីស្ទាន។ ពីព្រោះវិហារនេះបានកសាងឡើងលើផ្ទាំងថ្មមួយដែលគេជឿថាមេស៊ីយ្យេយស៊ូគេចាប់គាត់ធ្លាក់នៅត្រង់នេះ នៅទីក្រុងជេរូសាឡឹមបុរាណ ម្យ៉ាងទៀតក៏ជាទីផ្ទះដ៏ជាទីសក្ការៈ (មានន័យថាជាកន្លែងដែលគេបញ្ចុះសពយេស៊ូគាត់ជំនឿរបស់ពួកគ្រីស្ទាន បន្ទាប់

មកគាត់បានជើបចេញពីផ្ទះនៅថ្ងៃទីបីនៃការបញ្ចុះសពគាត់)។ រីឯវិហារម៉ាហាត់នៅបេត្លេហឹមគឺជាវិហារដែលគេជឿថាយេស៊ូប្រសូតនៅទីនោះ។ គេចាត់ទុកជាវិហារបុរាណបំផុតនៅក្នុងលោក។

នៅពេលស្តេចខលីហ្វ អូម៉ែរ ពិន ខត្តោប ទទួលសោទីក្រុងជេរូសាឡឹម គាត់បានប្រគល់តំណែងគុណការឱ្យទៅសហការីដ៏ឧត្តមម្នាក់ឈ្មោះ អុប្បាហ្វៈ ពិន សាមីត មកពីកូលស្ត្រីនូវខ្មែរឬចន្ទនៅទីក្រុងម៉ាឌីណា។ តាំងពេលនោះមក មានគុណការមូស្លីមដំបូងនៅទីក្រុងជេរូសាឡឹម ហើយបានផ្ទេរសិទ្ធិឱ្យគាត់រក្សាវិហារគ្រីស្ទានទាំងនេះ។

អុប្បាហ្វៈបានទទួលមរណភាពនៅទីក្រុងជេរូសាឡឹម ហើយគេបានបញ្ចុះសពគាត់នៅផ្ទះទ្វារនៃក្តីមគ្គានៅជ្រុងខាងត្បូងនៃជញ្ជាំងវិហារប៉មថ្មនិងវិហារអ៊ីកស។

Tomb of Ubadah Ibn Al-Samit in Jerusalem

ឯកសារអូម៉ែរ និងក្បួនបង្កើនផ្នែកសាសនា និងការងារសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រតិបត្តិសាសនា

អូម៉ែរ ពិន ខត្តោប បានសង្កត់ធ្ងន់លើគោលការណ៍សុខដុមនីយកម្មរវាងពួកអ្នកមូស្លីមនិងពួកគ្រីស្ទាន។ គាត់បានធ្វើសម្បទានកិច្ចសន្យាមួយដល់ពួកអ្នកក្រុងជេរូសាឡឹមធានាសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រតិបត្តិសាសនារបស់ពួកគេ រក្សាសន្តិសុខពួកគេ វិហាររបស់ពួកគេ និងកម្មសិទ្ធិរបស់ពួកគេ។ កិច្ចសន្យា ឬឯកសារនេះដាក់ព្យួរទុកនៅលើជញ្ជាំង

វិហាររាប់សិបសតវត្សរ៍។ នៅសម័យបច្ចុប្បន្ន ភ្ញៀវទេសចរណ៍និងអ្នកមកទស្សនកិច្ចនឹងឃើញថ្មមាបមួយផ្ទាំងពណ៌សព្វនៅលើជញ្ជាំងវិហារ អូម៉ែរ ពិន ខត្តោប ហើយឆ្លាក់លើថ្មមាបនេះនូវកិច្ចសន្យាអូម៉ែរ ពិន ខត្តោបសម្រាប់អ្នកស្រុកអ៊ីលីយ៉ាក (ជេរូសាឡឹម)។ អ្វីដែលគប្បីលើកឡើងផងដែរថា កិច្ចសន្យាអូម៉ែរគឺជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានលក្ខខណ្ឌធានាសិទ្ធិពួកអ្នកមូស្លីមផងដែរ។

សង្ខេបកិច្ចសន្យាអូម៉ែរ

នេះគឺជាអ្វីដែលអាប៊ុលឡោះ មេនីកនាំពួកអ្នកមានសំនៀ (អូម៉ែរ ពិន ខត្តោប) ផ្តល់ជូនអ្នកស្រុកអ៊ីលីយ៉ាក (ជេរូសាឡឹម) នូវសុវត្ថិភាព។ ផ្តល់សុវត្ថិភាពសម្រាប់អាយុជីវិតពួកគេ ទ្រព្យសម្បត្តិពួកគេវិហារពួកគេ ឈើគ្រាន់ពួកគេ ទាំងអ្នកល្មើ និងអ្នករា និងគ្រប់និករណសាសនាទាំងអស់។ គេពុំត្រូវយកវិហារពួកគេរករកស្មានស្នាក់នៅ មិនត្រូវបំផ្លាញ មិនត្រូវលួច កេសប្រវិញពីវិហារទាំងនេះ និងធនធានរបស់វា ឈើគ្រាន់របស់ពួកគេ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេ។ ពុំត្រូវបង្ខិតបង្ខំពួកគេលើសាសនារបស់ពួកគេ ពុំត្រូវបន្តបញ្ជាដើរនរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេ ហើយពុំត្រូវឱ្យពួកនិបូណាម្នាក់រស់នៅជាមួយពួកគេនៅទីក្រុងអ៊ីលីយ៉ាក។

សីលធម៌អ្នកប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម

ពួកការីមូហាំម៉ាត់ជំនុំឱ្យខំរកស៊ីស្របច្បាប់ និងប្រកួតប្រជែងលក់ស្អាតស្អំ

ពួកការីមូហាំម៉ាត់អំពាវនាវឱ្យធ្វើពាណិជ្ជកម្មស្របតាមតម្លៃស្ថាប័នដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដែលបដិសេធចំពោះអំពើពុករលួយ រកស៊ីខុសសីលធម៌ បោកប្រាស់ ក្លែងក្លាយ ផ្តាច់មុខ និងការកេងចំណេញ។ គាត់អំពាវនាវមនុស្សឱ្យសម្រួលក្នុងការដោះដូរពាណិជ្ជកម្ម រវាងគ្នានឹងគ្នាលើមូលដ្ឋាននៃភាពស្មោះត្រង់ ទៀងត្រង់ សេចក្តីទុកចិត្ត ការប្រកួតប្រជែងដ៏ផ្លែផ្លូវ យកចិត្តទុកដាក់នឹងការរកស៊ីណាដែលស្របច្បាប់។

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (رَجَمَ اللَّهُ عَبْدًا سَمَحًا إِذَا بَاعَ . سَمَحًا إِذَا اشْتَرَى . سَمَحًا إِذَا اقْتَصَى) رواه البخاري

មានន័យថា " អល់ឡោះរក្សាសាច់ច្រវីនរណាដែលលក់ដោយស្មោះត្រង់ យោគយល់ពេលលក់នូវ យោគយល់ពេលទិញ យោគយល់ពេលទាញបំណុល "។

មុនក្លាយជាមនុស្សស្មោះត្រង់ ហើយអ្នកប្រកួតប្រជែង

អ្នកដទៃឱ្យសោះ : ពួកការីមូហាំម៉ាត់ដើរកាត់ផ្សារ គាត់បានឃើញបុរសម្នាក់លក់ចំណី។ គាត់បានលូកដៃក្នុងចំណីនោះ ហើយដៃរបស់គាត់ប៉ះនឹងចំណីដែលទទឹក។ គាត់បាននិយាយថា៖

فقال يا صاحب الطعام ! ما هذا ؟ قال أصابته السماء يا رسول الله ! قال أفلا جعلته فوق الطعام حتى يراه الناس ؟ ثم قال من غشنا فليس منا

មានន័យថា " ឆ្កែលក់ចំណី តើអ្វីនេះ? តើឆ្កែយកបញ្ចីឆ្កែលក់នូវអល់ឡោះ វាឆ្កែទឹកឆ្កែ? កាត់សួរវិញថា ហេតុអ្វីមិនរើសនាវកលើតើឱ្យឱ្យតែមើលឃើញ? បន្ទាប់មកគាត់និយាយថាឆ្កែលក់ប្រាស់យើង ពុំមែនឆ្កែលក់យើង "។

ផ្សារមួយនៅទីក្រុងម៉ាឌីណា

មុនកុំមានចិត្តពុករលួយ តើអ្នកដឹងទេ ពុករលួយជាអ្វី?

ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ :

قال محمد صلى الله عليه وسلم : (أربع من كن فيه كان منافقا خالصا . ومن كانت فيه خصلة منهن كانت فيه خصلة من النفاق حتى يدعها : إذا أؤتمن خان . وإذا حدث كذب . وإذا عاهد غدر . وإذا خاصم فجر) . أخرجه البخاري ومسلم

មានន័យថា " បើប្រការ អ្នកណាមានបួនប្រការនេះ គឺជាអ្នកមានចិត្តពុករលួយយ៉ាងច្បាស់លាស់។ ចំពោះអ្នកដែលមានប្រការណាមួយក្នុងចំណោមប្រការទាំងបួននេះគឺគេមានជាតិជាអ្នកមានចិត្តពុករលួយ លុះត្រាតែគេបោះបង់ទាំងស្រុងតែម្តងគឺនៅពេលណាគេផ្ទុះសេចក្តីទុកចិត្ត គេក្អក់ ហើយនៅពេលគេនិយាយ គេកហក នៅពេលសន្យា គេក្អក់ នៅពេលឈ្លោះគ្នា គេបកអាត្រាត "។

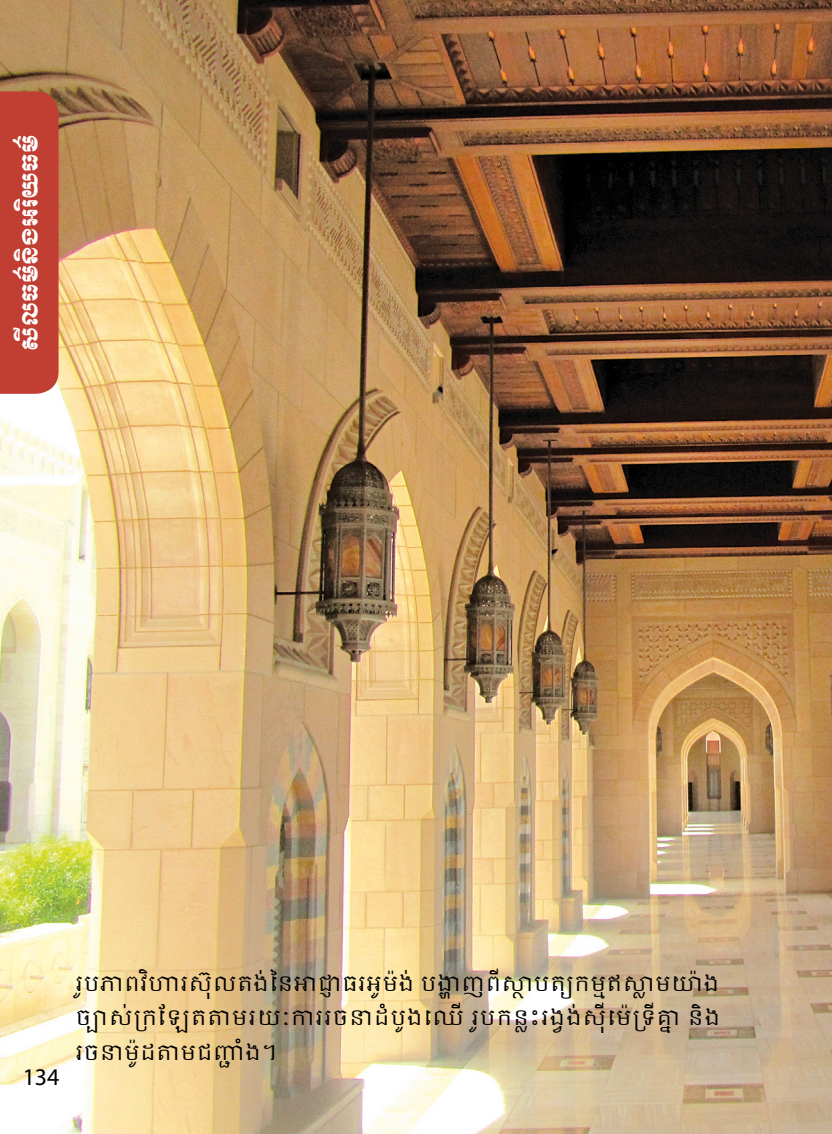

ពាក្យ "មូណាខោះ" ជាកន្លែងអ្នកដឹងចិត្តដើម្បីទម្លាក់ទំនិញពីលើខ្នងរបស់វាសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម។ ដើម្បីបង្កើននេះនៅជាសម្បត្តិរួមរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ។

រូបភាពសម័យទំនើបបង្ហាញពីសំណង់អគារទំនើបសម្រាប់តំបន់មូណាខោះដែលអ្នកនាំសារអាល់ឡោះបានដាក់ជាសម្បត្តិរួមសម្រាប់ធ្វើជាកន្លែងលក់ដូរសេរីដោយគ្មានការបង់ស៊ីនៅម៉ាឌីណា។

រូបភាពវិហារស៊ុលតង់នៃអាជ្ញាធរអូម៉ង់ បង្ហាញពីស្ថាបត្យកម្មឥស្លាមយ៉ាង
ច្បាស់ក្រឡែតតាមរយៈការចនាដំបូងឈើ រូបកន្លះរង្វង់ស៊ីម៉ង់ត៍ និង
រចនាម៉ូដតាមជញ្ជាំង។

ENDNOTES

- 1 Riyadh Al-Salihin (183/3), (245/2), Sahih Al-Bukhari (13).
- 2 Riyadh Al-Salihin (121/5).
- 3 Riyadh Al-Salihin (858/2).
- 4 Sahih Al-Bukhari (11).
- 5 Sahih Al Albani, Abu Dawood, Emam Ahmed and Trimithi.
- 6 Riyadh Al-Salihin (862/1), Bukhari (598/10).
- 7 In another narration, Prophet Muhammad said: "Gabriel continued to advise me to treat the neighbor well until I thought a man would make his neighbor his heir."
- 8 Riyadh Al-Salihin (1591/1), Sahih Al-Bukhari (6065).
- 9 Riyadh Al-Salihin (1734/1) (1738/3).

The Dome of the Rock, Jerusalem. Photos taken by professional photographer Peter Sanders

វិហារអ៊ីស្លាមប៊ូល, ទីរតី

សិទ្ធិស្ត្រី

នៅសម័យបុរាណ មុនសារឥស្លាមមកដល់ សិទ្ធិស្ត្រីមានកម្រិតខ្លាំងណាស់ ហើយទស្សនៈទូទៅមើលឃើញស្ត្រីក្នុងរូបភាពអវិជ្ជមានដល់ថ្នាក់ក្នុងសង្គមខ្លះត្រូវបោះនាងជាមួយនឹងសព្វី បើសិនជាស្ត្រីស្លាប់មុនប្រពន្ធ ឬនាងក្លាយជាកម្មសិទ្ធិគ្រួសារប្តីក្រោយពេលស្ត្រីស្លាប់។

គ្មានភាពខុសគ្នារវាងពរកំរិតពរកា: ជនជាតិអារ៉ាប់មុនឥស្លាមឱ្យតម្លៃកូនប្រុសជាងកូនស្រី។ អ្នកខ្លះសម្លាប់កូនស្រី(យកកូនស្រីទៅកប់ទាំងរស់)។ ក៏ប៉ុន្តែ បដិសេធចំពោះអាកប្បកិរិយាអមនុស្សធម៌នេះយ៉ាងដាច់ខាត។ ពិតណាស់ ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានបញ្ជាក់ពីការស្រឡាញ់កូន និងផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌រវាងពួកគេ មិនត្រូវលម្អៀងរវាងពួកគេ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គាត់ជំរុញឱ្យយកចិត្តទុកដាក់នឹងកូនស្រី ធ្វើល្អចំពោះពួកគេ អប់រំពួកគេ រហូតដល់ពេញក្រមុំ និងរៀបការឱ្យពួកគេ។

قَالَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا) رواه البخاري ومسلم
មានន័យថា " ចូរពួកអ្នកផ្ដព្វផ្ដាំគ្នាឱ្យធ្វើល្អចំពោះស្ត្រីភេទ "។
គាត់បានមានប្រសាសន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្លាវិអាត់
وقَالَ فِيمَا يَتَعَلَّقُ بِالْأَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ « إِنَّمَا النِّسَاءُ شَفَائِقُ الرِّجَالِ » رواه أبو داود
មានន័យថា " ពិតណាស់ ស្ត្រីជាបងប្អូនបង្កើតរបស់បុរស "។

ឥស្លាមផ្តល់សិទ្ធិទទួលបានមតិសម្រាប់ស្ត្រី: ពួកការីមូហាំម៉ាត់បាននាំមកនូវប្រព័ន្ធដឹកនាំជាមតិរបស់ព្រះ គ្មានស្នាដៃមនុស្សណាម្នាក់ចូលរួមក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធច្បាប់នេះឡើយ។ ផ្តល់សិទ្ធិទទួលបានមតិដល់ស្ត្រី។ ច្បាប់នេះគឺជាការផ្លាស់ប្តូរផ្នែកអរិយធម៌ ហើយការប្រែប្រួលទាំងស្រុងក្នុងរបបសង្គមមួយដែលមិនផ្តល់សិទ្ធិទទួលបានមតិដល់ស្ត្រី។ សង្គមដែលចាត់ទុកស្ត្រីជាចំណែកមួយនៃកម្មសិទ្ធិរបស់បុរស និងជាផ្នែកមួយនៃទ្រព្យមតិកនៅពេលដែលប្តីរបស់នាងស្លាប់។ ក្រោយមកច្បាប់មតិឥស្លាមបានក្លាយជាឯកសារយោងសម្រាប់ពួកអ្នកតាក់តែងច្បាប់ជាច្រើនក្នុងពិភពលោក។ នេះជាពាក្យមូហាំម៉ាត់ជាភាសាអារ៉ាប់រចនាជាចម្លាក់ និងមានស៊ីម៉េស្រី ដោយពាក្យកណ្តាលទី១នៃពាក្យដូចពាក់កណ្តាលទី២ដែរ។ ជាស្នាដៃរបស់សាស្ត្រាចារ្យ ហ្វារីត អាល់អាលី។

ឥស្លាមផ្តល់បុគ្គលិកលក្ខណៈឯករាជ្យដល់ស្ត្រី៖ ទស្សនៈឥស្លាម ចំពោះស្ត្រីគឺជាបុគ្គលិកលក្ខណៈសេរី និងមានរចនាសម្ព័ន្ធ ពិសេសរបស់ពួកគេ ហើយបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ពួកគេ ឯករាជ្យ។ គេទទួលស្គាល់ពូជពង្សនិងត្រកូលរបស់នាង។ គេមិនអនុញ្ញាតប្តូរឈ្មោះត្រកូលរបស់នាង ក្រោយពេល រៀបការដូចដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងសង្គមអឺរ៉ុបភាគ ច្រើន។ ស្ត្រីទទួលខុសត្រូវនៅចំពោះមុខច្បាប់ ហើយនាងមានសិទ្ធិ ហើយក៏មានកាតព្វកិច្ចគោរពសិទ្ធិផងដែរ។ ស្ត្រីមិនខុសពីបុរសលើក លែងតែប្រភេទនៃកាតព្វកិច្ចឬទំនួលខុសត្រូវប៉ុណ្ណោះ។

ស្ត្រីពុំមែនជាឧបករណ៍សម្រាប់កម្សាន្តរីករាយ៖ ស្ត្រីពាក់កណ្តាលសង្គម អស់រឿងជា ម្ចាស់បង្កើតនាងដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលកូនចៅជំនាន់ ក្រោយ។ ហេតុអ្វីបានជានាងកម្រិតតួនាទីរបស់ខ្លួនត្រឹមតែជាឧបករណ៍ផ្លូវភេទ ដូចជា នៅក្នុងសង្គមខ្លះដែលអំពើពេស្យាបាត់បង់ជាដាច់ខាត។ ការជួញដូរផ្លូវភេទក្លាយជាចរន្ត ជាសាធារណៈយុទ្ធសាស្ត្រនិងសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់។ ពិតណាស់ ឥស្លាមហាមឃាត់ ប្រការទាំងនេះ ហាមអំពើជិតក្បាល និងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទក្រៅពីរង្វង់ប្តីប្រពន្ធ។ វាក្យ ខណ្ឌក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានហាមមិនឱ្យបង្ខំតបង្ខំកូនស្រីលើអំពើពេស្យាបាត់ដើម្បីរក ប្រាក់កម្រៃ ហើយដាស់តឿនឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នសូម្បីតែទៅក្បែរអំពើពេស្យាបាត់ (រួម មេត្រីភាពជាមួយគ្នាដោយពុំទាន់បានរៀបការ) ។

“ហើយចូរពួកអ្នកកុំទៅក្បែរអំពើពេស្យាបាត់ ពិតណាស់វាគឺអំពើអបាយមុខ និងជាផ្លូវដ៏អាក្រក់ជាទីបំផុត” ។

This calligraphy means: "The peak of wisdom is the fear of God". Courtesy of calligrapher Ismail Hakki.

ការបិទបាំងខ្លួនក្នុងឥស្លាម៖ ការបិទបាំងខ្លួនប្រាណក្នុងឥស្លាម ជាកាតព្វកិច្ចស្របត្រូវស្ត្រីទាំងអស់ដែលជីវិតគឺ សង្កត់ធ្ងន់ លើការប្រកាន់ខ្ជាប់នឹងសម្លៀកបំពាក់សមរម្យ បិទបាំងកន្លែង ទាក់ទាញនៃខ្លួនប្រាណ ដើម្បីការពារស្ត្រីពីការចាប់រំលោភ ពីសំណាក់មនុស្សដែលមានជំនឿខុសគ្នា។ ដូច្នេះដែរ ការប្រកាន់ខ្ជាប់របស់ស្ត្រីនឹងសម្លៀកបំពាក់សមរម្យ អាចការពារបុរសពីការស្រមៃស្រមៃផ្ដេសផ្ដាសនិង រំដើបរំជួលខាងផ្លូវភេទ។ ដូច្នេះ ទើបឥស្លាមហាម ឃាត់មិនឱ្យស្ត្រីបង្ហាញរាងកាយ និងប្រើប្រាស់ភាពស្រស់ស្អាតរបស់ខ្លួនដើម្បីទាក់ទាញ និងល្បួងឱ្យគេរង្វង់រង្វាន់ ទោះក្នុងវិស័យអ្វីក៏ដោយ។ រួមមានដូចជាថតរូប ថតវីដេអូ ថតផ្សាយពាណិជ្ជកម្មដែលផ្អែកលើការបង្ហាញភាពស្រស់ស្អាតនិងភាពទាក់ទាញ របស់ស្ត្រីក្នុងបំណងផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម។ ពិតណាស់ ឥស្លាមបានបិទទ្វារនៅ ចំពោះមុខអំពើអបាយមុខទាំងឡាយដូចជាការអាក្រក់ខ្លួន រឿងអាសអាភាស បែបល្ងាស ផ្លូវភេទ ទំនាស់ទំនងខុសច្បាស់ ការចាប់រំលោភ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងកូនឥតខាងស្តា ការរំលូតកូន និងជំងឺកាមរោគដ៏ប្រល័យ។

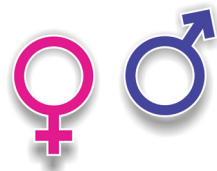

គ្មានទំនាក់ទំនងក្រៅពីរូបរាង

ព្យាករណ៍មហាមាត់ដ៏ល្អឱ្យរៀបការដើម្បីបណ្តុះគ្រាប់ពូជដែលល្អស្អាតស្អំសម្រាប់សង្គម។ គាត់បានបង្រៀនពួកអ្នកមូស្លីមនូវតម្លៃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងគោលការណ៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់រៀបចំប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងរវាងបុរសនិងស្ត្រី និងហាមឃាត់ការរួមភេទក្រៅរង្វង់ទំនាក់ទំនងស្របច្បាប់។

وقال صلى الله عليه وسلم مرة : يا معشر الشباب من استطاع منكم الباءة فليتزوج فإنه أغض للبصر وأحصن للفرج
មានន័យថា ម្តងនោះគាត់បានមានប្រសាសន៍ថា " នែយុវជនទាំងឡាយ នរណាមានលទ្ធភាពរៀបការ ចូររៀបការចុះ ព្រោះវាការពារភ្នែកនិងផ្លូវភេទមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត "។

រៀបការជាពរជ័យពីរលំដាប់

រៀបការជាចំណងដ៏ពិសិដ្ឋតាមច្បាប់អស់ឡេះរវាងបុរសនិងស្ត្រី លើមូលដ្ឋានដ៏រឹងមាំនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ភាពស្និទ្ធស្នាលនិងការលះបង់។ ចាំបាច់លើកប្រពន្ធត្រូវធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីឱ្យការរៀបការនេះទទួលបានជោគជ័យ និងមាននិរន្តរភាព។ ម្យ៉ាងទៀតទិសដៅនៃការរៀបការនេះដើម្បីសម្រេចបាននូវភាពស្ងប់ស្ងួល

ខាងផ្លូវចិត្តនិងស្លាប់អារម្មណ៍សម្រាប់ស្ត្រីនិងបុរស និងបង្កើតគ្រួសារដែលមានពូជអម្បូរល្អ។

មានន័យថា " អំពីនិមិត្តសញ្ញារបស់ទ្រង់គឺទ្រង់បង្កើតពីខ្លួនពួកអ្នកគូស្រករសម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីឱ្យពួកអ្នករស់យ៉ាងស្ងប់ស្ងុះជាមួយគ្នា ហើយទ្រង់បង្កើតឱ្យមានរវាងពួកអ្នកនូវសេចក្តីស្រឡាញ់និងការអាណិតមេត្តា។ ពិតណាស់ក្នុងរឿងនេះជានិមិត្តសញ្ញា សម្រាប់ពួកអ្នកដែលមានប្រាជ្ញាចេះគិត "។

មូហាម៉ាត់ដ៏ល្អឱ្យទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងប្រពន្ធ

ព្យាករណ៍មហាមាត់ដ៏ល្អឱ្យធ្វើល្អចំពោះស្ត្រី ហើយវាឆ្លើយតបនឹងបទបញ្ជារបស់អស់ឡេះជាម្ចាស់

មានន័យថា " ចូររួមរស់ជាមួយពួកនាងដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ស្រឡាញ់ និងគោរពសិទ្ធិរបស់ពួកនាង "។ ពិតណាស់ ព្យាករណ៍មហាមាត់បានបញ្ជាក់ពីការធ្វើល្អចំពោះស្ត្រីក្នុងឱកាសជាច្រើន សូម្បីនៅក្នុងសុន្ទរកថាចុងក្រោយរបស់គាត់ដែលគាត់ថ្លែងទៅកាន់ពួកអ្នកមូស្លីមក្នុងបុណ្យហ៊ុដ្ឋូលាដ៏ណែាំ ហើយគាត់បានភ្ជាប់ភាពពេញលក្ខណៈនៃជំនឿនិងសីលធម៌ជាមួយនឹងការធ្វើល្អចំពោះនាង។

قال محمد صلى الله عليه وسلم : (اكمل المؤمنين ايمانا احسنهم خلفا وخياركم خياركم لنسائهم
خلفا) رواه أبو داود والترمذي وأحمد

មានន័យថា " អ្នកមានជំនឿដែលពេញលក្ខណៈជាងគេ គឺអ្នកដែលមានសីលធម៌ល្អប្រសើរជាងគេ ហើយអ្នកដែលល្អប្រសើរជាងគេ គឺអ្នកដែលមានសីលធម៌ល្អប្រសើរជាងគេចំពោះប្រពន្ធរបស់ខ្លួន "។

មូហាម៉ាត់ដ៏ល្អជាមិត្តស្រឡាញ់និងភក្តីភាព

ព្យាករណ៍មហាមាត់ដ៏ល្អនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងភក្តីភាពចំពោះប្រពន្ធ សម្រាប់សហការីរបស់គាត់។ គាត់បានរស់នៅរយៈពេល ២៥ឆ្នាំជាមួយនឹងប្រពន្ធគាត់ ២ទីហ្វេះរហូតដល់ប្រពន្ធស្លាប់។ គាត់តែងតែរំលឹកគុណសម្បត្តិរបស់ខ្ញុំហ្វេះ ហើយរាប់រកចិត្តភក្តីប្រពន្ធគាត់ ក្រោយពេលប្រពន្ធគាត់ស្លាប់។ នៅពេលគាត់រៀបការជាមួយ អាអ៊ីស្ល័រ តាមសៀវភៅដ៏ប្រវត្តិរបស់គាត់បានសរសេរថា គាត់តែងប្រលែងលេងជាមួយនឹងអាអ៊ីស្ល័ររៀបរាប់ប្រណាំងគ្នា ដង្កែកគ្នាតាមអ្វីដែលប្រពន្ធគាត់ពេញចិត្ត។

កម្លាំងសេសសន៍ខ្មែរខ្ពស់បំផុតរបស់មាតាបិតា

ឥស្សាមលើកតម្កើងឋានៈមាតាបិតា និងសង្កត់ធ្ងន់លើការគោរពលោកទាំងពីរ។ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា៖ មានន័យថា " ព្រះជាម្ចាស់របស់អ្នកបានបង្គាប់ឱ្យពួកអ្នកគោរពសក្ការៈចំពោះទ្រង់ ហើយធ្វើល្អចំពោះឪពុកម្តាយ។ អាចពួកគាត់ម្នាក់ ឬគាត់ទាំងពីរនាក់រស់នៅជាមួយអ្នកដល់អាយុចាស់ជរា ចូរកុំពោលពាក្យគំហកដាក់គាត់ទាំងពីរ ហើយចូរកុំស្តីបន្ទោសគាត់ទាំងពីរ។ ចូរពោលពាក្យពីពោះទន់ភ្លន់ទៅកាន់គាត់ទាំងពីរ។ ចូរបន្ទន់ខ្លួនចំពោះគាត់ទាំងពីរដោយក្តីអាណិតស្រឡាញ់ ហើយបង្វែរស្វែងរកពិសេសព្រះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់អាណិតស្រឡាញ់ចំពោះគាត់ទាំងពីរដូចដែលគាត់ទាំងពីរបានចិញ្ចឹមបីបាច់ខ្ញុំតាំងពីនៅតូច "។

ពួកសាសនាវិទូបានបកស្រាយខ្លឹមសារប្រសាសន៍នេះថា ម្តាយគ្មានតែចម្រើនពីទុក្ខវេទនាបីប្រការទី ១- ពរពោះ ២- ឆ្លងទន្លេ ៣- បំបៀត្រនៃ ជីវិតផ្ទាល់នោះ។

មូហាំម៉ាត់ដ៏ត្រឡប់ទៅជាមួយនឹងប្រពន្ធ

ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ផ្តាំឱ្យធ្វើល្អចំពោះស្រ្តី ហើយរក្សាឆ្លើយតបនឹងបទបញ្ជារបស់អល់ឡោះជាម្ចាស់

មានន័យថា " ចូររួមរស់ជាមួយពួកនាងដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរស្រឡាញ់ និងគោរពសិទ្ធិរបស់ពួកនាង។ ពិតណាស់ ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បានបញ្ជាក់ពីការធ្វើល្អចំពោះស្រ្តីក្នុង ឱកាសជាច្រើនសូម្បីនៅក្នុងសុទ្ធភាពចុងក្រោយរបស់គាត់ដែលគាត់ផ្ទេរទៅកាន់ពួកអ្នកមូស្លីមក្នុងបុណ្យហ៊ីដ្រាដំណើរ ហើយគាត់បានភ្ជាប់ភាពពេញលក្ខណៈនៃជំនឿនិងសីលធម៌ជាមួយនឹងការធ្វើល្អចំពោះនាង។

ការលែងលះក្នុងឥស្សាម

ម្យ៉ាងវិញទៀត ឥស្សាមបានអនុញ្ញាតឱ្យលែងលះ បើសិនជាជីវិតប្តីប្រពន្ធមិនជានាគ្នា មិនអាចទៅមុខកើត។ គម្ពីរអាល់គូរអានបានដាក់លក្ខខណ្ឌនិងច្បាប់ដើម្បីរក្សាសិទ្ធិស្រ្តី និងពូជអម្បូរសិទ្ធិកូនៗ និងការចិញ្ចឹមថែរក្សាពួកគេក្រោយពេលលែងលះ។ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូល៖

មានន័យថា "ការលែងលះនៃលក្ខណៈត្រូវប្រព្រឹត្តមានពីរនរ គឺជាគ្នា រួមរស់ជាមួយគ្នាឱ្យល្អប្រសើរ ឬលែងលះគ្នាដោយល្អប្រសើរ "។

ការលែងលះជាអំពើគួរឱ្យស្អប់ខ្ពើម ពីព្រោះវាបំផ្លាញកិច្ចសន្យាដ៏សំខាន់ដែលបានសម្រេចដោយច្បាប់អល់ឡោះនិងសាសនារបស់ទ្រង់។ ចាំបាច់លើកស្ទួយត្រូវលើកទៅកេរដំណោះស្រាយនេះទេ បន្ទាប់ពីខ្លួនបានព្យាយាមដោយស្មោះត្រង់ដើម្បីរកដំណោះស្រាយផ្សេងៗសម្រាប់ទំនាស់ណាមួយរវាងអ្នកទាំងពីរមុននឹងបញ្ជាក់បញ្ជីគ្រួសារឆ្ងាយជាន់ដៃកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរតាមពេលវេលាហើយឈានដល់ការលែងលះដែលចាំបាច់ខាងមិនបាន។

ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បញ្ជាក់ពីក្តីស្រឡាញ់របស់គាត់ចំពោះប្រពន្ធគាត់៖

អាគីស្ទៈបាននិយាយរឿងស្នេហានិងការស្រឡាញ់របស់បុគ្គលម្នាក់ឈ្មោះ អាពូ ហ្សេរីអូ ចំពោះប្រពន្ធ ប្រាប់អ្នកនាំសារអល់ឡោះ។ ក្រោយពេលនិយាយរឿងចប់ ហើយគាត់បានប្រាប់ប្រពន្ធគាត់អាគីស្ទៈថា ខ្ញុំស្រឡាញ់អ្នកដូចជាអាពូ ហ្សេរីអូ ស្រឡាញ់ចំពោះម្តាយហ្សេរីអូ។

មានសហការីគាត់ម្នាក់បានសួរគាត់ថា តើមនុស្សណាម្នាក់ដែលអ្នកស្រឡាញ់ខ្លាំងជាងគេ? គាត់បានឆ្លើយថា អាគីស្ទៈ។ គេសួរទៀតថា បន្ទាប់មកនរណាទៀត? គាត់ឆ្លើយថា ឪពុកនាង អាពូបាតើរ។

ជាថ្មី
ស្មោះត្រង់

នៅពេលសប្បាយៗ កូនស្រី ហូរឃើញ បានក្លាយជាប្រពន្ធរបស់
ព្យាការីម្នាក់ម្នាក់គេបានស្នើឱ្យគាត់ថា គាត់ជាស្រ្តីធនជាតិដ៏ល្អ។
ព្យាការីម្នាក់ម្នាក់បានប្រាប់ទៅគាត់វិញដោយក្តីស្រឡាញ់ថាប្រាប់
គេទៅ នាងជាកូនស្រីរបស់ព្យាការីម្នាក់ ហើយឪពុកមាននាងជា
ព្យាការីហ្នាន ហើយនាងជាប្រពន្ធព្យាការីទៀត (ប្រពន្ធរបស់ព្យាការីម្នាក់ម្នាក់)។

ពហុពន្ធក្នុងឥស្លាម

ពហុពន្ធជារឿងសាមញ្ញមុនឥស្លាម បញ្ហាពហុពន្ធជារឿងសាមញ្ញ ទទួលយក
បានមុនឥស្លាម។ គ្មានអ្វីជាការស្មុគស្មាញជាងព្យាការីអ្វីម្នាក់
គាត់មានប្រពន្ធពីរនាក់គឺសាធីនិងហាដើរ។ យោងតាមការ
និទានរបស់អង់គ្លេស ព្យាការីឃ្លាក់ក្នុងមានប្រពន្ធពីរនាក់
និងស្រីស្នំពីរនាក់។

ពិតណាស់ប្រពៃណីពហុពន្ធគ្មានកំណត់ចំនួន
បានរឹកស្មុសសាយក្នុងសង្គមភាគច្រើនមុនឥស្លាម
ហើយជារឿងសាមញ្ញក្នុងសង្គមឧបទ្វីបអារ៉ាប់គឺ
បុរសម្នាក់មានប្រពន្ធច្រើន ទោះក្នុងនាមជាប្រពន្ធ
ឬស្រីស្នំ ឬស្រីបម្រើ។

ពាក្យ ម្នាក់ម្នាក់ ជាភាសាអារ៉ាប់រចនាជា
រូបផ្កាដោយវិចិត្រករ ហ្វារីត អាល់អាណី។
ផ្កាខាងលើជាព្យញ្ជនៈ មីមនៃពាក្យម្នាក់ម្នាក់
ហើយព្យញ្ជនៈមីមទី២ជារូបស្លឹកដើមផ្កា។

ដូច្នេះឥស្លាមមិនបង្គាប់ឱ្យយកប្រពន្ធច្រើន។ ប៉ុន្តែបាននាំមកនូវច្បាប់របស់ព្រះ
ដើម្បីរៀបចំនិងកំណត់ចំនួនដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់បុរស ស្រ្តី និងសង្គម។ ឥស្លាម
បានកំណត់ចំនួនប្រពន្ធមិននាក់ប៉ុណ្ណោះ។ ថែមទាំងបានដាក់លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ច្បាប់
ពហុពន្ធនេះ។ មូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់វាគឺភាពយុត្តិធម៌រវាងប្រពន្ធនីមួយៗ ក្នុងការគេង
ប្រាក់ចំណាយ។ល។ ម្យ៉ាងទៀតឥស្លាមបានកំណត់កំណត់ប្រពន្ធបើសិនជាគ្មានលទ្ធភាព
ផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌រវាងប្រពន្ធទី១និងប្រពន្ធផ្សេងទៀត។

មានន័យថា " បើសិនជាពួកអ្នកខ្លាចមិនអាចផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌ គឺរៀបការប្រពន្ធតែ
ម្នាក់បានហើយ "។

មានន័យថា " នៃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនអាចសម្រេចបានដាច់ខាតនូវភាព
យុត្តិធម៌ពេញលេញរវាងស្រ្តី ទោះជាពួកអ្នកខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងណា
ក៏ដោយ "។

តើព្យាការីម្នាក់ម្នាក់ប្រកាន់យកគោលការណ៍ ពហុពន្ធនេះ ?

ថ្វីបើតែពហុពន្ធនិងស្រីស្នំគឺជាប្រពៃណីនាំមុខគេក្នុងសង្គម
អារ៉ាប់សម័យដើម តែព្យាការីម្នាក់ម្នាក់បានរៀបការប្រពន្ធតែមួយ
គត់រយៈពេល ២៥ឆ្នាំរហូតដល់ប្រពន្ធស្លាប់។ គាត់ជាឪពុករបស់កូន
ស្រីចំនួន៥នាក់ និងកូនប្រុសពីរនាក់។ បន្ទាប់ពីប្រពន្ធគាត់ឈ្មោះ ខទីហ្វៈ ស្លាប់។
គាត់បានរៀបការនៅអាយុ៥០ឆ្នាំជាមួយនិងស្រ្តីម្នាក់ទៀតឈ្មោះ សារហ្វៈ កូនស្រី
ហ្សាអៈ។ ជាស្រ្តីមេម៉ាយរយៈពេល១០ឆ្នាំក្នុងស្រីម្នាក់ទៀតឈ្មោះ សារហ្វៈ កូនស្រី
ប្រទេសអេធូរ។ គាត់ទាំងពីរបានរស់នៅទីនោះអស់រយៈពេលយូរឆ្នាំ ដើម្បីសាសនា
និងប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជារបស់អ្នកនាំសារអល់ឡោះ។

ការរៀបការរបស់ព្យាការីម្នាក់ម្នាក់ជាមួយលោកស្រី សារហ្វៈគ្រាន់តែជាជំនួយ
ផ្លូវចិត្ត ហើយគាត់បានបន្តយកប្រពន្ធទៀតដោយសារកត្តាចាំបាច់ និងតម្រូវការផ្នែក
សាសនា ពីព្រោះស្រ្តីឥស្លាមតែងតែស្វែងរកកាតព្វកិច្ចសាសនា ហើយចាំបាច់ត្រូវ
មានប្រពន្ធនៅផ្ទះរបស់គាត់។

ប្រពន្ធមួយ
រយៈពេល
២៥ឆ្នាំ

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់រៀបការជាមួយកូនស្រីសហការីរបស់គាត់

អាពាហ៍ពិពិធករ: ប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយមរណភាពរបស់លោកស្រី ខទ្ទិះ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានរៀបការជាមួយកូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ ហើយ គាត់បានរៀបការជាមួយនឹងលោកស្រី អាគីស្ទៈ ជាកូនស្រីសហការី គាត់ដំបូងបង្អស់អាពាហ៍ពិពិធករ ជាមនុស្សដំបូងដែលបាន ចូលឥស្លាមនៃក្រុមបុរស គាត់បានទទួលបន្ទុកផ្សព្វផ្សាយសារ នេះជាមួយនឹងអ្នកនាំសារអស់ឡោះ។ ដូច្នេះ ការរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍នេះជាការផ្តល់កិត្តិយសដល់អាពាហ៍ពិពិធករនិងកូនស្រីគាត់។

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់រៀបការជាមួយកូនស្រីសហការីរបស់គាត់

អូមែរ ឈ្មោះ ខៈគ្លាម: ប្រហែលជាពីរឆ្នាំក្រោយការរៀបការនេះទៅកាន់ម៉ាឌីណា៖ សមរភូមិអូហ៊ុតបានកើតឡើង ហើយប្តីហ៊ុតសោះ កូនស្រីរបស់អូមែរបានស្លាប់។ អូមែរបានបង្ខំប្រាប់ឱ្យអាពាហ៍ពិពិធករ ស្លឹកទឹក យកកូនស្រីគាត់ បន្ទាប់មកប្រាប់ អូស្មាន ឈ្មោះ អ៊ីហ្វាន។ គាត់ទាំងនោះសុំទោស ហើយព្យាករិ ម្មហាំម៉ាត់គាត់ រៀបការជាមួយដើម្បីផ្តល់កិត្តិយសដល់ លោកស្រីនិងឪពុកគាត់។

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់រៀបការជាមួយនឹងមាតានៃពួកអ្នកក្រ: ព្យាករិ ម្មហាំម៉ាត់បានរៀបការជាមួយប្រពន្ធនាម កូនស្រីរបស់ យូហ្សែមៈ ដែលប្តីគាត់ត្រូវ ពលជីវិតក្នុងសមរភូមិប្រាសាទឡើយ(យោងតាមការនិទានផ្សេងៗ)។ គេហៅគាត់ ថាមាតានៃពួកអ្នកក្រ ពីព្រោះគាត់ចូលចិត្តធ្វើទានផ្តល់ចំណីអាហារដល់អ្នកក្រ និង ធ្វើឲ្យ។ ក៏ប៉ុន្តែ គាត់បានទទួលមរណភាពប៉ុន្មានខែក្រោយពេល រៀបការជាមួយនឹង អ្នកនាំសារអស់ឡោះ។

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់រៀបការជាមួយស្រ្តីជនជាតិជីហ្គ្រៈឈ្មោះ:

សហ្វីយ៉ៈ: សម្រាប់ការរៀបការនេះមានរឿងនិទានមួយពាក់ព័ន្ធនឹងកុលសម្ព័ន្ធ ជិហ្គ្រ បាឌីណាឡើយដែលរស់នៅក្នុងទីក្រុងម៉ាឌីណា។ បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ នឹងព្យាករិម្មហាំម៉ាត់លើការរក្សាសន្តិភាពក្នុងម៉ាឌីណា សហការីជាមួយមេដឹកនាំ ទីក្រុងនេះ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ប្រឆាំងនឹងការឈ្លានពានណាមួយ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកគេបានក្បត់ នឹងកិច្ចព្រមព្រៀង ហើយមានផែនការក្បត់ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់។ ថែមទាំងបាន ព្យាយាមធ្វើឃាតគាត់ទៀតផង។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានហ៊ុតព័ទ្ធពួកគេនៅឆ្នាំទី៤ នៃការរៀបការ។ ពួកគេបានចុះចាញ់ ហើយគាត់បានចាប់ពួកគេជាចំណាប់ខ្មាំង ក្នុងចំណោមពួកគេគឺសហ្វីយ៉ៈ កូនស្រីមេកុលសម្ព័ន្ធ។

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានដោះលែង សហ្វីយ៉ៈ បន្ទាប់មកគាត់បានចូល ស្តីដំណឹង ហើយលោកស្រីក៏យល់ព្រម។ គាត់បានរៀបការជាមួយ លោកស្រីជាប្តីប្រពន្ធ។ នេះជាសក្ខីភាពមួយបញ្ជាក់ថា គាត់គ្មានចិត្ត ស្អប់ខ្ពើម និងគំនិតចំពោះពួកជិហ្គ្រនោះទេ។ ប៉ុន្តែ គាត់បានប្រកាន់ សច្ចធម៌ជាមួយពួកគេ។ សហ្វីយ៉ៈបានពណ៌នាព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ បន្ទាប់ពីគាត់ស្លាប់ផុតថា គាត់ជាប្តីជាទីស្រឡាញ់ ស្មោះត្រង់ និងមានភក្តីភាព។

ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់រៀបការជាមួយ អ៊ីហ្វាធីហ្គ្រៈ ជាស្រ្តីឥស្លាម

មេម៉ាយ និងជាប្អូនស្រីគ្រូគាត់: លោកស្រី ឡែ: គេស្គាល់ឈ្មោះគាត់ថា អ៊ីហ្វាធីហ្គ្រៈ កូនស្រី អាពាហ៍ពិពិធករ មេម៉ាយពួកគេរស់នៅទីក្រុងម៉ាកៈ។ ជាបុគ្គល ដែលតាំងខ្លួនជាសត្រូវស្វាមីរយៈពេល២០ឆ្នាំជាមួយនឹងព្យាករិម្មហាំម៉ាត់។ តែកូន ស្រីរបស់គាត់បានចូលឥស្លាម ហើយបិតក្នុងចំណោមស្រ្តីដែលឥស្លាមដំបូងបង្អស់ ហើយបានរៀបការនឹងព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ប្រទេសអេឡីពីជាមួយប្តីគាត់ ហើយរស់នៅទីនោះ។ មានហេតុការណ៍មួយបានកើតឡើងប្តីគាត់បានចេញពីឥស្លាមចូលសាសនាគ្រិស្តាន នៅអេឡីពី ហើយស្លាប់នៅទីនោះ។ គាត់ក្លាយជាស្រ្តីមេម៉ាយរស់នៅនោះ កាន់ សាសនាឥស្លាម។ ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់បានស្តីដំណឹងគាត់គាត់បានយល់ព្រមរៀបការ ជាមួយ។ ព្រះលិខិតអស់ឡោះបានកំណត់ឱ្យឪពុកគាត់ អាពាហ៍ពិពិធករ បានចូល ឥស្លាមក្រោយមក។

ម៉ារីយ៉ែ: ជនជាតិអេហ្ស៊ីប

ក្រោយពេលកិច្ចចរចាសន្តិភាពនៅហ្វីដូពីយ៉ែរវាងពួកកាវីមូហាំម៉ាត់និងពួកជឿលើ ពហុទេព។ អ្នកនាំសារបានចាប់ផ្តើមសរសេរសារផ្ញើទៅកាន់ស្តេចប្រទេសធំៗនានា អំពាវនាវឱ្យពួកគេចូលឥស្លាម។ ក្នុងនោះមានដូចជាស្តេចម៉ាការកើសប្រទេសអេហ្ស៊ីប។ ក៏ប៉ុន្តែ ស្តេចម៉ាការកើសបានសុំទោសមិនទទួលយកឥស្លាម ហើយកាលនោះគាត់ កាន់សាសនាគ្រីស្ទាន។ គាត់បានឆ្លើយតបនឹងសារគាត់វិញដោយទង់ក្លន់ ហើយបាន បញ្ជូនសូយសារអាករនិងស្រីស្នំម្នាក់ឈ្មោះម៉ារីយ៉ែ។

ពិតណាស់ ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បានទទួលសូយសារអាករនេះ ហើយគាត់បានទទួល ម៉ារីយ៉ែជាស្រីស្នំគាត់។ គាត់ឱ្យលោកស្រីចូលឥស្លាម និងប្រកាន់ម៉ត់ចត់។ បង្កើត បានកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះ អ៊ីប្រាហ៊ីម។ ក៏ប៉ុន្តែ បានស្លាប់ទៅវិញតាំងពីនៅតូចៗ ពួកកាវី គាត់កើតទុក្ខខ្លាំងណាស់ដោយការប្រាត់ប្រាសនេះ។

ព្រះបទបញ្ជាបញ្ចុះមកដើម្បីរៀបចំនិវត្តន៍និងកំណត់ចំណុចពហុពន្ធ

កាលពីសម័យដើមអាភ័បៀបការប្រពន្ធច្រើនគ្មានកំណត់ ម្យ៉ាងទៀតគ្មានច្បាប់ ការពារសិទ្ធិប្រពន្ធនោះទេ។ នៅពេលឥស្លាមមកដល់ ព្រះបទបញ្ជាបញ្ចុះមកមិនឱ្យ រៀបការលើសពីប្រពន្ធច្រើននាក់ហើយមិនអនុញ្ញាតឱ្យយកប្រពន្ធ ច្រើនទេ លុះត្រាមានលក្ខខណ្ឌយុត្តិធម៌រវាងប្រពន្ធទាំង នោះ ហើយធានាគោរពសិទ្ធិគ្រប់បែបយ៉ាងរបស់ពួកគេ។

ពិតណាស់ ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បានយកប្រពន្ធលើស ពី ៤នាក់មិនតាមព្រះបទបញ្ជាបញ្ចុះមក។ ដូច្នេះ បញ្ហានេះ ត្រូវបានច្បាប់ដាច់ដោយឡែក ពីព្រោះអ្នកនាំសារអស់ឡោះ ទទួលការត្រាស់បន្ទូលដោយសារមកពីលើមេឃ ហើយ ប្រពន្ធរបស់គាត់ទទួលបានកិត្តិយសរៀបការជាមួយនឹងអ្នកនាំសារអស់ឡោះ។ ពួកគាត់ក្លាយជាមាតានៃពួកអ្នកមានជំនឿទាំងឡាយ។ ពួកគេបង្រៀនកាតព្វកិច្ចសាសនា ដល់ស្រ្តីទាំងឡាយ។ ដូច្នេះ អស់ឡោះបានដាក់លក្ខខណ្ឌចំពោះពួកកាវីនិងប្រពន្ធៗ ដែលសិក្តិសមនឹងកិត្តិយសដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនេះ។

ព្រះបន្ទូល
បើមិនយុត្តិធម៌ទេ
រៀបការតែ ១

ច្បាប់ពិសេសចំពោះប្រពន្ធទ្វារបស់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់:

អស់ឡោះជាម្ចាស់បានអនុញ្ញាតពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ទុកប្រពន្ធរបស់គាត់ឱ្យនៅដដែល ហើយបានដាក់លក្ខខណ្ឌលើប្រពន្ធទាំងនោះមិនឱ្យរៀបការជាមួយអ្នកផ្សេង បន្ទាប់ ពីពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ទទួលមរណភាព ជាការលើកតម្កើងដល់ពួកគាត់ ពីព្រោះពួកគាត់ មានហានៈស្មើនឹងមាតារបស់ពួកអ្នកមានជំនឿទាំងឡាយ។

គម្ពីរអាល់គូរអានបានណែនាំប្រពន្ធរបស់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ថា ពួកគាត់មិន ដូចស្រ្តីដទៃទៀតនោះទេ។ ពួកគាត់ត្រូវតែដាក់រូបគ្រប់ ដប់ដល់ស្រ្តីដទៃ។ ដូច្នេះ ទើបគម្ពីរអាល់គូរអានបានលើក ឡើងថា បើសិនជានរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគាត់ប្រព្រឹត្ត អំពើបាប គឺទ្រង់នឹងដាក់ទារុណកម្មទ្វេដង។ តែបើសិនជា ធ្វើល្អវិញក៏នឹងទទួលផលបុណ្យទ្វេដងដែរ។

មានន័យថា " នៃព្យាករឹមហាំម៉ាត់ ចូរនិយាយទៅកាន់ប្រពន្ធរបស់ឯងដែលរួមគ្នា រករឿងឯង ទាមទារស៊ុបន្តែមប្រាក់ចំណាយថា បើសិនជាពួកអ្នកចង់បានជីវិត និងសម្បត្តិលោកិយ ខ្ញុំនឹងផ្តល់ជូនពួកអ្នកនូវអ្វីដែលខ្ញុំមានក្នុង លោកិយនេះ ហើយខ្ញុំនឹងចែកផ្លូវជាមួយពួកអ្នកដោយគ្មានការបង្ក បញ្ហានិងគ្រោះថ្នាក់។ បើសិនជាពួកអ្នកប្រាថ្នា ចង់បាន ការសព្វព្រះទ័យរបស់អល់ឡោះនិងអ្នកនាំសារទ្រង់ និងការរៀបចំត្រៀមសម្រាប់ពួកអ្នកនៅថ្ងៃបរលោក ដូច្នេះចូរពួកអ្នកត្រូវតែអត់ធ្មត់ចំពោះក្តីលំបាកបច្ចុប្បន្ន នេះ ហើយត្រូវប្រតិបត្តិចំពោះអល់ឡោះនិងអ្នកនាំសារ ទ្រង់។ ពិតណាស់អល់ឡោះទ្រង់

រៀបចំត្រៀមសម្រាប់កុសលស្ត្រីទាំងឡាយនូវផលបុណ្យដ៏ ឧត្តម។ នៃប្រពន្ធរបស់ព្យាករឹម ណាម្នាក់ក្នុងចំណោម ពួកអ្នកប្រព្រឹត្តិអំពើបាបដោយបើកចំហ នឹងដាក់ទារុណកម្ម ទ្វេដង។ វាជារឿងងាយស្រួលបំផុតសម្រាប់អល់ឡោះ ជាម្ចាស់។ បើសិនជានរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ប្រតិបត្តិចំពោះអល់ឡោះនិងអ្នកនាំសារធ្វើតាមបទបញ្ជាទ្រង់ គឺទ្រង់នឹងតបស្នង វិញទ្វេដង ហើយទ្រង់ត្រៀមសម្រាប់ពួកនាងនូវលាភសក្ការៈដ៏ប្រសើរគឺឋានសួគ៌ "។

ប្រពន្ធរបស់អ្នកនាំសារអល់ឡោះជាជម្រើសរបស់ទ្រង់៖

តាមច្បាប់របស់ព្រះមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រពន្ធ ណាម្នាក់របស់ព្យាករឹមហាំម៉ាត់ រៀបការជាមួយអ្នកដទៃ ក្រោយពេលគាត់ស្លាប់ ជាការតម្កើងដល់គាត់និងប្រពន្ធគាត់។ ដូច្នេះហើយ បន្ទាប់ពីព្រះបទបញ្ជានេះចុះមក អល់ឡោះជាម្ចាស់បានបង្គាប់ឱ្យព្យាករឹម ផ្តល់ជម្រើសដល់ប្រពន្ធរបស់គាត់ តើពួកគាត់ពេញចិត្តចង់លែងលះនិងដកខ្លួនចេញ ពីទំនួលខុសត្រូវដែលអល់ឡោះបានដាក់ជាកាតព្វកិច្ចលើពួកមាតានៃពួកអ្នកមាន ជំនឿ ឬនៅរូបរាងជាមួយនឹងព្យាករឹមហាំម៉ាត់ និងឧទ្ទិសជីវិតពួកគាត់ដើម្បីសាសនា ឥស្លាម។ ជម្រើសពួកគាត់ទាំងអស់គឺរក្សានូវកិត្តិយសបិតានៅជាមួយនឹងអ្នកនាំសារ អល់ឡោះ ហើយមិនរៀបការជាមួយអ្នកដទៃបន្ទាប់ពីគាត់ទទួលមរណភាព។

កំណត់សម្គាល់

- ចំពោះការនិទានក្នុងគម្ពីររបស់អំពីការរៀបការរបស់ព្យាករឹមហាំម៉ាត់ក្នុងគឺគាត់មាន ប្រពន្ធត្រើន។ ចូរមើល ជំពូកបង្កើត និងអិស្លាហៈ ២២ដល់៣២។ "បន្ទាប់មក គាត់បានងើបនៅក្នុងយប់នោះ ហើយគាត់បានយកប្រពន្ធទាំងពីររបស់ គាត់និងកូនទាំង១១ឆ្លងកំពង់ចម្លងយ៉ាងលឿន"។
- ច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យស្ត្រីស្នំលែងលះ គឺជាការលែងលះដែលបានកើតឡើងដោយការ ស្ម័គ្រចិត្តប្រពន្ធ និងការ សម្រេចចិត្តរបស់នាង ចូរនឹងការបង់លុយឱ្យប្តីវិញ។ អល់ ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា៖

មានន័យថា «បើសិនជាអាណាបាលខ្លាចថ្វីប្រពន្ធមិនគោរពតាមច្បាប់របស់ អល់ឡោះ គ្មានបញ្ហាអ្វីទេចំពោះពួកគេទាំងពីរ ប្រពន្ធអាចបង់លុយស្ម័គ្រចិត្តលែងនាង»។
 ៣ អល់ឡោះបានដាក់ច្បាប់(រង់ចាំ)រយៈពេលរង់ចាំ សម្រាប់ស្ត្រីក្រោយពេលបែកគ្នា ដោយការលែងលះ ឬមរណភាព ដើម្បីរៀបចំទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធដែលអល់ឡោះ បានដាក់ជាច្បាប់រវាងប្តីនិងប្រពន្ធ និងរក្សាភាពស្អាតស្អំនៃស្បូនស្ត្រី និងបញ្ជាក់ ពីត្រកូលរបស់កូនក្នុងករណីដែលការបែកគ្នាមាននាងផ្ទៃពោះ ឬគ្រាន់តែគិតថានាង មានផ្ទៃពោះ។ វាគឺដោយពេលដែលត្រូវរង់ចាំមុននឹងយកប្តីផ្សេងទៀត។

ច្បាប់រង់ចាំ	ស្ត្រីមេភតិម្តី ដោយការលែងលះ	ស្ត្រីមេម៉ាយម្តីស្លាប់
បើសិនជាចែកផ្លូវគ្នា មុននឹងរួមដំណើក។	គ្មានរង់ចាំ	រង់ចាំបួនខែដប់ថ្ងៃ តាមបទបញ្ជាអល់ឡោះ (វាក្យខណ្ឌលេខ២៣៤ ជំពូកបាតវ៉ា)
បើសិនជាចែកផ្លូវគ្នា ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ។	រយៈពេលរង់ចាំគឺរយៈពេល នៅសល់រហូតដល់ឆ្លងទន្លេ	រយៈពេលរង់ចាំគឺរយៈពេល នៅសល់រហូតដល់ឆ្លងទន្លេ
បើសិនជាចែកផ្លូវគ្នា ស្ត្រីមិន ទាន់មានផ្ទៃពោះ។	រយៈពេលតិបប្បៈបីដងមករដូវ ឬបីដងស្អាត ឬបីខែ។	បួនខែ១០ថ្ងៃ។

សេចក្តីប្រកាសសកលអំពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ

សិទ្ធិមនុស្សគឺជាសិទ្ធិពិភពលោក។ បើសិនជាគ្មានសិទ្ធិនេះ មនុស្សមិនអាចរស់នៅក្នុងនាមជាមនុស្សជាតិ។ គ្មានភាពខុសគ្នាទេរវាងបុរសនិងស្ត្រី។ គេទាំងពីរគេទាំងពីរមានសិទ្ធិស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់និងអស់ឡោះជាម្ចាស់។ សិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់មនុស្សគឺសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សិទ្ធិរស់នៅប្រកបដោយស្ថិរភាព សិទ្ធិសេរីភាព សិទ្ធិនៃតម្លៃនិងកិត្តិយស សិទ្ធិនៃការទទួលបាននូវភាពយុត្តិធម៌ក្នុងការកាត់ក្តី។

សិទ្ធិមនុស្ស

សិទ្ធិសេរីភាពនិងយុត្តិធម៌ ការការពារសិទ្ធិក្នុងតុលាការ

មានន័យថា «ឱមនុស្សទាំងឡាយ! ពិតណាស់យើងបានបង្កើតពួកអ្នកពិឌ្ឍពុកតែមួយគឺអាជីវិក និងម្តាយតែមួយគឺហាវ៉ា ហើយទ្រង់បង្កើតឱពួកអ្នកមានជនជាតិនិងកុលសម្ព័ន្ធជាច្រើនផ្សេងគ្នា ដើម្បីឱពួកអ្នកស្គាល់គ្នា។ ពិតណាស់ អ្នកដែលមានតម្លៃជាងគេបង្អស់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់គឺអ្នកដែលគោតខ្លាចជាងគេ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់មហាជីវយ៉ាងល្អិតល្អន់»។

«គ្មានការបង្ខិតបង្ខំក្នុងសាសនា» គឺជាគោលការណ៍គ្រឹះក្នុងតុលាការដើម្បីធានាសិទ្ធិសេរីភាពខាងចំនៀ

ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានផ្សព្វផ្សាយសាររបស់ព្រះ ហើយគំរោងនាវឱ្យមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ និងអនុវត្តតាមបទបញ្ជាទ្រង់ និងការហាមឃាត់របស់ទ្រង់ ហើយធ្វើដូច្នេះដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំ។ ពិតណាស់ គម្ពីរអាល់គូរអានបានបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិសេរីភាពខាងជំនឿសម្រាប់មនុស្ស។ ជំនឿឱមនុស្សគ្រឹះវិះពិចារណាពីនីមិត្តសញ្ញាទាំងឡាយក្នុងចក្រវាលបញ្ជាក់ពីវត្តមានរបស់អស់ឡោះនិងទទួលយកការចង្អុលបង្ហាញពីទ្រង់ដោយការយល់ព្រមទទួលដោយខ្លួនឯង ការត្រិះរិះនិងគិតពិចារណាស៊ីដម្រៅ។

សមភាពនិងការការពារសិទ្ធិក្នុងតុលាការ

នៅឆ្នាំ ៦២៣ គ.ស. ពួកការីមូហាំម៉ាត់បានប្រារព្ធពិធីបុណ្យហ៊ីដ្រូ ហើយគាត់មានអារម្មណ៍ថាត្រូវលាជំណើរមនុស្សលោក និងការវិលទៅជួបព្រះជាម្ចាស់ជិតមកដល់។ គាត់បានថ្លែងសូន្យកថាមួយមានឈ្មោះថាសូន្យកថាលាជំណើរ។ ក្នុងសូន្យកថានេះមានគោលការណ៍ជាច្រើនពួកការីមូហាំម៉ាត់បានកំណត់ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃជីវិតរស់នៅបែងចែកគ្នាដាច់រវាងអ្វីដែលគេប្រកាន់ជាត្រឹមុខនៅសម័យ

អវិជ្ជា និងអ្វីដែលអ្នកម្ចាស់ប្រកាន់ខ្ជាប់នៅចំពោះអស់ឡោះ និងចំពោះបងប្អូន ម្ចាស់របស់ពួកគេ។ ក្នុងសុន្ទរកថានេះមានដូចជា

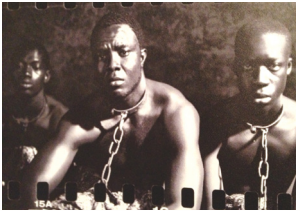
“នែមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកគេគឺតែមួយ បិតារបស់ពួកគេគឺតែមួយ ពួកអ្នកទាំងអស់កើតមកពីអាដាំ ហើយអាដាំកើតពីដី។ អ្នកដែលប្រសើរជាងគេ ចំពោះអស់ឡោះគឺអ្នកដែលគោរពវិន័យសាសនាបានប្រសើរជាងគេ។ ជនជាតិ អារ៉ាប់មិនប្រសើរជាងជនជាតិដទៃ លើកលែងតែដោយការគោរពវិន័យសាសនា។ តើខ្ញុំពិតជាបានផ្តល់សាររួចហើយមែនទេ? បពិត្រអស់ឡោះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ធ្វើ សាក្សីផង។ ពួកគេឆ្លើយថា បាទ! មែនហើយ។ គាត់បានប្រសាសន៍ថា អ្នកមានវត្ត មាននៅទីនេះត្រូវផ្តល់សារនេះដល់អ្នកអវត្តមាន។”

“នែមនុស្សលោកទាំងឡាយ! ពិតណាស់ ពួកអ្នកមានជំនឿជាបងប្អូននឹងគ្នា មិនអនុញ្ញាតឱ្យ បុគ្គលម្នាក់រំលោភបំពានលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បងប្អូនរបស់គេ លើកលែងតែដោយសុទ្ធចិត្ត។ តើខ្ញុំ ពិតជាបានផ្តល់សាររួចហើយមែនទេ? បពិត្រអស់ឡោះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ធ្វើសាក្សីផង។ អត់ពី ខ្ញុំទៅ ចូរពួកអ្នកកុំក្លាយជាពួកអ្នកគ្មានជំនឿកាប់សម្លាប់គ្នា។ ខ្ញុំបានបន្សល់សម្រាប់ពួកអ្នក បើពួកអ្នកប្រកាន់យក គឺពួកអ្នកមិនរំលោភបំពានជាដាច់ខាត គម្ពីរអស់ឡោះនិងធម្មនិយមរបស់ ព្យាករវិមូហាម៉ាត់។ តើខ្ញុំពិតជាបានផ្តល់សាររួចហើយមែនទេ? បពិត្រអស់ឡោះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ធ្វើសាក្សីផង។”

សិទ្ធិសេរីភាពនិងអ្វីមនុស្ស

កាលពីដើមរបបទោសករនិយមគឺជារបបទូទៅពេញនិយមមុនសត្វាម។ ពុំមែនមានតែ នៅឧបទ្វីបអាហ្វ្រិកប៉ុណ្ណោះទេ។ សូម្បីតែនៅ តំបន់ជាច្រើនទៀតលើសកលលោកក៏មាន ដែរ។ វាគឺជាផ្នែកមួយនៃរបបសង្គមនិង សេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សហគមន៍ភាគច្រើន។ ពីមុនទោសករគឺជាផ្នែកមួយនៃកម្មសិទ្ធិនិង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មនុស្សខ្លះៗ។ ឥឡូវបាន ដាក់ចេញនូវកត្តាជំរុញលើកទឹកចិត្តដើម្បី លោះទោសករ។ មានន័យថាដោះលែងឱ្យ ពួកគេមានសិទ្ធិសេរីភាពដូចជាទិញទោសករ

ប្រសូត្រ ហើយទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយមានសិទ្ធិសេរីភាពជាការខ្ចីសថ្វាយ ដល់ អស់ឡោះជាម្ចាស់ ឬជាការលុបលាងអំពើបាបសម្រាប់ការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ ខ្លះ ឬលុបលាងកំហុសដែលខ្លួនបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ទោសកររបស់ខ្លួន ជាប្រសូត្រ ដោយគ្មានមូលហេតុ។ នៅបន្តការអនុវត្តបែបនេះហួតដល់របបទោសករនិយមរលាយ សាបសូន្យម្តងបន្តិចៗ ដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ គេបាននិទានថា ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បាន ឃើញបុរសម្នាក់ដែលមានងារហៅក្រៅថា អាពូ ម៉ាសអូត អាណាបាវិយី គាត់បាន វាយធ្វើបាបទោសកររបស់គាត់នឹងវិញ្ញាបនបត្រ។

" ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បាននិយាយទៅកាន់គាត់ថា អាពូ ម៉ាសអូត ចូរ ជ្រាបចុះថាអស់ ឡោះមានលទ្ធភាពលើអ្នកជាងអ្នកមានលទ្ធភាពលើទោសករម្នាក់នេះ។ អាពូ ម៉ាសអូត ឈប់ស្ងៀម ហើយនិយាយសុំទោសថាពីថ្ងៃនេះទៅខ្ញុំលែងវាយធ្វើ បាបទោសករទៀតហើយ។ គាត់ដោះលែងទោសករនោះឱ្យមានសិទ្ធិ សេរីភាពក្នុងផ្ទះអស់ឡោះ។ ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ ថាបើសិនជាអ្នកមិនធ្វើទេ ដូច្នេះភ្លើងនរកនឹងឆេះមុខរបស់អ្នក។

មនុស្សរំលោភអស់ស្មើភាពគ្នាចំពោះមុខច្បាប់និងតុលាការ

ព្យាករវិមូហាម៉ាត់ បានបញ្ជាក់ថាមនុស្សទាំងអស់ស្មើភាពគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ អ្នក ប្រព្រឹត្តអាក្រក់ដេរ៉ាដាទោសដោយមិនគិតពីត្រកូលរបស់គេ ពូជអម្បូរ របស់គេនិងឋានៈសង្គមរបស់គេ ពីព្រោះក្នុងការអនុវត្តច្បាប់សម្រេច បាននូវភាពយុត្តិធម៌រវាងមនុស្សលោកនិងសត្វាមមានស្មើភាព។

ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បានរឹតបន្តឹងមិនឱ្យនរណាម្នាក់នៅពីលើ ច្បាប់ បើទោះជាអ្នកនោះជាសមាជិកក្រុមគ្រួសារគាត់។

មានព្រឹត្តិការណ៍មួយបានកើតឡើង ពួកគូស្ត ខ្វល់ខ្វាយនឹងបញ្ហាស្ត្រីម្នាក់មកពីកុលសម្ព័ន្ធ មីឡូហ្សូ បានលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ។ ពួកគេឃើញថាគ្មាននរណា ម្នាក់បានទៅនិយាយអន្តរាគមន៍ជាមួយព្យាករវិមូហាម៉ាត់ សម្រាប់នាង ក្រៅពីអ្នកបម្រើគាត់ អូសាម៉ៈ ពិន ហ្សេត។ អូសាម៉ៈបាននិយាយប្រាប់គាត់ ហើយគាត់បានបដិសេធម្មោះ

តើឯងហ៊ានធ្វើអន្តរាគមន៍ជាមួយនឹងច្បាប់ ព្រហ្មទណ្ឌរបស់អល់ឡោះឬ? បន្ទាប់មក គាត់បានថ្លែងថា

«នែមនុស្សទាំងឡាយ! ពិតណាស់ ទ្រង់បាន បំផ្លាញមនុស្សជំនាន់មុនពួកអ្នក ដោយសារ នៅពេលណាចោរលួចជាត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់។ ពួកគេដោះលែង ហើយនៅពេលណាចោរលួច ជាត្រកូលតូចទាប។ ពួកគេដាក់ទោសគេ។ សូម ស្បថចំពោះអល់ឡោះ បើសិនជាហ្វាទីមៈកូន ប្រឹមហ្វាម៉ាត់លួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ ខ្ញុំនឹងដាក់ ទោសនាង»។

កាត់ក្តីស្ថាតុស្ត័យ យុត្តិធម៌ រឿងតូកម័រ និងបុរសជនជាតិជិហូ

មានព្រឹត្តិការណ៍មួយបានកើតឡើង គឺបុរសម្នាក់ឈ្មោះ តូកម័រ ពិន អូណែរីក បានលួចអាវក្រោះគេ។ លុះម្ចាស់វារកឃើញថាអាវក្រោះខ្លួន ត្រូវគេលួច។ តូកម័រ ប្រញាក់យកវាទៅលាក់ជាមួយនឹង មិត្តភក្តិម្នាក់ជនជាតិជិហូ។ គេស្បថថានេះពុំជាអាវលួចគេ នោះទេ។ មនុស្សម្នាបានស្រាវជ្រាវរកឃើញអាវនេះនៅជា មួយនឹងបុរសជនជាតិជិហូនេះ។ ពួកគេចោទថាបុរសនេះ ជាអ្នកលួចវា។ ក៏ប៉ុន្តែ បុរសជនជាតិនេះបានបដិសេធការពារ ខ្លួន ហើយប្រាប់ពួកគេថា តូកម័រ ពិន អូណែរីកយកអាវក្រោះ

នេះមកឱ្យគេ។ ក្រុមរបស់គេ (កុលសម្ព័ន្ធហ្មហ្វឺរ ជានជនជាតិអាកាប៍) បានសុំពីព្យាករី មូហាម៉ាត់ឱ្យតូកម័ររួចផុតទោសពីព្រោះអាវក្រោះនោះរកឃើញនៅផ្ទះជនជាតិជិហូ។ អល់ឡោះជាម្ចាស់បានត្រាស់បន្ទូលចុះមកពីលើមេឃដើម្បីសម្រេចនូវភាពយុត្តិធម៌ និងបង្ហាញសច្ចភាព ទុកជាគំរូ និងជាមេរៀនសម្រាប់មនុស្ស។ អល់ឡោះបានបញ្ជាក់ ពីភាពស្អាតស្អំរបស់ជនជាតិជិហូនោះ ហើយការចោទប្រកាន់ត្រូវធ្លាក់ទៅលើតូកម័រ។

មានន័យថា “នែអ្នកនាំសារ! យើងបានបញ្ជូនគម្ពីរដល់អ្នកពោរពេញដោយ សច្ចភាព ដើម្បីកាត់ក្តីរវាងមនុស្សលោកទាំងអស់តាមអ្វីដែលទ្រង់បានត្រាស់ បង្គាប់ ចូរកុំក្លាយខ្លួនជាអ្នកការពារមនុស្សក្បត់”។

បញ្ជាក់នៅលើការគោរពសិទ្ធិស្ត្រី

ក្នុងសុន្ទរកថាលាដំណើរ ព្យាករីមូហាម៉ាត់បញ្ជាក់ ម្តងទៀតលើការគោរពសិទ្ធិស្ត្រី។ គាត់បានមាន ប្រសាសន៍ថា:

“ចូរផ្តាំគ្នាឱ្យធ្វើល្អចំពោះស្ត្រី ពួកនាងនៅជា មួយពួក អ្នកជាជំនួយការសម្រាប់ពួកអ្នក ពួកនាងគ្មានកម្មសិទ្ធិ អ្វីនោះទេ។ ពួកអ្នកទទួលយកពួកនាងជាប្រពន្ធដោយ ក្តីទុកចិត្តរបស់អល់ឡោះ ហើយទទួលសិទ្ធិរួមរស់ជាមួយពួកនាងដោយពាក្យ សន្យារបស់អល់ឡោះ។ ចូរកោតខ្លាចអល់ឡោះពាក់ព័ន្ធនឹងស្ត្រីភេទ ហើយផ្តាំ គ្នាឱ្យធ្វើល្អចំពោះពួកនាង”។

ការការពារសិទ្ធិកុមារកំព្រា

ឥស្លាមបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះការ គាំពារកុមារកំព្រា និងការការពារសិទ្ធិរបស់ពួកគេរហូតដល់ ជំងឺដងក្តី មានសមត្ថភាពមើលខុសត្រូវខ្លួនឯង។ គម្ពីរអាល់ គូរអាណនាំមកនូវព្រះរាជបញ្ជាឱ្យការពារសិទ្ធិកុមារកំព្រា និងដាស់តឿនឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការបង្កផលប៉ះពាល់ ដោយអយុត្តិធម៌ដល់ពួកគេ។

មានន័យថា “ពិតណាស់ ពួកអ្នកដែលបំពានលើទ្រព្យសម្បត្តិកុមារកំព្រា រឺប អូសយកដោយខុសច្បាប់គឺពួកកំពុងស៊ីភ្លើងដែលឆាបឆេះក្នុងពោះរបស់ពួក គេនៅថ្ងៃបរិលោក។ ពួកគេនឹងជុះភ្លើងនរក ភ្នក់រសជាតិកម្ដៅរបស់វា”។

ប្រាកដណាស់ ពួកវាវិបាកម៉ាត់បានជំរុញលើកទឹកចិត្ត ឱ្យថែរក្សា គាំពារកុមារកំព្រា ចិញ្ចឹមបីបាច់ និងអប់រំ រហូតដល់ពួកគេជីវិតក្តី។ គាត់បានមានប្រសាសន៍៖

មានន័យថា “ខ្ញុំនឹងអ្នកចិញ្ចឹមកូនកំព្រាដូចម្រាមពីរនេះក្នុង ឋានសួគ៌”។ គាត់បានបង្ហាញម្រាមទាំងពីរ ម្រាមចង្អុលនិង ម្រាមកណ្តាលព្រមជាមួយគ្នា។

ម្រកាន់ខ្ជាប់នឹងការសងបំណុល និងសងបញ្ញើកេរ្តិ៍ឈ្មោះ

ពួកវាវិបាកម៉ាត់បានផ្លែក្នុងសុន្ទរកថាលាដំណើរថា “នែមនុស្សទាំងឡាយ! ជីវិតរបស់ ពួកអ្នក ក៏ក្តីយសពួកអ្នក ត្រូវបានហាមទៅលើពួកអ្នករហូតដល់ ពួកអ្នកទៅជួបព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ដូចជាគេហាមនៅថ្ងៃនេះ ក្នុងខែនេះ ក្នុងទឹកដីនេះ។ តើខ្ញុំពិតជាបានផ្តល់សាររួចហើយ មែនទេ? បពិត្រអស់ឡោះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ធ្វើសាក្សីផងចំពោះ អ្នកដែលទទួលបញ្ញើគេ ចូរសងវាទៅម្ចាស់គេឱ្យ!”

មានន័យថា “ពិតណាស់ អស់ឡោះជាម្ចាស់បង្គាប់ឱ្យពួកអ្នកសង បញ្ញើផ្សេងទៅម្ចាស់ដែលបានធ្វើបញ្ញើជាមួយពួកអ្នក។ ចូរកុំធ្វេស ប្រហែសចំពោះរឿងនេះ។ ទ្រង់បង្គាប់ឱ្យពួកអ្នកកាត់ក្តីរវាងមនុស្សលោក ដោយភាពយុត្តិធម៌។ នេះជាការទូទាត់និងការចង្អុលបង្ហាញដ៏ប្រសើរមុត របស់អស់ឡោះសម្រាប់ពួកអ្នក។ ពិតណាស់ អស់ឡោះជាម្ចាស់មហាពូ ចំពោះសម្តីរបស់ពួកអ្នក និងទតឃើញគ្រប់ទង្វើរបស់ពួកអ្នក”។

មានន័យថា “អំពីសាលាម៉ែ ពិនិត្យកំរិត បាននិយាយថា ពួកយើងបានអង្គុយជាមួយនឹងអ្នកនាំ សារអស់ឡោះខណៈនោះគេបាននាំសពមក ហើយពួកគេនិយាយថាបពិត្រអ្នកនាំសារ អស់ឡោះ មេត្តាថ្វាយបង្គំជូនសពនេះផង។ គាត់សួរថា តើគេមានបំណុលទេ? ពួកគេថា អត់មានទេ។ គាត់សួរថា តើគេមានបន្ទុកអ្វីទេ? ពួកគេថា ទេ។ គាត់បានថ្វាយបង្គំជូនសព នោះ។ ក្រោយមក គេបាននាំសពម្នាក់ទៀតមក។ ពួកគេនិយាយថា បពិត្រអ្នកនាំសារ អស់ឡោះ មេត្តាថ្វាយបង្គំជូនគេផង។ គាត់ថា តើគេមានបន្ទុកអ្វីទេ? ពួកគេថា ទេ។ គាត់ថា តើគេមានបំណុលទេ? ពួកគេថា បីដំណើរ។ ពួកវាវិបាកម៉ាត់បានមាន ប្រសាសន៍ថា ចូរពួកអ្នកថ្វាយបង្គំជូនសពនេះទៅ។ អាពូ កតាហ្នេះបាននិយាយថា បពិត្រអ្នកនាំសារអស់ឡោះ មេត្តាថ្វាយបង្គំជូនគេផង ហើយខ្ញុំជាអ្នកសង បំណុលឱ្យគេ។ គាត់ក៏បានថ្វាយបង្គំជូនសពនោះ”។

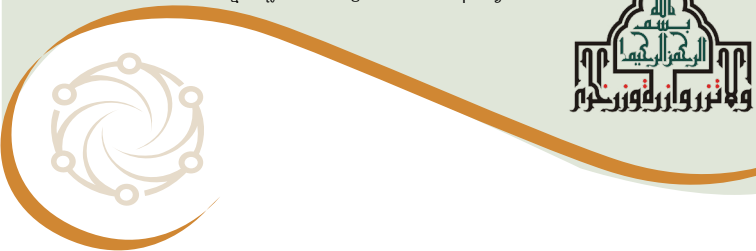
មនុស្សទាំងអស់ស្មើគ្នាចំពោះមុខ ច្បាប់និងតុលាការ

ពួកវាវិបាកម៉ាត់បានបញ្ជាក់ថាមនុស្សទាំងអស់ ស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ អ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់គេដាក់ ទោសដោយមិនគិតពីត្រកូលរបស់គេ ពូជអម្បូរបស់គេនិង ឋានៈសង្គមរបស់គេ ពីព្រោះក្នុងការអនុវត្តច្បាប់សម្រេចបាន នូវភាពយុត្តិធម៌រវាងមនុស្សលោកនិងសន្តិសុខមានស្ថិរភាព។ ពួកវាវិបាកម៉ាត់បានរឹតបន្តឹងមិនឱ្យនរណាម្នាក់នៅពីលើច្បាប់ បើ ទោះជាអ្នកនោះជាសមាជិកក្រុមគ្រួសារគាត់។

មានប្រព្រឹត្តិការណ៍មួយបានកើតឡើង ពួកគូរស្នូលខ្វល់ខ្វាយ នឹងបញ្ហាស្ត្រីម្នាក់មកពីកុលសម្ព័ន្ធ មីខហ្សូម បានលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ។ ពួកគេឃើញថាគ្មាននរណាម្នាក់ហ៊ានទៅនិយាយអន្តរាគមន៍ជាមួយ ពួកវាវិបាកម៉ាត់សម្រាប់នាង ក្រៅពីអ្នកបម្រើគាត់ អូសាម៉ៈ ពិន ហ្វេត។ អូសាម៉ៈបាននិយាយប្រាប់គាត់ ហើយគាត់បានបដិសេធថា តើឯងហ៊ានធ្វើអន្តរាគមន៍ ជាមួយនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌរបស់អស់ឡោះឬ? បន្ទាប់មក គាត់បានផ្លែងថា

«នែមនុស្សទាំងឡាយ! ពិតណាស់ ទ្រង់បានបំផ្លាញមនុស្សដ៏នាន់មុនពួក អ្នក ដោយសារនៅពេលណាចោរលួចជាត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់។ ពួកគេដោះលែង ហើយនៅពេលណាចោរលួចជាត្រកូលតូចទាប។ ពួកគេដាក់ទោសគេ។ សូមស្រឡាចចំពោះអស់ឡោះ បើសិនជាវាម៉ែម៉ែ កូនស្រីម្នាក់ម៉ាត់លួចទ្រព្យ សម្បត្តិគេ ខ្ញុំនឹងដាក់ទោសនាង»។

«គ្មាននរណាទទួលទោសជំនួសនរណាឡើយ»
ជាស្នាដៃឆ្លាក់របស់វិចិត្រករ អ៊ីសមាប៊ុនហ្វាតៈ។

សម្លាប់ដើម្បីសេចក្តីត្រូវបានហាមឃាត់ក្នុងឥស្លាម

ឥស្លាមបានហាមអំពើឃាតកម្មនិងសម្លាប់ដើម្បីសងសឹក។ ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ក្នុងសុន្ទរកថាលាដំណើរគាត់បានមានប្រសាសន៍ថា៖

“ពិតណាស់ ការបង្ខូរឈាមបែបសម័យអវិជ្ជាត្រូវបានហាម ហើយឈាមដែលខ្ញុំចាប់ផ្តើមមុនគេគឺឈាមអាមៀរ ពិន វីតីអេ ពិន ហាវិស ពិន អាប័ខុលមូតោឡិប”។ ច្បាស់ណាស់ អាមៀរ ពិន វីតីអេជាប់ពូជនឹងពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់ ពិន អាប័ខុលមូតោឡិប។

សម្លាប់ដោយចេតនាគឺអចេតនា៖

ឥស្លាមត្រូវធ្លាក់ទៅលើខ្លួនអ្នកប្រព្រឹត្ត ឬឃាតករដែលបានសម្លាប់គេ។
តែបើសិនជាការសម្លាប់នោះដោយអចេតនា គ្មានការប៉ុនប៉ងតម្រូវអ្នកសម្លាប់គេនោះត្រូវបង់ដាក់ពិន័យសងដំណីចិត្តទៅឱ្យម្ចាស់សព។
នៅសម័យពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់គេបានកំណត់ថ្លៃសងដំណីចិត្តសត្វអ្នកដូចៗ១០០ក្បាល។ គាត់បានរៀបរាប់ថាការសម្លាប់ដោយចេតនានេះគឺការរើសត្រឡប់ទៅរកសម័យអវិជ្ជា។

ប្រយុទ្ធជាមួយនឹងអ្នកដែលមកប្រយុទ្ធកេរឡើងពួកអ្នក ហើយកុំ

រំលោភបំពាន៖ ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់បានកំណត់ក្នុងគោលការណ៍សីលធម៌និងមនុស្សជាតិសម្រាប់ទាហានរបស់គាត់ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងសត្រូវនិងចំណាប់ខ្លាំងឬឈ្លើយសឹក។ គាត់តែងតែរំលោភពួកគេជានិច្ចថា អស់ឡេះទ្រង់មិនសព្វព្រះទ័យពួកអ្នកដែលរំលោភបំពាន។

ក្នុងពាក្យប្រសាសន៍របស់ពួកវាវិមូហាម៉ាត់ដ៏ត្រឹមត្រូវចេញដោយអាពុកដាវតអំពីអាណើស ពិន ម៉ាលីកបាននិយាយថា ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់កាលណាគាត់បញ្ជូនទាហាន គាត់រំលឹកពួកគេថាចូរចេញទៅក្នុងនាមអស់ឡេះ កុំសម្លាប់ចាស់ជរា ក្មេងតូច ស្រ្តីគេទេ ហើយកុំក្បត់ ត្រូវប្រមូលទ្រព្យដ៏យកណ្តាដាក់រួមគ្នា ចូរកែលម្អ និងធ្វើល្អ។ ពិតណាស់អស់ឡេះទ្រង់សព្វព្រះទ័យពួកអ្នកធ្វើល្អដោយសទ្ធាជ្រះថ្លា។

ចូរកុំសម្លាប់
ជនស៊ីវិលដែលមិនមែនជាអ្នកប្រយុទ្ធ ស្រ្តីគេទេ ចាស់ជរា និងក្មេងៗ។
ចូរកុំកាប់បំផ្លាញ
ដើមឈើ ឬដើមឈើមានផ្លែ។

មានន័យថា «ចូរប្រយុទ្ធនឹងក្នុងផ្លូវអស់ឡេះតាមយុទ្ធសាស្ត្រនៃលក្ខណៈប្រយុទ្ធនៃស្វីប្រឆាំងនឹងពួកអ្នក ហើយចូរកុំរំលោភបំពាន។ ពិតណាស់ អស់ឡេះតាមយុទ្ធសាស្ត្រនៃលក្ខណៈប្រឆាំងនឹងពួកអ្នកនៃលក្ខណៈបំពាននោះឡើយ»។

អត្ថបាតជារំលឹកឱ្យដឹងម្តងម្កាល

ពួកវាម្យ៉ាងម៉ាត់បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា អត្ថបាតជាអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ អស់ឡេះនឹងដាក់ទាហានកម្មយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនិងខ្លាំងក្លាលើជនល្មើស។ គាត់បានមានប្រសាសន៍

«នរណាសម្លាប់ខ្លួនឯងដោយដៃគេ គឺដៃរបស់គេក្នុងដៃរបស់គេចាក់ដោតពោះខ្លួនឯងក្នុងភ្លើងនរកដ៏អមតៈ អស់កាលជានិច្ច។ នរណាដឹកថ្នាំពុលសម្លាប់ខ្លួនឯង គឺ

គេនឹងដឹកថ្នាំពុលនោះក្នុងភ្លើងនរកដ៏អមតៈអស់កាលជានិច្ច។ នរណាលោតពីលើភ្នំសម្លាប់ខ្លួន គឺគេនឹងលោតក្នុងភ្លើងនរកដ៏អមតៈអស់កាលជានិច្ច»។

ការការសិទ្ធិមនុស្សក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង...មួយភាគបី ហើយមួយភាគបីច្រើនពេក

ឥស្លាមរក្សាសិទ្ធិពួកអ្នកទទួលមតិក។ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានកំណត់សម្រាប់អ្នកទទួលមតិកប្រុសឬស្រីនូវបរិមាណភាគរយកំណត់មួយអាស្រ័យតាមស្ថានភាពរបស់គេក្នុងគ្រួសារ។ គេចាត់ទុកប្រព័ន្ធច្បាប់ចែកមតិកក្នុងឥស្លាមជាឯកសារយោងសកលសំខាន់សម្រាប់ប្រព័ន្ធច្បាប់ធម្មនុញ្ញភាគច្រើនដែលគេគាត់តែង។ ប្រព័ន្ធច្បាប់ផ្សេងទៀត ពុំមានចែងពិស្តារលម្អិតសម្រាប់ការចែកមតិកដូចអ្វីដែលមានចែងក្នុងគម្ពីរអាឈ័ត្តអាន។

“គេនិទានអំពីសារាត់ ពិន វ៉ាតើស ហើយគាត់រាងរាងមានច្រព្យសម្បត្តិស្តុកស្តម្ភម្នាក់។ ពួកវាវិមូហា ម៉ាត់បានមកសួរសុខទុក្ខគាត់ ពោលគាត់យី។ សារាត់បាននិយាយទៅកាន់អ្នកនាំសារអល់ឡោះថា ខ្ញុំមានច្រព្យសម្បត្តិច្រើន ហើយខ្ញុំមានតែកូនស្រីពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលនឹងទទួលមតិករបស់ខ្ញុំ។ តើខ្ញុំអាចធ្វើទានពីរភាគបីនៃច្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្ញុំបានទេ? គាត់ឆ្លើយថា ទេ។ ខ្ញុំថា តើពាក់កណ្តាលបានអត់? គាត់ថា ទេ។ ខ្ញុំថា ចុះមួយភាគបី? គាត់ថាមួយភាគបី មួយភាគបីច្រើនពេក។ បើសិនអ្នកទុកឱ្យអ្នកទទួលមតិករបស់អ្នកមានស្តុកស្តម្ភប្រសើរជាងទុកឱ្យពួកគេក្រ ដើរសំរែ។ ចេញនោយអាចពូជវិញនឹងមិស្តិម។ ការនិទានមានពាក្យពោធិ៍ខុសគ្នា តែសាច់ឡើងតែមួយ”។

គ្មានអំពើហិង្សាក្នុងគម្ពីរ

ពួកវាវិមូហាម៉ាត់មានលក្ខណៈពិសេសគ្រងសម្តីរបស់គាត់ទន់ភ្លន់ ល្ងង់ល្ងង់ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងមនុស្សលោក។ គ្មានកិច្ចការពីរណាមួយដែលគេផ្តល់ជម្រើសជូនគាត់ លើកលែងតែគាត់ជ្រើសរើសកិច្ចការណាដែលងាយជាងគេ។ ពួកវាវិមូហាម៉ាត់គាត់មិនទុកឱកាសឱ្យមានការប្រើអំពើហិង្សាក្នុងការផ្សព្វផ្សាយសាសនា។ តែគាត់អនុវត្តតាមព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះ

មានន័យថា «មូហាម៉ាត់ ចូរពោលចុះថា អ្នកដែលខ្ញុំនាំពាក្យពិតមកពីព្រះវាម្ចាស់របស់ពួកគេ។ នរណាចង់ឆ្លើយឆ្លើយ ហើយនរណាចង់ប្រឆាំងប្រឆាំងចុះ»។ អល់ឡោះវាម្ចាស់ច្រើនបានបន្តលឡើងថា

មានន័យថា «ចូរហៅអំពាវនាវទៅរកផ្លូវម្ចាស់របស់អ្នកនោយវិធីសាស្ត្រល្អស្ម័គ្រចិត្តឆ្មោះ និងការបង្កាន់ចិត្តប្រសើរ»។

ម្ចាស់ចម្លាក់ស្រីគឺជាស្នាដៃរបស់វិចិត្រករជនជាតិកូរ៉េ
ហាសាន់ ស្លាវីចីយ៍

The Qur'an, 4:58.

បើសិនជាពួកអ្នកកាន់ក្លី ចូរកាន់ក្លីនោះយូរត្រឹម

ជាស្នាដៃរបស់វិចិត្រករ អ៊ីសាម អាប់ឌុលហ្គាសៈ

The Qur'an, 17:15.

គ្មាននរណាម្នាក់ដែលបានសង្គតិសេចក្តី

ENDNOTES

1 Nelson Mandela (the first president of democratic South Africa) is a great example for the struggle against apartheid and discrimination among people of different races. South Africa became a country in which all people live together as one nation united in their diversity.

The Qur'an teachings confirm the fact that God created humankind from different nations and tribes so that they may know one another. A white man has no superiority over a non-white man except by piety (and visa versa). *"Verily the most honorable of you in the sight of Allah, is the most pious. Verily Allah is All-Knower, All-Aware."* The Qur'an, 49:13.

2 Riyadh Al-Salih (1603/4), (1605/6)

3 Prophet Muhammad indicated that at the Day of Judgment, God will be the foe for those who hire workers and don't pay them their wages. Prophet Muhammad emphasized that wages must be paid for workers before their sweat dries. Wages cannot be delayed and must be paid immediately after finishing work.

4 For more information about Islamic law please see:

<http://www.islamreligion.com/category/110/>

<http://www.islamhouse.com>

5 Sahih Al-Bukhari (34/8)

6 Sahih Al-Bukhari (5778) and Sahih Muslim (109)

Artistic design from the word "Muhammad" in Arabic.
Courtesy of Farid Al-Ali.

នេះគឺជាប្រភពពិតៗមកពីតំបន់ឈូកខាងត្បូង
ទីក្រុងសៀងស៊ីននៅស្រុកប៉ាវី។ ផ្នែកកោងនៃដើមឈើវា
ស្រដៀងនឹងសភាពនៃការខិនខោររបស់ពួកអ្នកម្ចាស់
ក្នុងការថ្វាយបង្គំ ហើយកន្លែងពកលយទៅមុខបន្តិច
នោះប្រៀបបាននឹងក្បាលអ្នកដែលកំពុងខិនខោរ
ចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់។

ការការពារបរិស្ថាន

ការអនុវត្តន៍ប្រុងប្រយ័ត្នរបស់ពួកយើងក្នុងការការពារបរិស្ថាន

ពួកយើងម្នាក់ៗអាចបានចងក្លាបដំណើរចំពោះអស់ឡោះនឹងការរក្សាការការពារបរិស្ថាន។
អស់ឡោះទ្រង់ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិរាល់សត្វលោកដែលទ្រង់បានបង្កើត។ ផែនដីជា
ផ្នែកមួយនៃកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះ។ គ្រប់អ្វីសព្វបែបយ៉ាងដែលរស់នៅលើផែនដី
នេះនឹងស្លាប់សាបសូន្យ។ អស់ឡោះតែមួយគត់ទ្រង់គង់ជាអមតៈ ទ្រង់ជាអ្នកទទួល
មតិកផែនដីនិងអ្វីសព្វបែបយ៉ាងដែលនៅលើវា។

មានន័យថា «គ្មានម្ចាស់ណាម្នាក់នាំនិរន្តរ៍
ឬបណ្តុះរុក្ខជាតិ ហើយសត្វស្លាប ឬ
មនុស្សលោក ឬសត្វចតុប្បាទអាស្រ័យ
ផលរបស់វា លើកលែងតែសម្រាប់ម្ចាស់ម្ចាស់
នោះទទួលបានផលបុណ្យស្មើនឹងការ
នាំវាមក»។

ពួកយើងម្នាក់ៗ

ធម្មជាតិមានតុល្យភាពជានិច្ច

អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បង្កើតធាតុផ្សំធម្មជាតិ ហើយបង្កើតឱ្យតុល្យភាព និងបំពេញគ្នាជានិច្ច។ ទ្រង់បានកំណត់ស្បៀងអាហារសម្រាប់ផែនដីនិងជីវភាពសម្រាប់អ្នករស់នៅលើវា។ ទ្រង់ជាអ្នកត្រួតត្រាលើចលនាឱ្យលំ ការបញ្ចុះទឹកភ្លៀង ការចែកចាយទឹកភ្លៀង និងការបណ្តុះដំណាំរុក្ខជាតិនិងផ្លែផ្កាដោយសារទឹកភ្លៀង។ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលថា៖

មានន័យថា «ការបង្កើតរបស់អល់ឡោះនៃលក្ខន្តិកៈបង្កើតយ៉ាងល្អស្រស់ចំពោះអ្វីក្រប យ៉ាង»។ ក្នុងគម្ពីរអាវុធកូរអានទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូល

មានន័យថា «ពិតណាស់ រាល់អ្វីក្របយ៉ាង យើងបានបង្កើតឱ្យមានក្រីក្រក្រមរបស់វា»។

មានន័យថា «ហើយអ្វីក្របយ៉ាងនោះទ្រង់មានបរិមាណកំណត់»។

មនុស្សមានហ៊ុនក្នុងធម្មជាតិ

ពិតណាស់ប្រភពធម្មជាតិ ទាំងឡាយគឺ ជា ក្តីប្រទាន របស់អល់ឡោះសម្រាប់ មនុស្សជាតិ។ គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យ នរណាម្នាក់យក ធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ផ្តាច់មុខ បើសិនជាពុំមែនជាក ម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ។ ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បញ្ជាក់ ថាមិនឱ្យមនុស្ស ហាម ឃាត់គ្នាពីទឹក ស្មៅ និងភ្លើង។

“បច្ចាបវរ អល់ឡោះជាម្ចាស់បង្កើតអ្វីគ្រប់យ៉ាងល្អស្រស់ក្រិត”
The Qu'ran, 23:14

គ្មានការបង្ក ហើយគ្មានការទទួលបានគ្រោះថ្នាក់ ព្យាករវិមូហាម៉ាត់បានកំណត់ជាច្បាប់ទូទៅ មួយគឺពុំត្រូវបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃ ទោះ ជាវត្ថុ ឬរុក្ខជាតិ ឬសត្វ។ ចាំបាច់ត្រូវលុប បំបាត់គ្រោះថ្នាក់ ទោះដោយចេតនាឬអចេត នា ពីព្រោះច្បាប់ឥស្លាមឈរលើការនាំមក នូវផលប្រយោជន៍និងទប់ស្កាត់ផលគ្រោះថ្នាក់។ គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលម្នាក់បង្កគ្រោះថ្នាក់ ដល់អ្នកដទៃ ហើយក៏មិនអនុញ្ញាតឱ្យអ្នក ដទៃបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់រូបគេដែរ។

لَا ضَرَرَ . وَلَا ضِرَارَ مَنْ ضَارَّ ضَرَّهُ اللَّهُ تَعَالَى وَمَنْ)
”شَاقَّ شَقَّ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ) حَدِيثٌ صَحِيحٌ
មានន័យថា «គ្មានការបង្កគ្រោះថ្នាក់ ហើយ គ្មានការទទួលបានគ្រោះថ្នាក់នោះទេ។ នរណាបង្ក គ្រោះថ្នាក់ ឡោះនឹងឱ្យអ្នកនោះទទួល បានគ្រោះ។ នរណាបង្កការលំបាក អល់- នឹងឱ្យអ្នកនោះទទួលបានវិវាទលំបាក»។

ព្យាករី ម៉ូហាម៉ាត់

“គ្មានការបង្កគ្រោះថ្នាក់ ហើយគ្មានការទទួលបានគ្រោះថ្នាក់នោះ”

ពាក្យមូហាម៉ាត់ ឆ្លាក់ជារូបសិល្បៈ មានរាងដូចជា ស្លឹកឈើ ជាស្នាដៃរបស់វិចិត្រករ ហ្វារីត អាល់អាលី។

គុណការខ្លះខ្លាយនិងចំណាយច្រើនហួសហេតុ

ឥស្លាមហាមមិនឱ្យខ្លះខ្លាយនិងចំណាយច្រើនហួសហេតុ។ គាត់បង្គាប់ឱ្យសម្អាតនិងអនាម័យ។ ព្យាករម្យហាំម៉ាត់បញ្ជាក់ពីបញ្ហានេះក្នុងប្រសាសន៍ជាច្រើន។ គាត់ហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ទឹកខ្លះខ្លាយទោះបីក្នុងស្ថានភាពណាក៏ដោយ។ បើសិនជាបុគ្គលម្នាក់យកទឹកជម្រកាយសម្រាប់ថ្វាយបង្គំនៅទន្លេក៏ពុំត្រូវខ្លះខ្លាយទឹកដែរ។ គាត់ហាមមិនឱ្យបំពុលទឹកឬបត់ជើងក្នុងទឹក ជាពិសេសទឹកនឹង។ ទឹកគឺជាប្រភពដើមនៃជីវិតនិងការសម្អាតហើយជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអនាម័យនិងបង្ការជំងឺផ្សេងៗ។ អល់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូល

 មានន័យថា «ហើយយើងបានបង្កើតអ្វីក្របយ៉ាងមានវិវិត
 នោយសារទឹក តើពួកគេមិនស្ងើចរឺទេឬ»។
 មានន័យថា «ហើយយើងបានបញ្ជូនទឹកស្អាតពីលើមេឃមក»។
 មានន័យថា «ចូរពួកអ្នកទទួលបានចំណីអាហារ និងជីវិតទឹក
 ហើយកុំខ្លះខ្លាយ។ ពិតណាស់ ច្រង់ពុំសព្វព្រះទ័យពួកអ្នកនៃលក្ខខ្លះខ្លាយ
 នោះទេ»។

ផលវិជ្ជមានក្នុងបរិស្ថាន: ព្យាករម្យហាំម៉ាត់ជំរុញឱ្យអ្នកមូស្លីមសកម្មជាមួយនឹងអ្វីដែលនៅជុំវិញខ្លួននិងបរិស្ថាន។ រាល់ការផ្ដើមដែលមានផលវិជ្ជមានគឺស្មើនឹងការដាក់ទាន។ ការសម្អាតផ្លូវដោយយកកាកសំណល់ចេញស្មើ នឹងការដាក់ទាន ហើយការដាំដុះ និងកសាងផែនដីក៏ស្មើនឹងការដាក់ទានដែរ។ គាត់មានប្រសាសន៍ថា

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : ان قامت الساعة وبيد
 أحدهم فسيلة فان استطاع ان لا يقوم حتى يغرسها فليفعل
 មានន័យថា-បើសិនជាថ្ងៃបរលោកបានកើតឡើងហើយក្នុង
 ដែនណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកមានកូនឈឺ បើសិន
 ជាគេអាចកុំទានដើមរហូតដល់កូនឈឺនោះរួច ចូរឱ្យ
 គេដាំសិនចុះ»។

**ផលវិជ្ជមាន
ក្នុងបរិស្ថាន**

អល់ឡោះជាម្ចាស់គ្រប់គ្រងធាតុចរិតច្រើន

មានន័យថា «ចូរខំប្រឹងធ្វើនូវអ្វីដែលអល់ឡោះបានប្រទានដល់អ្នកសម្រាប់ឋាន
 បរលោក ហើយកុំភ្លេចចំណែករបស់អ្នកក្នុងលោកិយ។ ចូរធ្វើល្អនូវដែលអល់ឡោះ
 បានផ្ញើជូនពោះអ្នក ចូរខំប្រឹងប្រែងរកបំរើបង្ហាញនៅលើកំណែនៃនីតិៈ។
 ពិតណាស់ អល់ឡោះបានផ្ញើជូនព្រះទ័យពួកអ្នកនៃលក្ខខ្លះបង្កើត
 បំរើបង្ហាញនោះទេ»។
 The Qur'an, 28:77

មានន័យថា “ គ្មានសត្វអ្វីមួយរស់នៅលើផែនដី ឬសត្វណាមួយដែលលើសពី លើកលែងតែការប្រារព្ធពិធីមានពូជសាសន៍ដូចពួកអ្នកនេះ។ យើងគ្មានទុកចោល អ្វីក្នុង បញ្ជីព្រះលើសពីលើកលែងតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ។ បន្ទាប់មក នៅថ្ងៃបរលោក ពួកគេនឹងត្រូវប្រមូលផ្តុំមួយកន្លែង ហើយអស់ឡោះនឹងរំលឹក នូវប្រទេសដែលពួកគេបានធ្វើ ”។ The Qur'an, 38:6

សត្វ ល្អិត និងបក្សីជាប្រជាជាតិដូចយើងដែរ

ពាក្យប្រជាជាតិមានន័យថា ជាក្រុមមួយដែលមានសមាជិកឯកភាពគ្នាតែមួយលើ ភាសា ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណី និងអាកប្បកិរិយារួមគ្នា។ ពិតណាស់ វិទ្យាសាស្ត្រ ទំនើបបានរកឃើញអំពីប្រព័ន្ធច្បាប់ និងក្រឹត្យក្រមដ៏អស្ចារ្យ និងសុគតស្មាញបំផុតក្នុង ចំណោមពួកពូជសត្វជាច្រើនដូចជាស្រមោច ឃ្មុំ។ល។ ពិតណាស់ អស់ឡោះជាម្ចាស់ បានពណ៌នាគ្រប់ប្រភេទនៃសត្វទាំងអស់ជាប្រជាជាតិដូចយើងដែរ។ វាមាន ច្បាប់របស់វា និងភាសារបស់វាដែលអស់ឡោះបង្កើតមកមានពីជាតិកំណើតរបស់វា។

តាមដាន ហាឡាស់

អត្ថន័យនៃការសាងសង់ហាឡាស់ក្នុងឥស្លាម៖ ឥស្លាមសម្លាប់សត្វលើកលែង តែអ្វីដែលអស់ឡោះទ្រង់អនុញ្ញាត។ ដោយការអនុញ្ញាតពីអស់ឡោះ និងក្នុងនាម អស់ឡោះ គេអាចសំឡេះសត្វដែលអស់ឡោះអនុញ្ញាតឱ្យហូបសាច់វាដូចជាពពែ គោ អ្នកដូង។ ដូច្នេះដែរ មាន បក្សី និងសត្វដែលមិនស៊ីសាច់ជាអាហារ។ ដូច្នេះឯង យើង ឃើញថាពួកអ្នកមូស្លីមមិនសំឡេះសត្វទេ លើកលែងតែសត្វដែលស៊ីស្មៅជាអាហារ វាលែងតែសត្វព្រូកមួយ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ការហូបសាច់ក្រាប គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យ ហូបសាច់ឥដ្ឋ អាចហូបសាច់ពពែ តែមិនអាចហូបសាច់ឆ្កាបានឡើយ។

ការសំឡេះហាឡាស់ក្នុងឥស្លាមអឺរ៉ុប៖ ការសំឡេះហាឡាស់ក្នុងឥស្លាមពុំ ទាន់ពេញលក្ខណៈទេ លុះត្រាតែក្នុងន័យ «សំឡេះ» ដែលទាមទារឱ្យមាន ការព្យាបាលអស់ឡោះចំពោះសត្វដែលគេអនុញ្ញាតឱ្យហូប ហើយត្រូវ ប្រើកាំបិតមុតកាត់ផ្តាច់សរសៃធំពីរនៅនឹងករបស់វា។ ត្រូវសំឡេះឱ្យលឿន បំផុតដើម្បីកុំឱ្យសត្វឈឺចាប់និងទារុណកម្មដល់សត្វហើយជួយឱ្យឈាមហូរ ចេញឆាប់អស់។ សុំដឹងថាសំឡេះហាឡាស់មានដូចជា មិនត្រូវសំឡេះ សត្វក្បែរសត្វផ្សេងទៀត ឬឱ្យវាមើលឃើញគ្នា។ ពួកវាមែនហ៊ានម៉ាត់បាន មានប្រសាសន៍ក្នុងស្មារតីជាមនុស្សជាតិដ៏ជ្រាលជ្រៅទៅកាន់បុរសម្នាក់ដែលប្រុង សំឡេះពពែនៅក្បែរពពែមួយទៀតថា «តើអ្នកចង់សម្លាប់វាច្រើនដងមែនទេ?» មានន័យថា តើអ្នកចង់សម្លាប់វាច្រើនដងមែនទេ? ព្រោះវាឃើញថាវាគេសំឡេះនៅមុខវា។

ការសំឡេងនិងសម្លេងសត្វតាមក្រុមសត្វ

ព្យាករណ៍មហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ថា «អស់ឡេះបានកំណត់សេចក្តីល្អសម្រាប់អ្វីគ្រប់យ៉ាង បើសិនជាពួកអ្នកសម្លាប់ត្រូវសម្លាប់ឱ្យបានល្អ បើសិនជាពួកអ្នកសំឡេង ត្រូវសំឡេងឱ្យបានល្អ។ ពួកអ្នកត្រូវសំលៀងកាំបិត ឱ្យមុត ហើយត្រូវឱ្យសត្វដែលនឹងត្រូវសំឡេងនោះសម្រាកឱ្យបានស្រួលបូល»។

រីឯសាច់ត្រីវិញ ហាឡាលហូបវាក្នុងឥស្លាមដោយគ្រាន់តែយើងស្លាប់ឬនេសាទមក ហើយពុំចាំបាច់សំឡេងនោះទេ។ ព្យាករណ៍មហាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍អំពី សមុទ្រនិងអ្វីដែលនៅក្នុងវាថា «ទឹកវាស្អាត ហើយសាកសពក្នុងវាក៏ហាឡាលដែរ»។

ពាក្យទូន្មានរបស់ព្យាករណ៍មហាម៉ាត់ឱ្យមេត្តាចំពោះសត្វធាតុអំបិល

ឡាយៈ អស់ឡេះបានបង្កើតសត្វទាំងឡាយ ហើយទ្រង់ធ្វើឱ្យសត្វបូកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដូចជាសេះ អ្នកដូរ គោ និងពពែ។ ពិតណាស់ ព្យាករណ៍មហាម៉ាត់បានហាមឱ្យបាបសត្វ ចាប់យកវា ឬចងវាដោយគ្មានមូលហេតុ។ ជាមួយនោះ គាត់បានហាមវា យសត្វវាយមុខវា ឬប្រើវាឱ្យបាក់កម្លាំង ឬធ្វើឱ្យហត់ខ្លាំង ឬផ្ទុកទំនិញធ្ងន់ពេកវាសុំ ទុះមិនរួច ឬធ្វើទារុណកម្មវាដោយកាត់មួយផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយរបស់វាទាំងរស់ ឬសម្លាប់វាដោយគ្មានមូលហេតុ(ដូចអ្វីដែលបានកើតឡើងនៅសម័យអវិជ្ជា)។ ព្យាករណ៍មហាម៉ាត់បានឃើញសត្វអ្នកដឹកទំនិញធ្ងន់ពេក វាស្រែកថ្ងូរ។ ព្យាករណ៍មហាម៉ាត់ចង់ផ្តល់ជាមេរៀនដល់ម្ចាស់របស់វាក្នុងការទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនឹងសត្វទាំងឡាយ និងអាណិតមេត្តាចំពោះវា។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា៖

«អ្នកដួរបស់អ្នកបានប្តឹងខ្ញុំថា អ្នកផ្ទុកទំនិញលើវាហួសចំណុះ»។

មានន័យថា «គម្ពីរអាល់គូរអាននេះ គ្មាននរណាម្នាក់អាចប្រឌិតឡើងក្រៅពីអល់ឡោះ។ ក៏ប៉ុន្តែ អល់ឡោះបញ្ចុះមកបញ្ជាក់ពីសច្ចភាពសម្រាប់គម្ពីរមុនៗ ហើយគម្ពីរនេះស្រាយបំភ្លឺច្បាប់ដែលអល់ឡោះបានកំណត់ចំពោះប្រជាជាតិមូហាំម៉ាត់។ គ្មានសង្ស័យទេថា គម្ពីរនេះមកពីអល់ឡោះជាម្ចាស់នៃសកលលោក។ ឬពួកគេថា មូហាំម៉ាត់ប្រឌិតគម្ពីរនេះឡើងដោយខ្លួនឯង។ មូហាំម៉ាត់ចូរពោលទៅកាន់ពួកគេថា សូមពួកអ្នកនាំមកឱ្យបានមួយដំពូកដូចគម្ពីរអាល់គូរអាន។ ចូរសុំជំនួយពីអ្នកដែលពួកអ្នកអាចហៅមកបានក្រៅពីអល់ឡោះ មនុស្សក៏បាន បិសាចក៏បាន បើសិនជាការអះអាងរបស់ពួកអ្នកពិតប្រាកដមែន»។

គម្ពីរអាល់គូរអានជាអដ្ឋកថាដែលអល់ឡោះគាំទ្រដល់
ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់

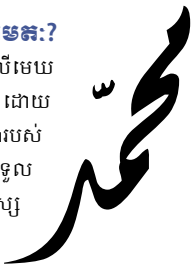

ពួកអ្នកស្រាវជ្រាវមិនមែនមូស្លីមជាច្រើនបានយល់ឃើញថា ការអំពាវនាវរបស់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ពិបាក ហើយប្រឈមនឹងឧបសគ្គខ្លាំងជាងពួកអ្នកនាំសាធុនាន់ដើម។ ពីព្រោះគាត់មិនមានអច្ឆរិយភាពជាសម្ភារនិយម ឱ្យមនុស្សមើលឃើញ ហើយជឿជាក់ចំពោះគាត់។ តែ គាត់បាននាំសារពីអល់ឡោះទៅកាន់សាសន៍របស់គាត់ និងសម្រាប់មនុស្សទូទៅ។ សារនោះគឺជាក្បួនពណ៌ ពាក្យពេចន៍ជាភាសាអារ៉ាប់ពោរពេញដោយដោហារសព្ទ សំនួនពាក្យ។ អល់ឡោះជាម្ចាស់គ្រាស់បន្ទូលមកកាន់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់តាមរយៈទេវតាដ៏ព្រៃលដែលជាគម្ពីរដ៏អមតៈចុះពីលើមេឃមក គឺគម្ពីរអាល់គូរអាន។ ការអំពាវនាវរបស់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ជាអន្តរជាតិ គាត់បានបញ្ជូនសារនិងបេសកជនទៅកាន់មេដឹកនាំប្រទេស ស្តេចប្រទេសក្រៅពីឧបទ្វីបអារ៉ាប់ដូចជាអេហ្ស៊ីប អេឡីពី ពែក និងរួម។ គាត់អំពាវនាវឱ្យពួកគេមានជំនឿចំពោះអល់ឡោះ និងសាររបស់ទ្រង់មកកាន់មនុស្សជាតិ។ មនុស្សជាតិរួមទាំងប្រជាជននិងកុលសម្ព័ន្ធដែលនិយាយភាសាផ្សេងៗគ្នា មានពូជសាសន៍ វប្បធម៌ និងអរិយធម៌ខុសៗគ្នា។ តើជារឿងងាយស្រួលទេ ដែលពួកកាវីមូហាំម៉ាត់អាចលើកហេតុផលពន្យល់ឱ្យអ្នកមិនមែនមូស្លីមព្រមទទួលយកសារពីស្នាមដែលមកពីលើមេឃជាភាសាអារ៉ាប់ដ៏ស្មុកស្មាញឥតខ្ចោះ?

មានន័យថា «តើពួកគេមិនត្រិះរិះពិចារណាក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអានទេឬ? បើសិនជាវាមកពីអ្នកផ្សេងក្រៅពីអល់ឡោះច្បាស់រាពួកគេនឹងប្រទះឃើញមានភាពផ្ទុយគ្នាច្រើន»។

ហេតុអ្វីគេចាត់ទុកគម្ពីរអាល់គូរអានជាអដ្ឋកថា?

គម្ពីរអាល់គូរអានគឺជាអច្ឆរិយអមតៈ ពីព្រោះវាជាគម្ពីរពីលើមេឃ តែមួយគត់ដែលប្រមូលចងក្រងពាក្យបន្ទូលរបស់អល់ឡោះ ដោយសម្ព័ន្ធរបស់អល់ឡោះ ពុំមែនជាពាក្យសម្ព័ន្ធនឹងការគាត់តែងឡើងរបស់មនុស្ស។ គ្មានលាយឡំជាមួយនឹងសម្ព័ន្ធរបស់មនុស្ស។ មិនទទួលរងការកែប្រែ ឬការសង្ខេប ឬការបន្ថែមដោយស្មាដែរមនុស្សណាម្នាក់។

អាល់គូរអានជាគម្ពីរដែលមនុស្សអាចអាន អាចកាន់
បានអាចផ្ទេរឱ្យគ្នាពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់។ ក្នុង
គម្ពីរនេះជាពាក្យបន្ទូលរបស់អល់ឡោះ ជាសេចក្តី
ចង្អុលបង្ហាញដល់មនុស្សទូទៅ។ គម្ពីរអាល់គូរអាន
គ្មានអ្នកនិពន្ធជាមនុស្ស។ ពីព្រោះវាជាគ្រាស់បន្ទូល
របស់អល់ឡោះដែលពួកអ្នកមូស្លីមទទួលវាផ្ទាល់ពី
មាត់របស់ពួកវាមូហាំម៉ាត់រយៈពេល២៣ឆ្នាំ។ ពួកគេ
បានទន្ទេញចាំ ហើយសរសេរដូចច្បាប់ដើម គ្មានការ
បន្ថែមបន្ថយ។

មានន័យថា «បូហាំម៉ាត់ចូរប្រសាសន៍ចុះថា បើសិនជាមនុស្សនិយមន័យ (បន់បត់) ឯកភាព
ព្យាយាមនិពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវអាល់គូរអាននឹងអន្លើរយៈនេះ ពួកគេមិនអាចធ្វើបានឃា
នាច់ខាត។ បើទោះជាពួកគេសហការគ្នា ឆ្ងល់គ្នាឃើញនោះឡើយ»។

ភាពអន្លើរយៈនៃការទទួលបាននូវអាល់គូរអាន

ដ្បិតតែពួកវាមូហាំម៉ាត់បានជ្រើសរើសពួកអ្នកកត់ត្រាហ៊ី (ពាក្យបន្ទូលរបស់
អល់ឡោះ) ដូចជា អាលី ពិន អាពីតោឡីប អូដៃ ពិន កាអាប ហ្សេត ពិន សាពិត។ តែ
គម្ពីរអាល់គូរអានពុំទាន់ចងក្រងជាគម្ពីរតែមួយទេរហូតដល់ក្រោយពេលពួកវា
មូហាំម៉ាត់បានទទួលមរណភាពនៅសម័យអាពុំពាក្យ លីកហ្គីក ព្រោះគាត់ខ្លាចគម្ពីរ
នេះបាត់បង់បន្ទាប់ពីមួយចំនួនធំនៃពួកអ្នកទន្ទេញចាំគម្ពីរអាល់គូរអានបានលឿនពីរ
ក្នុងសម័យរ៉ូម៉ាម៉ាម៉ា។

បន្ទាប់ពីពិភពឥស្លាមបានលាតសន្ធឹងធំទូលាយ ហើយមនុស្សជនជាតិដទៃចូល
ឥស្លាមច្រើន ស្តេចខលីហ្វទី៣ អូស្មាន ពិន អ៊ីហ្វាន បានសម្រេចចម្លងគម្ពីរអាល់គូរ
អានជាច្រើនច្បាប់ដើម្បីចែកចាយឱ្យតំបន់ផ្សេងៗ ហើយបញ្ជូនអ្នកជំនាញអានទៅ
កាន់តំបន់ទាំងនោះ ដើម្បីបង្រៀនមនុស្សសូត្រសម្ព័ន្ធរបស់អល់ឡោះ។

មានន័យថា «ព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកអ្នកបានបន្ទូលថា ចូរបង្វែរចំពោះយើង យើង
នឹងទទួលឆ្លើយតបសម្រាប់ពួកអ្នក។ ពិភពលោក ពួកអ្នកដែលត្រូវតែទ្រទ្រង់មិនព្រម
គោរពសក្ការៈចំពោះយើង គឺពួកគេនឹងចុះនរកអមតៈ»។

នេះជារូបចម្លាក់សិល្បៈមួយផ្នែកនៃវាក្យខណ្ឌគម្ពីរអាល់គូរអាន
លេខ១០នៃជំពូកហ្គាហ្វៀរ។

អត្ថបទគម្ពីរអាល់គូរអានដែលមានក្នុងដៃពួកអ្នកមូស្លីមឯកភាពគ្នាគឺជាអាល់គូរអាន
បញ្ចុះមកចំពោះពួកវាមូហាំម៉ាត់តាំងពីជាង១៨សតវត្សមុន ដោយគ្មានអ្វីសង្ស័យ
សូម្បីបន្តិច។ នេះដោយសារការចម្លងពីមនុស្សមួយក្រុមធំនៃពួកអ្នកដែលទន្ទេញចាំ
ទៅឱ្យអ្នកដទៃ ពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់ ដោយគ្មានការដាច់ខ្សែរយៈនៃការនិទាន
ឬខ្វែងគ្នា ឬផ្ទុយគ្នារវាងពួកអ្នកនិទាន។

ការបកស្រាយនូវអាល់គូរអាន និងពាក្យប្រសាសន៍របស់ពួកវា មូហាំម៉ាត់

ពាក្យសម្តីនិងដំបូន្មានរបស់ពួកវា
មូហាំម៉ាត់មិនប្រកបប្របល់គ្នាជាមួយនឹង
គម្ពីរអាល់គូរអានដែលផ្ទុកដោយពាក្យសម្តី
របស់អល់ឡោះសុទ្ធសាត់ គ្មានការបន្ថែម
ឬការបកស្រាយ ឬអត្ថាធិប្បាយ ដោយ
មនុស្សណាម្នាក់ឡើយ។ ពិតណាស់ គេ
បានចងក្រងពាក្យសម្តីរបស់ពួកវាមូហាំម៉ាត់និងពាក្យបន្ទូលរបស់គាត់ក្នុងគម្ពីរមួយ
ដែលគេហៅថា ហាទីសណាពីប្តូឡូចននិយម (السنة القولية)។ លើសពីនេះ គេចង
ក្រងការអនុវត្តរបស់គាត់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យសហការរបស់គាត់ដូចជាការប្រតិ-
បត្តិការថ្វាយបង្គំ របៀបប្រតិបត្តិ គោលការណ៍នៃប្រារព្ធពិធីបុណ្យហ៊ីជ្វ នេះគេហៅថា
ធម្មការយនិយម (السنة الفعلية)។ រីឯការនៅស្ងៀមរបស់គាត់ចំពោះ ការអនុវត្តរបស់
អ្នកដទៃ ឬគាត់ឯកភាពចំពោះការអនុវត្តរបស់អ្នកដទៃខាងសាសនាវិទូឥស្លាមហៅ
ថា (السنة التفسيرية) ការឯកភាពរបស់គាត់។

របៀបរៀបរចនាសៀវភៅ ហាទីសណាពីនិងសៀវភៅ សាសនាផ្សេងៗផ្សេង

មានពួកអ្នកស្រាវជ្រាវដែលយល់ថា
សៀវភៅហាទីសណាពីរប្រៀបដូចជា
គម្ពីរពិសិដ្ឋក្នុងសាសនាផ្សេងៗ។ ពី
ព្រោះសៀវភៅទាំងពីរជាសម្ព័ន្ធរបស់

181

វិទ្យាសាស្ត្រពិតក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វែរអេន

ទ្រឹស្តីផ្ទុះដំបូង និងកំណកំណើតភព

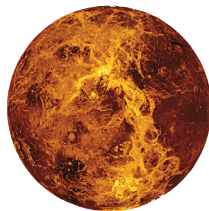
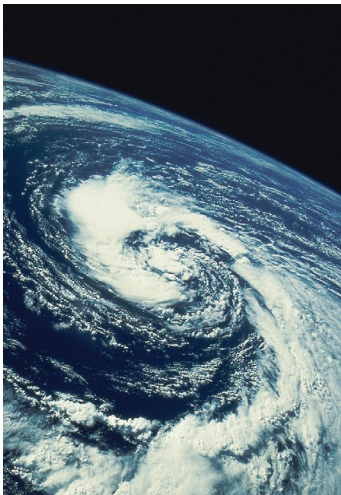
នៅសម័យព្យាករវិទ្យាម៉ាត់គ្មាននរណាដឹងសោះពីកំណកំណើតភព ឬអំពី ចលនាភព ឬផែនដីមានរាងមូលឬរាបស្មើ។ ពួកអ្នកមូស្លីមមានជំនឿថាអាល់ឡេបបង្កើត

ភព ហើយទ្រង់តែមួយគត់ដែលដឹងថាគេ បង្កើតភពផែនដីឡើងយ៉ាងដូចម្តេច។ វិទ្យាសាស្ត្រទំនើបបានបកស្រាយពីកំណ កំណើតភពថា កើតឡើងបន្ទាប់ពីការផ្ទុះ ដំបូងមា។ ដើមឡើយភពគឺជាដុំម៉ាសតែ មួយ។ ក្រោយមកព្រឹត្តិការណ៍ផ្ទុះដំបូងមា បានកើតឡើង ដែលនាំឱ្យកកើតឡើងភព ផ្កាយ និងមីលគីពីដែលគ្របដណ្តប់លើ ពពកភ្នំភ្លើងមានលក្ខណៈជាដុំផ្កាស។

ការរីកលូតលាស់

នៅឆ្នាំ១៩២៥ គ.ស. តារាវិទូអាមេរិកម្នាក់ឈ្មោះ អេដវីន ហាបប៊ែលបានបង្ហាញភស្តុតាងថាវិទ្យាសាស្ត្រ មួយបញ្ជាក់ថាផ្កាយទាំងឡាយមានចលនាឃ្លាតឆ្ងាយ ពីគ្នា ដែលអាចសន្និដ្ឋានបានថា មីលគីពី និងភព ទាំងមូលក្នុងស្ថានពង្រីកខ្លួនជានិច្ច។ ជាមួយនោះ គាត់ក៏បានផ្តល់ជាកស្តុតាងថាភពទាំងឡាយមានចលនា រាងពងក្រពើជុំវិញព្រះអាទិត្យ ហើយក្នុងពេលតែមួយវា វិលជុំវិញខ្លួនឯង។ ពួកអ្នកប្រាជ្ញខាងធម្មជាតិបានបញ្ជាក់ លើទ្រឹស្តីរបស់ពួកគេតាមរយៈការសង្កេតនិងលទ្ធផល នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវរយៈពេលរាប់សិបទសវត្សរ៍។

មនុស្សមានការភ្ញាក់ផ្អើលយ៉ាងខ្លាំងដោយសារភាពស្រដៀង គ្នារវាងរបកគំហើញវិទ្យាសាស្ត្រទំនើប និងអ្វីដែលមានចែង ក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វែរអេន។ ព្យាករវិទ្យាម៉ាត់សូត្រវាតាំងពី ជាង១៥សតវត្សមុន ហើយនៅរក្សាទុកដល់សព្វថ្ងៃ។ គម្ពីរអាល់គ្វែរអេនបានលើកឡើងយ៉ាងអស្ចារ្យពីរឿងរ៉ាវនៃ ការកកើតភព ចលនាព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ និងចលនាផែនដីប ង្កើតបានជាពេលថ្ងៃនិងពេលយប់។ (សូមអានវាក្យខណ្ឌគម្ពីរអាល់ គ្វែរអេនក្នុងទំព័របន្ទាប់)។

មានន័យថា «តើពួកអ្នកនៃពន្លឺនៃស្មើមិនឃើញឡើយថា មេឃនិងផែនដីនិងមេឃឡើយរាប់គ្នាតែ មួយ ហើយយើងបានបំបែកវាទាំងពីរ ហើយយើងបង្កើតអ្វីរាប់យ៉ាងមានជីវិតនោះសារទឹក តើពួកគេមិនព្រមឡើយឡើយ?»។

មានន័យថា «បន្ទាប់មកទ្រង់ប្រាជ្ញបង្កើតមេឃ ហើយវាសោយផ្សែងនៅឡើយ។ ទ្រង់បានបង្កូលទៅកាន់មេឃនិងផែននីថា ចូរកើតនោយស្លាប់បន្ទាប់ឬនោយបង្ក។ វាទាំងពីរបានឆ្លើយថា យើងកើតតាមមេឃតាមនោយស្លាប់បន្ទាប់ទ្រង់»។

មានន័យថា «ទ្រង់ឃើញសំនេរបានបង្កើតថ្ងៃនិងយប់ព្រះអាទិត្យនិងព្រះចន្ទ ទាំងអស់នោះបិតក្នុងកន្លងកំពុងធ្វើចលនា»។

មានន័យថា «មេឃយើងបានបង្កើតវាសោយកម្លាំងអានុភពន៍មហិមាហើយយើងពង្រីកបរិវេណរបស់វា ហើយផែននីយើងបានបង្កើតវាឱ្យរាតសន្ធឹននិងមានលំនឹង ហើយយើងឃើញសំនេរបានពន្លាតវាយើងជួបប្រសើរបំផុត»។

ការបង្កើតមនុស្សនិងការវិវឌ្ឍរបស់គភ៌

គម្ពីរអាល់តូអានបានលើកឡើងពីវិទ្យាសាស្ត្រពិតដ៏អស្ចារ្យ ហើយពិស្តារនិងល្អិតល្អន់អំពីការបង្កើតមនុស្សនិងការវិវឌ្ឍរបស់គភ៌។ សូមមិនរៀបរាប់ដែរឆ្ងាយទេដោយគ្រាន់តែចង់ប្រាប់ថាចំណេះដឹងនេះតាំងពី១៥សតវត្សមុនគេពុំទាន់បានដឹងនោះទេ ហើយកាលនោះវិទ្យាសាស្ត្រសិក្សាពីគភ៌ក៏ពុំទាន់មានដែរ។ ឧទាហរណ៍មួយចំណែកនៃក្បួនលេខ១៦ ជំពូកហ្សូមេរ និយាយអំពីផ្ទៃដងព័ទ្ធជុំវិញពោះម្តាយ

មានន័យថា «ទ្រង់បង្កើតពួកអ្នកក្នុងពោះម្តាយរបស់ពួកអ្នកពីនំណាក់កាលមួយនៅនំណាក់កាលមួយក្នុងផ្ទៃនីតបី។ នោះឃាត់ឡោះម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទ្រង់មានអំណាចគ្មានព្រះឃាត់ក្រៅពីទ្រង់ ហេតុអ្វីពួកអ្នកនាំចេញពីការគោរពសក្ការៈចំពោះអស់ឡោះឃាត់»។

ជារឿងអស្ចារ្យបំផុត ដែលវិទ្យាសាស្ត្រទំនើបបានរកឃើញថាមានស្រទាប់បីដែលនៅដងព័ទ្ធជុំវិញគភ៌ក្នុង ស្បូនម្តាយ វាមានរាងដូចជាថង់គភ៌ដ៏មាំមួនប្រាប់រក្សាគភ៌នោះ។ ស្រទាប់ទាំងបីនោះគឺជញ្ជាំងផ្ទៃពោះ ជញ្ជាំងផ្ទៃស្បូន និងស្រោម។

ក្នុងគម្ពីរអាស់គួរមានរៀបរាប់អស្ចារ្យពីការបង្កើតមនុស្ស និងការវិវឌ្ឍរបស់វា អស់ឡោះជាម្ចាស់ទ្រង់បានបន្តល

មានន័យថា <<ប្រាកដណាស់ យើងបានបង្កើតមនុស្សពីពូជអម្បូរនៃលក្ខណៈពិសិដ្ឋ(អាសា)។ បន្ទាប់មកយើងបានបង្កើតកូនចេតនាពិសិដ្ឋកាយបិតកូនស្វ័យន៍មានស្វ័យត្រិក៧។ បន្ទាប់មកបង្កើតលក្ខណៈទឹកកាយនោះវាស៊ីឈាម ហើយយើងបានបង្កើតស៊ីឈាមវាស៊ីសាច់ ហើយយើងបានបង្កើតស៊ីសាច់វាស៊ីក្រាស្ប៉ូន ហើយបានស្រោបសាច់ពីលើ។ បន្ទាប់មកយើងបានបង្កើតវាវាកំណើតមួយផ្សេងទៀតនោយការសាកវិញ្ញាណចូល។ មហាបវរអស់ឡោះវាម្ចាស់បង្កើតន័យមហាសូត្រ្រ៨៧ខ្លះ>>។

ពិតជាអស្ចារ្យណាស់ ដោយសារបេកគំហើញវិទ្យាសាស្ត្រទំនើបវាដូចបេះបិទជាមួយនឹងដំណាក់កាលវិវឌ្ឍន៍របស់គភ៌ដែលមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌនេះ។ នេះគឺជាកត្តាដាច់ខាតថា អ្នកដែលនិយាយពណ៌នាពិស្តារពីរឿងនេះ មានតែអ្នកបង្កើតគភ៌និងប្រព័ន្ធនៃការវិវឌ្ឍរបស់វា ឬអ្នកដែលបានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែកតែប៉ុណ្ណោះដែល

អាចរៀបរាប់ឱ្យយើងបានដូច្នេះនោះ។ ពីព្រោះការសន្មតទីបីគឺមិនអាចកើតឡើងជាដាច់ខាតបើតាមវិទ្យាសាស្ត្រពិត នៅសម័យព្យាករម្លប់ហាម៉ាត់។ ពិតណាស់វាក្យខណ្ឌនេះបញ្ជាក់ថាវាជាសម្តីរបស់អស់ឡោះដ៏អស្ចារ្យដែលទ្រង់

បង្កើតគភ៌ ហើយទ្រង់បានពណ៌នារៀបរាប់ពីការវិវឌ្ឍរបស់វា។ គ្មានមនុស្សណាម្នាក់អាចស្គាល់ពីការរៀបរាប់ដ៏ពិស្តារនិងល្អិតល្អន់ លើកលែងតែតាមរយៈបច្ចេកវិទ្យាទំនើបតែប៉ុណ្ណោះ ដែលផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យពួកអ្នកប្រាជ្ញអាចពិនិត្យមើលកំណកំណើតគភ៌និងការវិវឌ្ឍរបស់វា។
អំពីវិទ្យាសាស្ត្រពិតដ៏អស្ចារ្យដែលមានចែងក្នុងគម្ពីរអាស់គួរមាន គឺពណ៌នាអំពីគ្រោងឆ្អឹងផ្ទៃឡើងមុនដឹងដុះសាច់។ ជាមួយនោះមាននិយាយផងដែរអំពីសោតវិញ្ញាណមុននឹងចក្ខុវិញ្ញាណ ហើយនេះគឺជាអ្វីដែលវិទ្យាសាស្ត្រទំនើបបានរកឃើញគឺគ្រោងឆ្អឹងផ្ទៃឡើងមុនសាច់ ហើយសោតវិញ្ញាណមានមុនចក្ខុវិញ្ញាណ។ (សូមអានវាក្យខណ្ឌគម្ពីរអាស់គួរមាន)

មានន័យថា <<អស់ឡោះមហាបវរទ្រង់វាអ្នកបង្កើតវិច្ឆ័យប្រាប់យ៉ាងល្អសូត្រ្រ៨៧ខ្លះ>>។

309 អត្ថន័យវិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់គូលេខខ្លះក្នុងគម្ពីរអាស់គួរមាន

គម្ពីរអាស់គួរមានបានលើកឡើងអំពីរឿងក្រមយុវជននៅក្នុងរូងភ្នំ។ ពួកគេគឺជាយុវជនមួយក្រុមមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់។ ពួកគេបានរត់គេចខ្លួនដោយសាររឿង សាសនាហើយបានទៅពូនក្នុងរូងភ្នំ។ ពួកគេដេកក្នុងនោះ ហើយអស់ឡោះឱ្យពួកគេស្លាប់រយៈពេលប្រហែល៣សតវត្ស បន្ទាប់មកទ្រង់ឱ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ។ អ្វីដែលអស្ចារ្យបំផុតក្នុងការនិទានរឿងវាក្យខណ្ឌលេខ២៥នៃដំណាក់កាលនេះហើយបានឡើងជាកំណកនូវរយៈពេលដែលពួកគេបិតនៅក្នុងរូងភ្នំ។ ក៏ប៉ុន្តែ បានប្រើរចនាបថគម្ពីរអាស់គួរមានដ៏អស្ចារ្យបំផុត

មានន័យថា <<ពួកគេបិតនៅក្នុងរូងភ្នំរយៈពេលបីរយឆ្នាំ និងប្រាំបួនឆ្នាំ>>។
នៅពេលគេបញ្ជូនភ្នំអាវាត់គួរមានមក រាងកាយអាវាត់ពុំទាន់ស្លាប់ប្រតិទិនសុរិយគតិ(ត្រូវត្រូវ ឬ គ.ស.)ឡើយ ហើយប្រតិទិនដែលឆាប់ខុស គឺប្រតិទិនចន្ទគតិ ដែលឆ្នាំចន្ទគតិមានរយៈពេលតិចជាងឆ្នាំសុរិយគតិប្រហែល៣១ថ្ងៃ។ ដូច្នេះ រយៈពេល៣១០ឆ្នាំសុរិយគតិស្មើនឹង៣០៩ឆ្នាំចន្ទគតិ។ សង្ឃឹមថា អ្វីដែលវាក្យខណ្ឌគម្ពីរអាស់គួរមានបានលើកឡើងវាជាការពិតវិទ្យាសាស្ត្រ

មានន័យថា <<រយៈពេលបីរយឆ្នាំ និងប្រាំបួនឆ្នាំ>>។

ព្រឹត្តិការណ៍អនាគតនិងការបង្កបង្កើនជ័យជំនះវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងគម្ពីរពេលវេលា

គម្ពីរអាល់គ្វរមានអានក្បួនណាដែលនិយាយអំពីព្រឹត្តិការណ៍អនាគតដ៏អស្ចារ្យ។ ក្បួនណាទី១នៃជំពូក រួម និយាយអំពីបរាជ័យរបស់អាណាចក្ររ៉ូមក្នុងការធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងអាណាចក្រពែកក្នុងអំឡុងពេលដែលអាហ្សីប៊ីបាតនិងទស្សន៍ទាយពីការវិវឌ្ឍនៃបញ្ហាទំនាស់រវាងមហាអំណាចពីរដ៏មហិមា។

មានន័យថា «អាហ្សីប៊ី ម៉ីម ពួកពែកឈ្នះពួករ៉ូមនៅតំបន់ក្បែរទឹកនីស្ទាមនិងពែក ហើយពួករ៉ូមនិងឈ្នះពួកពែកវិញក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី១០ឆ្នាំ ហើយមិនតិចជាងបីឆ្នាំ។ សម្រាប់អស់ឡោះច្រវែងរាជ្យសម្រេចបុរសនិងពួករ៉ូមឈ្នះនិងក្រោយពេលឈ្នះ។ រាជ្យនៃពួករាជ្យមានន័យសប្បាយរីករាយ។ នោយនិយមន្ទះរបស់អស់ឡោះ ច្រវែងប្រទាននិយមន្ទះនៃរាជ្យនៃសព្វព្រះចិញ្ចឹម។ អស់ឡោះច្រវែងប្រាជ្ញាស្តីពីព្រះមហាមេត្តា»។

ព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រជាក់ស្តែងបានឱ្យដឹងថា អាណាចក្រពែកបានធ្វើសញ្ជ័យលើអាណាចក្ររ៉ូមប៊ីហ្ស៊ីនក្រុងក្នុងសមរភូមិមួយនៅក្នុងតំបន់បាឡេស្ទីន ហើយបានត្រួតត្រាលើទីក្រុងជេរូសាឡឹម។ ក្រោយមកពួកអាណាចក្ររ៉ូមប៊ីហ្ស៊ីនក្រុងក្នុងដណ្តើមជ័យជម្នះពីពួកពែកមកវិញក្នុងអំឡុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយនៅតំបន់ណែណាហ៍នៅអ៊ីរ៉ាក់។

ពាក្យអាហ្សីប៊ី(عيسى)មានន័យថា ជិតបូក្បែរបំផុត ហើយមានន័យថាទាបបំផុត។ ពិតណាស់ សង្គ្រាមនេះបានកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់មួយក្បែរទឹកដីស្នាមដែលជាទឹកដីឧបទ្វីបអាហ្សីប៊ី។ នៅតំបន់មួយមានសមុទ្រមេណាៈនៅតាមបណ្តោយទឹកដីបាឡេស្ទីន ហើយជាតំបន់ដែលទាបជាងគេក្នុងលោក(ប្រហែល៨២ម៉ែត្រទាបជាងនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ)។

ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមអំពីវិទ្យាសាស្ត្រពិតក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វរ សូមចូលអានគេហទំព័ររបស់អង្គការពិភពលោកសម្រាប់លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វរអាននិងស៊ីណូ: www.eajaz.org

អំណត់សម្គាល់

ទំព័រគម្ពីរអាល់គ្វរមានសរុបមានចំនួន៦០៥ទំព័រក្នុងការបោះពុម្ពជាលក្ខណៈស្តង់ដាភាគច្រើន។

ចំនួនជំពូកគម្ពីរអាល់គ្វរមានស្មើនឹង១១៤ជំពូក។ ចំនួនក្បួនណាគម្ពីរអាល់គ្វរមានស្មើនឹង ៦៣៨៨ ក្បួនណា(អាយ៉ាត់)។ ជំពូកដែលវែងជាងគេក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វរមានគឺជំពូកអាល់បាតហ្គេ មានចំនួនក្បួនណាសរុបស្មើនឹង២៨៦ក្បួនណា។ ជំពូកដែលខ្លីជាងគេក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វរមានគឺជំពូកអាល់ការសើរមានចំនួនក្បួនណាស្មើនឹងបីក្បួនណា(អាយ៉ាត់)។

មានន័យថា «នៃមូហាំម៉ាត់! អ្នកនឹងទទួលបានគម្ពីរអាល់គ្វរអានពីអស់ឡោះ ជាម្ចាស់ទ្រង់ពោរពេញដោយគតិបណ្ឌិតក្នុងការបង្កើតនិងការចាត់ចែង ទ្រង់ដឹងជ្រាបនូវអ្វីគ្រប់យ៉ាង»។

នេះជារូបភាពមួយថតពីកន្លែងពួកអ្នកនៅក្នុងភ្នំដែលគេបានរកឃើញនៅតំបន់ភាគខាងកើតប្រទេសហ្សកដានី។ លោកអាហ្វាឡាន់ដា សង្ឃឹមថាជារូបភាពភ្នំដែលគេនិយាយក្នុងគម្ពីរអាល់គ្វរអាន ជំពូកកៈហ្វី។ ក្នុងរូបភាពនេះបង្ហាញពីច្រកចូលក្នុងភ្នំ (ក្រោយពេលគេបានបំពាក់ទ្វារ) ហើយនៅខាងក្នុងមានផ្ទះក្រុមយុវជនដែលគម្ពីរអាល់គ្វរអានបាននិយាយប្រាប់ថា ពួកគេបិតនៅក្នុងភ្នំនេះរយៈពេល៣០០ឆ្នាំនិងប្រាំបួនឆ្នាំ។

ហាត្ថិសណាតី

អ្នកនាំសារម្នាក់មិនបានមានប្រសាសន៍

عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : المؤمن للمؤمن
كالبنين يشد بعضهم بعضاً وشبك بين أصابعه .

رواه البخاري

មានន័យថា «អ្នកមានជំនឿម្នាក់សម្រាប់អ្នកមានជំនឿម្នាក់ទៀត
ប្រៀបប្រដូចជាសំណាច់មួយពង្រីកគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយគាត់បាន
ស្រោកស្រាមនៃរបស់គាត់»។

គម្ពីរអាល់គុរអានបានពណ៌នាពីពួកវាម្នាក់ម្នាក់ថា
គាត់ទទួលបានការគ្រោលបន្ទូលពីអស់ឡើយ គាត់មិននិយាយអ្វី
ដែលខុសឆ្គងឬផ្ទុយនឹងព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡើយ
មានន័យថា «អស់ឡើយវាប្លាស់ប្តូរជំនឿស្របតាមសេចក្តី
រាជ្យចំពោះ ពួកវាវិមូហ៍ម្នាក់ម្នាក់បានចេញពីផ្ទះសង្កាត់
និងការចង្អុលបង្ហាញនោះទេ ហើយ តែងតែមិននិយាយតាមទំនើង
ចិត្តនោះនោះ។ គម្ពីរអាត់គួរអាននិងឆ្លើយរបស់ម្នាក់ម្នាក់
គឺជាអាក្រក់បំផុតរបស់អស់ឡើយវាប្លាស់»។ សាសនាវិទូខាង
មូហាម៉ាដរចនៈបានប្រមូលចំណុចពាក្យសន្លឹករបស់ពួកវា
មូហាម៉ាដនិងពាក្យខ្លះៗប្រៀបប្រដូចជាពាក្យសន្លឹកស្រាវ
ស្រាវរវាងសារ និងពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់ពីពួកវាដែលនិយាយនិយាយ
ហៅថា(សាណាត) និងអត្ថបទរបស់វាដែល ហៅថា(ម៉ាតាត)។
បន្ទាប់មកពួកគាត់បានចងក្រងវាជាសៀវភៅត្រូវបន្តល្អបំផុតនៃវា
សាសនាវិទូខាងឡើយ ការសម្អាត ការថ្វាយបង្គំនិងបញ្ជាពាក់ព័ន្ធ
នឹងរឿងរ៉ាវលោកិយនៃវាទាំងនេះសន្តិកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម។ល។

អ្នកនាំសារអស់ឡើយ

អំពីអាណេស ពិន ម៉ាលីក បាននិយាយថា អ្នកនាំសារអស់ឡើយបានគូសគំនូស
មួយ ហើយគាត់បានមានប្រសាសន៍ថា នេះគឺជាមនុស្ស ហើយគាត់បានគូសគំនូស
មួយទៀតនៅក្បែរនោះ ហើយគាត់ថា នេះគឺជាអាយុរបស់គេ។ គាត់បានគូសគំនូស
មួយទៀតមួយពីរនោះ ហើយថា នេះគឺជាភ្នំប្រាថ្នារបស់គេ។ ខណៈពេលដែលគេ
កំពុងតែប្រគល់ភ្នំប្រាថ្នានេះ ស្រាប់តែមានអ្វីដែលជិតជាន់នោះមកដល់រូបគេគឺ
សេចក្តីស្លាប់។ និទានដោយអស់ឡើយ។

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِرَجُلٍ وَهُوَ يَعْطَلُ : اغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ :
شَيْبَتَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ . وَصَحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ . وَغَنَّاكَ قَبْلَ فُقْرِكَ . وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ .
وَوَيْتَاكَ قَبْلَ مَوْتِكَ . حديث صحيح على شرط الشيخين صحيح الجامع

មានន័យថា «ចូរទៀតឱ្យបានប្រាកដប្រជានូវប្រាំមុខនិងប្រាំមុខ ការទៀតមកដល់
វ័យក្មេងរបស់អ្នកនិងវ័យជរាមកដល់ សុខភាពរបស់អ្នកមុននឹងឈឺមកដល់
មានរបស់អ្នកមុននឹងក្រមកដល់ ពេលទំនេររបស់អ្នកមុននឹងរស់មកដល់
ជីវិតរបស់អ្នកមុននឹងការស្លាប់មកដល់»។

عن عبد الله بن عمرو ، رضي الله عنهما ، قال : لم يكن النبي صلى الله عليه وسلم فاحشاً ، ولا
متعشاً ، وكان يقول : إن من خياركم أحسنكم أخلاقاً. أخرجه البخاري ومسلم والترمذي
មានន័យថា «អ្នកនាំសារអស់ឡើយមិនជាមនុស្សនិយាយពាក្យអាក្រក់ ហើយ
មិនមែនជាមនុស្សធំធេងអ្នកនិយាយអាក្រក់នោះដែរ។ គាត់តែងមានប្រសាសន៍
ថា អ្នកដែលប្រសើរជាងគេក្នុងចំណោមពួកអ្នក គឺអ្នកដែលមានសីលធម៌ល្អជាងគេ»។

عن أنس . عن النبي (صلى الله عليه وسلم) قال : " لا يؤمن أحدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه
 មានន័យថា «ម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកពុំទាន់មានជំនឿពេញលក្ខណៈទេ លុះត្រា
 តែគេស្រឡាញ់សម្រាប់ប្អូនរបស់គេដូចជាគេស្រឡាញ់សម្រាប់ខ្លួនរបស់គេ។»

عن أبي موسى عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : على كل مسلم صدقة قيل
 أ رأيت إن لم يجدها قال يعتمل بيده فينتفع نفسه ويتصدق قيل أ رأيت أن لم يفعل
 قال يعين ذا الحاجة الملهوف قيل فإن لم يفعل قال يأمر بالخير قيل أ رأيت إن لم يفعل
 قال بمسك عن الشر فإنها صدقة
 មានន័យថា «មូស្លីមគ្រប់រូបចាំបាច់ធ្វើទាន។ តើលោកយល់យ៉ាងណាបើគេ
 គ្មានអ្វីសោះ គាត់ថាខំធ្វើផ្ទាល់ដៃ ជួយខ្លួនឯង និងធ្វើទាន។ គេថាតើលោក
 យល់យ៉ាងណា បើគេមិនធ្វើ។ គាត់ថាជួយអ្នកដែលមានតម្រូវការចាំបាច់។
 គេថាចុះបើគេមិនធ្វើ គាត់ថាប្រើគេឱ្យធ្វើឬ? គេថាតើលោកយល់យ៉ាងណា
 បើគេមិនធ្វើ។ គាត់ថាឃាត់ខ្លួនឯងពីប្រការអាក្រក់ វាគឺជាការធ្វើទានដែរ។»

عن أبي هريرة أن رسول الله -صلى الله عليه وسلم- قال « إذا مات الإنسان انقطع
 عنه عمله إلا من ثلاثة جارية أو علم ينتفع به أو ولد صالح يدعو له »
 មានន័យថា «នៅពេលណាមនុស្សស្លាប់ផុតអស់អំពើល្អរបស់គេ លើកលែង
 តែបីប្រការគឺការងារដាក់ទានដែលមិនចេះរីងស្ងួត ឬចំណេះដឹងដែលមាន
 ប្រយោជន៍ ឬកូនកតញ្ញាបង្កើនស្នូលសម្រាប់គេ។»

قال النبي صلى الله عليه وسلم نعمتان مغبون فيهما كثير من الناس الصحة والفراغ
 មានន័យថា «គឺប្រធានពីរប្រភេទដែលមនុស្សភាគច្រើនត្រូវខកបំណងដោយសារ
 ពុំបានឆ្លៀតពេលធ្វើល្អនៅពេលមានវាគឺសុខភាពនិងពេលទំនេរ។ អំពីអាប៊ុល-
 ឡោះ ពិន ម៉ាស្កូបាននិយាយថា វាស្លូលឡោះបានមានប្រសាសន៍

عن عبد الله بن مسعود: قال النبي صلى الله عليه وسلم : لا حسد إلا في اثنتين
 رجل آتاه الله مالا فسلط على هلكته في الحق ورجل آتاه الله الحكمة فهو يقضي
 بها ويعلمها. أخرجه البخاري ومسلم

មានន័យថា «គ្មានការឈ្លាននិសទេ លើកលែងតែពីរប្រការ។ បុរសម្នាក់ឱ្យប្រធាន
 ទ្រព្យដល់គេ ហើយគេចំណាយអស់ទ្រព្យនោះដើម្បីសច្ចភាព ហើយបុរសម្នាក់
 ទៀតអស់ឡោះឱ្យគេមានគតិបណ្ឌិតយល់ដឹងជ្រៅជ្រះ គេកាត់ក្តីដោយ
 គតិបណ្ឌិត និងបង្រៀនវាដល់អ្នកដទៃ។»

عن أبي موسى قال كان رسول الله -صلى الله عليه وسلم- إذا بعث أحدا من
 أصحابه في بعض أمره قال « بشروا ولا تنفروا ويسروا ولا تعسروا » . أخرجه مسلم
 មានន័យថា «អ្នកនាំសារអស់ឡោះបានបញ្ជូនបេសកជនម្នាក់ចំពោះកិច្ចការ
 ហើយគាត់បានមានប្រសាសន៍ថា ចូរទាក់ទាញឱ្យគេចូលចិត្ត
 កុំធ្វើឱ្យគេរត់ចេញ ហើយធ្វើឱ្យងាយស្រួល កុំធ្វើឱ្យពិបាក។»

عن حكيم بن حزام . رضي الله عنه . قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 : البيعان بالخيار ما لم يتفرقا - فإن صدقا وبينا بورك لهما في
 بيعهما وإن كتما وكذبا محقت بركة بيعهما . رواه البخاري
 មានន័យថា «ការលក់ដូរប្រព្រឹត្តដោយជម្រើស ដរាបណាគេទាំងពីរពុំទាន់បែក
 ចេញគ្នា ឬគាត់និយាយថា រហូតដល់ពួកគេបែកគ្នា ហើយគេទាំងពីរលក់ដូរ
 ដោយស្មោះត្រង់ និងប្រាប់គ្នាឱ្យច្បាស់ គេនឹងផ្តល់ពរដល់គេទាំងពីរក្នុង ការលក់
 ដូរលើសជាគេទាំងពីរលាក់លៀម បោកប្រាស់គ្នា គេដកពរដ៏យឺតការលក់ដូររបស់
 គេទាំងពីរ។»

វេជ្ជសាស្ត្រនិងចំណីអាហារ ក្នុងមូហាំម៉ាត់ធម៌:

عن ابي ذر قال : قال لي رسول الله صلى الله عليه وسلم اتق الله حيثما كنت وأتبع
السنة الحسنة تحمها وخالف الناس بخلق حسن. أخرجه الترمذي.
មានន័យថា «ព្រះគោតខ្លាចចុះចំពោះអស់ឡោះ ទោះជាអ្នកនៅទីណាក៏ដោយ ចូរ
ប្រញាប់ធ្វើល្អតាមរបបប្រាប់ពីអ្នកក្រក់ វាបុណ្យលាងអំពើអាក្រក់ ហើយចូរទំនាក់
ទំនងជាមួយមនុស្សដោយសីលធម៌ល្អ»។

عن النّوأس بن سمعان الأنصاري قال سألت رسول الله -صلى الله عليه وسلم- عن
البر والإثم فقال « البر حسن الخلق والإثم ما حاك في صدرك وكرهت أن يطلع عليه
الناس ». أخرجه مسلم والترمذي

មានន័យថា «ណាវើស បិទ សំអាត អាល់អាន់ស្វ័រីយ៍បាននិយាយថា ខ្ញុំបាន
សួរអ្នកនាំសារអស់ឡោះពីអំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់។ គាត់បានមានប្រសាសន៍
ថាអំពើល្អគឺសីលធម៌ល្អ ហើយអំពើអាក្រក់គឺអ្វីដែលចាក់រុកក្នុងទ្រូងរបស់អ្នក
នៅមិនស្ងប់ ហើយមិនចង់ឱ្យមនុស្សដទៃដឹងរឿង»។

عن أبي هريرة ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال : ليس الشديد بالصرعة إنما
الشديد الذي يملك نفسه عند الغضب

មានន័យថា «ពុំមែនហៅអ្នកខ្លាំងទេដែលពូកែវាយតប់ តាមពិតអ្នកខ្លាំងគឺ
ចេះគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងពេលខឹង»។

عن أبي هريرة قال قال رسول الله -صلى الله عليه وسلم- « من كان يؤمن بالله
واليوم الآخر فلا يؤذى جاره ومن كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم ضيفه ومن كان

يؤمن بالله واليوم الآخر فليقل خيرا أو ليسكت ». رواه البخاري ومسلم
មានន័យថា «អ្នកណាមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះនិងថ្ងៃបុរេលោក អ្នកនោះ
ពុំត្រូវបង្កបញ្ហាដល់ល្បាតិជិតខាងរបស់គេ។ អ្នកណាមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះ
និងថ្ងៃបុរេលោក អ្នកនោះត្រូវទទួលរាក់ទាក់ភ្ញៀវរបស់គេ។ អ្នកណាមានជំនឿ
ចំពោះអស់ឡោះនិងថ្ងៃបុរេលោក អ្នកនោះត្រូវនិយាយពាក្យល្អៗឬនៅស្ងៀម»។

ការការប្រសើរជាពិសេស

ដ្បិតតែព្យាបាលម្ហូបអាហារពុំមែនជាគ្រូពេទ្យ ក៏ប៉ុន្តែពាក្យសម្តីរបស់គាត់មាននិយាយ
ពាក់ព័ន្ធប្រើននឹងចំណីអាហារ ទម្លាប់ដែលមានសុខភាព និងទម្លាប់នៃការញ៉ាំអាហារ
ដែលបច្ចុប្បន្នគេហៅថាឱសថបុរាណ និងជំនួសថ្នាំពេទ្យ។ ពាក្យសម្តីទាំងនេះបានចង
ក្រងជាសៀវភៅមួយដែលពួកអ្នកមូស្លីមនាំគ្នាហៅថា វេជ្ជសាស្ត្រព្យាបាលម្ហូបអាហារ។
ព្យាបាលម្ហូបអាហារគាត់បានជំរុញឱ្យសហការីរបស់គាត់ទទួល
ទានអាហារ និងផឹកទឹកឱ្យមានគុណប្រយោជន៍។ គាត់ប្រើឱ្យពួក
គេចៀសវាងពីជំងឺឆាត់។ គាត់ឱ្យពួកគេរក្សាសកម្មភាពរបស់
ពួកគេ (ប្រកាន់ខ្ជាប់នឹងប្រព័ន្ធនៃការរស់នៅប្រកបដោយ
សុខភាព ស្របនឹងការយល់ដឹងសម័យទំនើប)។
ព្យាបាលម្ហូបអាហារគាត់បានចង្អុលបង្ហាញក្នុងបរិបទជាច្រើនថា
ក្រពះគឺជាផ្ទះជំងឺ។ ព្យាបាលម្ហូបអាហារមិនចូលចិត្តហូប
ចំណីពេញក្រពះ។ គាត់ពេញចិត្តចង់ឱ្យហូបចំណីតិចតួច
រយៈពេលមួយថ្ងៃ ហូបល្មមនឹងមានកម្លាំងនិងថាមពលដើម្បីធ្វើការ។ ព្យាបាលម្ហូបអាហារ
បានមានប្រសាសន៍ថា

ពោះរបស់ម៉ូហាំម៉ាត់
គឺតូច

«គ្មានបំពង់ណាដែលមនុស្សចាក់បំពេញវា ហើយ
អាត្រាជាន់ត្រង់នៅក្នុងពោះរបស់គេ។
គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មនុស្ស ហូបដើម្បីមានកម្លាំង
ឈរត្រង់ខ្លួន។ បើសិនជាចៀសមិនរួចទេ
ត្រូវហូបចំណី១ភាគ៣ ទឹក១ភាគ៣
និង១ភាគ៣សម្រាប់ដកដង្ហើម»។

ព្យាបាលជំងឺដោយប្រើប្រាស់ស្រូវសាលី

តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវទំនើបបានបង្ហាញឱ្យដឹងថា ស្រូវសាលីមានប្រយោជន៍ធំធេងផ្នែកសុខភាព ដែល គេចាត់ទុកជាអាហារពេញលក្ខណៈ មានផ្ទុកសារធាតុ អង់ស៊ីម អាស៊ីតអាមីណូ វីតាមីន ធាតុដីដូចជា ដែក ហ្វូសហ្វ័រ កាល់ស្យូម ប្រូតេអ៊ីន និងធាតុគីមី។ ស្រូវសាលីជួយកាត់បន្ថយជាតិកូលេស្តេរ៉ូលយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងឈាម ហើយ ចាត់ចែងកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាម។ ការពារជំងឺកកឈាម ដោយសារវាផ្ទុកសារធាតុ ហ្វ្រូចដែលងាយនឹងរលាយក្នុងទឹក។ ជាមួយនោះមានផ្ទុកជាតិហ្វ្រូចប្រើ

Barley as an Anti-depressant

ផ្សេងទៀតដែលងាយរលាយ (មាននៅក្នុងកន្ទក់ស្រូវសាលី) វា មានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងក្នុងការជំរុញឱ្យពោះវៀនធំមានចលនា និងកាត់បន្ថយឱកាសចេញរោគសញ្ញាជំងឺជំពូក និងផ្ទុកធាតុ មហារីកក្នុងវា។ ស្រូវសាលីកាត់បន្ថយឱកាសនៃការកើតជំងឺស្រីត និងដេកមិន ស្រួលដោយសារវាផ្ទុកសារធាតុមេឡាតូនីន គឺជាធាតុអ័រម៉ូន បាញ់ចេញពីក្រពេញក៏ណែលដែលមាននៅក្នុងខ្លួនក្បាល ហើយវា កាត់បន្ថយការបញ្ចេញវានៅពេលអាយុកាន់តែចាស់។ ជាមួយនោះស្រូវសាលីមាន ផ្ទុកវីតាមីនអ៊ី អា ហើយវាជាវីតាមីនប្រឆាំងជាតិអាស៊ីត ការពាររាងកាយពីគ្រុនក្តៅ ខុសប្រក្រតីដែលអាចបំផ្លាញប្រមាណកាសិកា ហើយជាមូលហេតុនៃជំងឺមហារីក។

ស៊ីប្រូសាលីបន្ថយការបាត់បង់ស្រូវសាលីសម្រាប់អ្នកកើតទុក្ខ

អំពីវិទ្យាសាស្ត្រពិតនិងអច្ឆរិយភាពក្នុងប្រសាសន៍របស់អ្នកនាំសារគឺគាត់ផ្ទុំឱ្យធ្វើ ស៊ីប្រូសាលី ដើម្បីកាត់បន្ថយការកើតទុក្ខ ការព្រួយបារម្ភរបស់អ្នកជំងឺ ឬកាត់បន្ថយ ទុក្ខសោករបស់ម្ចាស់សព។ ស៊ីប្រូសាលីគឺធ្វើពីម្សៅរបស់វាជាមួយ នឹងកន្ទក់វា។ គាត់បានមានប្រសាសន៍

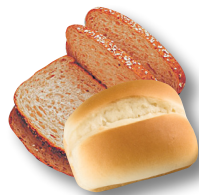
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : التليينة مجمة لفؤاد المريض تذهب ببعض الحزن. رواه البخاري ومسلم
មានន័យថា «ស៊ីប្រូសាលីមានប្រយោជន៍ច្រើនសម្រាប់អ្នកជំងឺ ហើយវាអាច បំបាត់ទុក្ខក្នុងល្ងង់ខ្លះ»។

ស្រូវសាលីមានផ្ទុកអាស៊ីតអាមីណូប្រូតេអ៊ីន (Tryptophan) ដែលវាជួយ ចូលរួមក្នុងការបង្កើតជីវសាស្ត្រសម្រាប់សារធាតុស៊ីរីតូនីន។ ជាមួយនោះ វា មានផ្ទុកធាតុប្រូតេអ៊ីននិងវីតាមីនប៊ី។ វាជួយកាត់បន្ថយអារម្មណ៍ថប់ចង្អៀត និងការព្រួយបារម្ភ។ ពិតណាស់ ពាក្យប្រសាសន៍របស់អ្នកនាំសារអស់ឡើងតាំង ពី១៤០០ឆ្នាំមុនស្តីពីស៊ីប្រូសាលី។ វាជួយកាត់ បន្ថយការកើតទុក្ខខ្លះ មិនមែនទាំងស្រុងទេ។ ក្នុងប្រសាសន៍នេះបង្កប់នូវវិជ្ជាបញ្ញាមុននឹង ការរកឃើញរបស់វិទ្យាសាស្ត្រដ៏ល្អិតល្អន់នេះ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែក
វេជ្ជសាស្ត្រទំនើបបានរក
ឃើញថា សារធាតុបញ្ជូន
សរសៃប្រសាទខ្លះក្នុងខួរ
ក្បាលខ្លះការផ្ដោត និងខ្លះ

ទំនួលខុសត្រូវលើអាការៈនៃការម្តងឆេះឆាវរបស់
មនុស្សដែលជាហេតុបង្កឱ្យកើតជំងឺព្រួយបារម្ភ។ ថ្នាំដែលប្រឆាំងនឹងជំងឺព្រួយបារម្ភ
នេះគឺវាបង្កើនកម្រិតសារធាតុបញ្ជូនសរសៃប្រសាទឬឱ្យវាធ្វើការសកម្មដូចធម្មតា
ឡើងវិញដើម្បីបំបាត់ជំងឺព្រួយបារម្ភ។

សារធាតុបញ្ជូនសរសៃប្រសាទនៃការបញ្ជូន
ដែលសំខាន់នឹងមានឥទ្ធិពលលើអាការៈធ្ងន់
ឆា គឺស៊ីរ៉ូតូនីន នូវប៊ិនហ្វ្រីន និងដូបាមីន។
ពិតណាស់ ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានរកឃើញថា
ស្រូវសាលីមានឥទ្ធិពល ខ្លាំងក្លា
ទៅលើស៊ីរ៉ូតូនីន ដែលអាចកាត់
បន្ថយអាការៈព្រួយបារម្ភ។

๑/๓ **ข้อมูลพื้นฐาน**

+

୨/୩ ଟି

+

୨/୩ ଟଙ୍କା

ប្រសាសន៍របស់ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់អំពីទឹកប្បូរ

ហ្សាំហ្សាំគឺជាឈ្មោះទឹកវីធំមួយជាតិមានប្រភពចេញនៅក្បែរកោះហ្គ្វេមូស្ទី វិប្លៃក្នុងវិហារអាណាហ្វីមនៅទីក្រុងមីគ្គុះ។ ពួកអ្នកមូស្ទីមមានជំនឿថា ទឹកនេះនៅចេញមកហូតគួរឱ្យអស្ចារ្យណាស់តាំងពីរាប់ពាន់ឆ្នាំមកហើយ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងទឹកហ្សាំហ្សាំនេះគឺវិលត្រឡប់ទៅកាន់សម័យព្យាភារីអឺរ៉ុបហើយ គាត់ទុកប្រពន្ធរបស់គាត់និងកូនតូចឈ្មោះអ៊ីស្កាអ៊ីលនៅទីក្រុងមីគ្គុះតាមបទ ប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្មែរ។ លុះនៅពេលអ៊ីស្កាអ៊ីលស្រេកទឹកខ្លាំង លោកស្រីហាដើរបាន ត្រឡប់ចុះត្រឡប់ឡើង។ មួយសន្ទុះក្រោយមកកូនរបស់គាត់បានកន្ត្រាក់ រឿងលើដី ក៏ផុសទឹកចេញមក។ គាត់បានកាយខ្សប់ទប់ ហើយនិយាយថា ហ្សាំ ហ្សាំ ក្នុងភាសាសៀមយ៉ាងនេះមានន័យថាប្រមូល។ ហ្វាម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍អំពីទឹកហ្សាំហ្សាំ

قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: زَمَزَمٌ طَعَامٌ طُعِمَ وَشِفَاءٌ سَقِمَ

មានន័យថា «ហ្សំហ្សំក៏អាហារនំនួសចំណីបាន និងព្យាបាលនំនីឱ្យរលាកឡើងវិញ»។

បានសេចក្តីថាដឹកទឹកហូរហៀរធ្វើឱ្យផ្លូវភាពជំនួសចំណីអាហារបាន ហើយម្យ៉ាងទៀតវាអាចព្យាបាលជំងឺឱ្យជាឡើងវិញ។

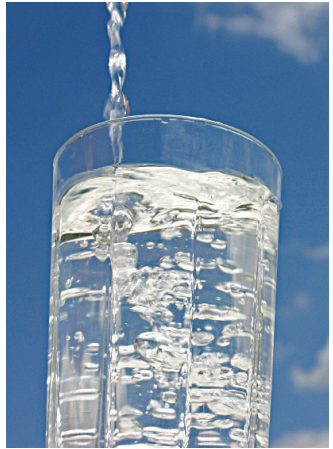
ព្យាករម្នាក់ម្នាក់បានរៀបរាប់ថា ទឹកហូរហៀរមានពរជ័យ ជាទឹកដែលប្រសើរជាងគេបំផុតក្នុងលោក។ ដឹកទឹកនេះហើយប្រាថ្នាចង់បានអ្វី តែងតែសម្រេចដូចប្រាថ្នា។ បើសិនជាដឹកប្រាថ្នាចង់ជាពិជ័យអស់ឡេះនឹងឱ្យជាហើយបើប្រាថ្នាចង់បាត់ស្រែកទឹកនឹងបាត់ស្រែកទឹក។ វាពិតជាភើតឡើងដាក់ស្តែងអីបើមែន។

ទឹកនេះមានលក្ខណៈជាទឹកវិជ្ជមានជាតិ មានជាតិវីតេមីនប្រាំបីសរុប៥០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រ។ តាមការវិភាគនៅមន្ទីរពិសោធលើញថា ទឹកហូរហៀរមានធាតុរ៉ែពី៨០០ ទៅ១០០០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រ។ វាស្មើនឹងចំណីដែលមានជាតិខ្លាញ់

និងពេលវេលាដោយធាតុរ៉ែដែលរាងកាយត្រូវការ។ ជាមួយនោះ ការវិភាគបានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ទឹកហ្សាំហ្សាំមានកម្រិតស្ករជាងគ្រឹះនឹងស្ករជាបឋមសម្រាប់ការសុខភាពពិភពលោកជំនាញផ្នែកទឹកផឹក។ ទឹកនេះសម្បូរដោយរ៉ែសំខាន់ៗដូចជា កាល់ស្យូម ដែលរាងកាយមនុស្សត្រូវការដើម្បីបង្កើតឆ្អឹង ឆ្អេញ និងមានតួនាទីជីវសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងបេះដូង សាច់ដុំ និងសរសៃប្រសាទ។ លើសពីនេះ គឺជាតុប្រឹក្សាណាតជួយដល់ការរំលាយអាហារ និងធាតុផ្លូវការដ៏សំខាន់ៗដែលរាងកាយត្រូវការដើម្បីរក្សាសុខភាពឆ្អេញ។

គេបានជ្រាបជាទូទៅថា ទឹករ៉ែធម្មជាតិមានតួនាទីជីវសាស្ត្រច្រើនមុខ ហើយវាជួយកាត់បន្ថយនិងព្យាបាលជំងឺរលាកសាច់ដុំនិងសន្លាក់។

គេចាត់ទុកទឹកហ្សាំហ្សាំជាទឹករ៉ែធម្មជាតិដែលសម្បូរបែបបំផុតក្នុងកាល់ស្យូម។ វាផ្ទុកកាល់ស្យូមពី១៩០ទៅ២០០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រលើព្រៀបធៀបជាមួយនិងទឹករ៉ែអ៊ុយយ៉ានដែលផ្ទុកពី៧៥ទៅ៨០មីលីក្រាមក្នុងកាល់ស្យូមមួយលីត្រ ហើយទឹកប្រេរីយ៉ែរផ្ទុកប្រហែលពី១២៧ទៅ១៥០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រ។ កុមារអាយុចាប់ពី ២ដល់ ៧ឆ្នាំត្រូវការ៨០០មីលីក្រាមក្នុងកាល់ស្យូមមួយលីត្ររៀងរាល់ថ្ងៃ។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងស្ត្រីបំបៅកូនត្រូវការប្រហែល១៣០០មីលីក្រាមប្រចាំថ្ងៃក្នុងមួយលីត្រកាល់ស្យូម ដែលអាចផ្គត់ផ្គង់ដោយប្រភពចំណីអាហារច្រើនប្រភេទ សំខាន់បំផុតគឺទឹកដោះគោ។ គ្រាន់តែទឹកហ្សាំហ្សាំតែមួយមុខអាចផ្គត់ផ្គង់ពី១៥%ទៅ ២៥% នៃតម្រូវការកាល់ស្យូមប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់រាងកាយ។

ផ្សិតត្រីហ្វូលជាថ្នាំព្យាបាលផ្លូវចិត្ត

ព្យាបាលម្យ៉ាងម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ថា

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : الكفاة من اللبن وماؤها شفاء للعين.
មានន័យថា «ផ្សិតត្រីហ្វូលគឺជាអាហារដែលអស់ឡេះបញ្ចុះពីលើមេឃមកពុំបាច់ដាំ ហើយទឹករបស់វាជាថ្នាំព្យាបាលភ្នែក»។ ពាក្យ (الن) ជាអាហារដែលអស់ឡេះបញ្ចុះពីលើមេឃមកសម្រាប់អម្បូរអ៊ីស្រាអែល។

ត្រីហ្វូលគឺជាប្រភេទផ្សិតម្យ៉ាងដុំជាកញ្ចុំនៅក្រោមផ្ទៃដីក្នុងជម្រៅពី២ទៅ៥០ស.ម. ក្នុងតំបន់វាលខ្សាច់សាហារដែលមានជាតិសំណើម។ ផ្សិតនេះគ្មានស្លឹក ហើយគ្មានឫស។ វាមានក្លិនក្រអូបពិសេស។ វាអាចមានណាស់ឬពណ៌ក្រៅ ឬពណ៌ក្រហម (ផ្សិតនេះក្នុងភាសាអារ៉ាប់គេហៅកាអៈ "عفن" ហើយក្នុងតំបន់ផ្សេងទៀតគេហៅហ្វូកក់ "فوك")។

តាមការវិភាគផ្នែកគីមីរកឃើញថា ផ្សិតនេះមានផ្ទុកជាតិទឹកចំនួន៧៧% ហើយផ្នែកផ្សេងទៀតមានផ្ទុកប្រូតេអ៊ីន ខ្លាញ់ កាបូអ៊ីដ្រាត ខ្លះ និងធាតុរ៉ែ។ តាមរបកគំហើញទំនើបបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ធាតុទឹកដែលផ្ទុកក្នុងផ្សិតនេះមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការព្យាបាលជំងឺភ្នែកជាភាគច្រើន។

ជាពិសេស ជំងឺពន់ក្នុងត្របកភ្នែក។ វាគឺជាជំងឺឆ្លង ហើយវាបង្ក គ្រោះថ្នាក់ដល់កោសិកាស្បែករបស់ភ្នែក។

ព្យាបាលម្លូលីវម៉ាត់ចង្កៀង

ប្រេងអូលីវ៖ ព្យាបាលម្លូលីវម៉ាត់ចង្កៀង ប្រែប្រួលពីប្រេងអូលីវថា វាគឺដើមឈើដែលមានពរជ័យ គាត់បានមានប្រសាសន៍ថា

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم كلوا الزيت وادهنوا به فإنه من شجرة مباركة
មានន័យថា «ពូជទទួលបានប្រេងនេះពុះ (ប្រេងអូលីវ) និងលាបវា។ ពិតណាស់ វាជាដើមឈើដែលមានពរជ័យ»។

របកគំហើញវេជ្ជសាស្ត្រទំនើបបានបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថាប្រេងអូលីវមានសារប្រយោជន៍ច្រើនសម្រាប់សុខភាព។ ក្នុងប្រេងភាគច្រើនផ្ទុកអាស៊ីតខ្លាញ់មិនឆ្អែត។ ដែលមានបរិមាណពី ៧៥% ទៅ ៨៥% ហើយផ្ទុកអាស៊ីតខ្លាញ់ឆ្អែតតែ ១០% ទៅ ២០% នៃអាស៊ីតខ្លាញ់សរុបក្នុងធាតុផ្សំរបស់ប្រេងអូលីវ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាំងនេះ បានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ប្រេងអូលីវជួយការពារពីជំងឺរលាកចាញ់ដោយការចូលរួមរបស់វាក្នុងការត្រួតត្រាលើបរិមាណកូលេស្តេរ៉ូលដែលមានគ្រោះថ្នាក់ ហើយការលើក

កម្ពស់បរិមាណកូលេស្តេរ៉ូលដែលមានប្រយោជន៍។ ប្រេងអូលីវជួយសម្រួលដល់ក្រពះ វាមានលក្ខណៈបង្ការពិសេស និងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការព្យាបាលដំបៅក្រពះ និងរលាកក្លាសក្រពះ។ រីឯក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មប្រេងអូលីវគេស្គាល់ថា បារាំង។

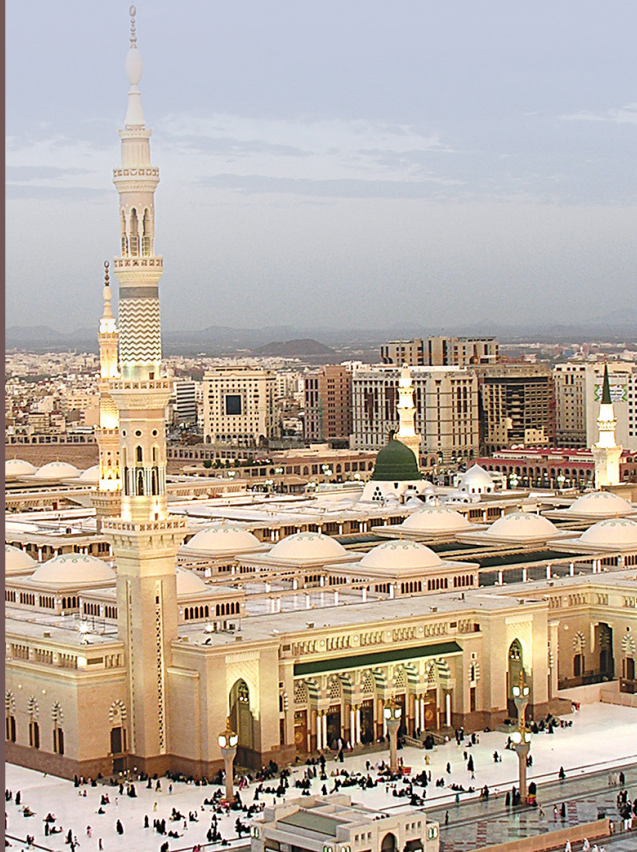

វាមានផ្ទុកកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃសារធាតុប្រឆាំងនឹងអាស៊ីត ជាពិសេសវីតាមីនអ៊ីនិងហ្វូលាត ពីព្រោះវាអាចជម្រះសម្អាតតាមបែបធម្មជាតិ ហើយវាមានលក្ខខណ្ឌកម្ដៅសមរម្យ។ គេប្រើប្រេងអូលីវសម្រាប់ព្យាបាលបញ្ហាស្បែក។ លើសពីនេះ វាមានសារធាតុសំណើមសម្រាប់ស្បែក និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ គេណែនាំឱ្យអ្នកជំងឺទឹកនោមផ្អែម និងពួកអ្នកដែលប្រឈមនឹងជំងឺនេះ ឱ្យបន្ថែមប្រេងអូលីវក្នុងរបបអាហារ ដែលវាផ្ទុកកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃការបំប្លែងជាពិតណាស់ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ការលាយបញ្ចូលគ្នារវាងសារធាតុកាហ្វេប្រាត និងប្រេងអូលីវ វាជួយត្រួតត្រាកម្រិត ជាតិស្ករក្នុងឈាមបានកម្រិតខ្ពស់បំផុត បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹង អាហារដែលមានជាតិខ្លាញ់តិច។

មានន័យថា «អល់ឡោះរាហ្សាស់ រាស្មីន ពន្លឺនៃមេឃទាំងប្រាំពីររាងនិងផែនដី។ ពន្លឺរបស់ច្រវីប្រៀបបាននឹងតាមហើយក្នុងតាមនោះ មានចន្លៀត។ ចន្លៀតនោះនៅក្នុងកញ្ចក់ វាប្រៀបបាននឹង អ្វាយនីត្រូចៗត្រចះត្រចង់ដូចឆាករ។ ចន្លៀតនេះក៏បញ្ឆេះនឹងប្រេងដែលចម្រាញ់ពីផែនដី នឹងមានពរជ័យ។ តើនិមន្តលីវ មិននុះនៅខាងកើតពោកហើយក៏មិននុះនៅខាងលិចពោក ប្រេងនោះស្ទើរតែរុំនោយខ្លួនឯងទោះបីវាបង្កាត់ត្រូវ។ ពន្លឺលើពន្លឺ អល់ឡោះចន្លៀតបង្កាញនិងប្រទានសេចក្ដីសប្បាយចំពោះពួកអ្នកដែលនាំតាមកម្លាំងអាល់កូរអានដែលច្រវីសព្វព្រះទ័យ។

វិចារព្យាករិមូហាំម៉ាត់នៅទីក្រុងម៉ាឌីនា៖

នេះគឺជាពាក្យ (មូហាំម៉ាត់) ជាភាសាអារ៉ាប់ដែលមានរចនាបថក្នុងទ្រង់ត្រាយមួយ។

សេចក្តីបញ្ចប់

បុគ្គលដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេក្នុងពិភពលោក

ក្នុងស្នាដៃនិពន្ធនក និងជាវត្ថុវិស័យសម្រាប់បុគ្គលដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេបំផុតក្នុងលោក។ អ្នកប្រាជ្ញអាមេរិកលោក ម៉ែកាល់ ហាត្រ បានប្រៀបធៀបកំពូលវីរជន១០០នាក់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ អ្វីដែលគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលបំផុតគឺគាត់បានជ្រើសរើសព្យាករិមូហាំម៉ាត់ដាក់នៅលេខរៀងទី១ក្នុងបញ្ជីកំពូលវីរជនបំផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ម៉ែកាល់ ហាត្របានបញ្ជាក់ថាភាគច្រើននៃកំពូលវីរជនដែលគេបានលើកឡើងក្នុងស្នាដៃនិពន្ធរបស់គាត់គឺកើតនិងធំឡើងក្នុងសង្គមដែលមានអរិយធម៌ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងលោក។ កើតក្នុងសង្គមមួយដែលមានវប្បធម៌ខ្ពង់ខ្ពស់ និងមានអំណាចខ្លាំងក្លា។ ក៏ប៉ុន្តែ ព្យាករិមូហាំម៉ាត់កើតក្នុងមជ្ឈដ្ឋានវាលខ្សាច់សាហារ៉ា មានជីវភាពសាមញ្ញ ឋិតក្នុងតំបន់មួយឆ្ងាយពីមជ្ឈមណ្ឌលអរិយធម៌ វប្បធម៌ និងចំណេះវិជ្ជា។

ខ្ញុំយល់ឃើញថាសមត្ថភាពនកដែលអាចផ្តួចផ្តើមការងារនៃឥទ្ធិពលសាសនានិងឥទ្ធិពលអាណាចក្រដ៏ពិសេសនេះស័ក្តិសមនឹងឱ្យព្យាករិមូហាំម៉ាត់ក្លាយជាកំពូលវីរជនដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេបំផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សជាតិ។
ម៉ែកាល់ ហាត្រ

•លោកបណ្ឌិតម៉ែកាល់ ហាត្រ សញ្ជាតិអាមេរិក ដើមកំណើតជិហ្វ កើត នៅឆ្នាំ ១៩៣២គ.ស. គាត់ជាអ្នកប្រាជ្ញខាង ឧត្តនិយមនិងគណិតវិទ្យា ហើយជាសាស្ត្រាចារ្យច្បាប់វិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រ និងរូបវិទ្យា។ គាត់ធ្វើការជាអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅទីភ្នាក់ងារអរោកាសអាមេរិកណាហ្សាមុននឹងគាត់ផ្លាស់លំនៅទៅកាន់រដ្ឋតិកសៈ។ គាត់ធ្វើការជាសាស្ត្រាចារ្យនៅសាកល

Note: Muslims dislike the descriptions of Prophet Muhammad as a "founder of a religion". Muslims consider him as the Messenger of God.

វិទ្យាល័យត្រីនីទី នៅសានអង់តូនីញ៉ូ។ គាត់ចូលចិត្តសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ ហើយគាត់បាននិពន្ធសៀវភៅដ៏ល្បីល្បាញដែលមានឈ្មោះថា “សតជន និងនូពី កំពូលវិវឌ្ឍន៍មនុស្សកំពូលបំផុតក្នុងលោក”។

ពេលវេលាបានកន្លងផុតអស់រយៈកាល ១៣សតវត្សក្រោយពេលគាត់ទទួលមរណភាព ឥទ្ធិពលរបស់គាត់នៅតែខ្លាំងក្លាដដែល និងរីកសុសសាយទូលំទូលាយ។ លោកម៉ែកាល់ ហាត្រយល់ឃើញថាឥទ្ធិពលរបស់ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ក្នុងឥស្លាមធំធេងជាងឥទ្ធិពល ច្បាប់គ្រួសាររ៉ាងយេស៊ូ សន្តតិបុគ្គលប៉ូលស៍ក្នុងសាសនាគ្រីស្ទាន។ ទាំងពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ ទាំងយេស៊ូមានឥទ្ធិពលផ្នែកសាសនាប្រហាក់ប្រហែលគ្នាក្នុងកម្មវិធីផ្គត់ផ្គង់ជាតិ។

ជំនាញលម្អិត

ក្នុងចំណោមអ្នកដែលនិយាយប្រកបដោយ វត្ថុវិស័យ និងមានភាពយុត្តិធម៌អំពីពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ គឺអ្នកនិពន្ធ អ្នកនយោបាយជនជាតិបារាំងដ៏ល្បីល្បាញ អាល់ហ្វ្រង់ ដឺឡាម៉ាទីន គាត់បានពណ៌នាពីភាពអស្ចារ្យរបស់ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់លើសពីកំពូលវិវឌ្ឍន៍ដទៃដោយពាក្យប៉ុន្មានម៉ាត់ដូចខាងក្រោម៖

“បើសិនជាមានទិសដៅឧត្តុង្គឧត្តម ប្រើលទ្ធភាពសាមញ្ញ និងមានលទ្ធផលឧត្តុង្គឧត្តម គឺជានិយាយ

ទាំងបីដើម្បីរស់រាននូវឧត្តមភាពរបស់វិវឌ្ឍន៍។ តើនរណាហ៊ានយកខ្លួនទៅប្រៀបធៀបនឹង ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ ទោះជាអ្នកនោះជាកំពូលវិវឌ្ឍន៍បែបណាក៏ដោយនៅសម័យទំនើបយើងនេះ?

គាត់បានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ គាត់មិនបានប្រមូលអាវុធធ្វើសង្គ្រាម ដើម្បីបង្កើតអាណាចក្រឬអំណាចសម្ភារនិយមនោះឡើយ។ ប៉ុន្តែ គាត់បានធ្វើបដិវត្តផ្នែកផ្លូវចិត្ត ទស្សនៈ និងជំនឿ។ មានប្រភពមកពីការត្រាស់បន្ទូលរបស់ព្រះក្នុងគម្ពីរសាសនា។ រាល់ពាក្យនីមួយៗក្នុងគម្ពីរនេះគឺជាច្បាប់។ ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់បានបង្កើតប្រជាជាតិជំនឿនិយម ដែលបង្រួបបង្រួមជាតិសាសន៍ជាច្រើននិងជនជាតិផ្សេងៗនៅលើសកលលោក។”

គាត់បានបន្ថែមថា ពួកវាវិមូហាំម៉ាត់ទទួលបានជោគជ័យក្នុងការបំផ្លាញជំនឿអរូបីដែលមាននៅរវាងអស់ឡោះជាអ្នកបង្កើតនិងសត្វលោករបស់ទ្រង់។ គាត់បាននាំគ្រឿងបំផ្លាញប្រពៃណីនិងភាពសមហេតុផលតាមប្រាជ្ញាមកកាន់ការយល់ដឹងអំពីភាពជាព្រះ ជាម្ចាស់ក្នុងសង្គមមួយពោរពេញដោយភាពច្របូកច្របល់សម្ភារនិយមនិងការរូបនិយម។ គាត់បានធ្វើបដិវត្តផ្នែកទស្សនវិជ្ជានិងអរិយធម៌បានយ៉ាងជោគជ័យ ដែលឥទ្ធិពលរបស់វាសាបស្រពដល់គ្រប់តំបន់ទាំងឡាយក្នុងសកលលោក។

មូហាំម៉ាត់ជាអ្នកនាំសាររបស់អល់ឡោះ

ឡើងស្ទើរគោះរលង់អាណានិ : ពាក្យនិយាយក្លាយជាភាពពិតនៅ២០ឆ្នាំ

នៅឆ្នាំ២២ គ.ស. ព្យាករិមូហាំម៉ាត់បានរៀនខ្លួនចេញពីទីក្រុងម៉ឺក្កៈទៅកាន់ ទីក្រុងម៉ាឌីណាៈដោយបទបញ្ជាពីអល់ឡោះជាម្ចាស់ជាមួយនឹងសហការីរបស់គាត់ អាព្វាបាត្រីរ សិកទ្វីក។ មេដឹកនាំគួរឲ្យស្នេហាបានប្រកាសផ្តល់រង្វាន់មានតម្លៃសត្វអ្នដូ ១០០ ក្បាលជូនដល់អ្នកដែលអាចចាប់បានព្យាករិមូហាំម៉ាត់ស្លាប់ឬក៏រស់។ នេះគឺជា អ្វីដែលធ្វើឱ្យរីករាយដល់ម្នាក់ឈ្មោះ ស្ទីរីកោះ ពិន ម៉ាលីក ហ៊ានប្តូរជីវិត ដើម្បីតាមចាប់ព្យាករិមូហាំម៉ាត់និងសហការី របស់គាត់។

ស្ទីរីកោះល្បីឈ្មោះថាពូកែជិះសេះ ពូកែមើល ដានជើង ពូកែអត់ធ្មត់នឹងការលំបាកក្នុងការធ្វើដំណើរ នៅតាមផ្លូវ។ គាត់បានតាមដានរកចាប់ព្យាករិមូហាំម៉ាត់និងសហការី របស់គាត់។ ក្រោយពេលស្វែងរកដោយលម្អិតរួចមក ស្ទីរីកោះបានប្រទះឃើញព្យាករិមូហាំម៉ាត់និងអាព្វាបាត្រីរ។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅពេលគេមើលឃើញអ្នកទាំងពីរ ហើយជិះសេះ សំដៅទៅរក ព្យាករិមូហាំម៉ាត់បានបង្វែងស្ទឹងសុំពីព្រះ ជាម្ចាស់ឱ្យបញ្ជាសគាត់ពីអំពើអាក្រក់របស់គេ។ ដោយព្រះចេតនារបស់អល់ឡោះ សេះរបស់គេ បានកប់ជើងទៅក្នុងដី ហើយដួល។ អ្វីដែលចម្លែក គឺនៅពេលដើមឡើង ហើយព្យាយាមជិះសេះសំដៅ មកម្តងទៀតជើងសេះកប់ទៅក្នុងដីទៀតហើយគេធ្លាក់ពីខ្នងសេះច្រើនដង។

ព្យាករិមូហាំម៉ាត់បានសុំពីស្ទីរីកោះឱ្យត្រឡប់ទៅម៉ឺក្កៈវិញ ហើយកុំឱ្យនរណា ម្នាក់មកតាមគាត់។ គាត់បាននិយាយប្រាប់គេទាំងមានជំនឿទុកចិត្ត ឃ្លាំងមុតមាំ និង មានជំនឿចំពោះអល់ឡោះថា សាសនា អល់ឡោះនឹងរីកសុខសាលាយគ្របដណ្តប់ ផែនដីទាំងមូល។ គាត់បានសន្យាថាថ្ងៃមួយគេនឹងបានពាក់គ្រឿងអល់ឡោះរបស់ស្តេច ពែក ដែលជាគស្តានបញ្ជាក់ភាពខ្លាំងក្លានិងដ៏យជំនះរបស់ពួកគេលើពួកពែកនៅ ថ្ងៃអនាគត។ នេះគឺជារង្វាន់ដែលប្រសើរជាងរង្វាន់របស់ពួកគេរស់ (ការនិទានខ្លះ បានឱ្យដឹងថា ព្យាករិមូហាំម៉ាត់បានសរសេរលិខិតមួយទុកជាមួយស្ទីរីកោះ)។

ព្យាករិមូហាំម៉ាត់បានមានប្រសាសន៍ ៖ នែស្ទីរីកោះ! តើយ៉ាងម៉េចទៅវិញ បើ អ្នកបានពាក់គ្រឿងអល់ឡោះរបស់ស្តេច ពែក?។

ស្ទីរីកោះមានអារម្មណ៍ដឹងថាព្យាករិ មូហាំម៉ាត់ជាមនុស្សស្មោះត្រង់ គេក៏ប្តូរ ចិត្ត ហើយយល់ព្រមជាមួយនឹងសំណើ របស់ព្យាករិមូហាំម៉ាត់។ ព្យាករិមូហាំ ម៉ាត់និងអាព្វាបាត្រីរបានបន្តដំណើរទៅ មុខរហូតដល់ទីក្រុងម៉ាឌីណា។ ពេល វេលាបានកន្លងផុត ព្យាករិមូហាំម៉ាត់បានទទួលមរណភាព ហើយពីរឆ្នាំបន្ទាប់អាព្វា បាត្រីរបានទទួលមរណភាព ហើយអ្វីម៉េចបានក្លាយជាស្តេចខលីហ្វគ្រប់គ្រងពួកអ្នក មូស្លីម។ ទឹកដីប្រទេសឥស្លាមត្រូវបានប្រើកម្រិតនៅសម័យគាត់ រហូតដល់បានរំដោះ ទឹកដីពីពែកនៅឆ្នាំ៨២ គ.ស.។

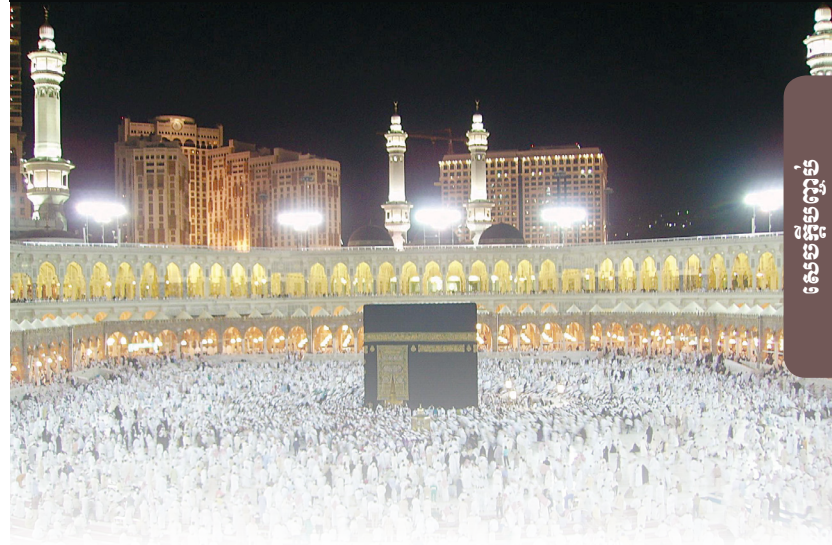
ទ្រព្យសម្បត្តិស្តេចពែក កិសរី ពិន ហ្វូមុស ត្រូវបានធ្លាក់មកក្នុងដៃស្តេចខលីហ្វ អ្វីម៉េច ពិន ខត្តាប ហើយគាត់បាននឹកឃើញរឿងស្ទីរីកោះ ដែលបានក្លាយជាតាតាសំម្នាក់។ អ្វីម៉េចបានហៅគាត់មកជួបនៅចំពោះមុខពួកអ្នកមូស្លីមទូទៅ។ គាត់បានប្រាប់ពីសន្យា របស់ព្យាករិមូហាំម៉ាត់ចំពោះស្ទីរីកោះ ហើយគាត់បានបំពាក់អាវ ម្តុដ និងអល់ឡោះ របស់ស្តេចពែកដល់ស្ទីរីកោះ។ នេះគឺជាស្ថានភាពមួយដ៏រុងរឿងខ្លាំងជាទីបំផុត ធ្វើឱ្យ ស្ទីរីកោះយំស្រក់ទឹកភ្នែក ហើយអ្នកថ្វាយបង្គំដែលនៅជុំវិញគាត់ក៏យំស្រក់ទឹកភ្នែក ទាំងអស់គ្នា ព្រោះពួកគេឃើញថាទំនាយរបស់ព្យាករិ មូហាំម៉ាត់ក្លាយជាការពិតដល់ឆ្នាំក្រោយមរណភាពរបស់ គាត់ និង២០ឆ្នាំក្រោយនៃហេតុការណ៍ជួបនឹងស្ទីរីកោះ នៅតាមផ្លូវ។

មូហាំម៉ាត់ជាអ្នកនាំសាររបស់អល់ឡោះ

នៅឆ្នាំ៦៣០ គ.ស. ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បានទទួលដំណឹងថា លើមេដឹកនាំគួរឱ្យស្នេ ហើយគាត់បានចូលក្នុងទឹកដីមីក្លុះដោយសុវត្ថិភាព គ្មានសង្គ្រាម។ ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ពុំមែនត្រឡប់មកទឹកដីកំណើតវិញ ដើម្បីរស់នៅសម្រាប់ជីវិតចុងក្រោយរបស់គាត់នោះទេ។ តាមពិត គាត់ត្រឡប់មកនេះដើម្បីសម្អាតវិហារកៈហ្នៈពីគារូបទាំងឡាយ ហើយទុកវិហារនេះជាទីសក្ការៈសម្រាប់អល់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ ដែលមនុស្សទាំងឡាយមកកាន់ទីនេះ។

ដោយហេតុនេះ គាត់បាននាំត្រឡប់មកវិញនូវគោលបំណងដែលពួកកាវីអ៊ីប្រហ៊ីមកសាងវិហារនេះដោយការបង្គាប់បញ្ជាពីអល់ឡោះជាម្ចាស់។

ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បានលុបបំបាត់រូបបដិមាទាំងឡាយនៅជុំវិញវិហារកៈហ្នៈ។ គាត់បានស្នើឱ្យសហការីរបស់គាត់ ពីឡាល ឡើងលើដំបូលវិហារ ហើយស្រែកហៅថា (الله أكبر . الله أكبر . أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمد رسول الله)

មានន័យថា «អល់ឡោះមហាធំ អល់ឡោះមហាធំ ខ្ញុំធ្វើសាក្សីថាគ្មានទេម្ចាស់លើកលែងតែអល់ឡោះ និងមូហាំម៉ាត់ជាអ្នកនាំសាររបស់អល់ឡោះ»។

ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ចង់បានកូនសោវិហារកៈហ្នៈ គាត់ក៏បានប្រើគេឱ្យហៅ អូស្មាន ពិន គល់ហៈ ស្លែហ្គា នីយមកជួប ព្រោះគាត់ជាអ្នកបម្រើការនៅវិហារនេះក្នុងនាមជាអ្នកទទួលមតិកម្ចីកិច្ចការនេះតាំងពីមុនឥស្លាម។ មុនគាត់ចូលឥស្លាម បុរសម្នាក់នេះបានហាមមិនឱ្យពួកកាវីមូហាំម៉ាត់ចូលថ្វាយបង្គំក្នុងវិហារនេះ ក៏ប៉ុន្តែគាត់បានចូលឥស្លាមមុនរំដោះទឹកដីមីក្លុះ។

តាមប្រវត្តិសាស្ត្របានឱ្យដឹងថា នៅពេលកូស្តង់ទីណូបស់ពួកកាវីមូហាំម៉ាត់បានក្លាយជាអ្នកដឹកនាំមីក្លុះ គាត់បានទុកឱ្យកូនច្បងរបស់គាត់ទទួលកិត្តិយសបម្រើការនៅវិហារកៈហ្នៈ។ លុះក្រោយមកទៀតកូនចៅរបស់គាត់ជាអ្នកទទួលមតិកបម្រើ

ការខាងនេះជាដរាបមករហូតដល់អូស្ត្រាន ពិន គល់ហះ។

នៅចំពោះមុខអូស្ត្រាន ពិន គល់ហះគ្មានពាក្យអ្វីដោះសារក្រៅពីព្រមប្រគល់ កូនសោវិហារកៈហ្ន៎ឱ្យទៅព្យាករីម្នាំម៉ាត់ ព្រមជាមួយនឹងការបាត់បង់កិត្តិយស បម្រើការងារនេះ។ មានពួកអ្នកមូស្លីមរាប់ពាន់នាក់ចង់ដឹងថាអ្នកណានឹងទទួលបាន កិត្តិយសបម្រើការងារនេះក្រោយអូស្ត្រាន ពិន គល់ហះ។

ព្យាករីម្នាំម៉ាត់បាននៅស្ងៀម និងរង់ចាំប៉ុន្មានវិនាទី ហើយគាត់បានបើក ទ្វារកៈហ្ន៎ គាត់បានចូលទៅក្នុងរូចរុះសម្អាតរូបបដិមាចេញ។ បន្ទាប់មកគាត់ចេញ មកក្រៅ ហើយនិយាយទៅកាន់អូស្ត្រាន ពិន គល់ហះថា

"ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃកតញ្ញូនិងស្មោះត្រង់។ នៃកុលសម្ព័ន្ធបានិគល់ហះ! ចូរទទួល យកវាចុះជាអមតៈពីព្រៃនាយមក គ្មាននរណាមកដណ្តើមវាពីពួកអ្នក លើកលែងតែអ្នកនោះជាអ្នករំលោភបំពានច្បាប់"។

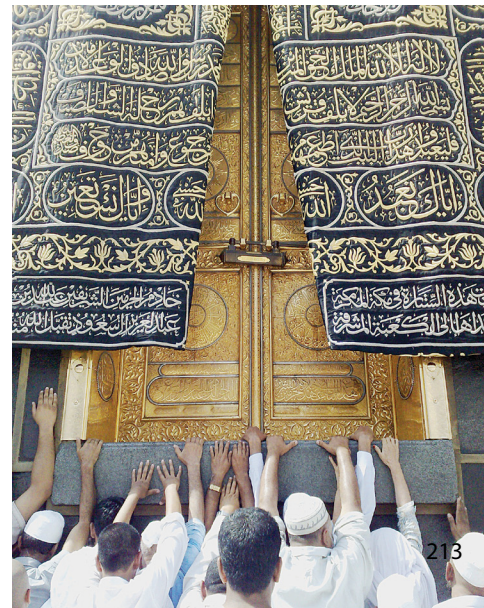
កតញ្ញូនិងស្មោះត្រង់រហូតដល់សព្វថ្ងៃ

កូនសោកៈហ្ន៎នៅតែកាន់បន្តបន្ទាប់ពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយរបស់កុល សម្ព័ន្ធស្នែហ្ន៎អស់រយៈកាលច្រើនជាង១៥០០ឆ្នាំរហូតដល់បច្ចុប្បន្ន។ ពួកគេស្រួច សច្ចាបម្រើការកៈហ្ន៎ដោយសេចក្តីទុកចិត្តពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់ មួយ។ គ្មាននរណាម្នាក់ហ៊ានមកដណ្តើមការងារនេះពីពួកគេ ព្រោះ គេខ្លាចក្លាយជា មនុស្សដែលបំពានច្បាប់ដូចពាក្យប្រសាសន៍របស់ព្យាករី ម្នាំម៉ាត់។

នៅសម័យយើងនេះ រាជការអាហ៊ីប៊ីសេអ៊ូឌីតតែងតែលាងសម្អាត កៈហ្ន៎រៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយបានអញ្ជើញបុរសម្នាក់ពីកុលសម្ព័ន្ធ ស្នែហ្ន៎មកបើកទ្វារ កៈហ្ន៎ ដើម្បីលាងសម្អាតកន្លែងទឹកហ្សុក់ហ្សុក់ទឹកផ្កា និងទឹកផ្សេង ទៀតដែលមានក្លិនក្រអូប។ លើសពីនេះ គេលាបជញ្ជាំងសងខាងរបស់វានឹងខ្លឹមថ្ម

ពិតជាកតញ្ញូនិងស្មោះត្រង់ ខ្លាំងណាស់ពិតជាគោរព ពាក្យសម្តីមេដឹកនាំណាស់ ដ្បិតគាត់បានទទួលមរណ ភាពផុតទៅរាប់ជំនាន់ហើយ ក៏ដោយ ហាក់បីដូចជាគាត់ កំពុងរស់នៅជាមួយពួកគេ!!!

មូហាម៉ាត់ជាពួកការីសម្រាប់សម័យយើងបច្ចុប្បន្ន

អ្នកនិពន្ធស្រីជនជាតិអង់គ្លេសម្នាក់គឺលោកស្រី ការីន អាមស្រុង ក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់បានសរសេរថាមូហាម៉ាត់ជាពួកការីសម្រាប់សម័យយើង ពួកយើងពេញចិត្តនឹងសិក្សាអំពីជីវប្រវត្តិរបស់ពួកការីមូហាម៉ាត់តាមបែបវត្ថុវិស័យ មានគុណភាពដើម្បីយើងអាចឱ្យតម្លៃចំពោះស្នាដៃនិងសមិទ្ធផលរបស់គាត់ ហើយអាចដកស្រង់ជាមេរៀននិងបទពិសោធដីវិត។

ជីវិតរបស់គាត់គឺជាការតស៊ូប្រឆាំងនឹងភាពអយុត្តិធម៌និងអំពើផ្តាច់ការ។ គាត់ចំណាយជីវិតដើម្បីបង្កើតសន្តិភាព បង្រួបបង្រួមពួកកុលសម្ព័ន្ធអាត់ប៉ងដែលរស់នៅក្នុងភ្នំភ្លើងសង្គ្រាមបង្ខំឈាមអស់រយៈកាលជាយូរ។

ដើម្បីយើងអាចចៀសវាងពីវិបត្តិសង្គ្រាមរវាងពិភពឥស្លាមនិងបស្ចិមប្រទេសបាន យើងចាំបាច់ត្រូវរៀនពីរបៀបនៃការស្វែងយល់គ្នាទៅវិញទៅមក ចេះឱ្យតម្លៃគ្នាទៅវិញទៅមក។ យើងពុំត្រូវធ្វើមិនដឹង មិនឮចំពោះបញ្ហាទំនាស់របស់យើងដោយគ្មានដំណោះស្រាយនោះឡើយ។ គ្មានអ្វីសង្ស័យនោះទេ ចំណុចច្បាប់ដ៏សំខាន់បំផុតគឺចាប់ផ្តើមបុគ្គលិកលក្ខណៈនិងជីវប្រវត្តិរបស់ពួកការីមូហាម៉ាត់។

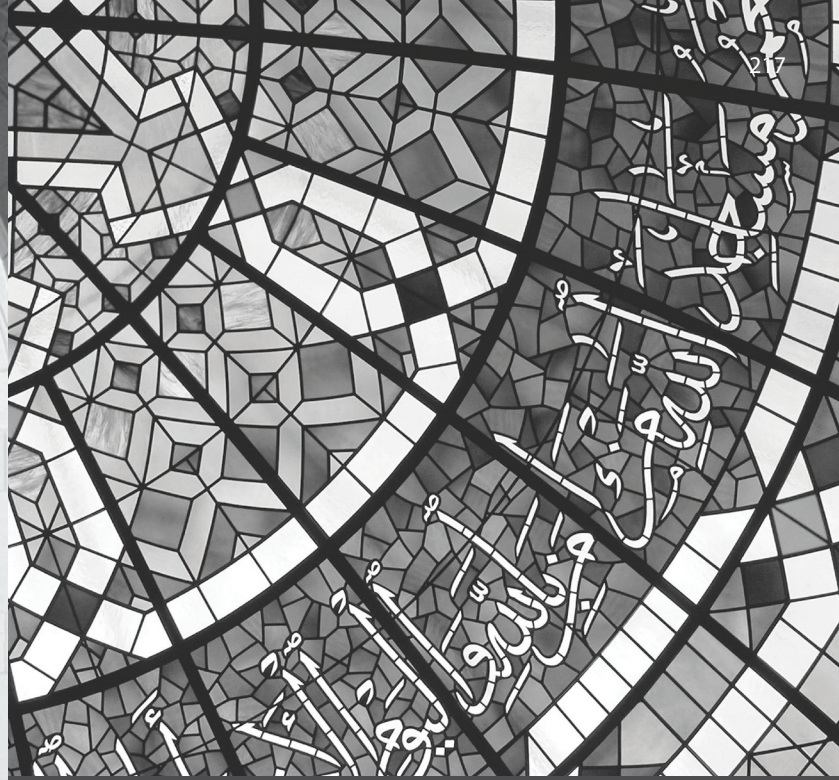
ទ្វារមួយនៃវិចារណាធិនៅទីក្រុងម៉ាឌីនា៖ , ប្រទេសអារ៉ាប់ឥស្លាមីត

សិល្បៈស្ថាបត្យកម្មនិងបណ្ណាតិកាស្ថាបត្យកម្ម

ស្ថាបត្យកម្មក្នុងវិហារម៉ ឆែរម៉ូម៉េន ម៉ាឡេស៊ី

រូបចំនូរនិងចម្លាក់ឥស្លាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ម៉ាឡេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី

បេតិ ជូលេត, អូស្ត្រាលី

សិល្បករនិងវិចិត្រករជនជាតិអូស្ត្រាលីឈ្មោះ បេតិ ជូលេត បានទទួលជោគជ័យក្នុងការរំលេចនូវ សោភ័ណភាពស្ថាបត្យកម្មឥស្លាមសុទ្ធសាធដោយប្រើបច្ចេកទេសដ៏ដ៏ថ្មីថ្មំដើម។ សៀវភៅរបស់គាត់មាននៅក្នុងប្រទេសផ្សេងៗ ជាពិសេសពិភពឥស្លាមគឺជាប្រភពនៃការបំផុសគំនិតនិងការច្នៃប្រឌិតរបស់គាត់។ ផ្ទាំងរូបថតរបស់គាត់គឺជាខ្លោងទ្វារសម្រាប់បុព្វបុរសនិងអរិយធម៌ចម្រុះ ហើយឆ្លុះបញ្ចាំងពីឥទ្ធិពលនៃស្ថាបត្យកម្មឥស្លាមទៅលើការរចនាផ្ទាំងនិងរូបគំនូរស្ថាបត្យកម្មក្នុងសកលលោក។

បេតិ ស៊ីនឌ្រាស, ជនជាតិអង់គ្លេស

គាត់គឺជាអ្នកថតរូបអាជីព ជនជាតិអង់គ្លេស។ គាត់មានរូបថតអាជីពច្រើនជាង១៥ម៉ឺនរូបភាព។ គាត់ប្រមូលទុកតាមរយៈការថតរូបភាពទាក់ទងនឹងអរិយធម៌និងវប្បធម៌មកពី៤០ ប្រទេស។ បេតិ គាត់ចូលចិត្តស្ថាបត្យកម្មឥស្លាម។ ដូច្នេះ គាត់បានធ្វើដំណើរឆ្ពោះមកកាន់តំបន់បូព៌ា ហើយគាត់យកជំនាញថតរូបសិល្បៈស្ថាប-

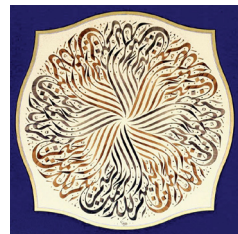
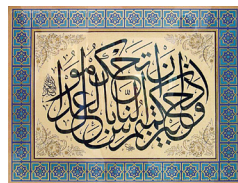
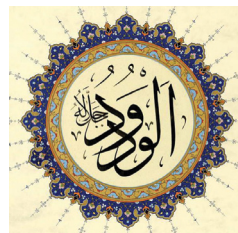
ត្យកម្មនិងរូបគំនូរឥស្លាម។ គាត់មានសៀវភៅរូបថតដែលមានចំណងជើងថា "នៅក្រោម ម្លប់ពេល" "In the shade of the tree" ដែល ក្នុងសៀវភៅនេះ គាត់បង្ហាញពីលក្ខណៈ ពិសេសនៃភាពផ្សេងៗនៃអរិយធម៌ឥស្លាម ដែលរីក ចម្រើនឡើងនៅតាមតំបន់ផ្សេងៗ ក្នុងសកលលោក។ ភាពផ្សេងៗនេះ ដោយ សារជាតិសាសន៍ផ្សេងៗគ្នា វប្បធម៌ផ្សេងៗគ្នា

ក៏ប៉ុន្តែវាបានទទួលឥទ្ធិពលនៃអរិយធម៌ឥស្លាមត្រូវឱ្យកត់សម្គាល់។ រដ្ឋាភិបាលម៉ារ៉ុក បានប្រគល់ការកិច្ចឱ្យ បេតិ ស៊ីនឌ្រាស ថតរូបរូបភាពវិហារប្រវត្តិនានា សិល្បៈ ស្ថាបត្យកម្ម និងរូបគំនូរឥស្លាមក្នុងព្រះរាជាណាចក្រម៉ារ៉ុក។

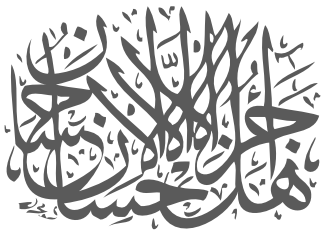
ហាសាដ ស្គាល់ពីយី, ជនជាតិតួកគេ

គេចាត់ទុក ហាសាដ ស្គាល់ពីយី គឺជាអ្នកជំនាញផ្នែកសិល្បៈ ចម្លាក់ឥស្លាមដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់ក្នុងសកលលោក។ តាំងពី គាត់ចាប់ផ្តើមបង្រៀនចម្លាក់ឥស្លាមនៅឆ្នាំ ១៩៧៦ គ.ស គាត់បានផ្តល់សញ្ញាបត្រដល់សិស្សចំនួនច្រើនជាង៤៤នាក់ មកពីប្រទេសផ្សេងៗលើសកលលោក។ ជាមួយនោះ គាត់ បានរចនាម៉ូដអក្សរចម្លាក់ឥស្លាមលើថ្នាំងគំនូរដ៏ស្អាតអស្ចារ្យ សម្រាប់វិហារណាពីនិងវិហារតូហ្គាកនៅទីក្រុងម៉ាឌីណា។ គាត់បានរចនាម៉ូដអក្សរចម្លាក់ស្រាប់នៅវិហារ ស៊ុលតង់ អះម៉ាត់នៅទីក្រុងអ៊ីស្តាំប៊ុលនិងវិហារអាល់ហ្វាត្យាសនៅ ទីក្រុងហ្វីតិសហែមនៃប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ និងវិហារជុំអាត់ នៅមជ្ឈមណ្ឌលពេទ្យឥស្លាមនៃប្រទេសកូរ៉េ។

មូហាំម៉ាត់ ហ្សាកាវីយ៉ា, សហរដ្ឋអាមេរិក

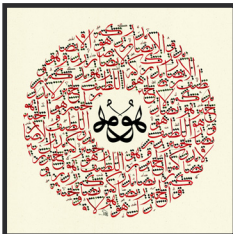
គេចាត់ទុក មូហាំម៉ាត់ ហ្សាកាវីយ៉ា គឺជាអ្នកនាំសារចម្លាក់
ឥស្លាមនៅអាមេរិក។ គាត់ស្រឡាញ់ចម្លាក់អារ៉ាប់និងសិល្បៈ
ចម្លាក់ឥស្លាមតាំងពីតូច។ នៅពេលគាត់មានអាយុ១៩ឆ្នាំ
គាត់បានចេញដំណើរទៅរៀនចម្លាក់ឥស្លាមនៅម៉ារ៉ុកនិង
តួកគី។ មូហាំម៉ាត់ ហ្សាកាវីយ៉ា គឺជាជនជាតិអាមេរិកដំបូង
ដែលទទួលបានសញ្ញាបត្រសិល្បៈចម្លាក់ឥស្លាមពីប្រទេស
តួកគី។ គាត់មានស្នាដៃអស្ចារ្យជាច្រើនហើយដែលល្បីល្បាញ
ជាងគេគឺស្លាករូបគំនូរបោះពុម្ព ដែលចេញផ្សាយដោយរដ្ឋាភិ
បាលអាមេរិក។ វាជាពាក្យស្វាគមន៍សម្រាប់ពួកអ្នកមូស្លីមនៅ
ថ្ងៃបុណ្យរបស់ពួកគេគឺ (عيد مبارك) មានន័យថា
“សូស្តីថ្ងៃបុណ្យ”។

 ម្ចាស់ចម្លាក់ឥស្លាមចម្លាក់ឥស្លាមសម្រាប់អាយ៉ាត់
"ការតបស្នងអំពីល្អ គ្មានអ្វីក្រៅពីសេចក្តីល្អ"។

ណូរីយ៉ា ចាសៀ ម៉ាស៊ីប, ជនជាតិអេស្ប៉ាញ

ណូរីយ៉ា កើតនិងរស់នៅក្នុងទីក្រុងអ៊ុប៊ីហ្សា
ប្រទេសអេស្ប៉ាញ បន្ទាប់មកគាត់បានធ្វើដំណើរទៅកា
ន់សហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីរៀនអក្សរសាស្ត្រនិងសិល្បៈ
នៅសាកលវិទ្យាល័យ ចច វ៉ាស្ទីនតន់ សហរដ្ឋអាមេរិក។
បន្ទាប់ពីនាងបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាកល
វិទ្យាល័យ គាត់ចាប់យកជំនាញសិល្បៈចម្លាក់ឥស្លាម
ហើយគាត់ទទួលបានសញ្ញាបត្រចម្លាក់ឥស្លាមនេះដំបូង
បង្អស់នៅប្រទេសតួកគីនៅឆ្នាំ២០០៧ គ.ស។
ណូរីយ៉ា បានចូលរួមការតាំងពិព័រណ៍អន្តរជាតិ
ជាច្រើន ហើយស្នាដៃរបស់នាងមានលក្ខណៈពិសេសត្រង់
ទេសភាពស្រស់ស្អាត និងរក្សាលក្ខណៈដើមរបស់ចម្លាក់
ឥស្លាម។

Salva Rasool, India

Salva holds a degree of applied art from Mumbai 1985. She incorporates an element of harmony in each genre she creates by keeping the balance between the original Arabic text and her modern contemporary artwork. She is known for creatively incorporating unconventional materials like terracotta, ceramics, pottery, glass and leather in her works.

«In the name of Allah, the Gracious, the Merciful»

"All praise belongs to Allah, the Lord of all worlds. The Gracious, the Merciful, Master of the Day of Judgment. You alone we worship and You alone we seek help. Guide us to the right (straight) path. The path of those on whom You bestowed Your blessings, those who have not incurred Your displeasure, and those who did not go astray."

The Qur'an, Chapter 1

This piece shows the main chapter in the Qur'an which Muslims recite in their daily prayers. It is called "Al Fatiha" i.e. the opener.

Celina Cebula, Poland

Graduated from Pedagogical University in Cracow and specialized in decorative art and artistic education. With her distinctive talent to mix calligraphy with painting she was able to reflect new meanings in her artistic designs.

The word Muhammad, The Messenger of God in Arabic mirrored over a colorful background

"Unless you show mercy to others, Allah will not be merciful to you".

"Who does not thank people does not thank God".

ហាដី ជូរឌីន ចាន ចៀង, ចិន

សាស្ត្រាចចម្លាក់អក្សរ ហាដី ជូរឌីន ចាន ចៀង កើតនៅឆ្នាំ១៩៦៣គ.ស នៅតំបន់ស្ពានទង់ប្រទេសចិន។ គាត់គឺជាវិចិត្រករចម្លាក់អក្សរដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់ ដែលបង្កើតចំណងទាក់ទងតែមួយគត់រវាងរចនាបថអក្សរភាសាទាំងពីរអារ៉ាប់-ចិន

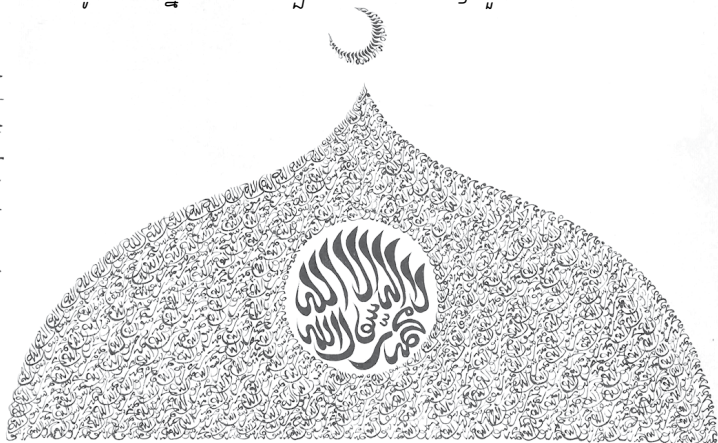
ផ្ទាំងចម្លាក់ពីរនេះបង្ហាញពាក្យ «គ្មានទេព្រះក្រៅពីអស់ឡោះ

មូហាំម៉ាត់រាឡូកនាំសារអស់ឡោះ»។

រីឯរូបប៉ោមរិហារវិញ នៅផ្នែកខាងក្រោមរូបកពកផ្គុំនោយពាក្យ

«មូហាំម៉ាត់រាឡូកនាំសារអស់ឡោះ» សរសេរនិសេសៗចំនួន១០០និស។

壬午年夏 米唐江書

ល្ខាបូក្ខ សាចារ៉ា , ជប៉ុន

គេចាត់ទុកលោក ល្ខាបូក្ខ សាចារ៉ាជាវិចិត្រករជប៉ុន ដំបូងបង្អស់ដែលចាប់យកជំនាញចម្លាក់អក្សរឥស្លាម។ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈ នៅទីក្រុងតូក្យូ។ គាត់បានធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ ទីក្រុងដាស៊ីកដើម្បីរៀនចម្លាក់អារ៉ាប់រហូតដល់ស្លាត់ ជំនាញរចនាបថតូហ្វឹក និងចម្លាក់ស្រ៊ីឌី។ ស្នាដៃ របស់លោកបានចូលរួមក្នុងការគាំពារពិពិធករអន្តរជាតិ ជាច្រើន ហើយអាចបង្រួមគ្នារវាងអត្ថបទកាណា របស់ជប៉ុន និងកាន់ចីចិន និងអក្សរអារ៉ាប់។

(ចូរសួររកមិត្តមុនផ្លូវ និងញាតិជិតខាងមុនផ្ទះ)

ផ្ទាំងចម្លាក់បង្ហាញអក្សរខ្លាត់៨ស្លាប

ស្រ្តីឌី សម្រាប់អាយត់កូរអាន

(យើងគ្មានបញ្ចូលអ្នកមក លើកលែងតែ

សម្រាប់ផ្តល់និវាសនល្អ និងនាស្រ្តី

មនុស្សលោកទាំងមូល)។

ហ្វារីត អាល់អាលី, ប្រទេសកូរ៉េ

ហ្វារីត អាល់អាលី គាត់គឺជាប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលកូរ៉េសម្រាប់សិល្បៈឥស្លាម និងជាម្ចាស់សៀវភៅមូហាំម៉ាត់និយម ដែលជាកម្រងរូបគំនូរបែបសិល្បៈ ហើយបានបែងចែកជា១១ក្រុម នៃរូបធរណីមាត្រដែលរចនាឡើងពីពាក្យមូហាំម៉ាត់ ដោយចម្លាក់ជិត្យូចបំបែកអ្នកណាខ្លះមានរាងដូចស្លឹកឈើ ខ្លះរូបគំលាត់ទឹក ខ្លះឆ្កែបញ្ចាំងពីរូបប៉មវិហារក្នុងស្ថាបត្យកម្មឥស្លាម។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ អាល់អាលី គាត់មានស្នាដៃសិល្បៈផ្សេងទៀតដ៏ល្អអស្ចារ្យ ហើយអ្វីដែលសំខាន់បំផុតគឺរូបគំនូរសិល្បៈនិងរូបធរណីមាត្រនៃពាក្យអស់ឡោះ។

មូហាំម៉ាត់ អាល់ម៉ាដឌីយ៍, ប្រទេសអេមីរ៉ាតអារ៉ាប់រួម

ឈ្មោះ មូហាំម៉ាត់ អាល់ម៉ាដឌីយ៍ ល្បីល្បាញនៅប្រទេសអារ៉ាប់រួម បន្ទាប់ពីការជោគជ័យរបស់គាត់ក្នុងការឆ្លាក់រូបគំនូរសិល្បៈសម្រាប់រចនាលម្អលិខិតឆ្លងដែននិងរូបិយប័ណ្ណសម្រាប់ប្រទេសអេមីរ៉ាតអារ៉ាប់រួម។ លើសពីនេះ ការចូលរួមដ៏ពិសេសរបស់គាត់ក្នុងការរចនាចម្លាក់ឥស្លាមសម្រាប់តុបតែងលម្អវិហារធំ សៀង ហ្សាមីតនៅទីក្រុងអាឌូដាប៊ី។ វាបានក្លាយជាអត្តសញ្ញាណមួយឆ្លុះបញ្ចាំងពីចម្លាក់ស្ថាបត្យកម្មឥស្លាមទំនើបដ៏មានសោភ័ណភាពក្នុងសកលលោក។

១៩៩៩ នេះគឺជាគំនិតចម្លាក់បែបសិល្បៈដ៏ពិសេសសម្រាប់ពាក្យ មូហាំម៉ាត់ ដោយអក្សរអារ៉ាប់ដាច់ៗពីគ្នាហើយវាគឺជាសមាសភាពដ៏សំខាន់នៃផ្ទាំងគំនូរដែលរចនាដោយសិល្បករនិងវិចិត្រករ មូហាំម៉ាត់ អាល់ម៉ាដឌីយ៍ ដែលផ្តុំឡើងដោយពាក្យមូហាំម៉ាត់ ជាពីរភាសាគឺអង់គ្លេសនិងអារ៉ាប់។ ស្នាដៃសិល្បៈនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីការផ្លូវផ្តងគ្នារវាងអក្សរអារ៉ាប់ចំនួនបួននិងអក្សរអង់គ្លេសចំនួនប្រាំបីក្នុងរូបចម្លាក់ដ៏ស្អាតអស្ចារ្យ។

Achmat Soni, South Africa

He is the founder of the South African Foundation of Islamic Art. In his works he succeeded in creating elements of harmony between the Arabic calligraphy and the African culture. He used Ndebele art which is an indigenous art form practiced by the African Ndebele tribe. It is characterized by its vibrant colors and geometric shapes.

Chapter One in the Qur'an (Surah Faatiha) in Kufic Arabic letters with Ndebele illumination.

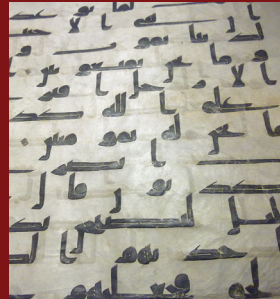

◀ The artwork glorifies the Almighty Allah in Arabic text. It reads "Glory & praise be to Allah, There is no God but Allah, Allah is the Greatest". A combination of traditional arabesque pattern and modern design fused into one. Arabic letters are extended in a way that looks like the ivory of elephants.

សារមន្ទីរសិល្បៈកីឡាប្រទេសកាតា

សារមន្ទីរសាធារណៈត្រូវបានបើកសម្ពោធនៅឆ្នាំ២០០៨ គ.ស. តាមរយៈវត្តដែលដាក់តាំងនិងដំណើរការសារមន្ទីរនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីការផ្សេងៗនៃសិល្បៈកីឡាប្រទេសកាតា។ សារមន្ទីរនេះចែងនិងគូសបង្ហាញបញ្ចប់ជំនាញរបស់អ្នកសិល្បៈ Leoh Ming Pei ដែលគេស្គាល់ជាការកសាង L. M. Pei គាត់គឺជាអ្នកចង្អុលនិងគូសបង្ហាញពីកម្រិតទូទៅនៅទីក្រុងប៉ារី ដែលសង់ពីកញ្ចក់និងលោហធាតុ។

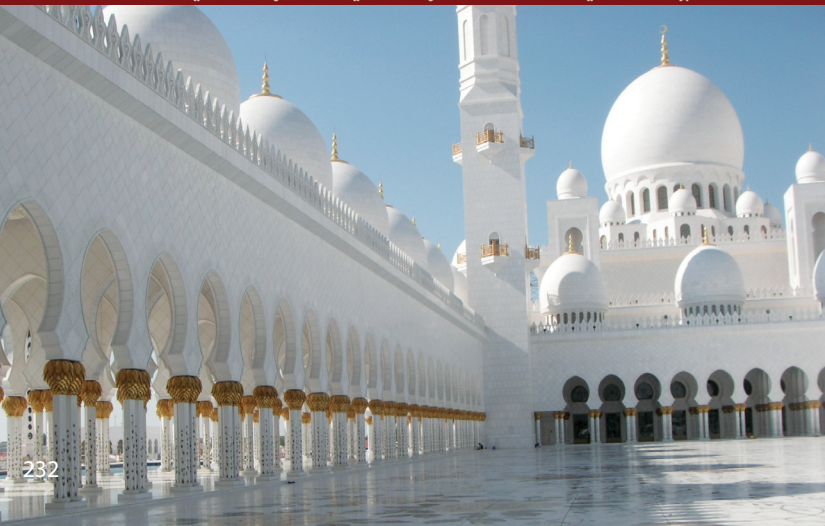
វិហារដ៏សង្ឃឹមនៅប្រទេសអ៊ីរ៉ង់ បិតានៅចំពាក់កណ្តាលរដ្ឋធានី មានទំហំផ្នែកប្រមាណ៣០.០០០នាក់នៃអ្នកថ្វាយបង្គំ។ គេបានជួសជុលផ្នែកខាងនាពេលថ្មីៗនេះ តុបតែងលម្អដោយចម្លាក់ក្បាច់ស្នាមល្អប្រណីត។

រូបភាពនេះថតនៅពេលយប់ ថ្ងៃទី២៧ ខែវិច្ឆិកា ជាធម្មតាទៅហើយ ដែលពួកអ្នកមូស្លីមបួសនៅពេលថ្ងៃក្នុងខែនេះចាប់ពីពេលអាណារះរហូតដល់ថ្ងៃលិច។ ពួកគេថ្វាយបង្គំតាមសេចក្តីតាមបង្គាប់ពីថ្វាយបង្គំឥស្លាម និងថ្វាយបង្គំពេលយប់នាដប់ថ្ងៃចុងក្រោយនៃខែវិច្ឆិកា រូបថត អ៊ីម៉ាត់ អាល់អ៊ីម៉ាត់

វិហារនៃ សៀង ហ្វាឃីត រតនាភិ អេមីរ៉ាតអារ៉ាប់រួម៖ ជាវិហារធំបំផុតនៅប្រទេសអេមីរ៉ាត និងជាវិហារធំទីប្រាំបីនៅលើពិភពលោក ទំហំវាប្រហែលស្មើនឹងទីផ្ទៃដីប្រាសាទអង្គរវត្ត ហើយអាចផ្ទុកបានអ្នកថ្វាយបង្គំចំនួន៤០០០០នាក់។ វិហារនេះរួមមានដំបូលបីចំនួន៨៤ដំបូល និងម៉ាណាវ៉ាចំនួន៤មានកម្ពស់

១០៧ម៉ែត្រ។ ក្នុងវិហារ នេះមានក្រណាត់ព្រំដែលធំបំផុតក្នុងលោកមានទំហំប្រមាណ ៥.៦៦៧ម៉ែត្រការ៉េ មានចង្កៀងធំបំផុតក្នុងលោក ដែលមានកម្ពស់ ១៥ម៉ែត្រ និង កាំរបស់វា១០ម៉ែត្រ។ គេចាត់ទុកជាទីតាំងទេសចរណ៍ដ៏សំខាន់បំផុតក្នុងប្រទេស អេមីរ៉ាតអារ៉ាប់រួម។

វិហារកេរ្តិ៍ដ៏ថ្លៃថ្លា ខ្យង អេមីរ៉ាតឈ្មោះរូមៈ ជាវិហារដ៏ស្អាតបំផុតនៅ ខ្យង ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសិល្បៈទំនើបក្នុងស្ថាបត្យកម្មឥស្លាម មានភ្ញៀវទេសចរណ៍បរទេស ជាច្រើនមកទស្សនានៅវិហារនេះ។

វិហារព្រះចៅហ្វូសេន អូម៉ង់ ព្រះរាជាណាចក្រហ្វីកដាស៊ី
ហាស្ទីមីយ៍ បានសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅឆ្នាំ២០០៥ គ.ស. ជាវិហារដ៏ធំបំផុត នៅហ្វីកដាស៊ី ដែលតំណាងឱ្យសិល្បៈទំនើបក្នុងស្ថាបត្យកម្មឥស្លាម។ វិហារនេះបំផុស នៅដោយក្រុងអូម៉ង់ មានម៉ាណាវ៉ាចំនួន៤។ គេកសាងនៅលើកូនភ្នំមួយមានកម្ពស់ ១.០០០ម៉ែត្រពីផ្ទៃសមុទ្រ។

វិហារអេម៉ាត់ កេរ្តិ៍ដ៏ថ្លៃថ្លា ព្រះរាជាណាចក្របារាំង វិហារនេះ សម្ពោធដោយអតីតព្រះអង្គម្ចាស់នៃព្រះរាជាណាចក្របារាំង នៅឆ្នាំ ១៩៨៨ គ.ស. មានផ្ទៃដីសរុប៦.៥០០ម៉ែត្រការ៉េ មានទំហំផ្ទៃក្រឡា៧.០០០នាក់នៃអ្នកថ្វាយបង្គំ។ វិហារឆ្លុះបញ្ចាំងពីសិល្បៈចម្រុះ នៃស្ថាបត្យកម្មឥស្លាម និងបេតិកភណ្ឌក្នុងស្រុក។

វិហារសឡេរនៅទីក្រុងសន់អេ សាធារណរដ្ឋយេម៉ែន៖ ជាវិហារធំបំផុតនៅយេម៉ែន បានសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅឆ្នាំ២០០៨ គ.ស. ផ្ទៃដីសរុប២២២.០០០ម៉ែត្រការ៉េ ហើយទំហំផុតប្រមាណ១០.០០០នាក់នៃអ្នកក្លាយបង្គំ។ បានកសាងឡើងតាមរចនាបថស្ថាបត្យកម្មយេម៉ែន។ វិហារនេះមានទ្វារលើចំនួន១៥ និងមានម៉ាណាវ៉ាធីចំនួន២។

វិហារធំស្តេចស៊ុលតង់កាតូស ស្រុកកំណើតពេជ្រចម្រើន៖ គេចាត់ទុកជាវិហារដែលធំបំផុតនៅអាជ្ញាធរអូម៉ង់បានសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ផ្លូវការនៅឆ្នាំ២០០១ គ.ស. មានកម្រាលព្រំនិងចង្អៀងដ៏ធំបំផុតដែលធ្វើដោយដែក ផ្ទៃដីសរុបរបស់វិហារនេះ ២១២.០០០ម៉ែត្រការ៉េ។ ទីធ្លាវិហារមានផ្ទៃក្រឡា ២០.០០០ម៉ែត្រការ៉េ។

វិហាររេកល់អឺរ៉ាស៊ី ក្នុងពិសិដ្ឋ ជឿវិសាលីមៈ ពួកអ្នកមូស្លីមមានជំនឿថា វិហារអឺរ៉ាស៊ីគឺជាវិហារទីពីរបន្ទាប់ពីវិហារកៈហ្គ្វៈដែលគេកសាងមុនដំបូងគេបង្អស់នៅលើភពផែនដីនេះ ដើម្បីគោរពសក្ការៈចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់។ វាជាវិហារដែលពួកអ្នកមូស្លីមលើកតម្កើង ចាត់ទុកជាទីសក្ការៈដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិ។ ដំបូងឡើយ វិហារនេះជាទីសដែលពួកអ្នកមូស្លីមសំដៅទៅរកពេលថ្វាយបង្គំ មុននឹងអល់ឡោះបញ្ជាឱ្យបែរទៅខាងវិហារកៈហ្គ្វៈវិញ។ វិហារកៈហ្គ្វៈកសាងដោយព្យាករីអ៊ីប្រហ៊ុម(អាប្រាហាំ) និងកូនរបស់គាត់អ៊ីស្លាអែលនៅទឹកដីពិសិដ្ឋមីក្លុះ។

វិហារនេះមានផ្ទៃក្រឡាប្រមាណ១២២.០០០ម៉ែត្រការ៉េ រួមមានកំផែងព័ទ្ធជុំវិញវិហារអឺរ៉ាស៊ីនិងវិហារដំបូលថ្មដែលកសាងដោយស្តេចខលីហ្វ អ៊ូម៉ាវី អាប៊ុលម៉ាលីកពិន ម៉ារីននៅឆ្នាំ៦៨៨និង៦៩២ ហ.ស.។ នៅពីលើផ្ទាំងថ្មនេះហើយដែលគេជឿថា ព្យាករីមូហាំម៉ាត់បានឡើងទៅលើមេឃ។ វាគឺជាសំណង់ដ៏មានតម្លៃ។ ផ្ទាំងថ្មនេះមានដំបូលស្រាបាស កាំភ្លើងរបស់វ៉ាស៊ីនម៉ែត្រ។

Qibli Masjid

វិហារអ៊ីរ៉ាក់ ឆិក្រុលជាម៉ាស សាធារណដ្ឋរ៉ាកាប៉េស៊ីរី: វិហារនេះកសាងឡើងនៅឆ្នាំ៨៦២ ហ.ស. ត្រូវនឹងឆ្នាំ៧០៦ គ.ស. នៅសម័យស្តេចខលីហ្វអ៊ីម៉ាវី អាល់វ៉ាលីត ពិន អាប៊ុលម៉ាណីក។ ជាវិហារដ៏ធំបំផុតនិងចំណាស់បំផុតក្នុងពិភពលោកមានលក្ខណៈពិសេសដោយសិល្បៈស្ថាបត្យកម្មសំខាន់ៗនិងឧត្តុង្គឧត្តម។ ទីធ្លាវិហារនេះមានទំហំប្រមាណ២.០០០ម៉ែត្រការ៉េ។ ខាងក្នុងមានផ្លូវក្បាលរបស់ព្យាការីយ៉ះយ៉ា ពិន ហ្សាការីយ៉ា។ សម្តេចប៉ាបទី៦ ចួន ប៉ោលស៍ បានមកធ្វើទស្សនកិច្ចផ្លូវព្យាការីយ៉ះយ៉ានៅឆ្នាំ២០០១ គ.ស. គឺជាទស្សនកិច្ចដ៏បូជនីយ៍សំដែងសម្តេចប៉ាបមកទស្សនកិច្ចវិហារឥស្លាម។ គេបានឱ្យដឹងថា សាឡាហ្សឺន អែយូតី ដែលទទួលមរណភាពនៅឆ្នាំ១៩៣១ គ.ស. គេបញ្ចុះសពគាត់នៅផ្នែកខាងត្បូងនៃវិហារនេះ។

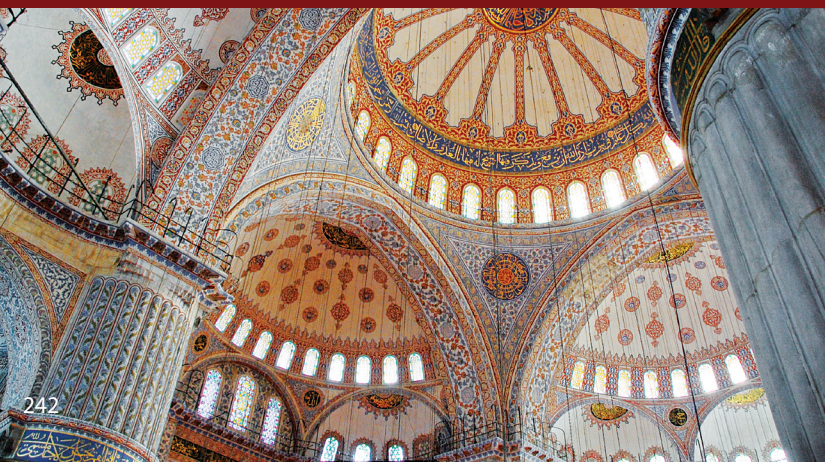
វិហារធំសាម៉ាតា អ៊ីរ៉ាក់

វិហារនេះកសាងដោយស្តេចខលីហ្វអាប្កាស៊ីយ៉ា ឈ្មោះអាល់មូតាវីក្តីលាស់ឡោះនៅឆ្នាំ២៣២ ហ.ស. ត្រូវនឹងឆ្នាំ៨៥១ គ.ស.។ កាលសម័យនោះវិហារនេះគឺជាវិហារមួយដែលធំជាងគេនៅក្នុងលោក។ លក្ខណៈពិសេសនៃវិហារនេះគឺម៉ាណាវ៉ាដែលមានរាងមូលចូលគ្នាមានកម្ពស់៥២ម៉ែត្រនិងទទឹង៣៣ម៉ែត្រ។ ជាសំណង់បែបរាងពីរមីតបាបឡើង។ ក្នុងវិហារនេះមានច្រកផ្លូវដើរចំនួន១៧រចនាលម្អជាភាគធំធ្លុះធ្វើពីកញ្ចក់ដែលមានពណ៌ខៀវចាស់។

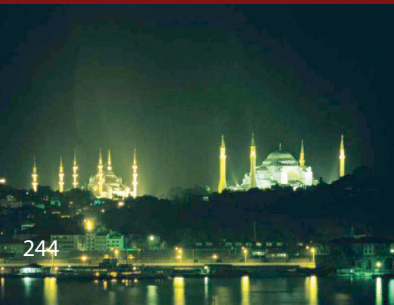
វិហារស្ដេចស៊ីលតច់ អះម៉ាត់ អិស្តាំប៊ុល តួកគី: វិហារនេះ គេស្គាល់ថា វិហារខៀវ ជាវិហារតែមួយគត់នៅតួកគីដែលមានម៉ាណាកាំចំនួន៦និងដំបូលតម្រៀប ជួរគ្នា។ ស្ដេចស៊ីលតច់ អះម៉ាត់ ស្ដេចខលីហូអូតូម៉ង់ បញ្ជាឱ្យកសាងនៅឆ្នាំ១៦០៩។

គេចាត់ទុកវិហារស៊ីលតច់អះម៉ាត់(វិហារខៀវ)គឺជាបេតិកភណ្ឌទេសចរណ៍ដ៏សំខាន់ នៅទីក្រុងអ៊ីស្តាំប៊ុល មានអ្នកមកទស្សនាកិច្ចនិងភ្ញៀវទេសចរណ៍អន្តរជាតិរាប់លាន នាក់មកទស្សនាពេញមួយឆ្នាំ។

សារមន្តីរោយ៉ាសូហ្វៀ អ៊ីស្តាំប៊ុល តួកគី៖ គឺមុនជាវិហារគ្រិស្តសាសនារបស់
ពួកប៊ីហ្សង់តែយ ក្រោយមកបានក្លាយជាវិហារអ៊ីស្លាមនេះ ពេលប្រហែល៤៨១ឆ្នាំ។
នៅសម័យទំនើបសំណង់ប្រវត្តិសាស្ត្រនេះបានក្លាយជាសារមន្ទីរ និងជាកន្លែងទេស-
ចរណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រនៅឆ្នាំ១៩៣៥ គ.ស.។ មានភ្ញៀវទេសចរណ៍បរទេសមកទស្សនា
រាប់ពាន់នាក់ពេញមួយឆ្នាំ។

តាមម៉ាហាល ឧត្តារី ឥណ្ឌា: តាមម៉ាហាលពុំមែនជាវិហារទេ តែជាផ្ទះមួយឆ្នុះ បញ្ចាំងពីសិល្បៈស្ថាបត្យកម្មឥស្លាម។ កសាងដោយស្តេចស្លាស បាហាន ជនជាតិម៉ង់ហ្គោល (១៥៩២ដល់១៦៦៦ គ.ស.) សម្តែងអំពីកិត្តិកាពិពោះប្រពន្ធរបស់គាត់ដែលបានបញ្ចុះសពនៅទីនេះ។ ដោយសារតែចម្លាក់ក្បាច់បែបវិស្វកម្មដ៏ល្អឯក ទើបគេចាត់ទុកជាមជ្ឈមណ្ឌលទេសចរណ៍ដ៏សំខាន់នៅក្នុងលោក។ គេបានប្រាប់ឱ្យដឹងថាស្តេចស្លាស បាហាន កសាងវិហារនៅក្បែរតាមម៉ាហាលនេះ ដែលគេនៅថ្វាយបង្គំនៅថ្ងៃសុក្ររហូតដល់សព្វថ្ងៃ។

វិហារធំឆ្នូងឆី ឥណ្ឌា: ជាវិហារដ៏ធំបំផុតនៅឥណ្ឌា កសាងរួចរាល់នៅ ឆ្នាំ១៦០៦ គ.ស.។
កំផែនក្រហម អេឡាតី ឆ្នូងឆី ឥណ្ឌា

▲ វិហារព្រះចៅហ្វែសល់ ស្ថាបនាបាទ បាគីស្ថាន កំផែងឡាហ្គរ បាគីស្ថាន ▼

▲ វិហារផ្កាយ ដាកា ប៊ីជក្វាដេស វិហារអូបូនហ្គាលីបូលី ស៊ីឌនី អូស្ត្រាលី ▼

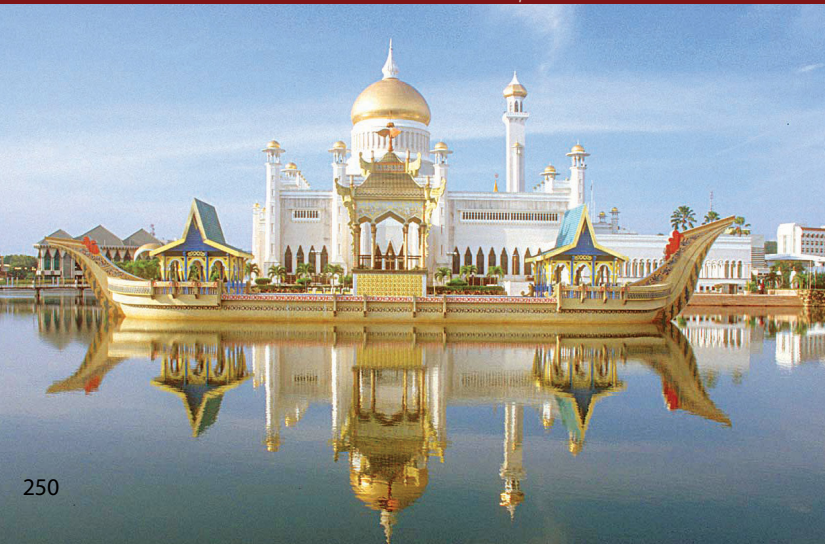

▲ វិហារស្ដេចស៊ីលតង់ សិរីបុរី ▼ វិហារសែហុតឌីន ព្រុយណេ ▼

▲ វិហារតូតូ ជប៉ុន(តាមបែបស្ថាបត្យកម្មអូតូម៉ង់) ▼ វិហារនៅតំបន់ប៉ាតានី ថៃ ▼

វិហារគ្រីស្ទាន ភូមិភាគឧបស្សរ ម៉ាឡេស៊ី: បើកសម្ពោធនៅឆ្នាំ ២០០៨ គ.ស គ្រីស្ទាន គឺជាសម្ព័ន្ធនៃសាសនាវិហារនេះ ទីតាំងបិតនៅស្ថានប្រវត្តិសាស្ត្រ។

វិហារបុត្រាចារ្យ ម៉ាឡេស៊ី

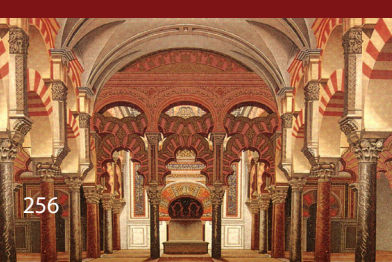
▲ វិហារក្លាន់តាន់ ម៉ាឡេស៊ី វិហារនៅទីក្រុងប៉េរ៉ិក ម៉ាឡេស៊ី ▼

វិហារអំរើសហារ ខ្សែអេហ្ស៊ីប៖ កសាងឡើងនៅឆ្នាំ៩៧១ ហ.ស ហើយ សម្រោចនៅឆ្នាំ៩៨៨ គ.ស. គេចាត់ទុកជាសាកលវិទ្យាល័យដ៏ចំណាស់ជាងគេនៅ ក្នុងលោក។

វិហារអេម៉ាត់ ឥស្រាអ៊ែល ខ្សែអេហ្ស៊ីប៖ កសាងរួចរាល់នៅឆ្នាំ៨៧៩ ហ.ស. គឺជាវិហារធំបំផុតមួយនៅក្នុងលោក (ទំហំ២៦.៣១៨ម៉ែត្រការ៉េ) ល្បីឈ្មោះដោយ សារស្ថាបត្យកម្មដ៏ប្រណីតរបស់វា និងម៉ាណារ៉ាឯករបស់វា។

វិហារម៉េក្សេដា អេស្ប៉ាញ៖ បញ្ជាឱ្យកសាងដោយអាប់ឌុរព័រម៉ាន អាល់ដាឌីល នៅឆ្នាំ៩២ ហ.ស. បិតនៅក្នុងរាជវង្សនៃអាល់អាន់ដាលក្រុងស្វាមីនៅអេស្ប៉ាញ។ បានទទួលការពង្រីកច្រើនដងក្នុងរជ្ជកាលនៃអាល់អាន់ដាលក្រុងស្វាមី។ បន្ទាប់មកបានប្ដូរទៅជាវិហារសាសនាកាតូលិកក្រោយពេលដួលរលំទីក្រុងកូត្តាបា បច្ចុប្បន្ន គេឱ្យឈ្មោះថាវិហារព្រះម៉ែផ្លាស៊ី ឬ គេហៅថាមិសតីសា មានន័យថាវិហារនៅអេស្ប៉ាញ។

វាំងក្រហមនៅក្តីរតាណា អេស្ប៉ាញ៖ ជាកន្លែងទេសចរណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏សំខាន់បំផុតនៅអេស្ប៉ាញ។ គេកសាងឡើងនៅអំឡុងរជ្ជកាលស្តេចស៊ុលតង់មូស៊ីមនៅក្តីរតាណា (ឆ្នាំ១៣៩៣ ដល់ឆ្នាំ១៣៩១ គ.ស)។ សំណង់រឹងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីបេតិកភណ្ឌស្ថាបត្យកម្មឥស្លាមដ៏ប្រណីតបំផុតនៅអេស្ប៉ាញ។ ក្នុងរំពង់ក្រហមនេះ គេសង់រឹងសម្រាប់ស្តេចចក្រភ័ទ្ធវិម៉ាន់ធាលទី៥នៅឆ្នាំ១៥២៧ គ.ស។

▲ **វិហារឯករាជ្យហ្សាកាតា ឥណ្ឌូនេស៊ី៖** វិហារធំបំផុតនៅតំបន់កាតខាងត្បូងនៃដែនដី

▼ **វិហារព័ត៌មានរ៉េម៉ាន់ដារូសាឡាមនៅអាចេស៖** នេះជាវិហារប្រវត្តិសាស្ត្រនៅអាចេសដារូសាឡាម។ នេះក្នុងចំណោមវិហារដែលបានរួចផុតវិហារក្រោមមាត្រាវិស្វនិទាមនិម្មិត ២០០២

វិហាររេលីហានាន់ អ៊ីស្លាមីយ៍ ខាណ្ឌតែហ្គូក ម៉ារ៉ុក៖ ព្រះរាជបញ្ជាពី ព្រះចៅអាល់ហាសាន់ អ៊ីស្លាមីយ៍ ស្តេចម៉ារ៉ុក ឱ្យកសាងវិហារនេះនៅឆ្នាំ១៩៩៣ គ.ស។ ស្ថាបត្យករជនជាតិបារាំងឈ្មោះ មីសែល បេនស៊ីន ជាអ្នករចនា និងគូសប្លង់វិហារនេះ។ ម៉ាណាកាំវិហារលេចខ្ពស់ត្រដែតផុតអគារនានានៅព្រះរាជាណាចក្រម៉ារ៉ុក ហើយក៏ជាម៉ាណាកាំដែលខ្ពស់បំផុតក្នុងលោក(២១០ម៉ែត្រ)។ នៅពេលយប់មានពន្លឺចែងចាំងពីលើកំពូល ម៉ាណាកាំនេះបាញ់ឆ្លោះតម្រង់ទៅកាន់វិហារៈហ្នេះនៅមីក្លុះ។ វិហារមានទំហំផុក២៥.០០០ ម៉ែត្រការ៉េនៃអ្នកថ្វាយបង្គំ។

វិហាររេលីកែវ៉ាវ៉ាន ម៉ាស ព្រះរាជាណាចក្រម៉ារ៉ុក៖ កសាងឡើងនៅ ឆ្នាំ៩៨៧ គ.ស. ជាវិហារធំទី២នៅព្រះរាជាណាចក្រម៉ារ៉ុក បន្ទាប់ពីវិហារអាល់ហាសាន់ អ៊ីស្លាមីយ៍។ គេចាត់ទុកក្នុងចំណោមវិហារដ៏ចំណាស់បំផុតក្នុងពិភពលោក។ ជាមួយ នោះក៏ជាអគារឥស្លាមខ្ពស់មួយដែលមានវ័យចំណាស់ជាងគេផងដែរនៅទីក្រុងប៉ាស។

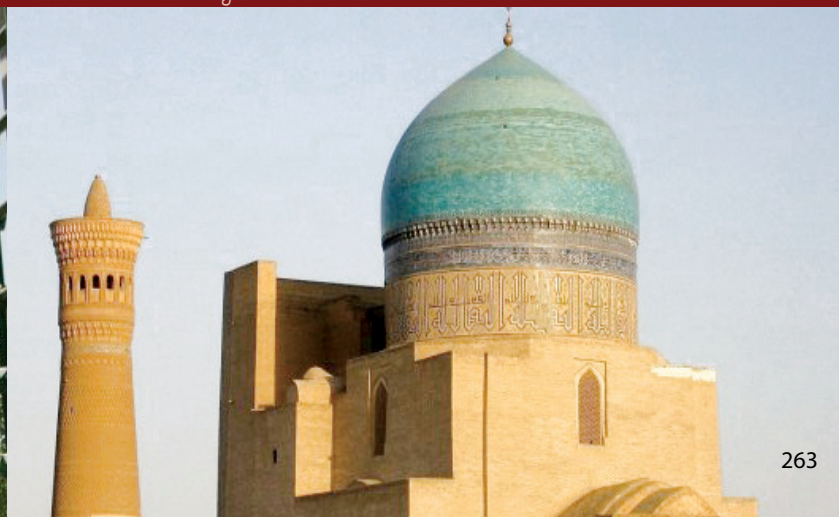

▲ វិហារកីបាតស្លាក វិហារអាហ្សាឌីយ៍ អ៊ីសតូអាបាទ តួកម៉េនីស្តាន ▼

▲ វិហារស្ទៀនខ្មែរជាស សាម៉ាកាន់ អ៊ីសបេគីស្តាន វិហារពូខោរី អ៊ីសបេគីស្តាន ▼

វិហារអំបាវីស បារាំង: ជាវិហារធំបំផុតនៅបារាំង កសាងឡើងរួចរាល់បន្ទាប់ពី សង្គ្រាមលោកលើកទី១ ហើយសម្ពោធនៅថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩២៦ គ.ស.

វិហារមេនស៍ប៊ីក អាឡឺម៉ង់: ម៉ាណាក់ វិហារនេះរចនាឡើងដោយពាក្យអាហ្សាន ដែលគេដាច់ថ្នាក់លើបង្គោលម៉ាណាក់ រចនា និងគូសប្លង់ដោយស្ថាបត្យករជើងឯក មូហាម៉ាត់ ម៉ាន់ឌីយ៍ មកពីប្រទេសអេមីរ៉ាតអាកាបូរូម។

វិហារធំ ឥណ្ឌូនេស៊ី

វិហារហ្វ៊ូ និរតាស៊ី ចិន

វិហារបូជនីយ៍ឃ្លាស្នូ ឬគីណាហ្វាសូ

ទីហារនៃនី ម៉ាលី

នៅទីក្រុងដែនី ជាវិហារធំបំផុតកសាងនិងសង់ពីដីឥដ្ឋ។ អ្នកនៅទីក្រុងនេះ ដឹកដីដែលកាយយកពីទន្លេបារីនៅក្បែរនោះតាមរទេះពីរដងក្នុងមួយ ឆ្នាំ ដើម្បីជួសជុលជញ្ជាំងវិហារ។

ឯកសារយោង

អាឡេក្សាន់ ២០១១ ការដឹកនាំរបស់មូហាំម៉ាត់ បកប្រែដោយ វ៉ាមី ក្លាវី ចេញផ្សាយដោយមតិកដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ អេមីរ៉ាតអារ៉ាប់រួម។

អាមរស្តង់ ការីន ២០០២ ឥស្លាមប្រវត្តិសង្ខេប (Islam a short history) ហាប៊ីរកូលីនហ្ស៍ ញូយ៉ក។

អាមរស្តង់ ការីន ២០០៧ មូហាំម៉ាត់ជាព្យាករណ៍សម្រាប់សម័យយើង (Muhammad a prophet for our time) ហាប៊ីរកូលីនហ្ស៍ ញូយ៉ក។

ឥស្លាម យូសូហ្វ ១៩៩៥ ជីវិតព្យាករណ៍ចុងក្រោយ ខាសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រអារ៉ាប់សាអូឌីត។

អ៊ូម៉ា ណារ៉ាវីយ៉េ យ៉េ-យ៉ា ២០០៣ វិយ៉ាឌុសស្តោលីហ្ស៍ន ខៀវ អេហ្ស៊ីប។

អាល់ពូខរីយ៉េ មូហាំម៉ាត់ ពិន អ៊ីស្លាអែល អាល់អ៊ីម៉ា អាពូអាប់ខុលឡោះ ១៩៩៧ សហ្សៀស អាល់ពូខរីយ៉េ ខាសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រអារ៉ាប់សាអូឌីត។

អាល់ហាដ យូសូហ្វ អះម៉ាត់ ២០១០ អច្ឆរិយភាពក្នុងគម្ពីរអាល់គួរអាន ខាសាឡាម វិយ៉ាត ព្រះរាជាណាចក្រអារ៉ាប់សាអូឌីត។

ហាម៉ាត អះម៉ាត់ ហ្សាកីយ៉េ ២០០៧ គម្ពីរអាល់គួរអានបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស (Lucent interpretations) អេលេណាយស៍ សហរដ្ឋអាមេរិក។

ដីឡាម៉ាទីន អាល់ហ្វង់ស៍ ២០០៦ ជីវិតមូហាំម៉ាត់ ដំណកស្រង់បកប្រែជាភាសាអារ៉ាប់ដោយបណ្ឌិត មូហាំម៉ាត់ ការបាអះ មូលនិធិរង្វាន់អាប់ខុលអាហ្ស៊ីស សាអ៊ូត បាបទីន សម្រាប់ការច្នៃប្រឌិតខាងកំណាព្យ ប្រទេសកូរ៉េត។

វីហ្វ សឡេ អះម៉ាត់ ២០០០ លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងស៊ីណ្ឌូណាពី អាល់ អាប៊ីកានសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ ព្រះរាជាណាចក្រអារ៉ាប់សាអូឌីត។

វីហ្វ សឡេ អះម៉ាត់ ២០០១ វាពិតជាជាការតែងតាំងជាព្យាករណ៍ ការលេចយល់និងមេរៀនពីជីវិតប្រវត្តិអ្នកនាំសារ(មូហាំម៉ាត់) ខាសាឡាម សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយនិងចែកចាយ អេមីរ៉ាតអារ៉ាប់រួម។

270

270

270

270

270

270

270

270

270

270

270

271